

Jan Burlikowski

KRONIKA
powiatu brzeskiego
1967-1970

TOM 2

BRZESKO 2009

© 2009 Copyright ZETO SA

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

Żadna część tej publikacji nie może być powielana, ani rozpowszechniana za pomocą urządzeń elektronicznych, mechanicznych, kopiujących, nagrywających i innych, bez pisemnej zgody posiadacza praw autorskich.

Na okładce: widok karty tytułowej rękopisu.

Wydawca:

ZETO SA 33-100 Tarnów, ul. Urszulańska 25

Przygotowanie tekstów i skanowanie zdjęć z oryginałów:

ZETO SA

Korekta językowa:

Danuta Borowiec

Opracowanie graficzne i druk:

Brzeska Oficyna Wydawnicza, 32-800 Brzesko, ul. Czarnowiejska 1

ISBN 83-89364-31-X (komplet)

ISBN 83-89364-32-6 (tom 2)

Od Wydawców

Za zgodą Urzędu Miejskiego w Brzesku – właściciela praw autorskich – przedstawiamy Państwu tom I unikalnego dzieła, jakim jest 6 tomów „Kronik Powiatu Brzeskiego” autorstwa Jana Burlikowskiego. Spodziewamy się, że zawarty w „Kronikach” materiał służyć będzie studentom i ludziom z obowiązku zajmującym się historią Ziemi Brzeskiej, ale przede wszystkim mieszkańcom Powiatu Brzeskiego, którym droga jest historia ich rodzinnych stron.

Tom I „Kronik Powiatu Brzeskiego”
Jana Burlikowskiego wydany został
dzięki pomocy finansowej
CARLSBERG POLSKA SA w Warszawie

SŁOWO KRONIKARZA

Z okazji XX-lecia Polski Ludowej, popierając inicjatywę szeregu Prezydiów Rad Narodowych, Szef Urzędu Rady Ministrów, pismem z dnia 10 kwietnia 1964 r. skierowanym do Przewodniczących WRN, zalecił Prezydiom Rad Narodowych prowadzenie kronik osiągnięć i wydarzeń terenowych. Zapisy ważniejszych wydarzeń z życia i działalności rad narodowych w kronikach stanowić będą w przyszłości cenny materiał w prowadzonych przez historyków pracach naukowo – badawczych. Dzięki kronikom, młode pokolenie będzie mogło lepiej poznać historię swojego środowiska, dzień wczorajszy i dzisiejszy swojego terenu, plany rozwoju na przyszłość. Taki – według zalecenia Szefa Urzędu Rady Ministrów – miał być cel kronik.

Czy podejmując się zadania napisania „KRONIKI POWIATU BRZESKIEGO” sprostałem temu celowi?. Odpowiedzi na to pytanie udzieli przyszły jej Czytelnik, którego proszę jednak o pewne wyrozumienie. Kronikę zacząłem pisać bowiem po amatorsku, nie mając do tego żadnego teoretycznego przygotowania. Podjąłem się jednak napisania jej dlatego, że jako pełniący w tym czasie szereg funkcji zawodowych i społecznych, posiadałem w swoich rękach wiele aktualnego materiału,

który moim zdaniem powinien znaleźć miejsce w kronice. Jako Kierownik Wydziału Organizacyjno-Prawnego Prezydium PRN miałem dostęp do materiałów przygotowywanych na sesje PRN i posiedzenia Prezydium, jako sekretarz Komitetu Redakcyjnego Radiowęzła Terenowego opracowywałem regularnie od wielu lat audycje o najważniejszych wydarzeniach w powiecie, jako sekretarz Powiatowego Komitetu FJN w latach 1956 do 1966 brałem udział w opracowaniu i przeprowadzeniu programu obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego. Rozporządzając tymi materiałami, przyjąłem propozycję napisania kroniki, przy czym postanowiłem opracować oddzielnie lata 1960 – 1966, lata obchodów Tysiąclecia i zawrzeć je w jednym tomie jako odrębną całość. Wydarzenia od roku 1964 spisywałem na bieżąco, a gdy czas, okoliczności i zdrowie pozwolą mi na to, może zdołam opracować kronikę z lat poprzednich.

Składam gorące podziękowanie tym wszystkim, którzy dopomogli mi materiałami, zdjęciami lub słowami zachęty w tej żmudnej i ciężkiej pracy.

Jan Burlikowski

Narada aktywu rolnego

10 stycznia 1967 r. odbyła się w Brzesku narada aktywu rolnego z udziałem przewodniczących Gromadzkich Rad Narodowych, sekretarzy Gromadzkich Komitetów PZPR, sekretarzy GK ZSL, agronomów, przedstawiciele centrali nasiennych SOP-ów i Państwowego Przedsiębiorstwa Zbożowego. Tematem tej narady były nowe zasady kontraktacji zbóż. Zadania aktywu polityczno-gospodarczego w tym zakresie, w świetle ostatnich wytycznych władz centralnych, omówił kierownik Wydziału Skupu Prezydium Powiatowej Rady Narodowej – Tadeusz Ubowski, zaś z uchwałami III Zjazdu Kółek Rolniczych zapoznał zebranych sekretarz Powiatowego Zarządu Kółek Rolniczych – Józef Szczerba. W dyskusji zwrócono uwagę m.in. na często biurokratyczne przepisy, które niejednokrotnie utrudniają sprawne przeprowadzenie kontraktacji. Stwierdzono także, że powiat posiada dużo gleb piaszczystych i dlatego należałoby wprowadzić kontraktację żyta. Podkreślono, że aktywiści i działacze polityczno – gospodarczy powinni jako pierwsi wykonać swoje plany kontraktacji, aby dać przykład pozostałym mieszkańcom wsi.

W naradzie uczestniczyli m.in. sekretarz Komitetu Powiatowego PZPR – Zdzisław Malik, przedstawiciel Komitetu Wojewódzkiego PZPR, Jan Jaśkowiec oraz wiceprzewodniczący Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, Karol Grochola.

Zjazd Powiatowy Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

12 stycznia 1967 r. obradował w Brzesku Zjazd Statutowy brzeskiej organizacji Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Na Zjazd przybyło kilkudziesięciu delegatów tej organizacji z terenu całego powiatu. Ponadto wzięli w niej udział: sekretarz KP PZPR – Edward Gołda, członek Prezydium Wojewódzkiego Zarządu Towarzystwa – poseł Mieczysław Stachura oraz pracownik organizacyjny Zarządu Wojewódzkiego – Józef Wójcik.

Referat sprawozdawczy, obrazujący stan organizacyjny oraz działalność Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej na terenie powiatu, wygłosił przewodniczący Zarządu Powiatowego – Franciszek Zięcina. Obecnie działa na terenie powiatu 10 kół Towarzystwa, w tym 6 w zakładach pracy, 2 w instytucjach i 2 na wsi, zrzeszających ogółem 863 członków. Nadto 11 Szkolnych Kół Przyjaciół Związku Radzieckiego zrzeszających 413 uczniów oraz 3 członków zbiorowych tj. Okocimskie Zakłady Piwowarsko-Słodownicze, Spółdzielnia Ogrodnicza, Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Brzesku.

Działalność Towarzystwa była szeroka. Oprócz rocznic Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej, Układu o Przyjaźni, Współpracy i Pomocy Wzajemnej między Polską a ZSRR, rocz-

nicy powstania Armii Radzieckiej i Dni Leninowskich, brzeska organizacja TPPR organizowała obchody rocznic związanych z wybitnymi twórcami kultury rosyjskiej i radzieckiej, w czym przodowało Koło przy świetlicy w Dołędze.

W roku 1965 Zarząd Powiatowy Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, współdziałając z organizacjami kulturalno-oświatowymi, rozwinął szeroką współpracę z amatorskim ruchem artystycznym. Szczególnym powodzeniem cieszył się Ogólnopolski Festiwal Amatorów Wykonawców Piosenki Radzieckiej, w którym uczestniczyło 6 solistów, 3 duety, 1 tercet, 4 kwartety oraz akompaniujący zespół muzyczny. W wyniku eliminacji uzyskano II i IV nagrodę wojewódzką oraz dwa zespołowe wyróżnienia.

Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej prowadziło szeroką działalność odczytową dzięki współpracy z Towarzystwem Wiedzy Powszechnej oraz lektorską, w której brali udział przedstawiciele różnych dyscyplin naukowych oraz czołowy aktyw społeczno – polityczny.

Organizowano co roku od 5-ciu do 7-miu kursów języka rosyjskiego. W bibliotekach i księgarniach z okazji rocznic urządzano wystawy książki radzieckiej, a w świetlicach i szkołach poranki, wieczornice, pogadanki, gazetki ścienne. Młodzież szkolna utrzymywała kontakt z młodzieżą radziecką poprzez korespondencję, wymianę wido-kówek i inne formy komunikowania się.

Po referacie wywiązała się dyskusja, w której zabierało głos szereg terenowych działaczy Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Wnieśli oni dodatkowe dane dotyczące działalności kół, które reprezentują, jak: prowadzenie korespondencji z działaczami radzieckimi, wymianę znaczków pocztowych i książek, płyt z nagraniami polskimi i radzieckimi.

Zjazd wybrał nowe władze Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Przewodniczącym Zarządu Powiatowego wybrany został Jan Burlikowski – kierownik Wydziału Organizacyjno-Prawnego Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, zastępcami: mgr Józef Gurgul i mgr Mieczysław Kurek, sekretarzem Ludwik Jemioło, skarbnikiem Władysław Karaś i członkami Zarządu: Zofia Bartkiewicz, Franciszek Zięcina, Zygmunt Cehak, Stanisław Dubiński, Włodzimierz Golonka, Mieczysław Garlicki, Tadeusz Luszowski, Wawrzyniec Witowski, Mieczysław Ząbczyk.

W podjętej na zakończenie obrad uchwale, Zjazd zobowiązał nowy Zarząd do rozwinięcia szerokiej akcji na rzecz rozwoju organizacyjnego TPPR, popularyzacji celów i zadań Towarzystwa, podjęcia szczególnie aktywnej działalności w roku bieżącym w związku z obchodami 50-tej rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

Rocznica Wyzwolenia

W tych dniach przypada 22 rocznica Wyzwolenia Ziemi Brzeskiej przez Armię Radziecką i Wojsko Polskie spod krwawej okupacji hitlerowskiej. Z tej okazji w Brzesku i w całym powiecie odbyły się uroczystości rocznicowe. W sobotę, w Brzesku na cmentarzu wojskowym, na grobach poległych, przy Pomniku Nieznanego Żołnierza oraz na symbolicznej mogile pomordowanych w obozach koncentracyjnych, złożone zostały wieńce i wiązanek kwiatów.

22 rocznica Wyzwolenia – Prezydium akademii, od lewej: sekretarz KP, E. Gołda, I sekretarz KP, L. Nędza, ppłk W. Kuchalski, sekretarz KP, E. Siekierzycki, sekretarz PK ZSL, M. Garlicki

Wręczenie odznaczeń – dekoruje zastępca przewodniczącego PRN, Karol Grochola. Od lewej: mgr Bernacki, M. Chmielewski, F. Filip.

Wieczorem, w sali kina Bałtyk, odbyła się uroczysta akademii, która była zwieńczeniem uroczystości powiatowych. Po krótkim słowie wstępnym I sekretarza Komitetu Powiatowego PZPR, Przewodniczącego Powiatowego Komitetu Frontu Jedności Narodu, Ludwika Nędzy, zabrał głos sekretarz KP, Edward Gołda, który wygłosił okolicznościowy referat, nawiązujący do walki narodu polskiego

i mieszkańców Ziemi Brzeskiej z hitlerowskim okupantem. W sposób szczególny mówca nawiązał do działalności na terenie naszego powiatu Polskiej Partii Robotniczej, podnosząc wkład pracy jej działaczy w dzieło wyzwolenia naszej ojczyzny oraz w budowę ludowego państwa polskiego – w tym również działalności peperowców na terenie naszego powiatu. Podniosłym momentem akademii było udekorowanie przez wiceprzewodniczącego Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, Karola Grocholę, Krzyżami Partyzanckimi za udział w Ruchu Oporu – mgr Karola Bernackiego, Mirosława Chmielewskiego i Floriana Filipa.

W części artystycznej wystąpiła młodzież Liceum Ogólnokształcącego z okolicznościowym montażem oraz zespół muzyczno-wokalny Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej z Brzeska.

Uroczyste obchody 22 rocznicy wyzwolenia Ziemi Brzeskiej odbyły się również na terenie całego powiatu. Miedzy innymi w Jadownikach, Szczurowej, Zakliczynie, Wojniczu, Zaborowie i innych gromadach.

25 rocznica powstania PPR

Z okazji 25 rocznicy powstania Polskiej Partii Robotniczej w powiecie brzeskim odbyło się szereg uroczystości i imprez m.in. spotkania z działaczami PPR w gromadach, wsiach, zakładach pracy, szkołach, kołach ZMS i ZMW, okolicznościowe pogadanki, apele, wieczornice, odczyty i lektoraty w zakładach pracy, klubach, świetlicach, ogniskach ZNP.

W klubach i kinach wiejskich wyświetlane były filmy o tematyce związanej z działalnością PPR. W szkołach i zakładach pracy urządzono okolicznościowe wystawy i gazetki ścienne.

Doroczna narada przewodniczących prezydiów rad narodowych

W dniach 20 i 21 stycznia odbyła się w Warszawie doroczna narada przewodniczących prezydiów rad stopnia powiatowego i wojewódzkiego. Obradom przewodniczył Prezes Rady Ministrów, Józef Cyrankiewicz.

Uczestnicy narady otrzymali wcześniej specjalny numer miesięcznika „Gospodarka i Administracja Terenowa”, w którym opublikowano referaty przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów – Ministra Finansów i Ministra Rolnictwa oraz artykuły ministrów i kierowników centralnych urzędów i instytucji. Na wstępie obrad przemówienie wygłosił Premier Cyrankiewicz.

W dyskusji głos zabrało 28 przewodniczących Prezydiów PRN 1 MRN – w numerze publikujemy skróty ich wystąpień. Na zakończenie obrad wygłosił przemówienie I Sekretarz KC PZPR, Władysław Gomułka. W czasie tej narady zabrał głos

przewodniczący Prezydium PRN w Brzesku, Tadeusz Bałys. Tekst przemówienia zamieścił tygodnik „Rada Narodowa”.

TADEUSZ BAŁYS
– przewodniczący Prezydium PRN – Brzesko

„Rok 1966 w życiu rad narodowych woj. krakowskiego, a tym samym i powiatu brzeskiego, który reprezentuję, charakteryzował się wzmożoną aktywnością na każdym polu gospodarki terenowej. Podstawową zasadą działalności dla podniesienia produktywności naszego rolnictwa w warunkach powiatu brzeskiego był program agrominimum. Systematycznie, każdego roku był on uzupełniany o nowe, trudniejsze zadania, które były przekazywane do wszystkich rolników i które były realizowane w zależności od tego, w jakich aktualnie warunkach ekonomicznych znajdowały się poszczególne gospodarstwa.

Pracowników z wykształceniem rolniczym z różnych instytucji oddelegowaliśmy do każdej wsi, jako tzw. „agronomów społecznych”, z przydziałem konkretnych zadań opieki nad gospodarstwami najbliższymi.

Chciałbym podkreślić, że Brzesko po raz pierwszy w historii swego istnienia – w roku 1966 uzyskało średnio 20 q z jednego hektara czterech podstawowych zbóż. Rekordowy wynik uzyskano dzięki bardzo trudnej i złożonej pracy różnych ludzi, instytucji, organizacji, kółek rolniczych, rad narodowych. Wybitnie wzrasta masa towarowa mleka – sięgająca średnio rocznie 4 mln litrów, to jest o 12% więcej w stosunku do roku poprzedniego. Na tej wielkiej rzece mleka, jest pewnego rodzaju zapora w postaci trudności w jego przyjęciu przez zakłady mleczarskie.

Poważnym problemem naszego powiatu i w ogóle województw południowych jest ogromne rozdrobnienie gospodarstw i beładne rozrzucenie działek. W powiecie brzeskim na 24 tys. gospodarstw, istnieje około 289 tys. rozrzuconych działek. Okazuje się, że gospodarstwo wielkości 2,5 ha składa się przeciętnie z 12 działek w odległości średnio 3,5 km. od siedziby gospodarstwa. Ponadto chciałbym dodać, że co czwarte gospodarstwo posiada grunty poza granicami swojej wsi. Czy w takiej sytuacji, można myśleć o odpowiedniej organizacji pracy? Dlatego chciałbym postawić problem konieczności komasacji.

Następnie chciałbym poruszyć sprawę nawozów sztucznych, systemu ich sprzedaży. Wydaje się, że stanie za ladą sprzedawcy tych nawozów, w warunkach przepelnionych magazynów rozwiązuje sprawę, ale często jest inaczej. Chciałbym podkreślić tutaj, że w trzech wypadkach na terenie naszego powiatu, gdzie dostawy były pełnowagony, gdzie gminne spółdzielnie, kółka rolnicze dostarczały je masowo do wsi, wskaźniki ich zużycia jak np. w Stróżach wynoszą 140 kg NPK na

1 ha, w Bielczy 115 kg, w Biadolinach 105, podczas gdy średnia powiatowa wynosi tylko 85 kg, łącznie z wodą amoniakalną Czyli istnieje sytuacja, że należy zmienić system zaopatrzenia w nawozy sztuczne. Wywalczenie tej zmiany na aparacie gminnych spółdzielni nie odbywa się wcale ani łatwo, ani prosto. Kosztowało nas wiele wysiłku, żeby w roku minionym 29% tej masy zostało dowiezione do wsi, podzieliliśmy powiat na rejony bezpośrednich dostaw dla gminnych spółdzielni pod nadzorem PZGS, dla POM i dla kółek rolniczych. Wydaje nam się, że tą drogą będziemy mogli już w bieżącym roku znacznie poprawić sytuację”.

Piękno Ziemi Brzeskiej – zabytki, turystyka w obrazach

Brzesko – plac Generała Świerczewskiego. Kościół parafialny z 1447 r.

Brzesko – skwer. Posąg św. Floriana z 1731 r.

Dębno – dwór obronny z XV wieku.

Czchów – baszta, pozostałość zamku z XII wieku.

Czchów – widok na jezioro.

Czchów – na wzgórzu baszta, w dole kościółek cmentarny, z którego w roku 1964 skradziono cenny zabytek średniowieczny – posąg św. Anny z XV wieku.

Czchów-Zapora, kolonia domków campingowych.

Czchów – zapora i jezioro, miejsce kąpieli i sportów wodnych.

Czchów-Zapora, przystań.

Malownicze okolice

Czchów i okolice.

Czchów-Zapora, bar i kawiarnia.

Czchów – szosa obok Zalewu Czchowskiego.

Czchów – widok z lotu ptaka.

Melsztyn – dolina Dunajca. Wzgórze zamkowe z ruinami zamku z XIV wieku.

Tymowa – krajobraz.

Charakterystyczny obrazek z północnej, nizinnej części powiatu – wieś Zaborów.

Zalew Czchowski na Dunajcu w okolicach Wytrzyszczki. Widok na Tropie z kościołem z 1346 r. (zachowały się w nim fragmenty polichromii romańskiej z połowy XIV?? wieku).

Okolice Paleńnicy.

Jezioro Czchowskie.

Zakliczyn – zabytkowy budynek Ratusza w rynku.

Melsztyn – dolina Dunajca. Ruiny zamku z XIV wieku z lotu ptaka.

Charzewice – droga do Zakliczyna z widokiem na wzgórze zamkowe w Melsztynie z ruinami zamku z 1340 r.; wysokość 317 m npm.

Dębno – dwór z XV wieku. Należy do najciekawszych zabytków świeckiego, średniowiecznego budownictwa obronnego w Polsce.

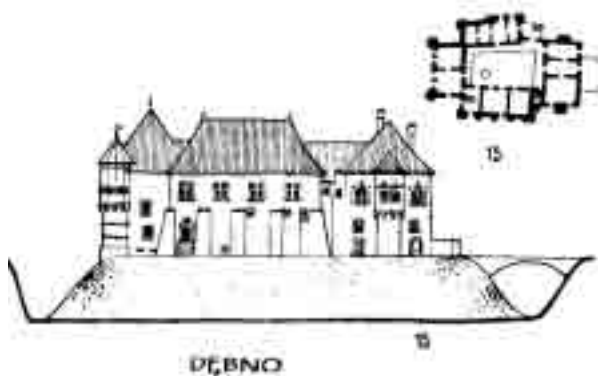
Zakliczyn – budynek Ratusza w rynku.

Zakliczyn – klasztor oo. Reformatów z XVII wieku.

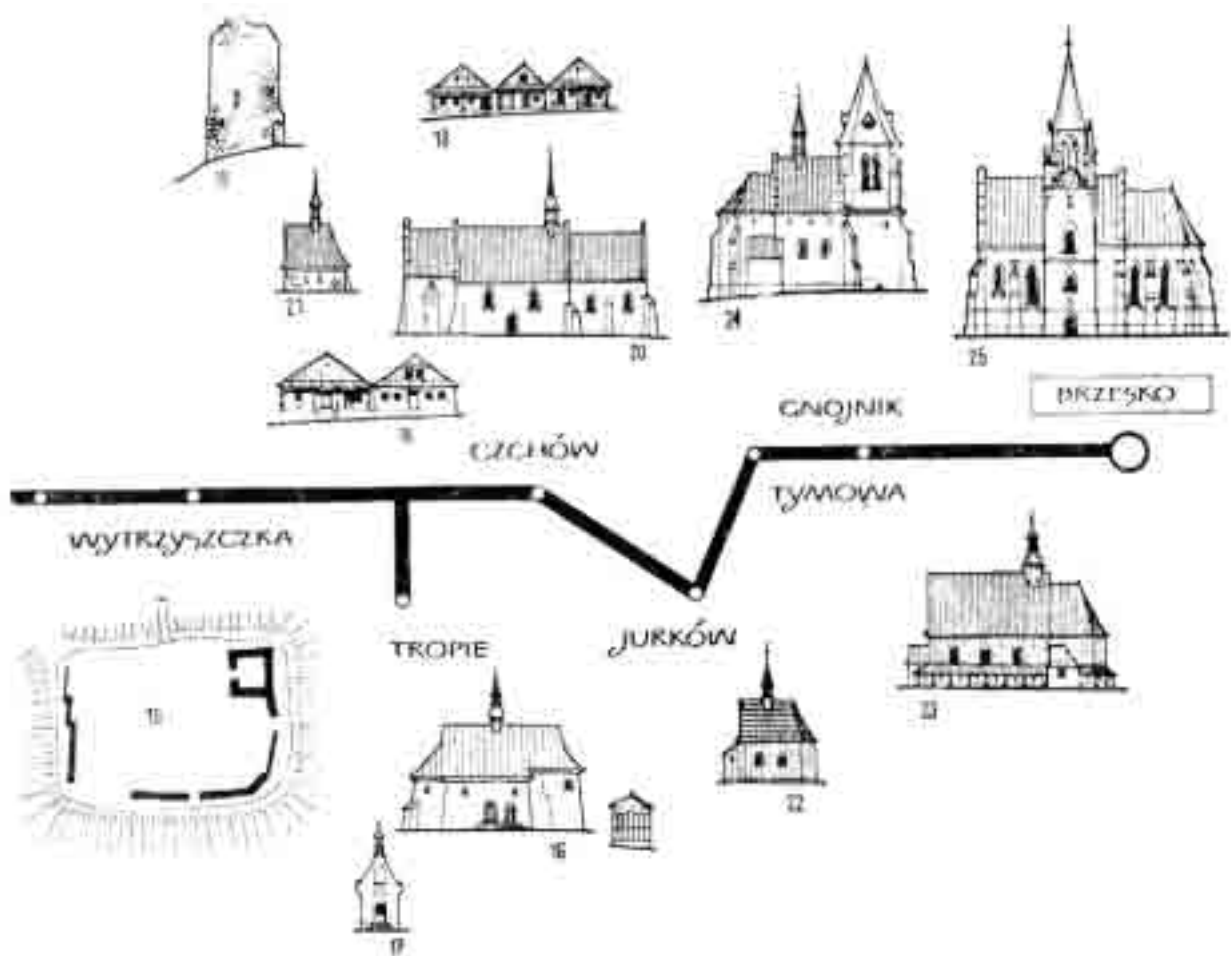
Luśtawice k. Zakliczyna. Zabytkowy dworek z XIX wieku, w którym często przebywał Jacek Malczewski. Miejscowość związana z działalnością arian.

Najbardziej atrakcyjnie widokowo i turystycznie, przedstawia się południowa część powiatu. Na trasie Brzesko – Czehów – Nowy Sącz znajdują się godne polecenia zabytkowe obiekty:

- nr 25 – Brzesko, kościół gotycki z 1447 roku
- nr 24 – Gnojnik, kościół parafialny z XIV wieku
- nr 23 – Tymowa, drewniany kościół z XVIII wieku
- nr 22 – Jurków, kaplica drewniana z XVIII wieku
- nr 20 – Czehów, kościół parafialny z 1346 roku
- nr 18 – Czehów, rynek, zabytkowe domy z XVIII i XIX wieku
- nr 19 – Czehów, kamienna baszta jako pozostałość zamku z XII wieku
- nr 21 – Czehów, kościółek cmentarny z 1773 r.
- nr 15 – Wytrzyyszczka, ruiny zamku Tropsztyn
- nr 16 – Tropie, kościół parafialny, niektóre fragmenty romańskie z XII wieku
- nr 17 – Tropie, kaplica zwana też pustelnią Świerada

Kapliczka przy dworku w Dołędze.

Dworek w Dołędze.

Baszta, jako pozostałość po zamku w Czchowie.

Miejsce, gdzie miał być pochowany Faust Secyn w Lusławicach.

Lamus przy dworku w Lusławicach.

Mauzoleum Faustusa Secyna w parku dworskim w Lusławicach.

*Czchów, kościółek
cmentarny z 1773 roku,
w którym znajdował
się cenny zabytek
średniowieczny, posąg św.
Anny Samotrzcę, rzeźba ze
szkoły Wita Stwosza z XV
wieku, skradziona
w 1965 roku.*

*Fotografia posągu
św. Anny Samotrzcę.*

Czchów, średniowieczna polichromia w kościele parafialnym.

Czehów, kościół parafialny, jeden z najpiękniejszych okazów budownictwa gotyckiego na Podkarpaciu. Zbudowany w 1346 roku, rozbudowany w roku 1430.

Gosprzydowa, drewniany kościół parafialny z 1697 roku.

Iwkowa, drewniany kościółek cmentarny z XV wieku.

Szczepanów, gotycki kościół zbudowany przez Jana Długosza w 1470 roku.

Z obrad Powiatowej Rady Narodowej

24 stycznia 1967 r. odbyła się sesja Powiatowej Rady Narodowej, na której po raz pierwszy rozpatrzone zagadnienie aktywizacji terenów turystycznych i związaną z tym sprawę rozwoju sportu i wypoczynku po pracy. W sesji tej m.in. wzięli udział I sekretarz KP PZPR – Ludwik Nęcza, zastępca przewodniczącego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej – mgr Wincenty Zydrón, zastępca Przewodniczącego Wojewódzkiego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki – mgr Marcei Ofiarski, kierownik Wojewódzkiego Funduszu Turystyki i Wypoczynku – Ob. Kazimierz Nowacki.

Referat wprowadzający na omawiany temat wygłosił wiceprzewodniczący Prezydium Powiatowej Rady Narodowej – Karol Grochola.

Po omówieniu znaczenia turystyki jako czynnika społeczno-wychowawczego, mówca przedstawił atrakcyjność turystyczno-wczasową powiatu brzeskiego.

Pod względem geograficznym powiat brzeski zalicza się do terenów o dużych walorach turystyczno-wczasowych. Szczególnie uprzywilejowana jest w tej dziedzinie południowa jego część, którą cechuje bogata konfiguracja terenu, odmienny od powiatów nizinnych typ gospodarki, oparty w dużej mierze o hodowlę, sadownictwo i leśnictwo, doskonały klimat i duże nasłonecznienie. Gdy obraz ten uzupełnimy charakterystyczną roślinnością i zasobami naturalnymi, niczym do tej pory nie skażonych wód Dunajca i jego dopływów, otrzymamy bogaty zespół czynników, które decydują o jego atrakcyjności. Do terenów szczególnie atrakcyjnych należą:

– Rejon Czchowa i jeziora czchowskiego.

Na jego atrakcyjność składa się sam Czchów mający nie tylko charakter i tradycje miasteczka, ale posiadający niepowtarzalne walory reliktu starożytności. Zabytkowe budownictwo sakralne i świeckie, zabytkowy rynek i ruiny zamku, izba pamiątek, ośrodek kolonijny, malownicze położenie na skraju Pogórza Karpackiego przy ruchliwym szlaku turystycznym prowadzącym w kierunku ziemi nowosądeckiej. Na południe od Czchowa zaporę i jezioro o tej samej nazwie, ośrodek wypoczynku pobytowego i świątecznego, ośrodek sportów wodnych, położony w dolinie Dunajca wśród przepięknej oprawy przylegających do niego wzgórz i lasów.

– **Wytrzyścza nad jeziorem czchowskim**, ośrodek kolonijny, ruiny zamku Tropsztyn, unikalne w swoim rodzaju połączenie drogowe – promem przez jezioro w kierunku Rożnowa.

– **Piaski Drużków** miejscowość położona na prawym brzegu Dunajca naprzeciw Czchowa, ośrodek kolonii i obozów letnich młodzieży szkolnej i harcerskiej, wspaniałe, o dużym nasłonecznieniu

kąpielisko naturalne na Dunajcu. Walory tej miejscowości predestynują ją na ośrodek wypoczynku pobytowego, a w szczególności świątecznego.

– **Rejon Paleśnicy**, atrakcyjny ze względu na położenie samej Paleśnicy. Leży ona w dolinie rzeczki Paleśnianki, przy ruchliwym szlaku komunikacyjnym i turystycznym prowadzącym w kierunku sądeczyzny. Miejscowość jest położona wśród malowniczych wzgórz pokrytych w większości lasami, ma duże nasłonecznienie, doskonały klimat, jest tu ośrodek kolonijny, przygotowana baza wyżywieniowa, zapoczątkowano budowę ogólnodostępnej bazy noclegowej. Zmodernizowanie w ostatnich latach przebiegającej przez tę miejscowość drogi państwowej oraz jej zelektryfikowanie, otworzy przed nią szerokie perspektywy rozwoju ruchu turystyczno-wypoczynkowego. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie Paleśnicy znajdują się tereny, które z powodzeniem można nazwać „brzeskimi Bieszczadami”.

– **Rejon Zakliczyna**. Miejscowość o charakterze miasteczkowym położona nad Dunajcem, na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacji drogowej. Posiada szereg zabytków architektury sakralnej i świeckiej, ośrodek kolonijny. W pobliżu znajdują się ruiny zamku w Melsztynie oraz zabytkowy dworek i zbór ariański w Lusławicach. Przepiękne położenie wśród wzgórz, doskonały klimat, duże nasłonecznienie, naturalne kąpielisko na Dunajcu, dobrze zorganizowana baza wyżywieniowa – oto walory, które ściągają tu co roku dużo wczasowiczów.

– **Rejon Iwkowej**, to sama Iwkowa, a nadto Wojakowa i Porąbka Iwkowska. Jakkolwiek miejscowości te nie mają obecnie specjalnych atrakcji turystycznych, to jednak ich położenie w dużej kotlinie, otoczonej ze wszystkich stron pięknymi, lesistymi wzgórzami, posiadającej doskonały klimat i duże nasłonecznienie, ściągają tu co roku poważną liczbę wczasowiczów, korzystających głównie z kwater prywatnych. Dalsza rozbudowa na tym terenie urządzeń komunalnych, a w szczególności modernizacja dróg, budowa basenu kąpielowego w oparciu o istniejące tu źródła i naturalne zaopatrzenie w wodę systemem grawitacyjnym, urządzenie ogólnodostępnej bazy noclegowej, stawia przed tym rejonem poważne szanse stania się ośrodkiem turystyki pobytowej i wypoczynku świątecznego.

Następnym zespołem czynników zwiększających atrakcyjność powiatu brzeskiego są pamiątki historyczne, dzieła sztuki – głównie architektonicznej, folklor i przejawy materialnej działalności człowieka. Wśród pamiątek historycznych godnych zobaczenia względnie zwiedzenia, wymienić należy: zamek kasztelański w Dębnie, zespół zabytkowych, wspomnianych już budowli sakralnych i świeckich na terenie Czchowa, Zakliczyna,

Szczepanowa i Wojnicza. To także zespół średnio-wiecznych fortyfikacji ziemnych w Wojniczu, ruiny zamku w Melsztynie, Czchowie, Tropsztynie, siedziba polskich arian w Łusławicach, mogiła żołnierzy Sobieskiego w Zakliczynie, to wreszcie grodzisko prehistoryczne w Zawadzie Lanckorońskiej.

Ponadto godne zwiedzenia są na naszym terenie pomniki materialnej działalności człowieka czasów najnowszych. Mamy tu na myśli Okocimskie Zakłady Piwowarsko-Słodownicze, Spółdzielnię Przemysłu Ludowo-Artystycznego Kamionka w Łysej Górze, Gospodarstwo Doświadczalne Wyższej Szkoły Rolniczej w Okocimiu, Państwowe Zakłady Unasienniania Zwierząt w Zagórzycach. Obiekty te stanowiły i stanowią przedmiot zainteresowania tysięcy zwiedzających z całego kraju a nawet z zagranicy.

Podjęta następnie przez radnych na sesji dyskusja, w tym również głos wiceprzewodniczącego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie, mgr Wincentego Zydronia, była niezwykle ożywiona i wniosła do uchwały wiele ciekawych uwag i wniosków. Następnie Powiatowa Rada Narodowa podjęła uchwałę, która będzie miała doniosły wpływ na kształtowanie się zagadnień turystyki i organizację świątecznego wypoczynku po pracy na naszym terenie. Uchwałą uznano miejscowości: Brzesko, Okocim, Czchów, Zakliczyn, Wojnicz, Paleśnicę, Iwkowę, Roztokę, Łusławice, Dębno, Łysą Górę, Piaski Drużków, Słoną, Bieśnik, Melsztyn oraz dolinę rzeki Dunajec i Paleśniankę, za tereny o dużych walorach turystycznych i jako takie, przewidziano do aktywizacji w zakresie obsługi ruchu turystycznego o charakterze letniskowym, wycieczkowym i wypoczynku świątecznego. Powiatowa Rada Narodowa zobowiązała Prezydium PRN do wystąpienia do Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki o uznanie całej południowej części powiatu brzeskiego za rejon posiadający szczególne walory turystyczne.

Uchwałą zobowiązuje ponadto Prezydium PRN do opracowania szczegółowego planu zagospodarowania turystycznego miejscowości położonych w dolinie Dunajca i Paleśnianki. Plany te powinny przewidzieć budowę takich urządzeń jak: obozowiska campingowe, kąpieliska, plaże naturalne, urządzenia kulturalno-rozrywkowe, stacje obsługi samochodów, parkingi, drogi dojazdowe i odpowiednią komunikację. Planuje się dalsze rozszerzenie bazy noclegowej, podniesienie stanu sanitarnego i estetycznego wyglądu miejscowości, zabezpieczenie terminowego wykonania inwestycji prowadzonych na terenach uznanych za turystyczne, zainteresowanie władz wojewódzkich, a także zakładów przemysłowych z terenu Krakowa i Śląska możliwościami powiatu w zakresie

świadczeń usług turystyczno-wczasowych, spowodowanie powstania na terenie Brzeska delegatury Spółdzielni Turystyczno-Wypoczynkowej Gromada, zorganizowanie na terenie Brzeska, Zakliczyna, Czchowa, Wojnicza i Paleśnicy stałych punktów informacji turystycznej.

W dalszym ciągu uchwała wymienia szereg zadań w dziedzinie transportu, między innymi przebudowę dróg lokalnych o znaczeniu turystycznym, jak Filipowice – Ruda Kameralna, Borowa, Piaski Drużków, Zaporą – Czchów, Paleśnica, Jamna. Poważne znaczenie w tym dziale posiada zagadnienie usprawnienia komunikacji PKS do Czchowa i Paleśnicy przez uruchomienie z Brzeska i Krakowa dodatkowych kursów autobusów do tych miejscowości w sezonie letnim.

Bardzo dużo miejsca uchwała poświęca zagadnieniu usług gastronomicznych i zaopatrzenia, tak w rejonie Brzeska, jak też w rejonach działalności poszczególnych gminnych spółdzielni, przede wszystkim Czchowa, Zakliczyna, Dębna i Iwkowej. Uchwała zaleca więc m.in. zorganizowanie w Brzesku sklepu z pamiątkami i upominkami, poszerzenie działalności baru mlecznego, modernizację i poszerzenie sieci zakładów gastronomicznych i handlowych, zorganizowanie wzorcowej pijalni piwa. W rejonie działalności Gminnych Spółdzielni w Czchowie, Zakliczynie, Dębnie Iwkowej i Wojniczu uchwała zakreśla również rozbudowę sieci placówek gastronomicznych, kiosków przemysłowo-spożywczych i gastronomicznych. Uchwałą zaleca wyposażenie sklepów i zakładów gastronomicznych w urządzenia chłodnicze, stałe podnoszenie kwalifikacji zatrudnionego w tych zakładach personelu oraz systematyczne podnoszenie jakości i kultury świadczonych usług. Szerzej niż do tej pory wprowadzane ma być do handlu mleko i jego przetwory. Na okres sezonu ma być wydawnie zwiększony przydział mięsa i przetworów mięsnych. Powiększona ma być produkcja wód gazowych. Spółdzielnia Nowość zorganizuje nowe punkty usługowe w zakresie fryzjerstwa, krawiectwa, usług fotograficznych, pralniczych. W rejonie Czchów – Zaporą uruchomiona zostanie na okres sezonu agencja pocztowo-telekomunikacyjna.

Odpowiednie prace podjęte zostaną w resorcie gospodarki komunalnej, między innymi podjęte będą starania o budowę hotelu w Brzesku, urządzony będzie parking dla samochodów, poprawione chodniki i nawierzchnie ulic, położone będą nowe odcinki chodników i deptaki np. wzdłuż ulicy Solskiego do stacji PKP, wzdłuż ulicy Głowackiego aż do toru kolejowego, wzdłuż ulicy Mickiewicza do bramy wejściowej do parku okocimskiego. Rozwiązana będzie ostatecznie w porozumieniu z konserwatorem zabytków sprawa urządzenia zabytkowych rynków w Szczepanowie, Czchowie,

Wojniczu i Zakliczynie oraz zabytkowych budynków w Zakliczynie.

Uchwała przewiduje nawet tak prozaiczną rzecz, jak budowę w miejscowościach o charakterze turystycznym publicznych szaletów. Dalsze zadania nakreślone przez uchwałę Powiatowej Rady Narodowej to rozbudowa urządzeń sportowych, rozrywkowych i kulturalno-zabawowych. Tu wymienić należy takie jak: urządzenie kina letniego w Czchowie-Zaporze, zorganizowanie zielonych świetlic z kręgami tanecznymi, wydanie pocztówek obrazujących piękno ziemi brzeskiej, rozmieszczenie zdjęć fotograficznych z terenu powiatu brzeskiego, zorganizowanie izb pamiątek, a w dalszym terminie muzeum ziemi brzeskiej, wybudowanie basenów kąpielowych, placów gier i zabaw dla dzieci.

Realizacja tej bogatej i wszechstronnie pomyślanej uchwały przyniesie w latach od 1967 do 1970 roku poważną aktywizację naszego powiatu pod względem turystycznym. Szczególnej aktywizacji podlegać będzie teren południowy, posiadający istotnie duże walory turystyczne. Pomyślna realizacja uchwały Powiatowej Rady Narodowej wymagać będzie od Prezydium PRN i wszystkich zainteresowanych organów i instytucji gospodarczych szczególnej aktywności i zapobiegliwości, co w sumie przynieść powinno wyraźne ożywienie życia gospodarczego na naszym terenie.

Konkurs amatorów, wykonawców piosenki radzieckiej

17 lutego 1967 r. w pięknej, wypełnionej do ostatniego miejsca sali Kamionki w Łysej Górze odbyły się eliminacje powiatowe VI Ogólnopolskiego Konkursu Amatorów, Wykonawców Piosenki Radzieckiej. Na estradzie stanęło 7-miu solistów, dwa duety i 2 kwartety. W ostatecznej klasyfikacji I miejsce przyznano Tadeuszowi Krawczykowi z Brzeska, który wykonał piosenki „Płynie rzeka”, „Spacer po Moskwie”, „Najpiękniejsza w świecie”. II-gie miejsce otrzymał Jan Sambor z Zakliczyna za wykonanie piosenek „Poczekam na ciebie”, „Biała brzoza”, „Walc rozstania”. Dwie III-cie, równorzędne nagrody przyznano Marii Lis z Łysej Góry i Teresie Rabiarez z Tymowej. Kolejne miejsca zajęły: Maria Stolińska z Brzeska, Maria Król ze Strzelec Wielkich i Elżbieta Baca z Jaworska.

Zespoły sklasyfikowano następująco: duety – pierwsze miejsce przyznano duetowi Helenki z Łysej Góry za wykonanie piosenek „Na Wołdze szerokiej”, „Na Leninowskich wzgórzach”, „Kakim ty był”. Drugie miejsce otrzymał duet z Paleńnicy za wykonanie piosenek „Piosenka Maszy”, „Na rozstaju dróg”, „Deszcz”.

Z kwartetów pierwsze miejsce przyznano zespołowi Honoratki z Technikum Ekonomicz-

Nagrodę za zajęcie I miejsca wręcza Tadeuszowi Krawczykowi przewodniczący Zarządu Powiatowego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Jan Burlikowski (autor Kroniki Powiatu Brzeskiego). Obok przewodniczący Komisji Konkursowej, mgr Franciszek Dialekta z Krakowskiego Domu Kultury.

Zdobywca I miejsca – Tadeusz Krawczyk z Brzeska.

I miejsce – duet Helenki z Technikum Ceramicznego w Łysej Górze w składzie: Helena Kapusta i Helena Nosek

nego w Brzesku, który wykonał piosenki „Jarzębina”, „Gdzie biereg”, „Studentka”. Drugie miejsce otrzymał kwartet Liceum Ogólnokształcącego w Brzesku za wykonanie piosenek „Cisza”, „Ja szagaju po Moskwie”, „Za wcześniej jeszcze”.

Występom solistów i zespołów towarzyszyła orkiestra pod kierunkiem Tadeusza Krawczyka.

II miejsce przyznano Janowi Samborowi z Zakliczyna.

Podkreślić należy wysoki poziom amatorów, wykonawców piosenek radzieckich, ich występy były gorąco oklaskiwane. Nagrody wykonawcom wręczał przewodniczący Zarządu Powiatowego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej – Jan Burlikowski. Udaną imprezę zakończył koncert laureatów. Uczestnicy eliminacji korzystali z konsultacji i instruktażu w Powiatowej Poradni Kulturalno-Oświatowej, którą kieruje Zygmunt Cehak.

Imprezę przygotował i ufundował nagrody Referat Kultury Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku.

Narada sołtysów

W lutym 1967 r. odbyła się w Brzesku doroczna narada sołtysów, którą śmiało można nazwać sejmikiem sołtysów. Wszak sołtysi są wybierani przez ludność i reprezentują interesy i potrzeby tej ludności. Oprócz tego, że z urzędu są inkasentami zobowiązań finansowych wsi, mają nadto rozległe zadania społeczno-gospodarcze, inicjowane i podejmowane stosownie do potrzeb terenu. Właśnie tym sprawom gospodarczym i społecznym poświęcona była ta narada, przybyli na nią również I sekretarz Komitetu Powiatowego PZPR – Ludwik Nęcza, sekretarz KP – Zdzisław Malik, sekretarz

Powiatowego Komitetu ZSL – Mieczysław Garlicki, Przewodniczący Prezydium Powiatowej Rady Narodowej – Tadeusz Bałys, wiceprzewodniczący – Karol Grochola, sekretarz Prezydium – Stanisław Kulinowski, przewodniczący Gromadzkich Rad Narodowych, przedstawiciele instytucji współpracujących z rolnictwem.

Przemówienie wprowadzające wygłosił przewodniczący Prezydium Powiatowej Rady Narodowej – Tadeusz Bałys. Przedstawił on w wielkim skrócie wykonanie zadań gospodarczych w roku 1966. Z tej informacji wynika, że z zadań, jakie miały do wykonania rady narodowe w roku ubiegłym, szereg zostało wykonanych pomyślnie, jak na przykład zadania związane z drogami lokalnymi, zadania inwestycyjne w rolnictwie (przede wszystkim melioracje) a także w budownictwie, w akcji zbiórkowej na SFBS i inne. Niedostatki w realizacji zadań zanotowano w skupie, w świadczeniu obowiązkowych dostaw, a także w zakresie rozprowadzenia nawozów sztucznych (mimo iż ilość zakupionych nawozów w stosunku do roku 1965 poważnie wzrosła). Następnie przedstawił zagadnienia gospodarcze, jakie mają być w roku bieżącym wykonane przez rady narodowe, przy czynnym udziale sołtysów. Główne zadania, wokół których winna się skoncentrować ta działalność to:

- pełna realizacja planów kontraktacji zbóż,
- zwiększenie zużycia nawozów sztucznych, aż do pełnego nawożenia gleb zgodnie z wymogami racjonalnej gospodarki,
- wykorzystanie w pełni rezerw znajdujących się jeszcze w rolnictwie,
- realizacja zaplanowanych w roku 1967 prac na drogach lokalnych przy pomocy czynów społecznych.

Przedstawiciel Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa mówił na tej naradzie o planach w zakresie kontraktacji zbóż oraz podał liczby dotyczące zużycia nawozów sztucznych, planowanych na lata 1967-1970. Przewodniczący Powiatowej Komisji Planowania Gospodarczego – Wacław Piechowicz omówił nadto nowe przepisy w zakresie podejmowania i finansowania czynów społecznych ludności.

W szerokiej, gospodarskiej dyskusji brało udział 19-tu mówców. W trakcie dyskusji zabrał głos I sekretarz Komitetu Powiatowego PZPR, Ludwik Nęcza, który podkreślił, że zadania, jakie należy wykonać, nie są małe i nie są łatwe, ale przy pomocy aktywu wiejskiego, przy pomocy wielu przodujących rolników i hodowców, dadzą się wykonać.

Naradę podsumował przewodniczący Prezydium Powiatowej Rady Narodowej stwierdzając, że spełniła ona swe zadania i wyraził przekonanie, że wszyscy obecni, sołtysi, przewodniczący GRN,

agronomowie i instytucje współpracujące z rolnictwem, zrobią wszystko dla wykonania tych zamierzeń, które były przedmiotem narady. Tym akcentem został zakończony doroczny, powiatowy sejmik sołtysów, wśród których widzieliśmy wielu długoletnich i zasłużonych działaczy społecznych, jak: odznaczonych Złotym Krzyżem Zasługi – seniora sołtysów, Stanisława Strączka z Okocimia, Stanisława Kargola z Wokowic, Srebrnym Krzyżem Zasługi – Romana Brewkę ze Strzelec Małych.

A oto sylwetka sołtysa z Okocimia: Stanisław Strączek – sołtys z Okocimia należy do najstarszych sołtysów w powiecie brzeskim. Jest on najstarszy nie tylko wiekiem, ale i „urzędem”. Liczy już ponad 82 lata i mimo tak podeszłego wieku w dalszym ciągu pracuje – można go zastać zawsze w domu gromadzkim, gdzie mieści się urząd sołtysa. Stanisław Strączek był sołtysem już od 1935 roku. Nie była to jego pierwsza funkcja, bo prawie dziesięć lat wcześniej, a mianowicie w 1926 roku został wybrany na członka Rady Gminnej w Okocimiu i w tym samym roku Rada powołała go na stanowisko sekretarza gminnego. Po przeprowadzeniu reformy samorządu terytorialnego, zostały utworzone w powiecie brzeskim gminy zbiorowe. Podobnie z dniem 1 kwietnia 1935 roku utworzona została gmina zbiorowa w Okocimiu z siedzibą w Brzesku. W jej skład wchodziły wsie: Okocim, Jadowniki, Jasień i Poręba Spytkowska, zwane wówczas gromadami. W gminach gospodarzyły rady gminne, a w gromadach rady gromadzkie. Stanisław Strączek został wybrany do obydwóch rad, gminnej i gromadzkiej. W roku 1935 wybrano go na sołtysa w Okocimiu i po upływie kadencji, w następnych wyborach, w 1938 roku, ponownie został sołtysem na drugą kadencję.

W roku 1939 w czasie wyborów do rad gminnych został znowu radnym gminnej rady w Okocimiu, która z kolei powołała go na stanowisko wójta gminy. Stanisław Strączek pełnił funkcję wójta przez całą okupację i po wyzwoleniu, aż do 1 lutego 1947 r. Wtedy to został zwolniony ze stanowiska wójta na własną prośbę, bo zajął się organizowaniem spółdzielczości samopomocowej. Po zorganizowaniu Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska w Okocimiu pracował w niej jako księgowy. W lipcu 1949 roku odbyły się wybory sołtysa w Okocimiu. Miejscowa ludność ponownie zwróciła się do Strączka, żeby przyjął to stanowisko, mając na uwadze, że zawsze wywiązywał się solidnie ze swoich obowiązków. Stanisław Strączek zgodził się porzucić lepiej płatne stanowisko księgowego w GS-ie i pełni funkcję sołtysa w Okocimiu do obecnej chwili.

„Za mego urzędowania – mówi Stanisław Strączek – został w latach 1930-31 wybudowany dom gromadzki, w którym mieszczą się mieszkania

dla nauczycieli, sala widowiskowa ze sceną, świetlica, biblioteka, przedszkole, kancelaria sołtysa, kółko rolnicze i sklep GS-u.” Dbał sołtys także o rozwój oświaty w Okocimiu. Aby stworzyć lepsze warunki nauczania, dzięki – między innymi – jego staraniom, wybudowano piętro na budynku szkoły podstawowej. Prace te wykonano wysiłkiem mieszkańców Okocimia w 1936 r., jakby to dziś nazwano – czynem społecznym. Wieś Okocim, jak wiadomo, położona jest na górze, skąd cieszą oczy rozległe i piękne krajobrazy. Nocą widzieli mieszkańcy Okocimia oświetlone elektrycznością sąsiednie miejscowości i zazdrościli im tego. Nie brak było we wsi takich ludzi jak Stanisław Strączek. Rada w radę i postanowili swoją wieś zelektryfikować. Dopięli swego i w latach 1946 – 47 nakładem mieszkańców Okocim został zelektryfikowany. W Okocimiu mieszka wielu pracowników z pobliskiego Browaru. Aby im było dogodniej dochodzić do pracy, postarano się, przy wielkim udziale sołtysa, o oświetlenie uliczne i przebudowę drogi. Już w 1955 roku zostało zainstalowane światło uliczne, a w latach 1964-65 gruntownie przebudowano drogę dojazdową od tak zwanej Garbatki, po Górny Folwark. W ubiegłym roku przebudowano następny odcinek po szkołę, a w bieżącym roku zamierza się naprawić podobnie dalszą część drogi przez wieś. Przebudowa drogi to poważny wysiłek mieszkańców Okocimia. Przy pomocy dotacji państwowej, czynem społecznym dokonano wielkiego dzieła. Dawniej – nie tylko jechać, ale i iść było trudno. Pod górę rzadko i nie każdy samochód mógł wyjechać. Te trudności już należą do przeszłości. I tutaj jest znaczny wkład sołtysa. Na co dzień przypominał ludziom o podjętych przez nich zobowiązaniach, organizował pracę w poszczególnych dniach, zwracał się o pomoc do Prezydium GRN i robota posuwała się naprzód.

Wiele uwagi zwraca Stanisław Strączek na wywiązywanie się mieszkańców Okocimia z obowiązków względem państwa i to mu się udaje. W Okocimiu nie ma dobrych gruntów, bo to teren górzysty, jednak rolnicy mają poważne osiągnięcia w swoich gospodarstwach, zwłaszcza starają się utrzymywać jak największą ilość zwierząt gospodarskich. Nie ma także sołtys trudności z inkasowaniem należności finansowych. Mieszkańcy Okocimia wywiązują się ze swoich obowiązków zawsze na bieżąco, w terminie. W Okocimiu jest Kółko Rolnicze, którego współzałożycielem był sołtys. Kółko to działa sprawnie, wykonuje wiele usług swoim sprzętem na rzecz rolników.

We wsi rozwija się także życie kulturalno-oświatowe, które koncentruje się w Domu Gromadzkim, gdzie jak już napisano, znajduje się biblioteka, świetlica i sala widowiskowa.

Do sołtysa – Stanisława Strączka – zwracają się ludzie także w sprawach prywatnych, Sołtys odznacza się wyjątkową pamięcią i wiele może pomóc. W dwudziestolecie Polski Ludowej – Stanisław Strączek – za swoją bogatą działalność społeczną został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Prezydium PRN w nowej siedzibie.

10 marca 1967 r. ostatnie Wydziały przeniosły swoje biura do nowego gmachu Powiatowej Rady Narodowej – przy ulicy Głowackiego. W nowym gmachu urzędują już także członkowie Prezydium. Począwszy od 11 marca praca w Prezydium Powiatowej Rady Narodowej przebiegać będzie normalnie. W nowym budynku znalazły pomieszczenie wszystkie Wydziały. Ma to ogromne znaczenie nie tylko dla usprawnienia pracy, ale przede wszystkim dla ludności. Odtąd będzie można wszelkie sprawy dotyczące zakresu działania poszczególnych Wydziałów załatwić w jednym budynku.

Z powodu trudności lokalowych, do tej pory poszczególne jednostki organizacyjne Prezydium Powiatowej Rady Narodowej mieściły się w kilkunastu punktach miasta, co oczywiście połączone było z dużymi trudnościami, przede wszystkim dla poszczególnych obywateli, mających swoje sprawy do załatwienia. Te kłopoty i niedogodności ustaną ostatecznie i od dnia 11 marca w jednym budynku można będzie wszystko załatwić. Fakt ten niewątpliwie wszyscy mieszkańcy powiatu powitają z wielkim zadowoleniem. Piękny, nowoczesny gmach Powiatowej Rady Narodowej stanowi obiekt, z którego nasze miasto może być dumne.

Gospodarzom powiatu, dzięki którym staraniom i zabiegom powstał ten obiekt, należą się słowa szczerego uznania za to dzieło. Świadczyć ono będzie obecnemu i przyszłym pokoleniom o zapobiegliwości i gospodarności tych, którzy kierują dziś powiatem brzeskim.

Otwarcie siedziby Powiatowej Rady Narodowej

18 marca 1967 r. nastąpiło w Brzesku uroczyste przekazanie do użytku biurowca Powiatowej Rady Narodowej – jego koszt wraz z wyposażeniem wyniósł 9 milionów złotych, budowa trwała 2 lata. Jest to jeden z najnowocześniejszych tego rodzaju obiektów w naszym kraju. W uroczystości brali m.in. udział: Przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie, poseł – Józef Nagórzański, I sekretarz Komitetu Powiatowego w Brzesku – Ludwik Nędza, poseł Ziemi Brzeskiej – dr Franciszek Mleczko, zastępca przewodniczącego Prezydium WRN – Wincenty Zydrzeń.

Po powitaniu gości przez przewodniczącego Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku – Tadeusza Bałysa, uroczystego przecięcia wstęgi

dokonał Józef Nagórzański, składając następnie w pięknej sali obrad wszystkim pracownikom PRN życzenia owocnej pracy w nowym obiekcie. Z kolei w imieniu pracowników zobowiązał się do jeszcze lepszego załatwiania spraw obywateli tego powiatu, przewodniczący Rady Zakładowej PRN – Jan Burlikowski. Nastąpiło zwiedzanie obiektu: wszędzie funkcjonalne rozwiązanie biur, a przy tym wysoka estetyka wnętrza. Biurowiec pomieścił wszystkie Wydziały Rady, przez co wygospodarowanych zostało w mieście wiele pomieszczeń, z których większość przeznaczono na poprawę warunków pracy brzeskiej służby zdrowia.

Przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, poseł Józef Nagórzański wpisał do księgi pamiątkowej następujące słowa: „*Z okazji uroczystego otwarcia nowego budynku Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku, prosimy przyjąć serdeczne gratulacje z życzeniami przyjemnej i owocnej pracy dla dobra społeczeństwa ziemi brzeskiej. Niech w tym gmachu umacnia się więź społeczeństwa z organami jego władzy ludowej. Niech rozwija się kultura pracy i socjalistyczne kształtowanie stosunków – urząd – obywatel*”.

*Za Prezydium WRN: Józef Nagórzański
Przewodniczący Prezydium WRN Kraków*

Swój podpis umieścił również biorący udział w uroczystościach zastępca przewodniczącego Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej – mgr Wincenty Zydrzeń. Pierwszy Zastępca Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, poseł ziemi brzeskiej – Tadeusz Gede, przesłał pismo następującej treści:

Warszawa, dnia 16 marca 1967 r.

*Pierwszy Z-ca Przewodniczącego
Komisji Planowania przy Radzie Ministrów*

*Przewodniczący Prezydium
Powiatowej Rady Narodowej
Tow. Tadeusz Bałys
Brzesko*

Uprzejmie dziękuję za zaproszenie i informuję, że ze względu na stan zdrowia nie będę mógł wziąć udziału w przekazaniu do użytku biurowca Prezydium Powiatowej Rady Narodowej.

Przekazuję serdeczne życzenia, aby w nowych warunkach wszystkim pracownikom Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku pracowało się lepiej, wydajniej i z pełnym zadowoleniem ze spełnionych obowiązków.

Tadeusz Gede

Uroczystość otwarcia gmachu Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku w dniu 18 marca 1967 roku. W sali obrad do zebranych przemawia przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie, poseł Józef Nagórzański. Za stołem prezydyjnym siedzą od lewej: I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nędza, Przewodniczący Prezydium PRN, Tadeusz Bałys, zastępca przewodniczącego Prezydium WRN, mgr Wincenty Zydrzeń.

Uroczysty moment otwarcia gmachu Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w dniu 18 marca 1967 roku. Przecięcia wstęgi dokonał przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie, poseł Józef Nagórzański.

Księgę pamiątkową założono z okazji budowy nowej siedziby Powiatowej Rady Narodowej i jej organów wykonawczych w Brzesku dla upamiętnienia ważniejszych wydarzeń, które będą miały miejsce na jej terenie. Księga zawiera na wstępie krótki zarys historii biurowca dla Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku.

Powiat brzeski, obok istniejących już wcześniej, wojnickiego i czechowskiego, utworzony został po wypadkach rewolucyjnych lat 1846 – 1848 w Galicji, kiedy to cesarz austriacki zmuszony został do przeprowadzenia wielu zmian politycznych i administracyjnych. Dalsza zmiana nastąpiła w roku 1867, zmniejszono wówczas liczbę powiatów, przy

Budynek byłego Starostwa Powiatowego w Brzesku, w którym później mieściły się niektóre Wydziały Prezydium PRN.

Budynek ten został zburzony, a na jego miejscu znajduje się plac przed nowo wybudowanym gmachem Prezydium PRN.

Budowany nowy gmach Prezydium PRN – na pierwszym planie widać stary budynek byłego Starostwa.

czym z brzeskiego, czechowskiego i wojnickiego utworzono jeden powiat, z siedzibą w Brzesku. Siedziba starostwa brzeskiego znajdowała się zawsze w budynku, który stał w miejscu obecnego biurowca Prezydium Powiatowej Rady Narodowej. W piwnicach tego budynku więziono za czasów

zaboru austriackiego powstańców z 1863 roku. W okresie międzywojennym i od 1945 do 1950 budynek ten był także siedzibą starosty.

Natomiast siedzibą Rady Powiatowej i Wydziału Powiatowego był do roku 1950 budynek przy ulicy Mickiewicza 15, gdzie później mieściło się Prezydium Powiatowej Rady Narodowej. Z chwilą wybudowania obecnego biurowca, został ten budynek przekazany dla Przychodni Obwodowej. W toku budowy biurowca, znajdujący się obok stary budynek po byłym starostwie, został rozebrany.

Do 1950 r. jako nie podporządkowany, urząd skarbowy mieścił się w prywatnym budynku przy ul. Sobieskiego. Urząd ten po 1950 r. przekształcony w Wydział Finansowy, podległy Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, pozostawał w tym samym budynku do czasu przeniesienia go do nowego biurowca.

Z chwilą powołania Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, wszystkie jego jednostki organizacyjne mieściły się na terenie miasta Brzeska w 9-ciu budynkach. Znajdujące się w tych budynkach pomieszczenia biurowe były nieodpowiednie, zagrzybione, wilgotne, zimne, o bardzo złych warunkach sanitarnych. Nadto rozrzucenie poszczególnych jednostek po całym mieście utrudniało Prezydium PRN koordynację i kontrolę, a co gorsze, powodowało stałe i uzasadnione utyskiwania ludności, zmuszonej do odbywania wędrowek od Wydziału do Wydziału. Toteż wśród licznych postulatów ludności, wysuwany był stałe postulat budowy nowego budynku, w którym znalazłyby pomieszczenie wszystkie Wydziały. Ten postulat znajdował również poparcie ze strony gromadzkich rad narodowych, które deklarowały swoje nadwyżki budżetowe na ten cel.

Biorąc to wszystko pod uwagę, Prezydium Powiatowej Rady Narodowej podjęło starania o budowę nowej, odpowiedniej siedziby. Zleciło opracowanie założeń projektowych, które wykonał mgr Wacław Trunów. Założenia te były zatwierdzone na nadzwyczajnym posiedzeniu Komisji Oceny Projektów Inwestycyjnych, zwołanym w tym celu przez dr Juliana Rejducha, przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego dnia 18 X 1961 roku. Równocześnie rozpoczęto starania o pozyskanie środków na sfinansowanie zamierzonej budowy. Uzyskanie ich z limitów wojewódzkich okazało się niemożliwe. Zwrócono się do Ministra Gospodarki Komunalnej z wnioskiem, ażeby biurowiec wybudować ze środków mieszkaniowych, a dotychczasowe pomieszczenia biurowe przeznaczyć na mieszkania.

Nie czekając na decyzję w tej sprawie, pracownicy Wydziału Budownictwa, Urbanistyki i Architektury, wykonali w czynie społecznym inwentaryzację pomieszczeń zajmowanych przez wszystkie

W związku z otwarciem gmachu Prezydium PRN, zasadzony został przez młodzież harcerską z Brzeska, dąb pamiątkowy. Stoją od lewej: zastępca przewodniczącego PRN, Karol Grochola, przewodniczący PRN, Tadeusz Batys, sekretarz Prezydium PRN, Stanisław Kulinowski, kierownik Wydziału Oświaty i Kultury Prezydium PRN, inspektor Władysław Bodziony.

Budynek przy ul. Mickiewicza 15, w którym mieściło się Prezydium PRN.

komórki Prezydium PRN – z myślą przystosowania ich na mieszkania. Niestety starania te nie przyniosły pożądanego skutku. Nie zrażając się tym niepowodzeniem, Prezydium PRN zleciło wykonanie dokumentacji technicznej, którą podjął się wykonać zespół z Miastoprojektu w Krakowie pod kierownictwem inż. Józefa Gołęba.

W roku 1961 projekt techniczny biurowca został przedłożony na posiedzeniu K.O.P.I. Nie uzyskał on jednak wtedy aprobaty. Mimo to, na skutek poparcia mgr Maksymiliana Budziwojskiego, sekretarza Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, prace przy dokumentacji technicznej były kontynuowane i zostały doprowadzono do końca. Najpierw zamierzano zlokalizować budowę biurowca obok Domu Nauczyciela przy placu Kazimierza Wielkiego. Okazało się jednak, że z powodu mokrego terenu, trzeba by było pod budynkiem umieścić kosztowną wannę żelbetonową. Dlatego biurowiec postanowiono zbudować na własnej parceli przy ul. Głowackiego.

We wrześniu 1964 r. Sekretarz Powiatowego Komitetu Społecznego Funduszu Odbudowy Kraju i Stolicy – Stanisław Osuchowski poinformował Prezydium, że niektóre powiaty nie wykorzystały środków inwestycyjnych SFOS. Jeszcze tego samego dnia sporządzono w tej sprawie wniosek, który następnego dnia przed samym posiedzeniem został przedłożony Wojewódzkiemu Komitetowi SFOS. W rezultacie na tym posiedzeniu Wojewódzki Komitet SFOS pod przewodnictwem posła na Sejm Józefa Nagórzańskiego, przewodniczącego Prezydium WRN, przyznano 1 milion złotych pod warunkiem, że kwota ta zostanie wykorzystana jeszcze w 1964 r. Ponieważ nie można było znaleźć wykonawców, po uzyskaniu zgody Ministra Obrony Narodowej, wykopy wykonała Jednostka Wojska Polskiego z Bochni. Dalsze roboty z wielkimi trudnościami wykonało Krakowskie Przedsiębiorstwo Budownictwa pod kierunkiem inż. Stanisława Urbana. W roku 1965 – Wojewódzki Komitet SFOS przydzielił na ten cel dalsze środki w wysokości 4 milionów złotych. Dzięki staraniom i życzliwości dr Juliana Rejducha, mgr Mariana Joppa, mgr inż. Jana Steranka – budowa biurowca została włączona do przerobu Krakowskiemu Przedsiębiorstwu Budownictwa, jako inwestycja kontynuowana.

Poważną przeszkodą w dalszej budowie była likwidacja SFOS w roku 1965. Po utworzeniu Społecznego Funduszu Budowy Szkół i Internatów, który przejął fundusze SFOS podjęto nowe starania o środki na dalszą budowę. Zwrócono się ponownie o pomoc do posła Józefa Nagórzańskiego, przewodniczącego Prezydium WRN, następnie do Marszałka Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Czesława Wycecha – przewodniczącego Komitetu SFBSiI, a za pośrednictwem posła na Sejm z naszego okręgu, inż. Tadeusza Gede, I Zastępcy przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów do Ministra Zbigniewa Januszko, przewodniczącego Komisji Inwestycyjnej Krajowego Komitetu SFBSiI. W wyniku tych starań uzyskano zapewnienie dalszego finansowania budowy. Dużej pomocy w tych staraniach udzielili: mgr Wincenty Zydrón, zastępca przewodniczącego Prezydium WRN i przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu SFBSiI oraz mgr Maksymilian Budziwojski, sekretarz Prezydium WRN. Równie życzliwi byli dla tej budowy mgr Tadeusz Eliasiewicz, zastępca przewodniczącego Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego i wicekurator, mgr Tadeusz Hylaszek.

Prace budowlane kontynuowało Krakowskie Przedsiębiorstwo Budownictwa – Kierownictwo Robót w Brzesku pod kierunkiem inż. Eugeniusza Kozłowskiego. Budowę nadzorował inspektor nadzoru inż. Jarosław Paraszczak. Z dużymi trudnościami spotkano się w uzyskaniu wyposażenia biu-

rowca. Dopiero na interwencję posła na Sejm, dr Franciszka Mleczy w Cepelii Związku Spółdzielni Przemysłu Ludowego i Artystycznego w Warszawie, wyposażenie wnętrza wykonała Spółdzielnia Pracy Przemysłu Artystycznego Meble Artystyczne w Kalwarii Zebrzydowskiej. Urządzenie wnętrza projektował inż. Czesław Walis. Dyrekcja Okocimskich Zakładów Piwowarsko-Słodowniczych zapewniła podłączenie wody ze swoich Zakładów, o którą w tym czasie było tak bardzo trudno. Ogólny koszt budowy biurowca wyniósł wraz z wyposażeniem 9.443.000 zł.

Całością budowy i wyposażenia biurowca kierował niestrudzenie przewodniczący Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, Tadeusz Bałys przy pomocy swojego zastępcy, Karola Grocholi i sekretarza Prezydium, Stanisława Kulinowskiego.

Odbioru budynku dokonano dnia 6 lutego 1967 r., zaś uroczyste jego przekazanie do użytku nastąpiło 18 marca 1967 r.

Obrady Powiatowego Komitetu FJN

W dniu 4 kwietnia 1967 r. obradował Powiatowy Komitet Frontu Jedności Narodu. Zajęto się dwiema sprawami: realizacją programu wyborczego i postulatów wyborczych oraz wynikami zbiórki na Społeczny Fundusz Budowy Szkół i Internatów. Na wstępie przewodniczący Prezydium Powiatowej Rady Narodowej – Tadeusz Bałys wręczył dyplom przyznany przez Ministerstwo Kultury i Sztuki za wkład pracy w przygotowaniu do Kongresu Kultury Polskiej dr Franciszkowi Mleczy, posłowi z Łysej Góry.

Jeśli chodzi o realizację programu wyborczego i wniosków wyborców stwierdzono, że najważniejsze z nich już zrealizowano lub są one w trakcie realizacji. M.in. oddano do użytku biurowiec Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, zatwierdzono projekt wstępny na ujęcie wody dla Brzeska, otrzymano zezwolenie na opracowanie wstępnej dokumentacji na budowę szpitala, zgłoszono także władzom centralnym wniosek w sprawie budowy Liceum Ogólnokształcącego. W dyskusji stwierdzono, że program wyborczy a także liczne postulaty wyborców są realizowane pomyślnie. Stwierdzono też jednak, że po zakończeniu imprez i uroczystości związanych z Tysiącleciem Państwa Polskiego, aktywność społeczna niektórych terenowych Komitetów Frontu Jedności Narodu osłabła, trzeba więc je mobilizować do wzmożenia działalności, zwłaszcza w zakresie podejmowania czynów społecznych.

W drugim punkcie porządku obrad, przewodniczący Prezydium Powiatowej Rady Narodowej złożył sprawozdanie z realizacji planu świadczeń na Społeczny Fundusz Budowy Szkół i Internatów za I kwartał br. Plan ten został wykonany na ogół pomyślnie. Dobrze jak zwykle prezentują się

pracownicy – za trzy miesiące wpłynęło od nich 126 tys. zł. – co stanowi 30% planu rocznego. Rzemiosło prywatne wpłaciło już całoroczną sumę. Poniżej normy, bo tylko 17% wpłaciła spółdzielczość. Rolnicy, a to jest najważniejsza pozycja planu, wpłacili kwotę 260 tys. co stanowi 26% rocznego planu. Łącznie plan powiatowy wykonany został w 26.5%. Powiatowy Komitet Frontu Jedności Narodu stwierdził duże dysproporcje pod względem realizacji planu i tak: rolnicy w Porąbce Iwkowskiej, którzy są na pierwszym miejscu w powiecie, wpłacili na budowę szkół i internatów 18.803 zł. tj 54% planu rocznego. Na drugim miejscu gromada Czchów – 46%, na trzecim Jadowniki – 33%, na czwartym Białolino Szlacheckie – 29%, na piątym gromada Okocim – 29%. W dalszej kolejności Borzęcin, który utrzymał się w normie 25% planu rocznego, poniżej planu: Gnojnik, Szczurowa, Wielka Wieś, Dębno, Uszew i inne. Do najgorzej wywiązujących się z obowiązku społecznego świadczeń na budowę szkół i internatów zaliczają się gromady: Jurków – na ostatnim miejscu w powiecie – bo tylko 3% planu rocznego, Zabawa – 5%, Zakliczyn – 7%, Doły – 10%, Paleśnica – 12% Wojnicz również – 12%, Jasień – 13%, Zaborów też 13%, Łysa Góra – 14%, Szczepanów – 15%, a dalej Iwkowa, miasto Brzesko na 13 miejscu, Charzewice na 12-tym.

Wśród uczestników akcji III Most

Mimo upływu prawie 23 lat, sławna akcja *Trzeci Most* budzi ciągle zrozumiałe zainteresowanie. Przypomniana została jeszcze raz na spotkaniu uczestników tej akcji, jakie odbyło się w kwietniu 1967 r. w Brzesku. Mając na uwadze, że wspomnienia niektórych uczestników obecnych na tym spotkaniu zainteresują również czytelników kroniki, przypominamy niektóre szczegóły akcji *Trzeci Most* – za „Dziennikiem Polskim”, który w jednym ze swoich numerów zamieścił notatkę pod tytułem: „Wśród uczestników akcji III Most”: „...Sporo spodziewali się hitlerowcy po nowej broni raketowej, jaką miały być pociski V-1 i V-2, z którymi rozpoczęli doświadczenia w miejscowości Peenemünde, leżącej na północ od Szczecina, u ujścia Odry. Szybko jednak ta wiadomość dotarła do Anglii. Już w roku 1943 z rozszyfrowaniem tajemnicy niemieckiej broni raketowej uporał się nasz wywiad i w nocy z 17 na 18 lipca 1943 r. 600 bombowców angielskich zniszczyło tę bazę raketową. Niemcy nie dali za wygraną i nową doświadczalną wyrzutnię raketową zbudowali w woj. rzeszowskim, w miejscowości Blizna, między Mielcem i Dębicą. W maju 1944 r. jedna z rakiet wpadła do Bugu i nie wybuchła. Była to zdobyta przez Polaków rakietka V-2. Została ona przewieziona do Warszawy, gdzie zajął się nią – ze względu na przemyślnie skonstru-

owane urządzenia radiowe, służące do sterowania rakietą – obecny prezes PAN, prof. dr inż. Janusz Groszkowski. Z kolei pozostałe części rakiety załadowano w 8 worków i przewieziono z Warszawy do wsi położonej na granicy powiatu brzeskiego i tarnowskiego. Tu na łąkach, między miejscowościami Jadowniki Mokre – Wał Ruda i Zdrochec, w nocy z 25/26 lipca 1944 r. wylądował samolot typu *Dakota*, który przyleciał tam z włoskiej miejscowości *Brindisi* w celu zabrania cennej przesyłki”.

Przed kilku dniami operatywny Oddział ZBoWiDu w Brzesku zorganizował spotkanie z ludźmi, którzy przygotowywali całą akcję i przeprowadzili ją. Warto wspomnieć, że na tym samym miejscu, już w maju 1944 r. wylądował aliancki samolot, a akcja ta znana jest pod kryptonimem *II Most*. Przerzut w lipcu rakiety V-2 nazwano *III Most*. Z ramienia AK akcją tą kierował mjr Stanisław Marek, który jest autorem niedostępnej już na naszym rynku księgarskim książki pt. „Trzeci Most”. Dowódcą grupy, która przygotowywała i zabezpieczała lądowanie *Dakoty* był kpt. Władysław Kabat pseud. Brzechwa. Akcje *Trzeci Most* zabezpieczało 5 oficerów, 18 podoficerów i 180 strzelców. Po przyjęciu samolotu i załadowaniu przesyłek oraz 4 osób, które miały odlecieć do Anglii, okazało się że są trudności ze startem. Łąki były podmokłe. Cztery razy załoga wsiadała i wysiadała z samolotu, zanim wzbił się on pod osłoną nocy w powietrze. Z okolicznych domostw przyniesiono deski, które ułożone pod kołami samolotu umożliwiły start. Tym samym samolotem przywieziona została w paru walizkach broń dla naszych oddziałów. Były to niemieckie pistolety. Na rękojeści jednego z nich wyryte były pozdrowienia dla polskich żołnierzy i informacja, że broń ta została zdobyta pod Monte Cassino. Wspomniał o tym Zdzisław Baszak, pseudonim *Pirat*, któremu można zawdzięczać i to, że gdy załoga zdecydowana była zrezygnować z odlotu, on przeciwstawił się temu. Sporo mówiono o ofiarności mieszkańców wsi Jadowniki Mokre, Przybysławice, Zdrochec, Kwików, Marcinkowice, którzy czynnie pomagali w tej akcji i w innych, organizowanych na tych terenach przez AK i Bataliony Chłopskie.

Uroczystość, w której oprócz uczestników akcji *Trzeci Most*, brali także udział przedstawiciele ZBoWiD-u w Krakowie – St. Nawara i prezes oddziału ZBoWiD w Brzesku – A. Dzierwa, przewodniczący PK FJN, I sekretarza KP PZPR – L. Nędza, sekretarz PK ZSL, uczestnik akcji – M. Garlicki, zakończona została wnioskiem o upamiętnienie obeliskiem miejsca, gdzie rozgrywała się akcja *Trzeci Most*. Odślonięcie obelisku połączone zostanie z manifestacją antywojenną ludności powiatów brzeskiego, tarnowskiego i dąbrowsko-tarnowskiego.

Studio Radiowęzła Powiatowego w nowej siedzibie

25 kwietnia 1967 r. o godz. 19-tej nadany został pierwszy program lokalny z nowego studia w biurowcu Prezydium Powiatowej Rady Narodowej przy ulicy Głowackiego.

Program lokalny nadawany jest codziennie o godzinie 19.15. Audycje przygotowuje Komitet Redakcyjny pod przewodnictwem sekretarza Prezydium PRN, Stanisława Kulinowskiego. Najbardziej aktywnym członkiem tego Komitetu jest Jan Burlikowski, sekretarz Komitetu Redakcyjnego, kierownik Wydziału Organizacyjno – Prawnego Prezydium PRN. Jest on autorem olbrzymiej większości audycji, a także codziennym lektorem. Pracuje społecznie w tym charakterze od roku 1955.

Radiowęzł Powiatowy uruchomiony został w roku 1953. Początkowo w jego zasięgu było miasto Brzesko oraz pobliskie miejscowości – Jasień, Jadowniki, Okocim i wszystkie w gminie Szczepanów z wyjątkiem miejscowości Rudy-Rysie. Obecnie Radiowęzł Powiatowy nadaje program lokalny do 32 miejscowości na terenie powiatu poprzez ponad 5 tys. głośników. Oczywiście najwięcej głośników znajduje się w rejonie Obwodowego Urzędu Pocztowo -Telekomunikacyjnego w Brzesku, bo prawie 2.800. Pozostała liczba rozkłada się na Urzędy Pocztowe w Bielczy, Borzęcinie, Dołach, Łysej Górze, Zaborowie, Szczurowej, Uszwi i Czchowie,

Radiowęzł Powiatowy z uwagi na liczbę głośników stanowi bardzo poważny środek masowego przekazu. Wszechstronna tematyka, a przede wszystkim aktualne, bieżące wiadomości i problemy, jakie są poruszane w programie, sprawiają że społeczeństwo chętnie słucha audycji lokalnych.

Dni Oświaty, Książki i Prasy

Na terenie miasta Brzeska i powiatu odbywały się w maju tradycyjne już Dni Oświaty Książki i Prasy. Inauguracja nastąpiła 3 Maja. Ulicami miasta przeszedł tysięczny pochód – korowód młodzieży szkół podstawowych i średnich. Każda szkoła postarała się o coś atrakcyjnego i bardzo pomysłowego. Widziano więc w pochodzie wielu bohaterów znanych powieści. Niezwykle barwnie wyglądała młodzież w barwnych strojach krakowskich.. Nawiązując do tegorocznego jubileuszu 50-lecia Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej, młodzież Szkoły Podstawowej nr 2 pokazała stroje ludowe poszczególnych republik radzieckich. Dzieci z klas niższych przebrane były za różne postacie z bajek, a także za zwierzęta występujące w tych bajkach. W pochodzie niesiono wiele różnych napisów w tym wymowne hasło „Dzieci całego świata pragną pokoju”.

Rozpoczęte w dniu 3 maja Dni Oświaty, Książki i Prasy zakończone zostały w trzecią niedzielę

maja. Podobnie jak podczas inauguracji, ulicami miasta przeszedł barwny pochód. Równocześnie w tym dniu odbył się zjazd działaczy kulturalnych z terenu całego powiatu. W Zjeździe uczestniczyli: sekretarz KP PZPR – Edward Gołda, sekretarz PK ZSL – Mieczysław Garlicki, przewodniczący Prezydium PRN – Tadeusz Bałys. Wydział Kultury Prezydium WRN reprezentowany był przez mgr Ciepłego.

Zjazd działaczy kultury powiatu brzeskiego otworzył przewodniczący Prezydium PRN – Tadeusz Bałys, który w serdecznych słowach podziękował im za podejmowany społecznie trud w szerzeniu oświaty i kultury, dzięki któremu stale rozwija się życie kulturalne naszych miasteczek i wsi. O osiągnięciach w tej dziedzinie oraz perspektywach dalszego rozwoju kultury w naszym powiecie mówił następnie podinspektor d/s kultury w Wydziale Oświaty i Kultury Prezydium PRN – Franciszek Zięcina. Zabierali głos kolejno: sekretarz KP PZPR – Edward Gołda i sekretarz PK ZSL – Mieczysław Garlicki. Przekazali oni aktywowi kulturalno-oświatowemu naszego powiatu pozdrowienia instancji politycznych oraz wyrazy uznania dla ich społecznej działalności.

Cały szereg działaczy otrzymało dyplomy uznania i nagrody. Wśród wyróżnionych i nagrodzonych byli m.in. Ludwik Kozub kapelmistrz orkiestry Okocimskich Zakładów Piwowarsko-Słodowniczych wraz z całą orkiestrą, Feliks Nowak, społeczny kierownik biblioteki gromadzkiej w Okocimiu, Władysław Chłopecki, kierownik zespołu ludowego przy Gromadzkim Domu Kultury w Szczurowej i Henryka Łubowska, kierownik tej instytucji, Stanisław Grzesik, kierownik szkoły i działacz kultury w Olszynch, Marian Herbert, kierownik świetlicy zakładowej Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Brzesku, Stefan Ściborowicz, działacz na polu kultury w Zakliczynie. Nagrodę Ministra Kultury otrzymał Franciszek Zięcina, podinspektor d/s kultury w Wydziale Oświaty i Kultury Prezydium PRN.

Z okazji Dni Oświaty, Książki i Prasy wiele się mówi o osiągnięciach w dziedzinie oświaty w naszym powiecie. Warto je pokazać na tle rozwoju oświaty w przeszłości.

W powiecie brzeskim istniało od bardzo dawna szkolnictwo parafialne. Są dowody na to, że takie szkoły działały w niektórych większych miejscowościach już w XVI wieku. Obok szkół parafialnych istniały nieliczne szkoły ludowe, utrzymywane przez światlejszych właścicieli ziemskich.

Tak np. od 1788 roku istniała szkoła ludowa w Zakliczynie, założona przez hr. Macieja Lanckorońskiego, który zobowiązał się do swojej śmierci opłacać nauczyciela. Poziom nauczania w tych szkołach nie zawsze był odpowiedni. Mieszkańcy

Zakliczyna skarżyli się w roku 1874 do Rady Szkolnej Krajowej, by zmieniła nauczyciela miejscowej szkoły, bo jeden był niedołążny, a drugi nie miał odpowiedniego wykształcenia, zajmował się ponadto pisarstwem, dorabiając na życie, co mu zabierało sporo czasu kosztem obowiązków szkolnych. Oczywiście nie wszędzie było tak źle. W Wojniczu w roku 1868 odbył się udany popis uczniów w miejscowej szkole prowadzonej przez nauczyciela Wnękowskiego. Taka szkoła ludowa o jednym nauczycielu powstała w Zabawie dopiero w roku 1899. Wcześniej funkcję nauczyciela w tej wsi pełnili światli chłopcy: Jan Lizak z Borzęcina i Stanisław Pochroń z Zabawy.

Wielką przeszkodą w rozwoju szkolnictwa w tamtych czasach była trudna sytuacja prawna i ekonomiczna nauczycieli szkół wiejskich, którzy rezygnowali z zawodu, aby szukać innych źródeł utrzymania. W roku 1897 w Galicji w ponad 500 szkołach nauka nie odbywała się z powodu braku nauczycieli. Problemem tym zajęli się posłowie ludowi w Sejmie Krajowym. Szymon Bernadzikowski, poseł z powiatu brzeskiego, przemawiając w imieniu ludu wiejskiego na Sejmie w roku 1897 stwierdził gotowość płacenia przez chłopów nawet podwyższonego podatku na uposażenie dla nauczycieli, byle tylko zapewnić dzieciom właściwe nauczanie.

Powszechny pęd ludności wiejskiej do oświaty próbowało zaspokoić powstałe w roku 1891 Towarzystwo Szkoły Ludowej przez organizowanie czytelni i bibliotek. W powiecie brzeskim do aktywnych działaczy TSL należał poeta chłopski, Jan Klich oraz wybitny działacz oświatowy Jędrzej Cierniak z Zaborowa.

Na szkołę średnią Brzesko czekało do roku 1912, kiedy powstało w nim prywatne gimnazjum. W przededniu I wojny światowej były już w Brzesku dwie szkoły powszechne: żeńska i męska. W okresie dwudziestu lat międzywojennych zbudowano w powiecie 7 szkół, w tym dwie szkoły 4-klasowe, dwie 2-klasowe i 3 szkoły 1-klasowe. Poważnym osiągnięciem było zorganizowanie w Wojniczu w roku 1936 szkoły rolniczej. Stała się ona ogniskiem wiedzy rolniczej, dzięki prowadzeniu niedzielnego uniwersytetu ludowego i wzorowego gospodarstwa. Sieć szkół była stanowczo niewystarczająca, o czym świadczy znaczny analfabetyzm. Oficjalne powojenne statystyki podają, że w r.1931 na 74.596 osób powyżej 10 lat było aż 10.008 analfabetów, a 2.725 półanalfabetów. W mieście Brzesku na 2.976 osób w tym samym wieku było 206 analfabetów.

W Brzesku istniały w tym czasie dwie szkoły powszechne, 1 przedszkole i 1 szkoła zawodowa doksztalająca. Jedyne w powiecie gimnazjum zostało upaństwowione w 1920 roku. W cza-

sie okupacji hitlerowskiej szkoły średnie zostały zamknięte, znaczną część nauczycieli aresztowano. Zezwolono jedynie na naukę w szkołach podstawowych i zawodowej, ale usunięto z programów szkolnych historię, geografę i literaturę polską. Na terenie powiatu brzeskiego w czasie okupacji rozwijało się tajne nauczanie, które organizowali: dr Franciszek Mleczek z Łysej Góry, Jan Żurek z Porąbki Uszewskiej, Wacław Pies z Górki, dyrektor gimnazjum brzeskiego Berezowski, nauczyciel gimnazjalny Gardziel, Alojzy Brzęk i inni.

Dane statystyczne z lat przedwojennych obrazują tylko częściowo sytuację szkolnictwa podstawowego w powiecie. Na przykład na 74 szkoły podstawowe, aż 47 było o jednym nauczycielu, a tylko 27 było siedmioklasowych.

W przeciwieństwie do okresu międzywojennego, w którym wybudowano tylko 7 małych budynków szkolnych w okresie 20-lecia Polski Ludowej wybudowano 27 szkół oraz rozbudowano dalszych 15.

Poza szkolnictwem podstawowym zorganizowano w powiecie nowe szkoły zawodowe, jak: Szkoła Rzemiosł Artystycznych i Technikum Ceramiczne w Łysej Górze, Technikum Ekonomiczne w Brzesku, Technikum Rolnicze w Wojniczu oraz Szkołę Mechanizacji Rolnictwa w Zakliczynie. W trakcie budowy znajduje się technikum elektryczno mechaniczne w Brzesku. Kompleks budynków szkolnych składać się będzie z dużego budynku szkolnego, internatu oraz warsztatów. Koszt całej inwestycji wyniesie ponad 38 mln złotych.

W związku z poważnym rozwojem na terenie naszego powiatu ogrodnictwa i warzywnictwa, coraz więcej rolników przerzuca się na tego rodzaju gospodarke. Czyniąc zadość licznym postulatam, w bieżącym roku szkolnym przy Technikum Rolniczym w Wojniczu została uruchomiona 2-letnia Zasadnicza Szkoła Ogrodniczo-Warzywnicza. Przy Technikum działa roczna Szkoła Mechanizacji Rolnictwa, kształcąca kierowców i mechaników pojazdów i urządzeń rolniczych. Utworzono też 3-letnie Technikum Korespondencyjne, przede wszystkim dla absolwentów 3-letnich Szkół Przysposobienia Rolniczego.

I Zjazd przodujących rolników

3 maja 1967 roku odbył się w Brzesku I Zjazd przodujących rolników z terenu powiatu brzeskiego. Przybyło nań około 130 rolników, m.in. Antoni Gądek z Tworkowej, posiadający gospodarstwo o powierzchni 8,70 ha, który w roku ubiegłym uzyskał z jednego hektara 27 kwintali pszenicy, 24 kwintale jęczmienia, 25 q owsa, 250 kwintali ziemniaków. Stosuje nawożenie mineralne w wysokości – w przeliczeniu na czysty składnik – 150 kg na 1 ha.

Antoni Michałek z Zakrzowa posiada gospodarstwo o powierzchni 5,40 ha i uzyskał w ubie-

głym roku z 1 hektara 36 kwintali pszenicy, 28 q żyta, 30 kwintali owsa, 600 kwintali buraków cukrowych, 800 kwintali buraków pastewnych, 300 q ziemniaków. Również umiejętnie stosuje nawozy mineralne, których zużywa około 140 kg na 1 ha.

Jan Ogonek z Wesołowa, posiadający gospodarstwo o pow. 4,14 ha przy zastosowaniu nawozów 134 kg na 1 ha uzyskał w ubiegłym roku plony: pszenicy – 26 q, żyta 28 q, owsa 30 q, ziemniaków 300 q.

Tadeusz Frankowski z Dębna w gospodarstwie o powierzchni 4,63 ha uzyskał 28 q pszenicy, 25 q żyta, 25 q owsa, 250 kg ziemniaków, 950 q buraków pastewnych przy zastosowaniu nawozów mineralnych w ilości 174 kg czystego składnika na 1 ha.

Wit Topolski z Jadownik gospodarujący na 4,10 ha uzyskał plony pszenicy 29 q, żyta 25 q, owsa 30 q, ziemniaków 250 q i buraków pastewnych 950 q z 1 hektara, stosując nawozy sztuczne w ilości 210 kg na 1 ha. Dodać należy, że przeciętnie w roku 1966 stosowano w powiecie 55 kilogramów nawozów mineralnych w czystym składniku na 1 hektar.

Przodujący rolnicy mówili na Zjeździe o swoich osiągnięciach i doświadczeniach, o nowoczesnych metodach agrotechniki. Podkreślali wielką rolę kursów szkolenia rolniczego.

Obchody Święta Ludowego

Podobnie jak w całym kraju, w dniu 14 maja odbyły się obchody Święta Ludowego również na terenie powiatu brzeskiego. W przeddzień Święta na grobach zasłużonych działaczy ludowych w Zakliczynie, Zaborowie i Szczurowej złożono wieńce i kwiaty. W Łysej Górze, Szczurowej i Zakliczynie odbyły się wiece ludowe, natomiast w Białolinach, Borzęcinie, Dębnie, Dołach, Gnojniku, Czchowiu, Porąbce Iwkowskiej, Olszynch, Iwkowej, Tymowej, Paleśnicy, Dołędzie, Zdrochcu, Uszwi i Wojniczu odbyły się okolicznościowe akademie.

Przy tej sposobności warto zanotować niektóre fakty z historii ruchu ludowego w powiecie brzeskim. Tegoroczne obchody Święta Ludowego zbiegają się z 30 rocznicą wielkiego strajku chłopskiego. Do strajku przystąpili także chłopcy powiatu brzeskiego, w wielu miejscowościach zorganizowano marsze protestacyjne. W czasie takiego marszu w Melsztynie, w potyczce z policją padli dwaj ludowcy – Stefan Węgrzyn i Jan Kłusek z Gwoźdźca. Całość pracy organizacyjnej strajku spoczywała w rękach ludowców – Władysława Boczka ze Zdoni, Jana Majewskiego z Zakliczyna, starszego Jana Giemzy ze Szczurowej, Stanisława Sikonia z Wielkiej Wsi, Stanisława Lechowicza ze Zdrochca.

Jan Giemza został skazany wyrokiem sądu za udział w strajku na 1 rok więzienia, Stanisław Sikoń więziony był przez 7 miesięcy w pojedynczej celi w Wiśniczu, wielu ludowców za udział w strajku ukarano wysokimi grzywnami pieniężnymi. Wielką

rolę w ruchu ludowym spełniał nieżyjący już, zasłużony działacz, więzień Berezy Kartuskiej, Stanisław Nita ze Szczurowej. Działacze ludowi – Paweł Klimek z Przyborowa i Julian Gajda z Łoniowej – polegli w czasie buntu zorganizowanego po wiecu w Wierzchosławicach w roku 1935. W okresie hitlerowskiej okupacji chłopskie siły zbrojne – Bataliony Chłopskie – zapisały również w naszym powiecie piękną kartę swej historii. M.in. uczestniczyły w sławnej akcji pod kryptonimem III Most

Mieszkańcy Brzeska oddali hołd poległym

8 maja, w przeddzień Dnia Zwycięstwa, mieszkańcy miasta oddali hołd poległym w II-giej wojnie światowej. Ulicami miasta przeciągnął olbrzymi pochód ze sztandarami organizacji politycznych i społecznych na czele. Na cmentarzu wojskowym odbył się antywojenny wiec. Po odegraniu hymnu państwowego zabrał głos przewodniczący Zarządu Powiatowego Związku Bojowników o Wolność i Demokrację – Adam Dzierwa. Po nim przemawiał uczestnik walk na szlaku od Lenino po Berlin, szef Sztabu Powiatowego – ppłk Witold Kuchalski. Przy dźwiękach marsza żałobnego Chopina na mogiłach poległych złożono wieńce i wiązanek kwiatów.

Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża

W czasie od 8 do 15 maja obchodzony był Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża. Jest to organizacja działająca na zasadzie dobrowolności, która skupia w swoich szeregach ludzi dobrej woli, pragnących działać społecznie, szerzyć zasady humanitaryzmu, rozwijać poszanowanie czci i godności ludzkiej, chronić zdrowie i życie ludzkie, nieść pomoc wszystkim jej potrzebującym i we wszystkich okolicznościach.

Na terenie naszego powiatu organizacja ta liczy 10.386 członków zorganizowanych w 97 kołach szkolnych, do których należy 4.738 członków oraz 98 kół terenowych i zakładowych, do których należy 5.648 członków. Organizacja prowadzi szkolenie sanitarne dla młodzieży i dorosłych od I do IV stopnia. Organizuje wyjazdy lekarzy specjalistów z prelekcjami do różnych miejscowości na terenie powiatu (w r. 1966 – 18 wyjazdów), a ekipa filmowa odwiedziła 16 szkół z filmami o tematyce oświatowo-sanitarnej. Lekarze z Ośrodków Zdrowia wygłosili 75 pogadanek dla ludności wiejskiej, opiekunowie kół PCK i lekarze szkolni wygłosili 705 pogadanek na tematy związane z oświatą sanitarną w szkołach. Od honorowych krwiodawców uzyskano 98 litrów krwi. W ramach pomocy społecznej koła terenowe udzieliły pomocy materialnej osobom potrzebującym jej w kwocie 2.660 zł., zaś koła szkolne opiekowały się 42 osobami samotnymi i udzieliły pomocy na kwotę 2.450 zł. Dane liczbowe dotyczą 1966 roku.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

2 czerwca 1967 roku obradowała Powiatowa Rada Narodowa. Głównym zagadnieniem była sprawa aktywizacji gospodarczej miasta Brzeska i niektórych miejscowości w naszym powiecie. Dotyczy to Czchowa, Zakliczyna, Wojnicza i Szczurowej. Miejscowości te dla okolicy są ośrodkami życia społecznego, kulturalnego i gospodarczego, chociaż z wyjątkiem Brzeska nie są zaliczane do miast. Ich aktywizacja ma duże znaczenie nie tylko dla mieszkańców zainteresowanych bezpośrednio miejscowości, ale też i okolicznych wsi. Aktualnie w powiecie brzeskim występują trzy podstawowe strefy gospodarcze:

I – strefa hodowlano-zbożowa, obejmująca północną część powiatu,

II – hodowlano-mleczna, wykazująca się również największym wskaźnikiem rozwiniętego i rozwijającego się przemysłu i usług, leżąca w środkowej części powiatu,

III – hodowlano-warzywnicza w południowej części powiatu, która ze względu na warunki krajobrazowe, ukształtowanie terenu i malownicze położenie tworzy również strefę rekreacyjno-wypoczynkową.

We wszystkich tych strefach dominuje rolnictwo i stąd podstawowym kierunkiem aktywizacji wszystkich wytypowanych do tego miejscowości, to jest: Szczurowej, Wojnicza, Zakliczyna, Czchowa i częściowo miasta Brzeska, winien być przede wszystkim rozwój rolnictwa i usług dla zaplecza rolniczego oraz produkcji związanej z przetwarzaniem surowców rolnych.

W strefie środkowej, obok zasadniczego kierunku rolniczego rysuje się również wyraźnie rozwój przemysłu z koncentracją w Brzesku. Główny kierunek aktywizacji tego miasta upatruje się w rozwoju funkcji zaopatrzeniowo-usługowej dla przemysłu i ludności.

Aktywizacja Zakliczyna i Czchowa, oczywiście obok rozwoju instytucji obsługujących i zaopatrujących rolnictwo, opiera się również na rozwoju funkcji związanych z obsługą ruchu turystyczno-wypoczynkowego. Dla tej części powiatu szczególne znaczenie ma rozwój ośrodka wypoczynkowego w Czchowie, ale również Zakliczyn i Wojnicz jako miejscowości leżące na trasie turystyki kołowej, przewidziane są do aktywizacji pod tym kątem.

Główne kierunki rozwoju miasta Brzeska to: zaopatrzenie w wodę, uzbrojenie terenów budowlanych i budowa bloków mieszkalnych, kanalizacja, gazyfikacja, budowa ulic i dróg dojazdowych, rozwój spółdzielczego budownictwa mieszkaniowego, usług, szkolnictwa zawodowego i ogólnego, placówek handlowych, łącznie z zapleczem oraz ognisk życia kulturalnego. Oczywiście dla rozwoju miasta najważniejsza jednak jest lokalizacja i bu-

dowa zakładów przemysłowych, które dałyby pracę nie tylko mieszkańcom miasta, ale również rozładowały nadmiar rąk do pracy występujący wciąż jeszcze w rolnictwie.

Plan aktywizacji miasta Brzeska prowadzi do:

- wzrostu liczby mieszkańców i powiększenia jego obszaru,

- dalszego rozwoju przemysłu centralnego, przy równoczesnym uwzględnieniu niezbędnych i wiążących się z jego rozwojem urządzeń,

- rozwoju przemysłu przetwórczego w oparciu o surowce pochodzenia miejscowego,

- rozszerzenia usług w różnych branżach i rozwoju sieci placówek handlowych, budowy zaplecza dla wszystkich jednostek gospodarczych,

- organizacyjnego umocnienia miasta w zakresie rozwiązania problemów budownictwa administracyjnego,

- rozszerzenia sieci komunikacyjnej Brzeska w powiązaniu z powiatem, rozwoju budownictwa oświatowego i kulturalnego,

- uzyskania podstawowych obiektów o charakterze socjalnym.

Szczurowa posiada już opracowany i zatwierdzony plan terenów budowlanych, co w poważnym stopniu ułatwia właściwy dobór zadań odpowiadających funkcji jednostki nadrzędnej i rozwojowej, jaką jest ta miejscowość. Do podstawowych zadań programowanych w tej miejscowości w zakresie inwestycji należą: rolniczy dom towarowy, magazyn nawozowy, paszowy, zbiornica jaj, punkt skupu owoców i warzyw, zboża i ziemniaków, ośrodek zdrowia z izbą porodową i apteką, filia POM, piekarnia, ludowe szkoły i wreszcie poważne inwestycje melioracyjne i budowa wodociągów. Przewidziane są również i inne inwestycje o różnym charakterze, jak: budowa warsztatów stolarskich, uruchomienie produkcji wód gazowanych i budowa pawilonu usługowego, wielobranżowego.

W Wojniczu nie przewiduje się rozbudowy przemysłu, poza drobnym przemysłem terenowym. Taka sytuacja wynika z faktu położenia Wojnicza w strefie wpływów miasta Tarnowa. Stąd właśnie Wojnicz zachowuje charakter jednostki osiedlowej dla ludności pracującej w zakładach w Tarnowie oraz Brzesku. Położenie Wojnicza tuż przy głównej arterii komunikacyjnej Rzeszów – Kraków, a także Wojnicz – Melsztyn i dalej do powiatu nowosądeckiego oraz powiązanie ze strefą letniskowo-turystyczną, wymaga w szczególności rozbudowy sieci handlowej, usługowej, budownictwa mieszkaniowego i urządzeń komunalnych. W ramach aktywizacji tej miejscowości, przewiduje się budowę: piekarni, zakładu gastronomicznego, magazynu nawozowego i paszowego, magazynu materiałów budowlanych, zbiornicy jaj, domu kultury, zakładu eksploatacji kruszywa, spółdzielczego bloku miesz-

kalnego, szkoły podstawowej i remizy strażackiej. Są przewidziane drobne inwestycje komunalne w zakresie uporządkowania placów i ulic.

Najbardziej rozwiniętą formę zabudowy wiejskiej posiada Zakliczyn. Plan ogólny, określający w perspektywie rozwój tej miejscowości, przewiduje inwestycje wszechstronnie rozwijające działalność usługową, komunalną, mieszkaniową, szkolnictwo zawodowe typu rolniczego, przemysł terenowy, inwestycje z zakresu obrotu towarowego i zaopatrzenia ludności w artykuły konsumpcyjne.

Za takimi perspektywami rozwoju Zakliczyna przemawia również fakt, że miejscowość ta leży bezpośrednio na obrzeżu strefy rekreacyjno – wypoczynkowo – turystycznej i stąd winna również być przystosowana do obsługi ruchu turystycznego. W programie aktywizacji przewidziano zadania obejmujące: punkt skupu ziemniaków, warzyw, owoców, odpadków użytkowych i skór surowych, rolniczy dom towarowy, piekarnię, zbiornicę jaj, magazyny paszowe, nawozowe i materiałów budowlanych, pełny ośrodek usługowy, wielobranżowy. Przyjęty w planie aktywizacji Zakliczyna kierunek hodowli – warzywniczy nasuwa m.in. konieczność większej koncentracji środków własnych na inwestycje gospodarcze.

Dość szeroko w programie rozwojowym Zakliczyna ujęte zostały prace związane z porządkowaniem i estetyzacją tej miejscowości. Oprócz trudności finansowych istnieje jednak trudność zasadnicza, polegająca na potrzebie każdorazowego uzgadniania z konserwatorem wojewódzkim wszelkich poczynań w zakresie budownictwa. W szeregu wypadkach brak jest praktycznej możliwości przeprowadzenia remontów zabytkowych, prywatnych budynków mieszkalnych, których domagał się konserwator, gdyż remonty te są bardzo kosztowne, a na to nie stać właścicieli. Na skutek tego, zabytkowe budynki niszczejā doszczętnie. Ostatnio dokonano wizji lokalnej tych budynków, w wyniku czego zgodzono się na dokonanie rozbioru 6 budynków, jako nie nadających się do remontu z uwagi na całkowite zniszczenie. W 16 przypadkach domy zakwalifikowano do remontu, a pozostałe domy zabytkowe, jako znajdujące się na ogół w dobrym stanie, podlegają ścisłej ochronie konserwatorskiej.

Wyraźne tradycje miasteczka, duża liczba ludności nierolniczej, niepowtarzalne walory reliktu starego miasta, przemawiają za rekonstrukcją Czchowa jako zabytkowej atrakcji dla turystyki. Przemawia za tym równocześnie malownicze położenie tej miejscowości i bliskość zalewu czchowskiego oraz rzeki Dunajec. Z tej racji dążyć się będzie w pierwszym rzędzie do lokalizowania w Czchowie i najbliższej okolicy urządzeń dla obsługi letników oraz ruchu turystycznego. Rów-

nież zwrócona będzie uwaga na potrzeby rolnictwa, głównie kierunku owocowo – warzywnego. Czyni się starania o zaliczenie Czchowa i okolicy do strefy terenów turystycznych, co pozwoliłoby na przyspieszenie tempa zagospodarowania wypoczynkowego ośrodka czchowskiego, szczególnie w zakresie bazy noclegowej, rozszerzenia sieci żywienia zbiorowego oraz usług niezbędnych dla ruchu turystycznego.

Powiatowa Rada Narodowa po szerokiej dyskusji nad sprawą dalszego rozwoju naszego miasta oraz miejscowości Szczurowa, Zakliczyn, Wojnicz i Czchów podjęła stosowną uchwałę, nakreślając kierunki tego rozwoju oraz zobowiązując właściwe jednostki administracyjne i gospodarcze do powzięcia szeregu kroków w kierunku zabezpieczenia wykonania nakreślonych zmian.

Przyspieszony tryb postępowania karno-administracyjnego

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie uchwałą z dnia 19 czerwca 1967 r. wprowadziło na terenie województwa krakowskiego na okres 6 miesięcy tryb przyspieszony w postępowaniu karno-administracyjnym. Tryb ten stosowany będzie wobec osób popełniających następujące wykroczenia:

- niedopełnienie obowiązku meldunkowego,
- uchylanie się rodziców lub prawnych opiekunów od obowiązku zapisywania lub regularnego posyłania dziecka do właściwej szkoły,
- zanieczyszczanie lub zaśmiecanie ulic, placów i ogrodów, niszczenie lub uszkodzanie roślinności w parkach, ogrodach i zieleńcach,
- dokonywanie w lesie wyrębu gałęzi, krzewów itp. albo pasienie zwierząt gospodarskich,
- pasienie zwierząt na cudzym polu obsianym albo zbieranie z cudzego gruntu ziemiopłodów w nieznacznej ilości, celem spożycia,
- uszkodzanie cudzego ogrodu warzywnego, owocowego lub kwiatowego, drzew owocowych, krzewów owocowych lub drzew przydrożnych,
- zakładanie i utrzymanie urządzeń przeznaczonych na paleniska, rozniecanie ognisk, pozostawienie lub przenoszenie palących się albo tłących przedmiotów oraz korzystanie z otwartego płomienia, jak również porzucanie nie ugaszonych zapalek i niedopałków papierosów na terenach objętych lasami i wrzosowiskami, jak również suchymi łąkami, torfowiskami oraz w odległości do 100 m od nich,
- kierowanie pojazdem przez osobę będącą w stanie wskazującym na użycie alkoholu lub innego podobnie działającego środka, niezaopatrzenie pojazdu zaprzęgowego, znajdującego się poza obrębem miejsca zamieszkania/zameldowania właściciela, jak również w obrębie miejsca

zamieszkania/zameldowania właściciela, jeżeli jest to miasto stanowiące powiat miejski lub wyłączone z województwa – w tabliczkę z nazwiskiem i imieniem oraz adresem właściciela pojazdu,

Postępowanie przyspieszone stosuje się tylko wobec osób:

- bez stałego miejsca zamieszkania,
- stale zmieniających miejsce pobytu bez zameldowania,
- bez określonego źródła utrzymania.

Powyższe zarządzenie zostało ogłoszone przy pomocy Radiowęzła Powiatowego.

Otwarcie kąpieliska w Brzesku

15 lipca 1967 roku w Brzesku nastąpiło otwarcie kąpieliska Okocimskiego Klubu Sportowego. Składa się ono z basenu głównego o wymiarach 25x15 m wraz z trampoliną do skoków oraz z małego basenu kąpielowego – specjalnie dla dzieci. Obok znajdują się korty tenisowe czynne w lecie, a w zimie przewidziane jest na nich lodowisko. Został również wybudowany budynek klubowy z szatniami i natryskami. Są też miejsca do plażowania, Całość wygląda bardzo efektownie. Obiekt ten został wykonany według najnowszych założeń budownictwa sportowego. Ponieważ obok znajduje się stadion sportowy, a całość tych obiektów została wkomponowana w malowniczy zakątek na tle wzgórz i lasów, przy uwzględnieniu walorów klimatycznych, stwarza to doskonałe warunki dla urzędzenia tu obozów sportowych kondycyjnych i przygotowawczych dla klubów z całego kraju. Obiekt ten jest bardzo potrzebny, bo jak wiadomo, przepływająca przez Brzesko Uszwica, nie nadaje się do kąpeli.

Otwarcia kąpieliska dokonał przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie -poseł Józef Nagórzański. W tej uroczystości wzięli także udział: zastępca przewodniczącego Prezydium WRN – mgr Wincenty Zydrzeń, I sekretarz KP PZPR – Ludwik Nędza, przewodniczący WKPG – dr Julian Rejduch, przewodniczący Prezydium PRN – Tadeusz Bałys, zastępca przewodniczącego Prezydium PRN – Karol Grochola. Przemawiając na otwarciu, Józef Nagórzański życzył społeczeństwu miasta wiele pożytku z obiektu, którym Brzesko, jako jedyne miasto powiatowe może się poszczycić. Podziękował też dyrektorowi Okocimskich Zakładów Piwowarsko-Słodowniczych.

Susza

Lato 1967 roku jest bardzo suche. Posucha daje się dotkliwie odczuć szczególnie na glebach piaszczystych. W dniu dzisiejszym – 17 lipca – spadł od dawna oczekiwany deszcz. Mimo okresu żniwnego, ożywczy i ulewny deszcz został przez rolników powitany z wielką ulgą i radością.

Lipcowe Święto

Tradycyjnie, jak co roku, w Brzesku i na terenie całego powiatu odbywały się uroczystości i imprezy z okazji Święta Lipcowego. Dnia 21 lipca w Brzesku odbyła się akademicka, a na terenie powiatu wieczornice i ogniska. Dzień 22 lipca był dniem zabaw i wypoczynku. W Brzesku i w poszczególnych miejscowościach w naszym powiecie odbywały się imprezy sportowe oraz zabawy ludowe. Miasto Brzesko było udekorowane flagami o bardach narodowych i transparentami z okolicznościowymi hasłami.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

31 lipca 1967 roku w Brzesku Powiatowa Rada Narodowa obradowała nad zagadnieniem dalszego rozwoju oświaty i kultury w powiecie, ze szczególnym uwzględnieniem wyników pierwszego roku realizacji reformy szkolnictwa podstawowego. W sesji tej wzięli udział m.in. mgr Marian Kowalik – wizytator KOS, mgr Marian Figa – zastępca Kierownika Wydziału Kultury WRN.

Na ten temat Prezydium PRN złożyło obszernie sprawozdanie. Wynika z niego, że na terenie powiatu posiadamy obecnie 74 szkoły pełne 8-mioklasowe i 22 szkoły niepełne 4-klasowe. Szkoły ośmioklasowe zostały tak zaplanowane, że każde dziecko ma możliwość ukończenia pełnej szkoły podstawowej. Bieżący rok jest pierwszym rokiem nauczania wg ośmioletniego programu szkoły podstawowej. Były więc i są jeszcze pewne trudności z realizacją reformy. Dotyczy to przede wszystkim trudnej sytuacji lokalowej. Mimo oddania do użytku w latach 1965-1966 trzech szkół, to jest w Łysej Górze, Brzesku i Jaworsku, brakowało w powiecie 48 sal lekcyjnych, W trakcie wprowadzania reformy pozyskano 13 izb lekcyjnych drogą rozbudowy niektórych szkół, adaptacji sal w różnych budynkach, a także wynajęcia w domach prywatnych. W najbliższym czasie przybędzie w wyniku rozbudowy istniejących budynków szkolnych, dalszych 11 sal. Ciężka sytuacja lokalowa jest w dalszym ciągu w szkołach w Dzierżaninach, Woli Radłowskiej, Czchowcie – Trawniskach, Rudzie Kameralnej, Zabawie, Wróblowicach, Zdrochcu, Lewniowej, Gosprzydowej, Tworkowej, Grabnie, Uszwi, Wał Rudzie, Domosławicach i Jadownikach. W bieżącej pięcioletniej polepszy się ten stan w niektórych szkołach, a mianowicie w Jurkowie, Jadownikach, Dobrocieszu i Dzierżaninach.

Drugim, poważnym problemem, jaki mają do rozwiązania władze szkolne, jest sprawa mieszkań dla nauczycieli. Nauczyciele, szczególnie na wsi napotykać na duże trudności. Te trudności są tym większe, że w związku z reformą szkolną wzrosła poważnie ich liczba. Sprawa ta jest doceniana przez Prezydium PRN, o czym świadczy przyznanie nauczycielom 6-ciu mieszkań z budownictwa

rad narodowych oraz około 100 działek z państwowego funduszu ziemi na budownictwo indywidualne. Z własnych funduszy gromady opłacają czynsz za mieszkania dla nauczycieli w wysokości około 740 tys. zł.

Pomimo trudności lokalowych szkół i mieszkaniowych nauczycieli, podkreślić należy ich ofiarną pracę. Nauczyciele z pełnym poświęceniem dbają nie tylko o wysoki poziom nauczania, ale także o dobre i estetyczne utrzymanie całego budynku szkolnego, bowiem i to ma duże znaczenie wychowawcze w szkole. Do takich należą szkoły w Zabrowie, Łysej Górze, Jastwi, Sterkowcu, Szczepanowie, Nr 3 w Brzesku, w Przyborowie, Zawadzie Uszewskiej, Maszkienicach.

Wiele zrobiono na odcinku polepszenia opieki lekarskiej nad młodzieżą szkolną, zwłaszcza w zakresie leczenia stomatologicznego. Powstały nowe gabinety dentystyczne w szkołach, zwiększono do 3 dni w tygodniu opiekę lekarską. Temu też celowi, wzmocnieniu sił fizycznych dzieci i młodzieży w szkołach, służy akcja „szklanka mleka”, prowadzona na terenie 63 szkół, a obejmująca ponad 10 tys. dzieci. Akcja ta jest finansowana przez Powiatową Radę Narodową. Dalsza pomoc dla uczniów to zapomogi jednorazowe, stałe i stypendia, z której to pomocy w ubiegłym roku korzystało prawie tysiąc uczniów. Uzupełnieniem pomocy materialnej dla biednych uczniów i zapewnieniem opieki wychowawczej nad sierotami i półsierotami oraz dziećmi rodziców pracujących zawodowo, są świetlice szkolne z dożywianiem, z których korzystało 620 uczniów. Szkoły, dążąc do stworzenia warunków wszechstronnego rozwoju młodzieży, prowadzą zajęcia pozalekcyjne w 116 kółkach przedmiotowych, którymi objęto 3 tys. dzieci w 50 szkołach.

Obrady Powiatowej Rady Narodowej zakończyły się podjęciem stosownej uchwały nakreślającej dalszy rozwój oświaty w naszym powiecie.

30 rocznica strajku chłopskiego

20 sierpnia 1967 roku na terenie miejscowości Melsztyn w gromadzie Charzewice odbywały się uroczystości w 30 rocznicę strajku chłopskiego. W sierpniu 1937 roku ruch ludowy zorganizował w całym kraju strajk chłopski. Brzescy chłopcy również przystąpili do strajku. Przygotowali w tym celu warty, które stojąc na drogach i skrzyżowaniach, miały nie dopuszczać łamistrajków do miast i na jarmarki. Chłopom z Gwoźdzca, Zawady Lanckorońskiej i Charzewic przypadło pilnowanie krzyżówki w Melsztynie. Trwało to dwa dni, gdy 21 sierpnia pomiędzy godziną 12 a 13 nadjechała sześcioma samochodami policja w sile około 200 ludzi, uzbrojonych w karabiny ręczne i granaty. Zaatakowali oni pikietujących chłopów granatami

z gazami łzawiącymi. Chłopi bronili się, chwyтали te granaty i odrzucali na atakujących. W czasie walki Stefan Węgrzyn z Gwoźdzca wyrwał policjantowi karabin i bronił się nim, roztrącając policjantów. Wtedy padł strzał. Ciężko ranny, został dobity. Walka trwała dalej. Na wzgórzu Melsztyna grupą chłopów dowodził Jan Kłusek z Gwoźdzca. W ich kierunku padły strzały. Jan Kłusek ciężko ranny zmarł w szpitalu w Brzesku następnego dnia.

20 sierpnia 1967 roku, w miejscu gdzie odbyły się powyższe wypadki, odsłonięty został pomnik dla upamiętnienia tych dni i poległych wtedy chłopów. Na uroczystość przybyli: sekretarz KW PZPR – Jerzy Pękala, sekretarz NK ZSL – Józef Olszyński, prezes WK ZSL – Stanisław Kozioł, zastępca przewodniczącego Prezydium WRN – mgr Wincenty Zydrón, sekretarze KP PZPR – Ludwik Nęcza i Edward Gołda, przewodniczący Prezydium PRN – Tadeusz Bałys, przedstawiciele miejscowych organizacji i władz oraz sąsiednich powiatów. Obok trybuny ustawiły się liczne poczty sztandarowe oraz delegacje z wieńcami i wiązkami kwiatów. Naprzeciw trybuny kompania honorowa Wojska Polskiego z orkiestrą, tłumy mieszkańców okolicznych gromad, delegacje gromad z całego powiatu. Poza mieszkańcami Ziemi Brzeskiej w manifestacji uczestniczyli przedstawiciele powiatu nowosądeckiego, bocheńskiego, limanowskiego, tarnowskiego, dąbrowskiego i nowotarskiego.

Po odegraniu hymnu państwowego zebranych powitał przewodniczący Powiatowego Komitetu FJN, I sekretarz KP PZPR – Ludwik Nęcza. Następnie zabrał głos prezes Powiatowego Komitetu ZSL, poseł – dr Franciszek Mleczek. Nawiązał on do genezy strajków chłopskich oraz omówił ich przebieg, podkreślając że ruch chłopski popierany był przez KPP i lewicowych socjalistów. Kolejny mówca to sekretarz KW PZPR – Jerzy Pękala, który powiedział m.in. „...duży wpływ na wzrost nastrojów rewolucyjnych wśród chłopów Ziemi Krakowskiej miały słynne strajki *semperitowców*, robotników krakowskich, górników bocheńskich i robotników Tarnowa, które odbyły się w roku 1936. Strajki te spotkały się z natychmiastowym odzewem mieszkańców Ziemi Krakowskiej. Chłopi manifestowali swą solidarność z robotnikami, pomagając im w przetrwaniu ciężkich dni strajków okupacyjnych. W niecały rok później, kiedy chłopcy postanowili przeprowadzić strajk rolno – robotniczy udzielili im pełnego poparcia. Tak rodził się i umacniał na Ziemi Krakowskiej sojusz robotniczo-chłopski. Gdy na wsi krakowskiej rozpoczął się strajk chłopski, Komitet Okręgowy KPP w Krakowie wezwał wszystkich swoich członków, całą klasę robotniczą, do masowego udziału w strajkach”.

Po przemówieniach nastąpił uroczysty moment dekoracji organizatorów i uczestników strajku

chłopskiego Krzyżami Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski. Otrzymali je z rąk wiceprzewodniczącego Prezydium WRN, mgra Wincentego Zydronia – Jan Dudek z Gwoźdzca, Jan Giemza ze Szczurowej, Ferdynand Juszkiewicz z Gwoźdzca, Teofil Kaczmarczyk również z Gwoźdzca, Stanisław Lechowicz ze Zdrochca i Maciej Pawlik z Charzewic.

Aktu odsłonięcia pomnika ku czci poległych w czasie strajku w tym miejscu chłopów dokonał sekretarz NK ZSL, poseł Józef Olszyński. Oddał ten pomnik pod opiekę miejscowej drużynie harcerskiej. Kompania honorowa Wojska Polskiego oddała trzykrotną salwę honorową. Wśród dźwięków marsza żałobnego Chopina delegacje złożyły wieńce. Uroczystość zakończono odegraniem „Międzynarodówki” oraz pieśnią „Gdy naród do boju”.

Dożynki

27 sierpnia 1967 roku w kilku miejscowościach na terenie powiatu odbywały się tradycyjne dożynki.

„...Plon niesiemy, plon
W ojczysty nasz dom...”

Ta tradycyjna pieśń dożynkowa rozległa się po raz pierwszy w tym roku w Bielczy, Iwkowej, Łoniewej i Przybysławicach. Dożynki połączone były z wystawami rolniczymi. Taka już bowiem utrwaliła się tradycja, że rolnik nie tylko raduje się z osiągniętych plonów, owoców swej żmudnej i ciężkiej pracy, ale też plonami tymi szczyci się, pokazując je na wystawie. Nie tylko zresztą plony, ale również i inne swoje osiągnięcia, na przykład w dziedzinie hodowli. W wystawach biorą też udział instytucje współpracujące z rolnictwem, a więc Centrala Nasienna, Spółdzielnia Ogrodnicza, Tarnowskie Zakłady Przemysłu Owocowego, Kółka Rolnicza, Gminne Spółdzielnie Samopomoc Chłopska, POM Dębno, Zakład Unasieniania Zwierząt. Sukcesami swoimi chwala się Koła Gospodyń Wiejskich i Zespoły Przysposobienia Rolniczego. Wszędzie też, jak każe odwieczny zwyczaj, odbywały się barwne pochody – korowody dożynkowe z przyśpiewkami i pięknie przystrojonymi wieńcami, uwitymi z nowego zboża. Wręczano je obecnym na dożynkach zaproszonym gościom i przodującym rolnikom. W Przybysławicach wieńce dożynkowe wręczono honorowemu gościowi dożynek, pochodzącemu z tych stron wiceministrowi rolnictwa, Stanisławowi Gucwie.

W Iwkowej w dożynkach uczestniczyli goście z powiatu: I sekretarz KP PZPR, Edward Gołda. przewodniczący Prezydium PRN, Tadeusz Bałys. W Bielczy sekretarz KP PZPR, Eugeniusz Włosek i członek Prezydium PRN, Józef Płachta, w Lewoniewej sekretarz KP PZPR, Zdzisław Malik i członek Prezydium PRN, Franciszek Stopa.

Odślonięcie pomnika

27 sierpnia 1967 roku w Strzelcach Wielkich, gromada Szczurowa, odbyła się uroczystość odsłonięcia obelisku wybudowanego ku czci zamordowanego bestialsko przez hitlerowców działacza konspiracyjnego, majora Michała Gacy. Uroczystość ta stała się wielką manifestacją miejscowej ludności na cześć swego rodaka. Zgromadzona tam młodzież złożyła uroczyste ślubowanie, w którym młodzieży zapewnili, że będą służyć zawsze sprawie pokoju.

28 rocznica wybuchu wojny

W tym roku, 28 rocznicę wybuchu drugiej wojny światowej bardzo podniosło obchodzono dnia 31 sierpnia. Olbrzymi pochód uformował się na placu obok gospodarstwa Wyższej Szkoły Rolniczej, a następnie przeszedł ulicami miasta, kierując się na cmentarz wojskowy. Tam odbył się antywojenny wiec. Po przemówieniach, społeczeństwo miasta i powiatu oddało hołd poległym, składając wieńce i wiązanki kwiatów. Honory wojskowe oddała kompania Wojska Polskiego.

Nowy rok szkolny

W tym roku, nowy rok szkolny rozpoczął się w poniedziałek, 4 września. W szkołach podstawowych naszego powiatu uczyć się będzie ponad 18 tysięcy młodzieży, w tym ponad 2 tysiące dzieci po raz pierwszy przekroczy progi szkolne. Tę wielką rzeszę młodzieży uczyć będzie 690 nauczycieli, w tym 55 procent nauczycieli z dodatkowymi kwalifikacjami, uzyskanymi na studiach zaocznych, kursach śródrocznych i wakacyjnych.

Sukces sportowy

W zorganizowanej w połowie września Spartakiadzie Pracowników Państwowych, która odbyła się w Krakowie na stadionie KS Korona, duży sukces odniosła drużyna piłki nożnej Prezydium PRN w Brzesku.

Drużyna piłki nożnej pracowników PRN z Brzeska, która zajęła I miejsce na Spartakiadzie Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych, po zwycięskim meczu na boisku Korony w Krakowie. Trzeci od prawej – kapitan drużyny, mgr Jan Mastaj, przewodniczący Powiatowego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki PRN w Brzesku

Zdobyła ona pierwsze miejsce i puchar Zarządu Okręgu ZZPPiS oraz nagrody rzeczowe. Drużyna pracowników naszego Prezydium pokonała w finale drużynę pracowników Prezydium PRN w Myślenicach. Kapitanem drużyny brzeskiej był mgr Jan Mastaj, przewodniczący Powiatowego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki w Prezydium PRN.

O sporcie ludowym w powiecie

W powiecie brzeskim istnieje 57 Ludowych Zespołów Sportowych, zrzeszających ponad 2.700 członków. Do najlepszych należą LZS Olimpia i Dunajec z Wojnicza oraz Pojawie, Iwkowa, Biadoliny, Jadowniki. Najpopularniejszym sportem w powiecie jest piłka nożna, a także ręczna i siatkowa, lekkoatletyka i tenis stołowy.

Punktów usługowych wciąż zbyt mało

Na początku bieżącego roku czynnych było w powiecie 685 zakładów rzemieślniczych i usługowych oraz kilkanaście młynów gospodarskich i tartaków. Usługi dla rolników świadczyło 270 placówek. Nie oznacza to, że działalność usługowa osiągnęła pożądaną liczbę placówek, że jest wystarczająca. Na przykład jeden warsztat rzemieślniczy obsługuje aż 83 mieszkańców miasta, a jeden punkt usługowy na wsi przypada na około 300 mieszkańców.

Biorąc powyższe pod uwagę, gospodarze powiatu uwzględniają w swych zamierzeniach tworzenie dalszych placówek usługowych. Planuje się, że do końca 1970 roku będzie w powiecie 870 różnych punktów i warsztatów, a wartość ich produkcji powinna wynieść ponad 78 milionów złotych rocznie. Pierwszeństwo w rozbudowie sieci punktów usługowych mają miejscowości aktywizowane – Wojnicz, Zakliczyn, Czchów, Szczurowa. Mimo trudności lokalowych, kilka zaplanowanych punktów usługowych – w ramach aktywizacji – już uruchomiono.

Rośnie produkcja przetworów mlecznych

Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Brzesku prowadzi w terenie trzy obiekty produkcyjne, które przyjmują od dostawców i przerabiają przeciętnie 20 tys. litrów mleka dziennie. Z Tymowej idą w świat sery twarde o nazwach edamski i salami. Ponadto przygotowuje się tu twarogi, kefir i śmietankę spożywczą. W Zakliczynie wytwarza się sery salami i masło ekstra. Natomiast w Dołach skupuje się mleko, które po ochłodzeniu wędruje do konsumentów. Odbiorcami chłodzonego mleka, zwanego fachowo „przerzutowym” są m.in. zakłady mleczarskie w Krynicy i Nowej Hucie.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

29 września 1967 roku obradowała Powiatowa Rada Narodowa. Zasadniczym punktem porządku dzien-

nego była analiza działalności kołek rolniczych oraz innych form gospodarki zespołowej i spółdzielczej na wsi, z uwzględnieniem rozwoju usług dla rolnictwa. Nadto Powiatowa Rada Narodowa wybierała ławników ludowych do Sądu Powiatowego w Brzesku. Obradom przewodniczył radny Józef Płachta.

Ze sprawozdania złożonego na sesji wynika, że na terenie powiatu brzeskiego działają obecnie 103 kółka rolnicze, zrzeszające 4.514 gospodarstw. Kółka obejmują swoją działalnością 105 wsi. Nie mają do tej pory kołek rolniczych wsie: Kwików, Księżę Kopacze i Kopacze Wielkie, wszystkie na terenie Gromadzkiej Rady Narodowej w Zaborowie. Do kołek rolniczych należy około 32% gospodarstw. W roku 1967 przybyło 305 członków, a średnia liczebność koła wynosi 44 członków.

Założony na rok bieżący plan pozyskania 2.000 nowych członków nie został wykonany – bo przybyło tylko 15,2% członków. Częścią składową organizacji kołek rolniczych są koła gospodyń wiejskich, których na terenie powiatu działa aktualnie 108, zrzeszają one 3.726 członkiń. Do działalności kół gospodyń wiejskich przywiązuje się wielką wagę, a to dlatego że na skutek rozdrobnienia gospodarstw, mężczyźni pracują w różnych zakładach pracy i kobiety są zmuszone w większym stopniu interesować się gospodarstwem rolnym. Kółka rolnicze w powiecie brzeskim posiadają obecnie kompletne zestawy ciągnikowe w liczbie 247, agregatów omlotowych 244, siewników zbożowych konnych i ciągnikowych posiadają 268, siewników nawozowych 41, posiadają też pewną ilość innego sprzętu. Przy pomocy maszyn i sprzętu kółka wykonują usługi dla ludności rolniczej w postaci prac polowych lub przewozu. Poza usługami w polu i bezpośrednio w rolnictwie, kółka wykonują również inne usługi, jak ślusarsko-kowalskie, stolarskie, produkcji materiałów budowlanych betoniarских i cegły, prace przewozowe traktarami, oraz prace omlotowe i inne wykonywane drobnym sprzętem. Ogólna wartość wykonanych prac wynosi w roku 1966 – 20.719.000 złotych.

Zakres niektórych usług o ważnym znaczeniu dla postępu agrotechnicznego, przedstawia się jak następuje:

zrealizowany w roku 1966 i planowany na rok 1967

– transport nawozów	758 ton	900 ton
– transport wapna	706 ton	1.150 ton
– wysiew wapna	262 ton	700 ton
– ochrona roślin wykonywana przez ekipy kołek rolniczych	122 ha 180 ha	

Ze sprawozdania wynika, że planowane w roku 1967 prace w skali półrocznej nie zostały jednak wykonane, z wyjątkiem usług stolarskich i produkcji cegły. Znaczna ilość usług dla rolnictwa jest wykonywana przez Państwowy Ośrodek Maszy-

nowy w Dębnie oraz jego filię w Szczurowej. Obrazuje to następujące zestawienie:

Plan usług w r. 1966		
wynosił w tys. zł.	11.268	wykonano 14.348
– w tym remonty dla kółek rol. i rol. ind.		
	3.225	3.715
– chemizacja – usługi traktorowe, maszynowe		
	2.500	3.039
– usługi instalacyjno-montażowe		
	2.650	4.695
– sprzedaż paliwa i części zamiennych		
	980	1.156
– produkcja wyrobów		
	470	546

Ogółem za rok 1966 zadania zrealizowano w 127,3%.

Usługi świadczone dla rolnictwa przez Gminne Spółdzielnie Samopomoc Chłopska w I półroczu 1967 roku posiadają wartość:

– usługi ślusarsko-kowalskie	358.700 zł.
– usługi szklarskie	9.800 zł.
– ochrona sadów	2.000 zł.
– wapnowanie gleb	800 zł.
– czyszczenie zbóż i nasion	1.400 zł.
– wypożyczalnie sprzętu rolniczego	4.800 zł.
– usługi transportowe	162.900 zł.

W powiecie brzeskim liczba punktów usługowych prywatnych, świadczących usługi dla rolnictwa wynosi ogółem 178, w tym 99 zakładów rzemieślniczych i 79 punktów omlotowych. W powiecie na ogół wszystkie miejscowości posiadają punkty usługowe dla potrzeb rolnictwa, z tym że niektóre odległe są do 5 km. 29 miejscowości nie posiada jednak niektórych punktów usługowych na miejscu, jak np. punktów usługowych kowalskich i ślusarskich nie ma w Biadolinach Radłowskich, Buczu, Okocimiu, Przyborowie, Jasieniu, Jaworsku, Łękach, Łysej Górze, Szczepanowie, Wał-Rudzie, Wielkiej Wsi, Żerkowie, Wróblowicach i Wytrzyścze.

Z ważniejszych usług, świadczonych dla rolnictwa w zakresie produkcji zwierzęcej, wymienić należy Zakład Wylęgu Drobiu w Brzesku, gdzie produkcja kurcząt jednodniówek w roku 1967 wyniosła 167.786 sztuk. Innym przykładem świadczenia usług jest Zakład Unasienniania. W roku 1966 punkty te w powiecie unasienniły 34.416 sztuk bydła. Nie objęte jest jeszcze unasiennianiem bydło na terenie gromad Porąbka Iwkowska i Iwkowa.

Po omówieniu spraw związanych z działalnością kółek rolniczych i podjęciu stosownej uchwały, Powiatowa Rada Narodowa dokonała w głosowaniu tajnym wyboru 60-ciu ławników ludowych do Sądu Powiatowego w Brzesku.

Kolarze w powiecie brzeskim

19 września 1967 roku trasę Wojnicz – Dębno – Brzesko przejechali uczestnicy Wyścigu Kolarskiego Dookoła Polski. Start do etapu Tarnów – Olkusz nastąpił o godzinie 12.30 ze stadionu Unii w Tarnowie. O godzinie 13.11 szosą obok budynku Prezydium PRN przejechało 2-ch zawodników, a w minutę po nich cała grupa kolarzy. W tej grupie znajdowali się również kolarze innych krajów, a między nimi lider wyścigu, Andrzej Bławdzin. Młodzież oraz starsza publiczność zgromadzona na chodnikach powitała kolarzy oklaskami i okrzykami.

Październik – miesiącem upowszechnienia oszczędności

Już od szeregu lat październik jest miesiącem, w którym zagadnienie oszczędności jest szczególnie wyraźnie stawiane przed społeczeństwem. Zagadnienie to bowiem ma doniosłe znaczenie ekonomiczne i społeczne. Dlatego na uwagę zasługuje znaczny postęp w zakresie popularyzacji idei oszczędności. Znajduje on wyraz we wzroście wkładów oszczędnościowych ludności, które w roku ubiegłym wzrosły w skali krajowej o ponad 12 miliardów złotych. Obecnie, jak doniosła prasa, zgromadzone oszczędności na 1 mieszkańca w kraju wynoszą 1.857 zł.

W naszym powiecie, podobnie zresztą jak w całym kraju, instytucjami w których lokowane są oszczędności są PKO i Spółdzielnie Oszczędnościowo-Pożyczkowe. Jeśli idzie o PKO powiat nasz należy do Oddziału Banku w Bochni, z Ekspozyturą w Brzesku. Obrót oszczędnościowy odbywa się więc poprzez kasę Ekspozytury, agencje w zakładach pracy i urzędy pocztowe.

Jak więc oszczędzamy?

Przeciętny wkład w PKO na 1 mieszkańca w kraju wynosi 1.857 zł.

w województwie krakowskim	1.570 zł.
w powiecie bocheńskim	638 zł.
w powiecie brzeskim	341 zł.

Dane powyższe odnoszą się tylko do PKO, a nie dotyczą wkładów w SOP. Jak wynika z powyższego zestawienia, stan wkładów na 1 mieszkańca w naszym powiecie jest bardzo niski, nawet w stosunku do mniej więcej równego nam powiatu bocheńskiego.

O szkoleniu rolniczym

W związku z coraz większymi wymaganiami w stosunku do rolnictwa i możliwościami uzyskania lepszych wyników w rolnictwie i hodowli, prowadzone są na terenie całego powiatu szkolenia rolnicze. Odbywają się one w okresie jesienno zimowym, po zakończeniu pilnych prac polowych. W poprzednim okresie jesienno-zimowym w stu kursach szkolenia rolniczego brało udział 5.550 rolników.

W czasie trwania szkolenia, to jest od listopada do marca, 78 lektorów przeprowadziło 931 prelekcji dla słuchaczy. Szkolenie rolnicze było podzielone na kursy pierwszego i drugiego stopnia.

Na szkoleniu pierwszego stopnia rolnicy mieli możliwość zdobycia podstawowych wiadomości z zakresu właściwego przechowywania i stosowania nawozów naturalnych i sztucznych, żywienia zwierząt gospodarskich, użytkowania łąk i pastwisk, nasiennictwa i uprawy roślin pastewnych.

Na szkoleniu drugiego stopnia program był znacznie rozszerzony i obejmował dziedziny: hodowla łącznie z zoohigieną, uprawa i ochrona roślin. Poza tym omawiano szereg tematów wynikających z kierunków produkcji w danym rejonie, jak również stosowano się do życzeń słuchaczy. W ten sposób do tematyki szkolenia wprowadzono pszczołarstwo, chów i żywienie drobiu, uprawę wikliny itp. W niektórych kursach zaznaczył się bardzo duży udział kobiet i z tego powodu przedmiotem szkolenia w tych wypadkach było także racjonalne żywienie rodziny, pielęgnacja niemowląt i prawidłowe przetwórstwo mleka. Wiele pogadanek było urozmaiconych wyświetlaniem stosownych filmów, przeżycy a także posługiwano się statystykami, wykresami, zestawami nawozów i nasion.

Podkreśla się duże zainteresowanie rolników, dobrą frekwencją oraz aktywny udział w szkoleniu. Lepsze gospodarowanie, a w rezultacie lepsze wyniki zawdzięczać należy szkoleniu rolniczemu. Do dobrze zorganizowanych kursów szkolenia rolniczego zaliczyć należy kursy w Dołach, Łoniowej, Górcie, Borzęcinie Dolnym, Dębnie, Przyborowie, Tworkowej, natomiast słabą frekwencją i zainteresowanie notowano w Zabawie, Buczu i Zakrzowie.

Większość lektorów szkolenia rolniczego nie ogranicza swojej działalności do kursów jesienno-zimowych, ale swoją radą i pomocą służy też rolnikom na wiosnę i w lecie, w zakresie praktycznego stosowania zdobytych na kursach wiadomości. Tym praktycznym szkoleniom w roku 1967 objęto 2.200 rolników w 40 wsiach naszego powiatu.

Dla wykazania osiągnięć rolników, jakie uzyskali dzięki szkoleniom rolniczemu, organizowane były w roku bieżącym wystawy rolnicze w Przybysławicach, Łoniowej, Bielczy, Zakliczynie, Gnojniku, Szczurowej i Wojniczu. Na tych wystawach można było podziwiać piękne eksponaty tych rolników, którzy brali aktywny udział w szkoleniu.

W tegorocznym sezonie szkolenia rolniczego, prowadzone będą obok kursów I i II stopnia, również kursy kwalifikacyjne dwuletnie dla rolników posiadających 7 klas szkoły podstawowej i ukończone kursy I i II stopnia. Mają one umożliwić samodzielnym rolnikom zdobycie sprawdzonych i udokumentowanych kwalifikacji zawodowych, równorzędnych z tymi, które po odpowiednim

stażu pracy uzyskują absolwenci szkół przysposobienia rolniczego. Jako nowa forma szkolenia, prowadzone będą punkty konsultacyjne w 19 wsiach dla 726 rolników.

Problem alkoholizmu

W październiku Prezydium PRN na jednym z ostatnich swoich posiedzeń zajmowało się sprawą alkoholizmu. Powodem postawienia tej sprawy na posiedzeniu jest niepokojący wzrost w bieżącym roku spożycia alkoholu w naszym powiecie. Tylko w pierwszym półroczu wzrost ten wyraził się poważną sumą 2 milionów złotych, wydanych więcej na wódkę niż w roku 1966, w takim samym okresie. W posiedzeniu wzięli udział m.in.: sekretarz KP PZPR – Edward Gołda, sekretarz PK ZSL – Mieczysław Garlicki, przewodniczący Komisji Zdrowia i Opieki Społecznej PRN – Adam Dzierwa, a także znany działacz antyalkoholowy, dr Marcinkowski. Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej Prezydium PRN w Brzesku złożył sprawozdanie z działalności Powiatowego Komitetu Przeciwalcoholowego oraz Komisji Społeczno-Lekarskiej d/s przymusowego leczenia alkoholików.

W roku ubiegłym, a także w I półroczu br. prowadzono szeroką działalność propagandową oraz profilaktyczno-uświadamiającą. O szkodliwości nadużywania alkoholu ogłoszono 25 pogadanek, wyświetlono 32 filmy propagandowe, rozprowadzono wiele materiału informacyjnego, jak ulotki, afisze, broszurki. Zorganizowano dwie imprezy rozrywkowe z konkursem Zgaduj-Zgadula, ogłoszono 2 prelekcje na temat „Alkoholizm a wypadki drogowe”, zorganizowano Tydzień Trzeźwości. Bardzo pożyteczną działalność w tym zakresie podjęły organizacje młodzieżowe ZMS i ZMW, które organizowały zabawy bezalkoholowe. Zorganizowano spotkanie młodzieży z rajdowym mistrzem Europy, Sobiesławem Zasadą na temat „Wpływ alkoholu na wypadki drogowe”. Specjalną akcją propagandową prowadzono wśród poborowych. Podejmowano też szereg innych prac propagandowych, jak np. wyświetlanie w kinie stosownych filmów.

Komisja Społeczno-Lekarska do spraw przymusowego leczenia alkoholików odbyła 8 posiedzeń w roku 1966, na których podjęto decyzję o skierowaniu 8 nałogowych alkoholików na przymusowe leczenie otwarte, oraz 4 alkoholików na przymusowe leczenie zamknięte. W roku 1967 w 5 wypadkach skierowano alkoholików na przymusowe leczenie otwarte. W trakcie posiedzenia zabrał głos również dr Marcinkowski stwierdzając, że problem alkoholizmu jest dziś sprawą ogólnonarodową. Im bardziej świadome, kulturalne i patriotyczne społeczeństwo, tym energiczniejszą i skuteczniejszą prowadzi walkę z alkoholizmem.

Dzień Wojska Polskiego

Dzień 12 października jest corocznie obchodzony jako Dzień Wojska Polskiego. Z tej okazji w dniu dzisiejszym w sali Prezydium Powiatowej Rady Narodowej odbyło się spotkanie oficerów WP z działaczami politycznymi i państwowymi, na które przybyli m.in. I sekretarz KP PZPR – Ludwik Nędza, sekretarz PK ZSL – Mieczysław Garlicki, przewodniczący Prezydium PRN – Tadeusz Bałys, szef sztabu Wojskowego, ppłk Witold Kuchalski. Przemówienia wygłosili Przewodniczący Prezydium PRN i I sekretarz KP. Oficerom wręczono kwiaty, a Powiatowy Sztab Wojskowy otrzymał telewizor dla swojej świetlicy.

Odświeżenie pomnika w Jamnej

29 października na terenie małej, zagubionej w lasach wsi Jamna w gromadzie Paleśnica, odbyła się podniosła uroczystość odsłonięcia pomnika ku czci poległych i pomordowanych w tym miejscu przez hitlerowców, partyzantów i osób cywilnych, mieszkańców tej wsi. Ta zbrodnicza „pacyfikacja” wsi w dniach 24-24 września 1944 roku dokonana została przez hitlerowców, jako odwet za nieudaną akcję rozgromienia zgrupowania partyzantów. W bitwie, która się rozegrała na terenie tej wsi, zginęło 4 partyzantów, 12 osób cywilnych – w tym dwoje dzieci. Hitlerowcy spalili wtedy, pacyfikując wieś, 37 domów i budynków gospodarczych. Nazwiska poległych i pomordowanych uwidocznione zostały na pomniku stojącym na wzgórzu, pośrodku wsi, skąd rozciąga się wspaniały widok na całą okolicę.

Uroczystość rozpoczęła się od zagajenia I sekretarza KP PZPR Ludwika Nędzy. Następnie przemówienie wygłosił prezes Oddziału Powiatowego ZBOWiD-u – Adam Dzierwa. Odsłonięcia pomnika dokonał zastępca przewodniczącego Prezydium PRN – Karol Grochola. Biorąca udział w uroczystości kompania honorowa Wojska Polskiego oddała trzykrotną salwę honorową. Przemawiał także przybyły na tę uroczystość, w gronie licznych byłych partyzantów z tego zgrupowania AK, ich dowódca Antoni Borowski – pseudonim Leliwa. Nakreślił on przebieg bitwy w dniach 24-25 września 1944 roku w tym miejscu z formacjami SS Galizien.

W uroczystości w Jamnej wzięła udział także delegacja ZBOWiD-u z Tarnowa z przewodniczącym Hycnarem, liczne delegacje z Brzeska ze sztandarami. Pomnik zbudowany został staraniem Powiatowego Komitetu Obywatelskiego Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa, którego przewodniczącym jest Karol Grochola. Projektantem pomnika jest inż. Tadeusz Kołodziejczyk.

50 rocznica Wielkiego Października

7 listopada 1967 roku w zmodernizowanej i wyremontowanej sali kina Bałtyk w Brzesku odbyła się uroczysta akademie powiatowa z okazji 50-tej Rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Sala nie mogła pomieścić wszystkich przybyłych na akademię, wiele osób zajęło miejsca stojące i w przyległych korytarzach. Nad podium – portret Lenina na tle czerwonej flagi, godło Związku Radzieckiego i daty 1917-1967. W Prezydium zajęli miejsca: I sekretarz KP PZPR – Ludwik Nędza, sekretarze KP PZPR – Eugeniusz Włosek, Edward Gołda i Zdzisław Malik, sekretarz PK ZSL – Mieczysław Garlicki, poseł Ziemi Brzeskiej – Eugenia Kowal, prezes Powiatowego Komitetu SD – Józef Żak, przewodniczący Prezydium PRN – Tadeusz Bałys, przedstawiciele organizacji młodzieżowych. Orkiestra odegrała hymny państwowe Polski i Związku Radzieckiego.

Akademię zagał przewodniczący Powiatowego Komitetu Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, po czym referat okolicznościowy wygłosił sekretarz KP PZPR Edward Gołda. Część oficjalną zakończyła „Międzynarodówka”. Ta część akademii transmitowana była przez Radiowęzeł Powiatowy. Następnie na estradzie wystąpiły zespoły. Po raz pierwszy wystąpił Nauczycielski Zespół Pieśni i Tańca przy Zarządzie Powiatowym ZNP, a po nim zespół młodzieżowy Liceum Ogólnokształcącego w Brzesku. Utwory Chopina grała prof. Halina Paraszczakowa.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

28 listopada 1967 roku obradowała w Brzesku Powiatowa Rada Narodowa. Na obrady przybyli: I sekretarz KP PZPR – Ludwik Nędza, członek Prezydium WRN – mgr Maria Honkiewicz, radna WRN – mgr Maria Wojciechowska. Obradom przysłuchiwała się młodzież kl. IV Technikum Ekonomicznego z Brzeska. Po bardzo ciekawej i stojącej na wysokim poziomie dyskusji, Powiatowa Rada Narodowa uchwaliła plan gospodarczy i budżet na rok 1968. Budżet powiatu zamyka się po stronie wydatków i dochodów kwotą 142.927.000 zł. W tej kwocie budżet przewiduje na wydatki bieżące kwotę 99.157 tys. zł, na inwestycje 36.817 tys. zł. oraz na kapitalne remonty kwotę 4.859 tys. zł. Największą kwotę, bo 26.520 tys. zł. przeznaczona się na inwestycje melioracyjne, 5 mln zł. przewiduje się na budownictwo mieszkaniowe. W budżecie na wydatki bieżące największą pozycję, bo 40.923 tys. zł. przewiduje się na oświatę i wychowanie, z kolei następną kwota to 25.434 tys. zł. na ochronę zdrowia ludności. Obradom Powiatowej Rady Narodowej przewodniczył radny, mgr Józef Czarnik.

Spis rolny

W okresie od 2 do 6 grudnia przeprowadzony został spis rolny. Powiat podzielono na 35 obwodów spisowych. Powołano tyleż zespołów spisowych. Spisem było objętych 10% gospodarstw wylosowanych. Oprócz zwierząt gospodarskich i drobiu spisywano powierzchnię zasiewów poplonów w bieżącym roku, w celu stwierdzenia bilansu zasobów paszowych w gospodarstwach indywidualnych.

Poseł Tadeusz Gede w Brzesku

9 grudnia 1967 roku, poseł Ziemi Brzeskiej, Tadeusz Gede, pierwszy zastępca przewodniczącego Komisji Planowania Gospodarczego przy Radzie Ministrów odbył w Brzesku spotkanie z wyborcami. W sali obrad Powiatowej Rady Narodowej zebrało się około 150 obywateli miasta, aby wysłuchać interesującego wystąpienia posła. Mówił on o bieżącej pracy Sejmu i Komisji Sejmowych, o sytuacji gospodarczej kraju, o rozwijającej się wymianie handlowej z zagranicą, a także o bieżących problemach i trudnościach gospodarczych.

Sytuacją gospodarczą powiatu, a w szczególności osiągnięcia i trudności przedstawił przewodniczący Prezydium Powiatowej Rady Narodowej – Tadeusz Bałys. Przemawiał również m.in. przewodniczący Komisji Zdrowia i Opieki Społecznej PRN – Adam Dzierwa. Przedstawiciele powiatu przekazali posłowi takie sprawy jak: dokończenie budowy Fabryki Opakowań Blaszanych, zagadnienie wody dla Brzeska, braki na odcinku budownictwa szkolnego oraz budownictwa mieszkaniowego. Szczególnie mocno postawiono sprawę budowy szpitala powiatowego, a w chwili obecnej pilnej konieczności remontu obecnego budynku szpitalnego. Poseł, T. Gede zapewnił obecnych, że uczyni wszystko co w jego mocy, aby przyjąć naszemu powiatowi z pomocą w tych trudnościach. Posła powitała delegacja pracowników Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, wyrażając gorące podziękowanie za pomoc, jakiej udzielił przy budowie gmachu Prezydium PRN. Na zakończenie spotkania przemówił do zebranych I sekretarz KP PZPR – Ludwik Nędza, apelując, by nie szczydzili sił dla pomyślnego zrealizowania ambitnych zadań, jakie stają przed posiadającym już poważne osiągnięcia powiatem brzeskim.

Poseł, Tadeusz Gede wpisał do księgi pamiątkowej Powiatowej Rady Narodowej słowa: „*Z okazji pierwszego pobytu w nowym gmachu Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku, życzę całemu kolektywowi Prezydium PRN jak najlepszych wyników w owocnej pracy; życzę aby nowy,*

pięknie urządzony budynek służył całemu społeczeństwu powiatu brzeskiego, wiele, wiele lat”.

Śmierć powstańca śląskiego

10 grudnia 1967 roku zmarł w Brzesku w wieku 78 lat weteran powstań śląskich – Stanisław Duda. Społeczeństwo naszego miasta znało tego sympatycznego, skromnego człowieka, gdy w mundurze w czasów powstań śląskich, z licznymi odznaczeniami na piersi, zajmował miejsce w prezydiach akademii z okazji różnych uroczystości. Odznaczony był, obok odznaczeń za powstania, również Odznaką Tysiąclecia. W pogrzebie, który odbył się na cmentarzu w Brzesku, wzięła udział delegacja Brzeskiego Oddziału ZBOWiD-u ze sztandarem oraz liczni mieszkańcy miasta.

Sejmik sołtysów

19 grudnia odbyła się coroczna narada sołtysów. Przybyli w wielkiej liczbie, aby zapoznać się ze swymi obowiązkami w roku przyszłym. W lipcu i sierpniu odbywały się wybory sołtysów, zachodziła więc potrzeba poinstruowania ich o obowiązkach. Na 113 sołtysów, 35 z nich wybrano po raz pierwszy. Wśród ponownie wybranych, na naradę przybył również senior sołtysów, liczący lat 83 Stanisław Strączek z Okocimia. Jest on odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi. O tym, że praca sołtysów jest doceniana, świadczy przybycie na naradę I sekretarza KP PZPR, Ludwika Nędzy i sekretarza PK ZSL, Mieczysława Garlickiego. Sołtysi wysłuchali 4-ech referatów. Na temat praw i obowiązków sołtysa mówił sekretarz Prezydium PRN, Stanisław Kulinowski. Rolę sołtysa w rozwoju produkcji rolnej w świetle uchwał IX Plenum KC PZPR omówił kierownik Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa, mgr Stanisław Maj, zaś obowiązki sołtysa w sprawach finansowych przedstawił zastępca kierownika Wydziału Finansowego, mgr Bronisław Mączka. O obowiązkach sołtysa w sprawach meldunkowych mówiła pracownik Wydziału Spraw Wewnętrznych – Stężowska.

W zakończeniu narady Przewodniczący Prezydium PRN, Tadeusz Bałys dziękował sołtysom za ich dotychczasową pracę oraz życzył wszelkiej pomyślności w roku 1968.

Niezwykłe ciepłe święta

Tegoroczne święta Bożego Narodzenia były niezwykle ciepłe. Warto w kronice odnotować, że w dzień wigilijny o godzinie 13-tej było 15 stopni ciepła. Również dwa następne dni świąteczne były bardzo ciepłe. Oczywiście śniegu ani śladu. Amatorzy nart i innych sportów zimowych zawiedli się bardzo.

Inauguracja szkolenia rolniczego

7 stycznia 1968 roku w Szczurowej odbyła się inauguracja szkolenia rolniczego. Była to uroczystość na skalę wojewódzką. Szczurowa wybrana została spośród tysiąca ośmiuset wsi województwa krakowskiego jako miejsce inauguracji, z uwagi na duże zainteresowanie tamtejszych rolników sprawą podnoszenia na wyższy poziom gospodarki rolnej.

Na inauguracji, w sali domu ludowego zgromadziły się setki rolników ze Szczurowej i okolicznych wsi, jak również delegacje przodujących rolników z terenu całego powiatu. Przybyli również: I sekretarz KW PZPR w Krakowie – Czesław Domagała, zastępca przewodniczącego Prezydium WRN – mgr Wincenty Zydrzeń, wiceprezes WK ZSL – Jan Malec, prezes Wojewódzkiego Zarządu Kółek Rolniczych – Władysław Cabaj, przedstawiciele organizacji politycznych i władz państwowych z Brzeska, cała służba rolna i aktyw wiejski z całego powiatu.

Zebrani wysłuchali interesującego wykładu dr Kazimierza Gierata z krakowskiej Wyższej Szkoły Rolniczej o potrzebie intensywnego nawożenia ziemi. Następnie zabrał głos I sekretarz KW, który powiedział m.in. *„przyszliśmy do was, aby zaakcentować wielkość tego problemu i potrzebę szkolenia rolniczego. Dotyczy to przecież 360-ciu tysięcy krakowskich rolników. Wiele jest jeszcze braków i niedomagań, wiele rezerw, wiele starych przyzwyczajęń w krakowskim rolnictwie. Około połowy pól obsiewa się z płachty. Niska wydajność ziemi, zbyt mało w użyciu środków ochrony roślin. Wiele do życzenia pozostawia hodowla, a brak pasz utrudnia dalszy jej rozwój. Nawozy, które winne znaleźć się w ziemi, leżą w magazynach. Podczas gdy w przodujących krajach zużywa się 300-400 kg nawozów w czystym składniku, w Brzeskiem ilość ta sięga zaledwie 65 kg. Wyższe są średnie plony zbóż w Szczurowej (22 q) od średnich powiatowych (20 q z 1 ha). Ale właśnie tu, w tym rejonie, gdzie istnieją szczególnie korzystne warunki intensyfikacji produkcji, zużywa się zaledwie około 40 kg nawozów na 1 ha. Dodatkowy kilogram nawozów wrzucony do brzeskiej ziemi może przynieść dodatkowo 8 kg ziarna. Trzeba umiejętniej, lepiej niż dotychczas gospodarować tą ziemią. Trzeba umieć korzystać z bogatego dorobku wiedzy rolniczej. Z myślą o tym organizuje się więc w każdej wsi zespół masowego szkolenia rolniczego. Około 140 tys. rolników poznawać będzie tajniki wysokich urodzajów. Niemal codziennie w okresie zimowych wieczorów wyjeżdżać będzie 800 ofiarnych wykładowców, aby dotrzeć do każdego z 1.860 zespołów szkoleniowych. Przychodzimy do was – powiedział dalej I sekretarz KW – abyście się nauczyli lepiej uprawiać ziemię, abyście podnosili swoje fachowe kwalifikacje, aby wam się lepiej żyło. Podnosić*

trzeba zarówno produkcję zbóż, jak i pasz, rozwijać hodowlę, poprawiać jakość inwentarza”.

Zabierał również głos zastępca przewodniczącego Prezydium WRN. mgr Wincenty Zydrzeń. Mówił o potrzebie dodania do tematyki ogólnej w szkoleniach rolniczych również zagadnień miejscowych, aby szkolenie wzbogaciło się o miejscowe osiągnięcia i doświadczenia.

Wioski powiatu brzeskiego coraz czystsze

W styczniu 1968 r. Powiatowa Komisja Konkursowa dokonała oceny wyników zeszłorocznej akcji higienizacji i estetyzacji wsi. W ubiegłym roku do konkursu na najczystsza wieś zgłoszono w powiecie 15 wsi. Za najczystsza wieś w powiecie, Komisja uznała, na podstawie szeregu lustracji przeprowadzonych w czasie trwania konkursu, wieś Maszkienice. W podobnym konkursie organizowanym w skali wojewódzkiej Maszkienice uzyskały II-gie miejsce. Drugą pod względem czystości wsią w powiecie okazała się Dębina Łętowska, a trzecią Uszew. W Maszkienicach głównymi organizatorami i motorem akcji higienizacyjnej były: Koło Gospodyń Wiejskich, Kółko Rolnicze i Koło ZMW. Dużo pracy włożył również miejscowy sołtys, Stanisław Boryczko. Wynikiem tej akcji było m.in. zbudowanie 11 betonowych gnojowni, zbiornika na śmieci obok domu ludowego, a także remonty i uporządkowanie budynków gospodarczych oraz otoczenia domów mieszkalnych. W Dębinie Łętowskiej zwrócono szczególną uwagę na zabezpieczenie studzien oraz na podniesienie warunków sanitarnych w zabudowaniach gospodarskich.

Organizowane od kilku lat konkursy przyniosły w rezultacie stałą poprawę stanu sanitarnego wsi oraz jej wyglądu estetycznego. Szkoda tylko, że stosunkowo mało wsi bierze udział w tych pozytywnych konkursach.

Podsumowanie akcji świadczeń na SFBS

W styczniu 1968 roku Powiatowy Komitet Społecznego Funduszu Budowy Szkół i Internatów dokonał podsumowania akcji zbiorczej w roku 1967. Plan roczny w całości został wykonany w 101%. Ogółem wpłynęła do kasy Komitetu z tego tytułu kwota 1.779 tys. zł. Najlepiej plan zbiórki zrealizowała młodzież szkolna – 160%, przedstawiciele wolnych zawodów 133,3%, przekroczyli plan rzemieślnicy, pracownicy zakładów pracy Brzeska i powiatu. Natomiast rolnicy wykonali tylko 91,1% planu. Plan świadczeń od rolników nie był wygórowany, budynki szkolne są budowane przeważnie na wsi, internaty są potrzebne przede wszystkim dla dzieci wiejskich, zastanawiające jest więc słabe wykonanie planu właśnie na wsi.

23 rocznica Wyzwolenia

W Brzesku i w powiecie odbywały się w dniach 18-24 stycznia 1968 roku uroczystości związane z 23 rocznicą wyzwolenia powiatu brzeskiego spod okupacji hitlerowskiej. Na terenie powiatu odbywały się wieczornice w świetlicach i klubach oraz poranki i apele w szkołach. W Brzesku, w dniu 19 stycznia, z tej okazji odbyło się otwarcie nowo zbudowanego przedszkola przy ulicy Ogrodowej. W tym dniu w nowym budynku zgromadziły się dzieci, ich rodzice oraz wychowawczynie. Na otwarcie przybyli: I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nędza, zastępca przewodniczącego Prezydium WRN, mgr Wincenty Zydrón, sekretarz PK ZSL, Mieczysław Garlicki, przewodniczący Prezydium PRN, Tadeusz Bałys.

Symbolicznego otwarcia przez przecięcie wstęgi dokonał mgr Wincenty Zydrón. Dzieci przedszkolne zainscenizowały krótki występ obrazujący osiągnięcia naszego powiatu. Przedszkole przy ulicy Ogrodowej jest czwartym z rzędu przedszkolem w Brzesku i jest najwyższej klasy obiektem tego rodzaju. Koszt jego budowy wynosi prawie 3 mln. zł.

W Zakliczynie, w sali gromadzkiej, odbyła się uroczysta wieczornica, na którą przybyli działacze ZBOWiD-u z Brzeska – Adam Dzierwa i mgr Karol Bernacki oraz zastępca przewodniczącego Prezydium PRN – Karol Grochola.

W Żerkowie, w 23 rocznicę wyzwolenia powiatu, nastąpiło zapalenie pierwszej żarówki elektrycznej. Na tę uroczystość do Żerkowa przybyli: sekretarz KP PZPR, Edward Gołda i przewodniczący Prezydium PRN, Tadeusz Bałys. Żerków został zelektryfikowany systemem gospodarczym, ze środków własnych miejscowej ludności, kosztem około 800 tys. zł.

Narada komendantów straży pożarnych

20 stycznia 1968 roku w Brzesku odbyła się doroczna narada komendantów ochotniczych straży pożarnych. Dokonano podsumowania osiągnięć w roku ubiegłym oraz nakreślono plan działania na rok bieżący. W naradzie wziął udział Wojewódzki Komendant Straży Pożarnych – pułkownik pożarnictwa Zarzycki. Doroczna narada komendantów była też okazją do pożegnania odchodzącego na emeryturę komendanta powiatowego, majora pożarnictwa Bronisława Szewczyka. Na naradzie został przedstawiony nowy komendant powiatowy, porucznik pożarnictwa, Jan Blicharz.

Sesja PRN

26 stycznia 1968 r. obradowała powiatowa Rada Narodowa. Głównym tematem obrad było wysłuchanie sprawozdania z działalności Gromadzkiej Rady Narodowej w Borzęcinie. Sprawozdanie zło-

żył Przewodniczący Gromadzkiej Rady Narodowej – Józef Staško. Omówił w nim działalność Rady w latach 1965-1967. Wprowadzając tę tematykę na sesję, Powiatowa Rada Narodowa wykorzystuje przysługujące jej uprawnienia w zakresie nadzoru. W konkluzji Powiatowa Rada Narodowa podjęła uchwałę, w której oceniła dotychczasową działalność GRN w Borzęcinie oraz udzieliła jej wytycznych do dalszej działalności. Obradom Powiatowej Rady Narodowej przewodniczyła radna, Zofia Dyla. Udział w obradach wziął również sekretarz Prezydium WRN – mgr Maksymilian Budziwojski.

Wspólne Plenum KP PZPR i PK ZSL

18 lutego 1968 r. w Brzesku obradowało wspólnie Plenum KP PZPR i PK ZSL. Tematem obrad były sprawy rolne. Przeanalizowano realizację 5-letniego programu rozwoju rolnictwa. Podstawą do dyskusji był referat I sekretarza KP PZPR, Ludwika Nędzy, który mówił z dużą troską o prawidłowej realizacji uchwał IX Plenum Komitetu Centralnego PZPR w tej sprawie. Z referatu wynikało, że rolnicy naszego powiatu dokonali dalszego postępu w produkcji rolnej, realizując uchwały swych politycznych organizacji, podjęte u progu planu 5-letniego. Plony 4-ch podstawowych zbóż wzrosły w naszym powiecie z 20 q w roku 1966 do 20,3 q w roku 1967, rzepaku z 18,5 do 20,2 q, zaś ziemniaków z 140 do 190 q z 1 ha. Jest to tym ważniejsze, że warunki atmosferyczne w ub. roku nie były pomyślne wskutek długotrwałej suszy w okresie letnim.

Z roku na rok wzrasta w naszym powiecie zużycie nawozów sztucznych. Przyczynił się do tego między innymi również eksperyment nawozowy przeprowadzony w naszym powiecie, co zapewniło pełne dostawy nawozów, Stwierdzono jednak spore dysproporcje w ilościach stosowanych nawozów. Jeśli na przykład w rejonie Stróż, Biadolina Szlacheckich, Bielczy rolnicy zużywają 100 kg NPK na 1 ha, to w gromadach Zabawa, Szczurowa, Zaborów ilość ta nie przekracza 40 kg. Ostatnio nastąpił poważny wzrost zakupów nawozów, co świadczy o coraz lepszym zrozumieniu przez rolników korzyści, jakie to przynosi. Na szersze stosowanie nawozów bardzo pozytywnie wpływa usprawnienie dystrybucji oraz ich dowóz wprost do wsi i do poszczególnych rolników.

Wzrosła w naszym powiecie liczba bydła i trzody chlewnej oraz – co jest również bardzo ważne – także ich jakość. W latach 1966 i 67 wydajność mleka od 1 krowy wzrosła o 150 litrów rocznie, co korzystnie wpłynęło na skup mleka. W roku ubiegłym skupiono w powiecie 18,5 mln litrów. Pod tym względem przodujące miejsce zajmuje gromada Szczurowa, gdzie skup od 1 krowy w skali rocznej wynosił przeciętnie 1.800 litrów, przy średniej powiatowej wynoszącej 506 litrów.

Mimo pewnej poprawy bazy paszowej, nie wykonano zaplanowanej budowy silosów. Zamiast tysiąca – wybudowano w roku 1967 tylko 311. Miały na to wpływ trudności z zakupem przez rolników cementu, koniecznego do ich budowy. Dużą rolę w pracy nad intensyfikacją rolnictwa mają kółka rolnicze, Działa ich w naszym powiecie 103. Obok dobrze pracujących kółek, jak w Łysej Górze, Jurkowie, Bielczy, Szczepanowie są jeszcze takie, które nie nadążają za potrzebami rolników. Wymienić tu można koła w Uszwi, Zaborowie, Dębnie, Zdrochcu, Paleśnicy, Iwkowej. Referat I sekretarza KP PZPR wskazał na inne jeszcze czynniki, wpływające na podniesienie produkcji rolnej. Rozwinęła te tematy również obszerna dyskusja, w której zabierali głos oprócz rolników sekretarz KW PZPR, Trela oraz prezes WK ZSL, Stanisław Koziół.

Franciszek Gesing w naszym powiecie

25 lutego 1968 roku w Sufczyźnie, gromada Dębno, odbyło się zebranie sprawozdawczo-wyborcze tamtejszego Kółka Rolniczego. Uczestniczył w nim prezes Centralnego Związku Kółek Rolniczych – Franciszek Gesing. Kółko to jest zaliczane do grupy kółek lepiej pracujących. Ma ono sporo różnych osiągnięć. Efekty mogłyby być jeszcze lepsze, gdyby więcej uwagi poświęcono sprawom ochrony roślin, wymiany zbóż i budowy silosów. Odczuwa też brak kwalifikowanych traktorzystów.

Z działalności

Towarzystwa Wiedzy Powszechnej

Towarzystwo Wiedzy Powszechnej rozwija w naszym powiecie coraz bardziej ożywioną działalność. W tej chwili prowadzi 6 uniwersytetów powszechnych: w Borzęcinie, Gnojniku, Milówce, Wojniczu, Brzesku i Zaborowie. Najdłużej, bo już dziesięć lat, istnieje Uniwersytet Powszechny w Zaborowie, który należy równocześnie do najaktywniejszych w powiecie. Niemala w tym zasługa kierownika miejscowej szkoły – Franciszka Jurkowskiego. Dużą wagę przywiązuje się też do akcji odczytowej, spotkań z naukowcami i innymi ciekawymi ludźmi. Świadczą o tym dane liczbowe, mianowicie tylko w dwóch ostatnich miesiącach odbyło się 30 odczytów, głównie w środowisku wiejskim. Zorganizowano też spotkanie z przedstawicielami nauki z NRD. Na najbliższy okres zaplanowano odczyty o tematyce przyrodniczo-technicznej i oświatowej. Do wyróżniających się prelegentów należą m.in.: mgr Franciszek Bal, kpt. Eugeniusz Bogusz, mgr Zbigniew Starzyk i Józef Kędziński.

O pracy Radiowęzła Powiatowego

Została podsumowana praca Radiowęzła Powiatowego w roku 1967. W tym roku nadał on dla przeszło 5-cio tysięcznej rzeszy posiadaczy głośników

253 audycje o różnorodnej tematyce. W ubiegłym roku Radiowęzeł podawał w swoim programie aktualny serwis informacji o ważniejszych wydarzeniach politycznych, społecznych i gospodarczych w powiecie, o podejmowanych przez władze terenowe uchwałach i decyzjach. Radiowęzeł transmitował także przebieg ważniejszych uroczystości państwowych. Bardzo pożyteczne były też audycje popularyzujące niektóre przepisy prawne np.: o formalnościach spadkowych, o dziedziczeniu gospodarstw, o przedawnieniu, o spłatach. Z innych audycji zasługują na uwagę takie jak „*Ziemia Brzeska i jej zabytki*”, „*Walka z alkoholizmem*”, „*Co rodzice winni wiedzieć o wyborze zawodu dla swych dzieci*”. Dużym powodzeniem cieszyły się też koncerty życzeń oraz okolicznościowe audycje słowno-muzyczne. Przewodniczącym Komitetu Redakcyjnego jest sekretarz Prezydium, Stanisław Kulinowski, zaś sekretarzem, autorem przeważającej części audycji oraz lektorem, kierownikiem Wydziału Organizacyjno-Prawnego Prezydium PRN – Jan Burlikowski.

Wojewódzka Rada Narodowa oceniła działalność Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku

6 marca 1968 roku Wojewódzka Rada Narodowa w Krakowie, na odbytej tam sesji, oceniła działalność Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku. Odpowiednie sprawozdanie złożył przewodniczący Prezydium PRN, Tadeusz Bałys. Sprawozdanie to wcześniej było przedmiotem obrad Powiatowej Rady Narodowej na sesji w dniu 19 lutego br. Ze sprawozdania, o którym wyżej mowa wynika, że w okresie bieżącej kadencji PRN odbyło się ogółem 17 sesji, których tematami były zasadnicze problemy naszego terenu, a w szczególności:

- ochrona przeciwpożarowa w powiecie,
 - zaopatrzenie ludności i rozwój usług,
 - realizacja postulatów i wniosków wyborców
- oraz programu wyborczego,
- gospodarka na drogach lokalnych,
 - rozwój produkcji rolnej, melioracje i realizacja planów w tym zakresie,
 - rozwój i działalność kółek rolniczych oraz innych form spółdzielczych i zespołowych na wsi z uwzględnieniem rozwoju usług dla rolnictwa,
 - przygotowanie reformy szkolnictwa w zakresie 8-letniego nauczania oraz rozwój oświaty i kultury w powiecie,
 - aktywizacja terenów turystycznych, rozwój sportu oraz świątecznego wypoczynku,
 - perspektywiczny rozwój miasta Brzeska oraz niektórych miejscowości w naszym powiecie,
 - ochrona zdrowia, z uwzględnieniem higienizacji wsi,
 - ochrona bezpieczeństwa publicznego i porządku.

Komisje Powiatowej Rady Narodowej w okresie od początku kadencji do chwili obecnej odbyły 170 posiedzeń i przeprowadziły 229 kontroli. Przykładem aktywnej działalności komisji była inicjatywa Komisji Zdrowia, Zatrudnienia i Opieki Społecznej, która dokonując kontroli w terenie odnośnie higieny szkolnej, zwróciła uwagę na fatalny stan uzębienia młodzieży szkolnej. W wyniku tego Prezydium PRN podjęło uchwałę o planowym leczeniu stomatologicznym w szkołach.

Radni Powiatowej Rady Narodowej, oprócz pracy na sesjach i w komisjach, odbywali w swoich okręgach spotkania z wyborcami. Od początku kadencji odbyli 61 spotkań, podczas których przyjęli 463 wnioski i postulaty. Dotyczyły one głównie zagadnień wzrostu produkcji rolnej, poprawy stanu dróg, bezpieczeństwa pożarowego, ochrony zdrowia, poprawy zaopatrzenia, rozwoju oświaty i kultury.

Prezydium Powiatowej Rady Narodowej odbyło 71 posiedzeń, na których podjęto 700 uchwał, w tym 92 problemowe i 35 z tytułu nadzoru. Zgodnie z uchwalonymi przez PRN planami gospodarczymi i budżetami, Prezydium PRN przy pomocy Wydziałów prowadziło działalność gospodarczą. W latach 1965 do 1967, bo tego okresu dotyczy sprawozdanie, plan inwestycyjny powiatu wynosił łącznie 138.597 tys. zł. i wykonany został w 97,3%. Najkorzystniej zadania inwestycyjne realizowano w rolnictwie i budownictwie drogowym. W wyniku przeznaczenia poważnych środków finansowych, w rolnictwie uzyskano 2.883,7 ha zdrenowanych gruntów ornych, 28,5 km uregulowanych rzek i potoków, 15,9 km wałów ochronnych, 648,4 ha zagospodarowanych użytków zielonych i pomelioracyjnych, a także 6 zelektryfikowanych wsi i nowo wybudowaną lecznicą weterynaryjną. W budownictwie drogowym, w ramach środków inwestycyjnych, a te były nieznaczne, wybudowano 1 km nowej drogi i 1 most.

Na cele inwestycyjne z zakresu oświaty i kultury przeznaczona była kwota 16.923 tys. zł. Za tę sumę wybudowano 2 szkoły o 23 izbach lekcyjnych oraz 1 przedszkole i salę gimnastyczną przy szkole podstawowej w Brzesku. Ze środków Społecznego Funduszu Budowy Szkół i Internatów wybudowano 8 izbową szkołę w Łysej Górze. Obecnie kontynuowana jest z funduszy wojewódzkich budowa Technikum Elektryczno-Mechanicznego w Brzesku, którego koszt wyniesie 38 mln. zł. Nakłady na budownictwo mieszkaniowe w wysokości 19.160 tys. zł. wykorzystano w 82,7%. Przyczyną niewykonania w pełni limitu, był słaby postęp robót budowlanych prowadzonych przez Krakowskie Przedsiębiorstwo Budowlane oraz zaniedbania podwykonawców. Brzeskie Zakłady Przemysłu Terenowego wykorzystywały w całości

swój limit, w wyniku czego uzyskały magazyn wyrobów gotowych.

Obecnie trwa budowa 2 szkół podstawowych – w Jadownikach i Jurkowie. Poważnym uzupełnieniem planu inwestycyjnego jest realizacja czynów społecznych. Tu na pierwszym miejscu wymienić należy elektryfikację wsi. Inicjatywa elektryfikacji wsi w czynach społecznych podjęta przez zainteresowaną ludność, pozwoliła w latach powojennych zelektryfikować w ten sposób 72 wsie, to jest prawie 70% wszystkich wsi w naszym powiecie, z czego 12 właśnie w ostatnich 3 latach. Na te cele rolnicy naszego powiatu wydatkowali ponad 70 mln. zł. Warto o tym wiedzieć choćby dlatego, że był to w zasadzie początek wielkiego zrywu ludności w podejmowaniu czynów społecznych, akcji nie kończącej się do dziś, a z latami obejmującej coraz to inne zadania i coraz szerszy zakres. Świadczą o tym następujące liczby: wartość podjętych przez ludność naszego powiatu zobowiązań wynikających z czynów społecznych w latach 1965-67 wyniosła w sumie 51.263 tys. zł., a wartość wykonanych prac w tym samym czasie w ramach czynów społecznych wyniosła 61.276 tys. zł. Przy pomocy czynów społecznych ludności w latach 1965-67 wybudowano, względnie wykończono 3 domy kultury, jedną świetlicę a 5 domów kultury znajduje się w budowie. W resorcie gospodarki komunalnej, jedna wieś została zgazyfikowana zaś dwie dalsze są w tych pracach poważnie zaawansowane. W zakresie ochrony przeciwpożarowej wybudowano 3 remizy strażackie, 8 zbiorników wodnych a 11 remiz znajduje się w budowie. W resorcie zdrowia przy pomocy czynów społecznych wybudowano 1 ośrodek zdrowia wartości 1.412 tys. zł. Powyższe dane wykazują, jak poważne efekty gospodarcze można uzyskać, gdy poszczególnym przedsięwzięciom towarzyszy czynna postawa ludności oraz chęć i zapał do podejmowania i wykonywania czynów społecznych. W czasie obrad WRN zabierali głos przedstawiciele naszego powiatu: radny WRN, Władysław Boczek, przewodniczący Komisji Zdrowia i Opieki Społecznej, Adam Dzierwa, przewodniczący Prezydium PRN, Tadeusz Bałys.

50 rocznica powstania Armii Radzieckiej

6 marca 1968 roku w ramach programu obchodów 50 rocznicy Armii Radzieckiej, odbyło się w Zaborowie spotkanie tamtejszego społeczeństwa z oficerami Armii Radzieckiej. Odbyło się ono w sali Szkoły – Pomnika Tysiąclecia. Pułkownika Tichona Pawłowicza Niekryłowa oraz pułkownika Ustina Selwestrowicza Niekryłowa powitała u wejścia do szkoły zaborowska orkiestra i mieszkańcy, po czym już na sali powitał ich przewodni-

czący Gromadzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu, kierownik szkoły – Franciszek Jurkowski.

Przemawiali obydwaj oficerowie, którzy nawiązali do nierozzerwalnej przyjaźni polsko-radzieckiej, przypieczętowanej wspólnie przelaną krwią żołnierzy radzieckich i polskich o wolność obu narodów. Mówili oni, że Armia Radziecka i dziś stoi na straży granic na Odrze i Nysie i jest niezawodnym obrońcą pokoju. Przemawiał także przedstawiciel powiatu, który podkreślił, że naród polski żywi głęboką wdzięczność dla Armii Radzieckiej za wyzwolenie spod krwawej okupacji hitlerowskiej. Zaznaczyć należy, że pułkownik Niekryłow brał udział jako żołnierz w walkach o wyzwolenie Ziemi Brzeskiej w roku 1945, o czym wspominał w swoim wystąpieniu. Spotkanie zorganizowane zostało przez Wojewódzki i Powiatowy Zarząd Towarzystwa Wiedzy Powszechnej.

Powiatowe eliminacje brzeskich piosenkarzy

18 marca 1967 roku odbywały się w sali kina Bałtyk w Brzesku powiatowe eliminacje konkursu piosenki żołnierskiej i radzieckiej. Konkurs, organizowany od kilku lat, pobił rekord popularności. Sala kina wypełniona była do ostatniego miejsca. Jury konkursu pierwsze miejsce w konkursie piosenki żołnierskiej, w kategorii chórów, przyznało chórowi Związku Nauczycielstwa Polskiego w Brzesku. Wśród małych zespołów wokalnych, pierwsze miejsce zdobył zespół żeński z Paleśnicy. W kategorii solistów pierwsze miejsce przyznano T. Krawczykowi. W konkursie piosenki radzieckiej wśród zespołów wokalnych zwyciężył kwintet żeński z Technikum Ceramicznego z Łysej Góry. Wśród solistów pierwsze miejsce zdobył Tadeusz Krawczyk z Brzeska, a następnie J. Bieda z Liceum Ogólnokształcącego w Brzesku, L. Krawczyk z Paleśnicy i A. Żurek z Liceum Ogólnokształcącego. Słowa uznania należą się organizatorom imprezy – Powiatowej Poradni Kulturalno-Oświatowej i Referatowi Kultury Prezydium Powiatowej Rady Narodowej za dobre przygotowanie uczestników do konkursu.

Plenarne obrady Powiatowego Komitetu Frontu Jedności Narodu

23 marca 1968 roku odbyło się plenarne posiedzenie Powiatowego Komitetu Frontu Jedności Narodu. Obradom przewodniczył I sekretarz KP PZPR – Ludwik Nęcza. Głównym tematem obrad, w którym wzięli udział również przewodniczący Gromadzkich i Wiejskich Komitetów w zakresie aktywizacji produkcji rolnej. Zagadnienie to omówił przewodniczący Prezydium PRN – Tadeusz Bałys.

Obrady zakończyły się podjęciem odpowiedniej uchwały określającej zadania terenowych komitetów FJN na tym odcinku.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

25 marca 1967 roku obradowała na kolejnej sesji Powiatowa Rada Narodowa. Tematem obrad były dwa ważne zagadnienia: realizacja planu gospodarczego i budżetu powiatu w roku 1967 oraz informacja o realizacji programu wyborczego FJN i postulatów zgłoszonych przez ludność w czasie kampanii wyborczej do Sejmu i rad narodowych w 1965 r. Plan gospodarczy powiatu został w ubiegłym roku zrealizowany na ogół pomyślnie. Dobrze wywiązały się ze swych zadań zakłady produkcyjne, wartość ich produkcji wyniosła 563 mln zł. Znacznie przekroczone zostały zadania w zakresie rolnictwa. Planowo realizowane zadania w dziedzinie komunikacji oraz oświaty i kultury. Nie został natomiast wykonany plan obrotów handlowych w jednostkach spółdzielczych. PZGS wykonał plan obrotu towarowego w 88,6 proc. Nie wywiązały się ze swych zadań – spółdzielczość mleczarska i PSS.

Nie zostały wykorzystane w pełni fundusze przeznaczone na gospodarkę komunalną. Kwota 5.400 tys. zł. zaplanowana na budownictwo rad narodowych została wykorzystana w 89%. Nie najlepiej przedstawia się realizacja zadań ze środków na remonty, tak budynków mieszkalnych, jak i innych. Planowane inwestycje rad narodowych wykonano w 90,8%. Przekroczono natomiast plany rzeczowe w dziedzinie melioracji i budownictwa dróg, w resorcie oświaty i kultury. Poważne efekty osiągnięto w realizacji czynów społecznych, głównie przy budowie dróg.

Budżet powiatu został wykonany po stronie dochodów w kwocie 159.783 tys. zł., po stronie zaś wydatków w kwocie 152.652 tys. zł. Powiatowej Radzie Narodowej przedłożono również materiały obrazujące realizację programu wyborczego i postulatów ludności z kampanii wyborczej. Podstawowe zadania programu FJN przyjęte do realizacji w latach 1965-67, sprowadzały się głównie do intensyfikacji produkcji rolnej, przy równoczesnym skierowaniu do rolnictwa poważnych nakładów inwestycyjnych oraz środków produkcji.

Plan gospodarczy w tych latach zmierzał więc do szybszego i bardziej harmonijnego rozwoju powiatu, charakteryzował się więc troską o wzrost produkcji rolnej i przemysłowej, lepsze zaopatrzenie ludności w artykuły żywnościowe i przemysłowe, o dalszą wydatną poprawę istniejącego stanu dróg i mostów, jak też uwzględniał istotnie zwiększone zadania, mające na celu ochronę zdrowia ludności, rozwój oświaty, kultury oraz budownictwa mieszkaniowego.

Biblioteka Powiatowo-Miejska w Brzesku. Zespół przy pracy. Druga od prawej, kierowniczka Biblioteki, Maria Pawlik.

Gromadzka Biblioteka w Borzęcinie. przodująca w powiecie kierowniczka, Stanisława Brato (na zdjęciu stoi).

Program wyborczy, a zatem i plan gospodarczy uwzględniał postulaty i wnioski wyborców, których zarejestrowano jako realne 597, z tej liczby 41 dotyczyło gromad, 445 powiatu, 83 władz wojewódzkich, a 48 władz centralnych. 337 postulatów miało charakter inwestycyjny, 121 gospodarczy i 139 administracyjny. Wszystkie wnioski o charakterze administracyjnym zostały załatwione. Pozostałe, których koszt realizacji został określony na kwotę 565.446 zł., przejęto do realizacji w tej lub następnej pięcioletce.

Zadania programowe w zakresie rozwoju przemysłu i wzrostu jego produkcji zostały wykonane. Także, zgodnie z programem i postulatami rozwija się sieć placówek handlowych i usługowych. Na przykład na terenie Brzeska uruchomiono 7 sklepów, a nadto 3 zakłady gastronomiczne, w tym 1 bar mleczny. Zmodernizowano i rozbudowano w mieście 35 sklepów. Na terenie wiejskim wybudowano 17 magazynów nawozowych, 11 różnych magazynów, 12 pawilonów handlowych, uruchomiono i zmodernizowano 59 sklepów spożywczych i przemysłowych.

W rolnictwie również pomyślnie realizowano program wyborczy – dotyczyło to głównie prac melioracyjnych, do końca 1967 roku zrealizowano 22 wnioski, co w efekcie pozwoliło na uzyskanie ponad 1.000 ha dodatkowo zmeliorowanych gruntów. Zgodnie z planem i programem wyborczym ukończono i oddano do użytku ośrodki zdrowia w Czchowie, Zakliczynie, Iwkowej. Wybudowano nowy obiekt Spółdzielni Zdrowia w Łysej Górze, Zaborowie. Zrealizowano szereg innych postulatów ludności w zakresie zdrowia. W dziedzinie oświaty i kultury przewidywano budowę 3 szkół, wybudowano 3 tj.: w Łysej Górze, w Brzesku i w Jaworsku. W trakcie budowy znajduje się szkoła w Jadownikach i Jurkowie. Jeszcze w tym roku rozpoczęta zostanie budowa szkoły w Dobrocieszy. Poważnie zaawansowano budowę technikum elektryczno – mechanicznego w Brzesku. Rozbudowano szkoły w Tymowej i Szczurowej. Wybudowano przedszkole w Brzesku.

W roku 1968 rozpoczęta została budowa wodociągu grupowego Łukanowice- Brzesko. Prowadzone są prace przy gazyfikacji Mokrzyisk i Jadownik.

W zakresie bezpieczeństwa p. pożarowego również uczyniono poważny krok naprzód. Oddano do użytku 3 remizy strażackie i 8 zbiorników wodnych, w budowie znajduje się 11 remiz. W tej dziedzinie przyjęto do realizacji 35 wniosków, których koszt wyniesie 10.120 tys. zł. Z tego, do 1970 r. zrealizowanych zostanie 19 wniosków kosztem 4.300 tys. zł.

Na budowę Pomnika – Centrum Zdrowia Dziecka

Na apel Powiatowego Komitetu Frontu Jedności Narodu w Brzesku rozpoczęła się akcja zbiórkowa na rzecz budowy Pomnika – Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie. Jako pierwsi wpłacili kwotę 1.785 zł. pracownicy Prezydium PRN w Brzesku, a pracownicy Narodowego Banku Polskiego w Brzesku dokonali wpłaty w wysokości 600 zł.

Spotkania oficerów z ludnością

W ramach obchodów 25-lecia Ludowego Wojska Polskiego w dniach 27 i 28 kwietnia 1968 roku

odbywały się w szeregu miejscowościach naszego powiatu spotkania oficerów WP z ludnością. Spotkania te przebiegały wszędzie w bardzo serdecznej atmosferze. Oficerowie przyjmowani byli kwiatami i otwartymi sercami licznie zgromadzonych mieszkańców.

Zjazd Ligi Ochrony Przyrody

21 kwietnia 1968 r. w Brzesku odbył się Zjazd Ligi Ochrony Przyrody, w którym wzięli udział przedstawiciele poszczególnych Kół LOP z terenu powiatu. Działalność LOP w powiecie brzeskim przynosi efekty. Jeszcze w 1966 roku było tu zarejestrowanych tylko 6 kół LOP, obecnie jest ich już 28, a niektóre, jak na przykład w Łoponiu, Paleśnicy, Iwkowej, Mokrzychach, Rudym Rysiu, Brzesku mogą poszczycić się dobrymi wynikami w swej działalności. Np. członkowie koła LOP przy Szkole Podstawowej w Paleśnicy zasadzili na terenie swojej wsi ponad 11 tys. drzewek i krzewów, a członkowie koła w Łoponiu posadzili na terenach leśnych 41 tys. drzewek. W sumie LOP w powiecie brzeskim liczy ponad 2 tys. członków indywidualnych oraz 2 zbiorowych, którymi są załogi OZPS Okocim i MPGK w Brzesku. Zjazd wybrał nowe władze Oddziału Powiatowego LOP, prezesem został Stanisław Janicki, wiceprezesami – Paweł Żak i Jan Ogiela.

Święto Pracy 1 Maja

30 kwietnia, po capstrzyku odbyła się powiatowa akademie 1 Majowa. W swym wystąpieniu I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nęcza nawiązał do osiągnięć gospodarczych powiatu. Każdego roku przekazywane są społeczeństwu poważne inwestycje. W roku bieżącym nakłady inwestycyjne wyniosły 160 mln. zł. Wartość czynów społecznych ludności wyniosła w ub. r. 30 mln. zł.

W dniu 1 Maja plac Kazimierza Wielkiego w Brzesku zapełniło kilka tysięcy mieszkańców miasta i powiatu. Na tradycyjnym wiecu przemówienie wygłosił I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nęcza. W pochodzie wyróżniła się załoga Okocimskich Zakładów Piwowarskich, najstarszego zakładu przemysłowego Brzeska, a obok niej budowniczowie Fabryki Opakowań Błaszanych oraz młodzież Liceum Ogólnokształcącego.

Dni Oświaty, Książki i Prasy

3 maja zainaugurowane zostały w Brzesku tradycyjne Dni Oświaty, Książki i Prasy. Tegoroczna inauguracja wypadła niezwykle okazale. Licznie zgromadzona na ulicach miasta publiczność podziwiała barwny korowód młodzieży. Na czele niesiono transparent z napisem „Piękna nasza Polska cała”. Słły grupy regionalne w strojach krakowskich, łowickich, kaszubskich, góralskich, byli górnicy,

Dom Ludowy w Borzęcinie.

Kapela Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca Kamionka z Łysej Góry.

rybacy z sieciami, maszerowali sprężystym krokiem w historycznych mundurach żołnierze – czwartacy, strojni w peleryny i kapelusiki strzelcy podhalańscy, popularne „czerwone berety”, „czterej pancerni i pies” z czołgiem (pies był prawdziwy – czołg nie) i symbol naszych czasów: kosmonauci z makieta rakiety. Było w pochodzie krakowskie wesele, tanecznym krokiem przechodziły polonezowe pary.

Niesiono makiety znanych i popularnych książek, na przykład grupa młodzieży w strojach regionalnych mazurskich niosła makieta książki Wańkowicza „Na tropach Smętka”, grupa kaszubska prezentowała książkę Żeromskiego „Wiatr od morza”. Były też inne: Wyspiańskiego „Wesele”, Morcinka „Ondraszek”, Reymonta „Chłopi”, Jana Wiktora „Pieniny i Ziemia Sąddecka”.

Radzieccy rolnicy w Brzesku

W pierwszych dniach maja br. w Rolniczym Zakładzie Doświadczalnym Wyższej Szkoły Rolniczej w Brzesku-Okocimiu przebywała delegacja Organizacji Rolniczo-Technicznej Obwodu Leningradzkiego, w skład której wchodził specjalista z Instytutu Rolnictwa w Leningradzie, Instytutu Mechanizacji i Elektryfikacji oraz Instytutu Projektowania dla Rolnictwa w Leningradzie. Uznaniem radzieckich rolników wzbudziły wyniki w hodowli krów. Średniorocznie uzyskuje się tu od krowy 5 tys. litrów mleka o zawartości 4,29% tłuszczu.

Goście, z Antoniną Ałmazową z Instytutu Rolniczego w Leningradzie na czele, życzyli naszym rolnikom jeszcze lepszych wyników w pracy i podziękowali za serdeczne przyjęcie. Rolnicy radzieccy z Polski udali się do Czechosłowacji.

VII Powiatowy Zjazd Kółek Rolniczych

16 maja 1968 r. obradował w Brzesku VII Powiatowy Zjazd Kółek Rolniczych. Udział w nim wzięło 73 delegatów z terenu całego powiatu. Przybyli przedstawiciele władz wojewódzkich i powiatowych. Zjazd dokonał oceny dotychczasowej działalności Kółek Rolniczych w powiecie, wybrał nowe władze PZ KR oraz zatwierdził program działania na następny okres.

Ze sprawozdania Powiatowego Zarządu Kółek Rolniczych wynikało, że działalność kółek w ostatnim okresie umocniła się. Znacznie wzrosła liczba członków i majątek kółek rolniczych. Z każdym rokiem poszerzają one zakres swej działalności, porządkują gospodarkę, rozbudowują zaplecze techniczne. Osiągnięcia te są wynikiem lepszej pracy wielu zarządów. Stwierdzono również większe zainteresowanie działalnością Kółek Rolniczych ze strony organizacji politycznych i społecznych. Nie znaczy to, że w działalności kółek nie ma już niedociągnięć. Mówili o nich delegaci w rzeczowej dyskusji. Powtarzały się narzekania na brak części zamiennych do maszyn i urządzeń, co z kolei poważnie utrudnia remonty, wskazywano na trudności w zaopatrzeniu w drobne maszyny, urządzenia oraz formy do wyrobu materiałów budowlanych. Dyskutanci domagali się organizowania większej ilości punktów wymiany zboża kwalifikowanego i innych placówek usługowych dla rolnictwa.

Z wyraźną troską mówiono o płynności kadr, głównie traktorzystów. Krytykowano niektóre biurokratyczne zarządzenia, ograniczające działalność kółek rolniczych w zakresie zakupu materiałów i zawierania umów na usługi. Zjazd wybrał władze Powiatowego Zarządu Kółek Rolniczych oraz delegatów na Zjazd Wojewódzki. Prezesem PKKR został Franciszek Uryga, wiceprezesami: Julian Wróbel i Janina Pakocka, sekretarzem Józef Szczerba.

Dzień działacza kultury

19 maja w Brzesku odbył się zjazd działaczy kultury. Jest to od kilku lat stała impreza w ramach obchodów Dni Oświaty, Książki i Prasy. W sali obrad PRN, z działaczami kultury z terenu całego powiatu spotkali się: przewodniczący Prezydium PRN Tadeusz Bałys, sekretarz PK ZSL Mieczysław Garlicki, inspektor szkolny Władysław Bodziony, przedstawiciel Wydziału Kultury Prezydium WRN, mgr Stojek. Podczas spotkania zasłużeni działacze kultury otrzymali nagrody i wyróż-

nienia. Odznakę Zasłużonego Działacza Kultury otrzymał Józef Bratko, sekretarz gromadzki w Borzęcinie. Nagrody przyznane przez Prezydium WRN w Krakowie otrzymali: kierownik wiejskiej świetlicy w Okocimiu, Feliks Nowak, kierowniczka biblioteki gromadzkiej w Iwkowej, Maria Serafin, kierowniczka Ośrodka Życia Kulturalno-Oświatowego przy Szkole Podstawowej w Jastwi, Zofia Aleksiewicz. Nowo zorganizowana świetlica w Charzewicach otrzymała kompletne wyposażenie wartości 20 tys. zł. W części artystycznej spotkania wystąpił zespół estradowo-wokalny pod kierownictwem Tadeusza Krawczyka.

Z okazji Dni Oświaty, Książki i Prasy podkreślić należy ogromny rozwój bibliotek w powiecie brzeskim. Działa tu przede wszystkim Powiatowo-Miejska Biblioteka Publiczna w Brzesku, 35 bibliotek gromadzkich oraz 84 punkty biblioteczne. Księgozbiór liczy blisko 100 tys. książek. A oto sylwetki ludzi, którzy kochają książki, pracując ofiarnie nad rozwojem czytelnictwa w naszym powiecie.

Maria Pawlik, kierowniczka Powiatowej Biblioteki w Brzesku, kieruje pracą wszystkich bibliotek na terenie powiatu. Z zawodu nauczycielka. Działaczka społeczna, jest aktywną radną MRN w Brzesku, przewodniczącą Komisji Zdrowia MRN. Funkcję kierowniczki Biblioteki Powiatowej pełni już 19 lat. Jest inicjatorką licznych wystaw, konkursów, spotkań literackich. Od wielu lat prowadzi z dużym powodzeniem Uniwersytet Powszechny dla rodziców TWP. We FJN jest w składzie Komisji Propagandowo-Historycznej. Jest czynna na terenie organizacji kobiecej, pełniąc obowiązki członkini ZP Ligi Kobiet.

Antonina Nowak, kierowniczka Gromadzkiej Biblioteki Publicznej w Okocimiu poświęca popularyzacji książki każdą wolną chwilę. Do pracy tej wciąga męża i syna. Placówkę utrzymuje we wzorowym porządku, posiada najaktywniejszych czytelników w powiecie.

Anna Włudyka – kierowniczka GBP w Wojakowej – senior w rodzinie bibliotekarzy. Prowadzona przez nią biblioteka zajmuje drugie miejsce w powiecie pod względem liczby czytelników w stosunku do mieszkańców, bo aż 28%, gdy średnia powiatowa wynosi 18,7%

Zofia Solecka – kierowniczka GBP w Wojniczu odznacza się doskonałą umiejętnością współpracy ze wszystkimi organizacjami w gromadzie. Biblioteka jest jej drugim domem,

Danuta Dziubasik – kierowniczka GBP w Charzewicach – przemierza pieszo codziennie do pracy 4 km. Do swych 3 punktów bibliotecznych dowozi książki rowerem, tak aby nigdy w nich nie brakowało książek.

Maria Gulik – kierowniczka GBP w Zaborowie zorganizowała w czasie swej 14-letniej pracy

bibliotekę w Dołędze i Woli Przemyskiej oraz 3 punkty biblioteczne. Uzyskała na swoim terenie 33% czytelników w stosunku do liczby ludności. Z powodzeniem rozprowadza książki popularno-naukowe.

Genowefa Kubala – kierowniczka GBP w Dębnie – matka licznej rodziny jest doskonałą organizatorką różnych akcji czytelniczych w środowisku. W pracy pedantka, nauczyła wszystkich czytelników wielkiego szacunku do książki.

Maria Górka – kierowniczka GBP w Czchowie przejęła bibliotekę po mężu Czesławie, sekretarzu gromadzkim i kieruje filią bardzo mądrze od 1950 r. Uzyskała w środowisku najwyższy wskaźnik wypożyczeń książek przez czytelników, bo 26 w roku. Cierpliwa dla wybrednych czytelników, uczy swobodnego poruszania się wśród zbiorów książek młodocianych czytelników.

Zofia Kural – kierowniczka GBP w Łysej Górze, pracująca w tym aktywnym środowisku od 10 lat mocno przysłużyła się sprawie książki. II miejsce w powiecie pod względem ilości przeczytanych książek popularno-naukowych to jej wielkie osiągnięcie. Sama naznaczyła sobie drogę życiową w doświadczeniu się, uzyskaniu średniego wykształcenia zawodowego. Kocha bibliotekę, szanuje książkę, wpaja to poszanowanie u czytelników.

Irena Baran – kierowniczka GBP w Szczepanowie – jest nie tylko wzorową, wielodzietną matką, ale i taką samą bibliotekarką od 4 lat. Opiekuje się rekordową liczbą punktów bibliotecznych, bo aż siedmioma. Ma I lokatę w powiecie w ilości przeczytanych przez czytelników książek popularno-naukowych. Wzorowo współpracuje ze szkołą, kobietami i młodzieżą.

Oczyszczalnia Browaru uruchomiona

W maju 1968 roku nastąpiło uruchomienie oczyszczalni ścieków Browaru Okocim. Kosztowała ona 26,5 mln zł. Uszwica była przykładem zupełnego zabicia na dużej przestrzeni życia biologicznego. W okresie powojennym produkcja piwa została zwielokrotniona, a wskutek odprowadzania do Uzwicy nieoczyszczonych ścieków, wody w Uzwicy zostały faktycznie zatrute. Fakt ten jako jaskrawy przykład, był przytaczany wielokrotnie przez inżynierów branży sanitarnej. Obecnie sytuacja uległa zmianie. Dyrekcja Browaru zapewnia, iż niebezpieczeństwo zatrucia Uzwicy zostało całkowicie usunięte. W Polskim Związku Wędkarskim potwierdzono fakt, iż w ostatnim okresie nie notowano zanieczyszczeń wody w tej rzece. Oby tak było zawsze,

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

23 maja 1968 roku obradowała Powiatowa Rada Narodowa. Głównym tematem tej sesji była ocena działalności handlu wiejskiego w zakresie zaopa-

trzenia i usług. Zagadnieniami tymi zajmuje się PZGS w Brzesku i 10 podległych mu Gminnych Spółdzielni.

W roku 1962 wprowadzono w powiecie brzeskim bezpośrednio dostawy towarów z magazynów powiatowych do sklepów na wsi. Jednak tą formą nie można było objąć – ze względu na fatalny stan dróg – niektórych wiejskich placówek. Odnosi się to szczególnie do placówek GS Okocim, gdzie do sklepów w Biesiadkach, Żerkowie i Gosprzydowej dowozi się towar furmankami.

W handlu wiejskim na terenie powiatu dominuje sprzedaż artykułów przemysłowych. W roku ubiegłym, sprzedaż tych artykułów wynosiła 35,8%. Co prawda występują trudności z zaopatrzeniem mieszkańców wsi w wyroby hutnicze i materiały budowlane, jednak stale wzrasta wartość towarów dostarczanych na wieś. Podczas, gdy w roku 1957 sprzedano ich za ponad 181 mln zł., to w roku ubiegłym już za 389 mln. zł.

Na sesji stwierdzono, że tylko 25% sklepów wiejskich w powiecie ma odpowiednie lokale. Wiele do życzenia pozostawia praca personelu sklepowego. Sprawami tymi za mało interesowali się członkowie zarządów gminnych spółdzielni. Na poprawę pracy handlu wiejskiego wpłynie na pewno budowa nowych obiektów, jak pawilon gastronomiczny w Dębnie, składnica maszyn rolniczych PZGS oraz magazyny w Czchowie i w Dębnie.

Obrady Powiatowej Rady Narodowej, którym przewodniczył radny, Józef Szczerba, zakończyły się podjęciem uchwały nakreślającej zadania instytucji handlu wiejskiego w zakresie poprawy zaopatrzenia ludności wiejskiej. W obradach uczestniczyli: zastępca przewodniczącego Prezydium WRN, mgr Józef Łoś i wiceprezes WZGS, Józef Książek.

Obchody Święta Ludowego

2 czerwca 1963 roku, podobnie jak w całym kraju, odbywały się na terenie naszego powiatu obchody Święta Ludowego. Szczególnie imponujący był przebieg Święta w Łysej Górze, gdzie zgromadziło się około 5.000 ludzi. W wiecu pod gołym niebem wzięli udział: I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nęcza, wiceprezes Wojewódzkiego Komitetu ZSL, Malec, poseł, dr Franciszek Mleczko. Przemówienie wygłosił wiceprezes Malec. W części artystycznej wystąpił Zespół Pieśni i Tańca Spółdzielni Koronarskiej z Żywca.

W obchodach Święta Ludowego w Wojniczcu wzięli udział liczni nauczyciele z terenu powiatu brzeskiego oraz delegacja z powiatu tarnowskiego. Odbywała się tam Spartakiada nauczycieli, a następnie festyn. Odbył się też wiec, po którym w części artystycznej wystąpił Zespół Pieśni i Tańca ZNP z Brzeska. Akademia z okazji Święta Ludowego odbyła się także w Szczurowej, Zakliczynie, Iwkowej i Zaborowie.

Międzynarodowy Dzień Dziecka

1 i 2 czerwca 1968 r. odbywały się na terenie naszego powiatu obchody Międzynarodowego Dnia Dziecka. Zła pogoda nie pozwoliła na wyjście dzieci na place zabaw i boiska, niektóre imprezy i zabawy ruchowe odbywały się w salach. W dniu 1 czerwca, w sali Powiatowej Rady Narodowej odbyło się spotkanie dzieci z przedstawicielami władz politycznych i społecznych. W spotkaniu tym wziął udział I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nęcza. Przemówił on bardzo serdecznie do zebranych w sali dzieci. Zostały one obdarowane paczkami słodczy. Przedstawiciele Towarzystwa Przyjaciół Dzieci wręczyli również paczki ze słodczymi dzieciom przebywającym na leczeniu w szpitalu w Brzesku.

Czerwcowy spis rolny

Od 4 do 12 czerwca odbywał się w powiecie brzeskim, podobnie jak w całym kraju, czerwcowy spis rolny. Spisem objęto powierzchnię gruntów rolnych, gruntów nierolniczych i nieużytków. Dostarczył on danych o zasiewach upraw ozimych i jarych z wyodrębnieniem głównych upraw zbożowych, a także o rozmiarach upraw ziemniaków, ważniejszych upraw przemysłowych, warzyw i upraw roślin pastewnych. Spisem objęto również zwierzęta gospodarskie i drób. Spisów dokonywały dwuosobowe zespoły, a nad prawidłowym i terminowym przebiegiem spisów czuwało powiatowe biuro spisowe i komisarze spisowi.

Nowością w tegorocznym spisie jest objęcie nim dodatkowo wszelkich urządzeń, z których rolnicy pobierają wodę, a więc studni, wodociągów a także wykaz źródeł i potoków.

Imprezy wojewódzkie w Brzesku

16 czerwca odbywały się w Brzesku dwie poważne imprezy o skali wojewódzkiej. Dwudniowa Spartakiada Kościuszkowska Ligi Obrony Kraju z udziałem ponad 250 zawodników, reprezentujących wszystkie powiaty i miasta wydzielone województwa krakowskiego oraz dzielnice Krakowa. Protektorat nad tą imprezą objął I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nęcza. Rozpoczęcie Spartakiady, w której wzięli udział m.in. prezes Zarządu Wojewódzkiego LOK, płk dypl. Edward Góral i Szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego, wiceprzewodniczący ZW LOK, płk dypl. Marian Berling, połączone było ze ślubowaniem młodzieży brzeskiej i składaniem meldunków o podjętych przez nią czynach społecznych dla uczczenia V Zjazdu Partii. Okolicznościowe przemówienie wygłosił I sekretarz KP PZPR. Uroczystość ta, na zakończenie której wystąpił Zespół Ludowy Pieśni i Tańca z Łysej Góry odbywała się na placu Kazimierza. Wieczorem, przy wspaniałej pogodzie, na stadionie Okocimskiego Klubu Sportowego odbył się imponujący

pokaz ogni sztucznych oraz wyświetlony został film o tematyce wojskowej.

W niedzielę odbyły się zawody sportowe, na które złożyło się wiele konkurencji o charakterze obronno-sportowym. W ogólnej punktacji przyniosły one pełny sukces reprezentacji Brzeska. Powiat nasz zajął pierwsze miejsce, drugie miejsce zajął Chrzanów, a trzecie Bochnia. Brzesko otrzymało puchar przechodni prezesa Zarządu Wojewódzkiego Ligi Obrony Kraju. Była to ze wszech miar udana impreza zarówno pod względem sprawnościowym, organizacyjnym jak też i widowiskowym.

Druga impreza, jaka równocześnie odbywała się w Brzesku, to Wojewódzki Zlot Turystyczno-Motorowy zorganizowany przez Związek Zawodowy Pracowników Państwowych i Społecznych oraz Ligę Obrony Kraju. W zlocie tym wzięło udział 36 uczestników z różnych powiatów naszego województwa. W zlocie uczestniczyli wicedyrektor Zarządu Wojewódzkiego LOK, płk Susoł oraz prezes Zarządu Okręgu ZZPPIŚ, Józef Byra. Przed południem odbyły się konkurencje o charakterze wojskowym – strzelanie z kbks i rzut granatem. Po defiladzie zawodników ulicami miasta, odbyła się z kolei na placu Równia impreza sportowo-widowiskowa Gymghana. Nadto zawodnicy odpowiadali na pytania z zakresu znajomości przepisów ruchu drogowego, udzielania pierwszej pomocy oraz z wiedzy o znajomości walorów turystyczno-gospodarczych województwa. Również i w tej imprezie Brzesko zajęło I miejsce i otrzymało puchar prezesa Zarządu Okręgu ZZPPIŚ. Zespół brzeski startował w składzie Michał Kostecki, Ryszard Kłusek oraz Andrzej Stankowski. W klasyfikacji indywidualnej pierwsze miejsce zajął Michał Kostecki, drugie Ryszard Kłusek, trzecie Sukiennik z powiatu Limanowa, a czwarte Andrzej Stankowski. Zespołowo drugie miejsce zdobyła Bochnia, trzecie Limanowa.

Śmiertelne wypadki

Upalna pogoda sprawiła, że wielu mieszkańców powiatu udało się nad rzeki i stawy. Niestety, nie obyło się bez ofiar. W nurtach Dunajca utonął mieszkaniec Biskupic Melsztyńskich – Marian Nieć, zaś w jeziorze czchowskim Aleksander Gdowski z Zakrzowa. W tym samym dniu zanotowano 3 wypadki drogowe, w tym dwa śmiertelne. Wszystkie te wypadki są przestrogą dla tych, którzy zamierzają korzystać z kąpieli, a także dla wszystkich przechodniów znajdujących się na drogach, gdzie szczególne niebezpieczeństwo czyha w pogodne niedziele, z uwagi na wzmożony ruch.

O czynach społecznych w powiecie brzeskim

14 czerwca 1968 roku przebywała na terenie powiatu brzeskiego grupa uczestników krajo-

wej narady aktywu FJN, poświęconej wymianie doświadczeń w zakresie organizacji i realizacji czynów społecznych. Uczestnicy tej narady, która odbywała się w Krakowie, w liczbie ponad 100 osób, pod przewodnictwem zastępcy przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów – Zbigniewa Januszko, zapoznali się z realizacją czynów społecznych w naszym powiecie. Przejechali oni trasę: Brzesko- Uszew- Gnojnik – Czchów – Jurków – Zakliczyn, oraz trasę Czchów – Charszewice – Jaworsko – Łysa Góra. Z dużym uznaniem wypowiadali się o naszych dokonaniach zrealizowanych w oparciu o czyny społeczne. Czyny te i wyniki naprawdę są imponujące. Na przykład elektryfikacja wsi. Już w pierwszych 10-ciu latach powojennych rolnicy naszego powiatu podjęli inicjatywę w tym zakresie i w czynie społecznym zelektryfikowali 60 wsi w powiecie, kosztem ponad 60 mln. zł. Do końca 1967 roku 72 wsie otrzymały światło elektryczne, nakładem przekraczającym kwotę 75 mln. zł. Ubiegłe lata charakteryzowały się również wielkim zrywem społeczeństwa w budownictwie drogowym i robotach melioracyjnych. Podejmowane czyny w tym zakresie zapoczątkowały wykonywanie robót melioracyjnych na terenie powiatu, które następnie jako zadania planu inwestycyjnego przyniosły efekty w postaci 15 tys. hektarów odwodnionych pól, łąk i pastwisk.

Dzięki czynom drogowym 36 wsi uzyskało połączenia drogowe o nawierzchni twardej, a tym samym możliwość połączenia autobusami PKS. Nowe drogi przyspieszyły także realizację wielu inwestycji, jak budownictwa mieszkaniowego i gospodarczego, nowych szkół, remiz strażackich, ośrodków zdrowia, domów kultury, sklepów i innych. Wzrastające zainteresowanie ludności budową obiektów użyteczności publicznej w czynie społecznym, doprowadziło w okresie powojennym do uzyskania aż 21 nowych i rozbudowanych budynków szkolnych, 11 nowych boisk sportowych, 12 domów kultury, 4 ośrodków zdrowia, 2 domów strażaka z salami widowiskowymi, 26 zbiorników przeciwpożarowych. Przeprowadzono także gazyfikację miasta Brzeska i Łysej Góry oraz wybudowano 4 mosty. Łączna wartość obiektów wykonanych przy pomocy ludności w ramach czynów społecznych, przy uwzględnieniu innych zobowiązań, jak remonty dróg, mostów, szkół, świetlic, zagospodarowanie terenów Zalewu Czchowskiego, itp. przekroczyła kwotę 230 mln. zł. Nie bez znaczenia jest fakt, że wartość podejmowanych zobowiązań ludności z roku na rok stale wzrasta. Podjęte do dnia 30 maja zobowiązania ludności dla uczczenia V Zjazdu PZPR i 25-lecia Polski Ludowej przekroczyły już wartość 25 mln. zł. Obejmują one budowę i rozbudowę 5-ciu szkół podstawowych, 57ciu domów kultury, 13 remiz

strażackich, budowę 14 odcinków dróg o długości łącznie 25 km i remont 20 odcinków dróg lokalnych długości ponad 70 km. Dalsze zobowiązania dotyczą rozpoczęcia gazyfikacji w Jadownikach, Mokrzyskach i Wojniczu oraz budowy ośrodka zdrowia w Borzęcinie i 2 budynków administracyjnych – w Gnojniku i Szczepanowie.

Stonka ziemniaczana

Na zebraniach wiejskich, przy pomocy plakatów oraz przez Radiowęzeł Powiatowy ogłaszane są wezwania do ludności w sprawie zwalczania stonki ziemniaczanej. Rozprzestrzeniła się ona w całym powiecie i opanowała uprawy ziemniaków. Podawane są sposoby jej zwalczania, a równocześnie przestrzega się ludność o ustawowym obowiązku jej zwalczania z zagrożeniem stosowania kar w stosunku do opornych.

Zakład Przetwórstwa Owocowego w Brzesku

Ruszyła produkcja Zakładu Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego w Brzesku, wybudowanego przez PZGS. Zakład ten budowany był bardzo długo, a jego otwarcie stale było odkładane. Harmonogram przewidywał ostatecznie jego otwarcie w okresie owocobrania w ubiegłym roku. Uruchomiono go dopiero częściowo w kwietniu br., a obecnie coraz bardziej rozszerza swoją produkcję. Pierwszą była produkcja na eksport doskonałego wina Malaga. Rozpoczęto równocześnie produkcję dżemu truskawkowego, przechowywanego w postaci półfabrykatów ze zbiorów roku ubiegłego. Obecnie przerabia się truskawki tegoroczne na pulpę i kompoty, również na eksport. Przewiduje się wyprodukowanie około 60 ton pulpy i 15 ton kompotów. Produkuje się też oranżadę, mandarynkę i wodę sodową. Wkrótce przystąpi się do przerobu czereśni, wiśni i czarnych jagód (borówek) – przeważnie na kompoty. Nieco później przetwarzane będą jabłka, śliwki węgierki i ogórki. Nowy obiekt przetwórczy, którego całkowity koszt budowy wyniesie około 27 mln. zł. zatrudniać będzie blisko 200 osób. Obecnie produkcją zajmie się na razie 80 pracowników. Procesy produkcyjne są tu w znacznym stopniu zmechanizowane. Imponująco prezentują się piwnice z ogromnymi kadziami, przeznaczonymi do leżakowania i fermentowania. W tej chwili mocno zaawansowane są prace przy budowie oczyszczalni ścieków. Wykonawcą tego obiektu jest Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich z Krakowa.

Walny Zjazd Delegatów PZGS w Brzesku

20 czerwca 1968 roku obradował Walny Zjazd Delegatów PZGS w Brzesku. Toczyła się na nim

ożywiona dyskusja nad sprawami handlu wiejskiego. Delegaci skarżyli się m.in. na braki towarowe w placówkach gminnych spółdzielni. Stwierdzono, że w wiejskich sklepach często brakuje chleba. Gminne spółdzielnie stosunkowo nieźle zaopatrują sklepy w siedzibie lub w pobliżu siedziby, natomiast na peryferiach zaopatrzenie jest wprost skandaliczne. Wiele uwagi na Zjeździe poświęcono również realizacji inwestycji spółdzielczych, co z kolei wiąże się najczęściej z kłopotami z terminowym otrzymaniem potrzebnej do budowy dokumentacji. W Zakliczynie, gdzie odczuwa się braki pieczywa, nowa piekarnia miała być oddana do użytku jeszcze w grudniu ub. r. lecz do dnia dzisiejszego obiekt ten nie został ukończony.

Plany operatywne sprzedaży detalicznej zostały przez gminne spółdzielnie wykonane w 99,4%, przy czym najlepsze wyniki uzyskała GS w Szczurowej, a najslabsze GS w Dębnie i Czchowie. Gastronomia wiejska zrealizowała swoje plany w 103%. Wartość nakładów inwestycyjnych wyniosła w ub. r. ponad 22 mln. zł. Delegaci dokonali podziału nadwyżki w kwocie 1 mln.858 tys. zł. oraz wybrali delegata na Zjazd Wojewódzki w osobie prezesa Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej ze Szczurowej – Jana Karczmarczyka. Został on też wybrany delegatem na V Kongres Spółdzielczości. Delegatami zostali również wybrani: Józef Staško z GS Borzęcin, Franciszek Uryga z GS Czchów, Józef Grabowski prezes PZGS, Maria Pitula z GS Okocim, Drożdż rolnik z Filipowic, Franciszek Mleczko z GS w Dębnie,

W Zjeździe Powiatowym uczestniczyli m.in. wiceprezes WZGS – J. Książek, sekretarz KP PZPR – Zdzisław Malik i wiceprzewodniczący Prezydium PRN – Karol Grochola.

Podczas Zjazdu omawiano też plany inwestycyjne PZGS na rok bieżący. Przewidują one dokończenie budowy kilku obiektów oraz rozpoczęcie kilku innych inwestycji. Tak więc program przewiduje oddanie do użytku piekarni GS w Zakliczynie, zakładu zbiorowego żywienia GS w Dębnie, magazynu nawozowego GS w Czchowie, magazynu na nawozy GS w Okocimiu, sklepu i baru w Charzewicach (budowanego przez GS Zakliczyn), sklepu GS w Borzęcinie. Planuje się budowę magazynu na nawozy w Szczurowej, magazynu na materiały budowlane w Brzesku, punktu skupu żywca w Zabawie, magazynów na zboże w Okocimiu oraz w Czchowie, gospody na zaporze w Czchowie, piekarni w Wojniczu oraz pawilonu handlowego w Zakliczynie. PZGS zamierza także zorganizować Zasadniczą Szkołę Handlową dla sprzedawców. Inne zamierzenia idą w kierunku zwiększenia z 22 do 34 liczby punktów komisowej sprzedaży nawozów mineralnych. Przewiduje się także objęcie gromady Uszew kompleksowym wapnowaniem gleb.

W roku ubiegłym rozpoczęto budowę pawilonu gastronomicznego w Dębnie, składnicy maszyn rolniczych PZGS w Jaworsku, dwóch magazynów GS w Czchowie, dwóch magazynów w Dębnie, pawilonu handlowo -gastronomicznego w Charzewicach oraz podobnego obiektu w Bielczy

O turystyce w powiecie brzeskim

Można śmiało powiedzieć, że pod względem turystyki powiat brzeski został dopiero niedawno odkryty. Znało go już dawniej, zwłaszcza południową jego część, wielu turystów, ale tylko turystów samotnych, wędrujących pieszo lub na rowerze. Czasem widywało się większe grupy, przeważnie wycieczki szkolne – przyjeżdżały na furmankach chłopskich do niektórych miejscowości, aby zwiedzać tam ciekawe zabytki. Nie było tej masowości co obecnie, w związku z rozwojem środków komunikacji.

Turystów i wycieczkowiczów widać teraz nie tylko w południowej, górzystej części powiatu, ale także w północnej, nizinnej. Rozwojom turystyki i wypoczynku po pracy w powiecie brzeskim zajmowała się PRN na sesji w styczniu 1967 roku. Ostatnio dokonano oceny sposobu realizacji uchwały podjętej na tej sesji. Tak więc Prezydium GRN zwracały szczególną uwagę na podniesienie stanu sanitarnego, uzupełnienie urządzeń komunalnych i na estetykę otoczenia domów. Po oddaniu do użytku pięknych obiektów – Okocimskiego Klubu Sportowego, który w ubiegłym roku wzbogacił się o nowoczesny obiekt kąpielowy, urządzono boiska do piłki ręcznej i koszykowej w Czchowie, a obecnie jest w opracowaniu dokumentacja ośrodka turystyczno – wypoczynkowego w Iwkowej. Decydujący wpływ na rozwój turystyki ma odpowiedni stan dróg. Temu zagadnieniu poświęcono w naszym powiecie wiele uwagi. Zbudowano drogę Paleśnica – Jamna, przebudowywana jest droga Filipowice – Ruda Kameralna. Rejon Eksploatacji Dróg Publicznych w Bochni, który realizuje zadania na drogach państwowych w naszym powiecie, wykonał szereg tak zwanych „kieszoni drogowych” dla samochodów, głównie na najbardziej uczęszczanej trasie: Brzesko – Tymowa – Jurków – Wytrzyszczka. Planuje się takie prace na trasie Jurków – Melsztyn i Zakliczyn – Paleśnica. PKS natomiast nie wykonała jeszcze na trasie Brzesko – Wytrzyszczka zadanych przystanków.

Wiele postulatów i wniosków, dotyczących usprawnienia handlu i gastronomii, doczekało się realizacji. Jednak i na tym odcinku jest wiele do zrobienia. Oto na przykład mimo uchwały PRN nie rozpoczęto budowy restauracji – kawiarni w Czchowie koło Zapory. Nie zbudowano sklepu we wsi Piaski Drużków. W Zakliczynie i Melsztynie nie przystąpiono do budowy zakładów gastro-

nomicznych. Również nie w pełni wykonały swe zadania zakłady mleczarskie i mimo poważnego skupu mleka oraz produkcji jego przetworów, zaopatrzenie w nie kiosków i sklepów pozostawia w dalszym ciągu wiele do życzenia. Również, z wyjątkiem Czchowa, nie rozwinięto jeszcze należycie wydawania obiadów domowych w punktach prywatnych. Nie nastąpiło do chwili obecnej, zakwalifikowanie powiatu brzeskiego do powiatu turystycznego, mimo starań władz powiatowych, co tym samym pozbawia powiat środków finansowych niezbędnych do realizacji niektórych zamierzeń w dziedzinie turystyki i wypoczynku.

Z inicjatywy Komitetu Redakcyjnego Radiowęzła, rozpoczęło się nadawanie cyklicznej audycji, mającej na celu spopularyzowanie zabytków Ziemi Brzeskiej, jej walorów turystycznych i krajoznawczych. Inicjatywa ta spotkała się z uznaniem słuchaczy, zarówno mieszkańców miasta, jak i licznych wczasowiczów, letników i turystów.

Dni Morza

7 lipca 1968 r. odbywała się główna impreza tegorocznych Dni Morza. Była to bardzo udana impreza tym bardziej, że towarzyszyła jej wspaniała pogoda. Oficjalnego otwarcia imprezy dokonał prezes Zarządu Powiatowego LOK w Brzesku – Mirosław Chmielewski, po czym odbyły się zawody sportowe i występy orkiestr oraz zespołów ludowych z Okocimia, Jaworska i Okocimskich Zakładów Piwowarsko-Słodowniczych; występował także młodzieżowy zespół estradowy z Brzeska.

Atrakcją były regaty żeglarskie, zawody kajakowe, wyścigi na rowerach wodnych oraz pokaz jazdy na nartach wodnych. Zorganizowano również zawody pływackie oraz pokaz ratownictwa wodnego. Wieczorem zapłonęły ogniska, a Dunajcem popłynęły wianki. Imprezę zakończył pokaz ogni sztucznych oraz zabawa ludowa. Imprezie przypatrywali się liczni wczasowicze i urlopowicze przebywający na wypoczynku w Czchowie oraz wielu turystów.

Akcja letnia w powiecie brzeskim

Powiat nasz zyskał w tym roku nowych zwolenników wypoczynku dla dzieci. Zorganizowano tu, w budynkach szkolnych, kolonie i obozy. Łącznie w pierwszym turnusie odpoczywa 1.640 dzieci i młodzieży w 12 obiektach szkolnych. Np. w Czchowie wypoczywają dzieci z tarnowskich Azotów, w Wojniczu dzieci pracowników Cepelii z Warszawy, w Wielkiej Wsi ze Zjednoczenia Przemysłu Piwowarsko-Słodowniczego, w Dębnie ze Spółdzielni Mleczarskiej z Krakowa. W Wojakowej ulokowała się kolonia Wydziału Oświaty z Brzeska, na której przebywa 150 dzieci nauczycieli, pracowników Prezydium PRN i SRN oraz najbiedniejsze dzieci z powiatu.

W roku bieżącym akcją kolonijno-obozową objęto więcej dzieci niż planowano, a stało się to możliwe dzięki dobremu przygotowaniu akcji i dużej pomocy, jakiej udzieliły Wydziałowi Oświaty i zakładom pracy: KP PZPR, Prezydium PRN, Powiatowy Komitet FJN.

W Piaskach Drużkowie zorganizowano obóz harcerski, w którym przebywa 420 młodzieży.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

19 lipca obradowała Powiatowa Rada Narodowa. Zasadniczym tematem obrad było zagadnienie opieki społecznej i praca opiekunów społecznych. Temat ten nie był jeszcze nigdy przedmiotem obrad PRN. Zgodnie z ustawą o radach narodowych, sprawowanie opieki społecznej należy do jednego z zadań rad narodowych. Wykonanie tego zadania przejawia się w rozmaitych formach. Są to: przyuczanie do odpowiedniego zawodu, kierowanie do pracy, pomoc otwarta dla tych, którzy nie mogą pracować i nie posiadają rodziny zobowiązanej do alimentacji. W dyskusji radni podkreślali ofiarną pracę licznych opiekunów społecznych, którzy nie szczędzą trudu i czasu dla osób wymagających pomocy. Radni przytaczali przypadki skandalicznego traktowania przez najbliższą rodzinę osób chorych lub upośledzonych. Znany jest przypadek w naszym powiecie, że ojciec starsuszek wygnany został z domu przez własne dzieci i musiał zamieszkać w lesie, w szałasie. Był też przypadek trzymania chorego umyślowo przez szereg lat w stajni. Radny, a równocześnie przewodniczący Komisji Zdrowia, Zatrudnienia i Pomocy Społecznej – Adam Dzierwa, wskazał również na niedostateczne jeszcze środki finansowe przeznaczone na pomoc dla najbardziej potrzebujących. Obradom przewodniczył radny, Adam Dzierwa.

Święto Odrodzenia – 22 Lipca

Dnia 20 lipca, w sali kina Bałtyk, odbyła się uroczysta akademie z okazji Święta Odrodzenia – 22 Lipca. Po wygłoszeniu okolicznościowego przemówienia przez I sekretarza KP PZPR – Ludwika Nędzę, wyświetlony został film pt. „Westerplatte”. W dniach 20-22 lipca na terenie całego powiatu odbyły się akademie, uroczyste sesje rad narodowych i Komitetów FJN. W Czchowie 22 lipca odbył się wielki zlot młodzieży, z bogatym programem imprez artystycznych i sportowych. W niektórych miejscowościach zorganizowano festyny i zabawy ludowe. We wsi Stróże z okazji Lipcowego Święta oddana została do użytku, wybudowana w czynnie społecznym miejscowej ludności, remiza straży pożarnej, w której mieści się również świetlica i klubo – kawiarnia. Do jej budowy, kosztem pół miliona zł. przyczynił się tamtejszy sołtys, Władysław Kubicki, który stał na czele komitetu budowy.

Korzystając z dwu świątecznych dni, zakłady pracy zorganizowały dla swoich pracowników atrakcyjne wycieczki. Grupa pracowników Prezydium PRN, pod kierownictwem przewodniczącego Rady Zakładowej – Jana Burlikowskiego, wzięła udział w V Ogólnopolskim Rajdzie Turystycznym pracowników rad narodowych w Beskidzie Śląskim i Żywieckim.

Szczepienia przeciwko chorobie Heinego-Medina

W sierpniu, na terenie naszego powiatu, prowadzone były szczepienia dzieci w wieku od ukończonych 3-ich miesięcy do 15 lat doustnymi szczepionkami przeciwko chorobie Heinego – Medina.

Dyskusja nad tezami przedzjazdowymi

W powiecie brzeskim trwa dyskusja nad tezami przed V Zjazdem PZPR. Po naradzie sekretarzy Komitetów Gromadzkich PZPR, oraz aktywistów którzy obsługują zebrania poświęcone przedzjazdowej dyskusji, zorganizowano we wszystkich gromadach posiedzenia KG PZPR, sekretarzy podstawowych organizacji partyjnych oraz aktywistów powiatowego. Na tych ostatnich zebraniach przedyskutowano formy przenoszenia treści tez do organizacji partyjnych i poszczególnych środowisk, oraz ustalono terminy zebrań POP i omówiono prace przygotowawcze do konferencji powiatowej.

W ostatnich dniach rozpoczęły się otwarte zebrania partyjne, na których dyskutuje się tezy przedzjazdowe. Pierwsze zebrania tego rodzaju odbyły się w Sufczyńcu, Borzęcinie, Szczepanowie, Mokrzychach, Jastwi, Maszkienicach, GS Okocim. Wysuwane są konkretne postulaty. Np. na zebraniu w Maszkienicach dotyczyły one problemów związanych z gospodarką rolną. Wnioskowano m.in. o dostarczenie rolnikom lepszych maszyn, dostosowanych do tamtejszych warunków terenowych. W Łękach tamtejsi rolnicy skarżyli się na to, że Kółko Rolnicze w tej wsi posiada zniszczone maszyny i że młockarnie nie były w terminie wyremontowane. Skutek był taki, że rolnicy zmuszeni byli korzystać z maszyn prywatnych. Inny problem, jaki poruszono w Łękach, to wadliwe wykonywanie robót melioracyjnych.

Obserwuje się również duże zainteresowanie dyskusją nad tezami przedzjazdowymi ze strony powiatowych władz Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego oraz terenowych ogniw tego Stronnictwa, które nawiązują kontakt w tej sprawie z organizacjami partyjnymi.

Dożynki i wystawy rolnicze

Pierwsze w tym roku dożynki i wystawy rolnicze odbyły się w dniu 18 sierpnia w Dębnie i Gnojniku. W Dębnie w tradycyjnym święcie plonów

wziął udział sekretarz KF PZPR – Eugeniusz Włosek. Rolników oraz przybyłych gości powitał prezes miejscowej GS – Efrema Macheta, zaś okolicznościowe przemówienie wygłosił przewodniczący GRN – Ludwik Paradziej. Po wręczeniu wieńców, przodujący rolnicy otrzymali nagrody. Następnie oglądano występy ludowych zespołów – podobały się zwłaszcza zespoły z Jaworska i Maszkienic. Wystawa rolnicza była czynna w Dębnie cały dzień. Zwiedzało ją wielu rolników nie tylko z gromady Dębno, ale również z gromad Łysa Góra, Doły i Biadoliny Szlacheckie. Na wystawie znalazły się ekspozyty 19 indywidualnych wystawców – rolników, a także zespołu przysposobienia rolniczego, Koła Gospodyń Wiejskich z Maszkienic, Stacji Unasieniania Zwierząt z Zagórzyc, Tarnowskich Zakładów Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego, Powiatowej Spółdzielni Ogrodniczej, Gminnej Spółdzielni w Dębnie, Kółka Rolniczego w Dębnie.

Wśród przodujących rolników – wystawców wyróżnili się między innymi: Marian Gruszkowski z Maszkienic, którego krowy dają rocznie ponad 5 tys. litrów mleka, Antoni Jakubas z Dębna, Stanisław Batko z Dębna, Marian Kurek z Woli Dębińskiej, który uzyskuje bardzo wysokie plony, bo np. 23 q pszenicy z 1 ha oraz Józef Chodacki z Dębna. W dożynkach w Gnojniku wziął udział sekretarz KP, Edward Gołda. Był obecny również członek Prezydium PRN, Józef Płachta. Pomysłowością wykonania wyróżniało się stoisko Koła Gospodyń Wiejskich z Gnojnika. Brzeski DOM KSIĄŻKI urządził ciekawą ekspozycję książek o tematyce rolniczej. Ciekawe było też stoisko Szkoły Przysposobienia Rolniczego z Gnojnika. Wśród wystawców indywidualnych wyróżniły się stoiska przodujących rolników: Józefa Węza, Jadwigi Ruszaj, Augustyna Warzechy, Józefa Zapióra, T. Górnika z Zawady Uszewskiej, Edwarda Stachla z Gosprzydowej.

Rok bieżący nie był łatwy dla rolnictwa, szczególnie ciężkie były żniwa. Długotrwałe opady i wielkie obszary wyległego zboża utrudniały zbiory, dlatego w wielu okolicach rolnicy nie mogli posługiwać się maszynami. Zboża częściowo porosły – głównie pszenica i żyto – na skutek ciągłych opadów w czasie żniw. Oblicza się że porosło od 15 do 20% zbóż. Mimo tych trudności, rok bieżący w rolnictwie w naszym powiecie zaliczyć można do lat pomyślnych. Średnia wydajność zbóż w powiecie jest nieco wyższa niż w roku ubiegłym.

Jubileusz Straży Pożarnej w Uszwi

25 sierpnia 1968 roku Ochotnicza Straż Pożarna w Uszwi obchodziła 50-lecie istnienia. Inicjatorami założenia w roku 1918 Straży Pożarnej w tej miejscowości byli jej mieszkańcy: Jagielski. Chmura, Grabania, Wnęk. Początki jak zawsze były trudne, ale dzięki usilnej pracy i ofiarności strażaków, dziś

dysponują oni samochodem z motopompą spalinową, a w ostatnich latach wybudowali betonowy zbiornik wodny. Obecnie przygotowują się do budowy nowej remizy. Inicjatorem tych poczynań jest obecny prezes OSP – Basista.

Na uroczystość jubileuszową przybyli do Uszwi m.in. Eugenia Kowal – poseł na Sejm, Karol Grochola – zastępca przewodniczącego Prezydium PRN a równocześnie prezes

Zarządu Powiatowego OSP. Historię Straży Pożarnej w Uszwi i jej dorobek w ciągu tych lat przedstawił prezes OSP – Andrzej Basista. W czasie uroczystości odznaczeni zostali Odznaką Wzorowy Strażak zasłużeni działacze – Tadeusz Nabielec, Władysław Reczek, Stanisław Jewuła i inni. Odznaką za Wyслугę 50 lat odznaczony został Jan Chmura.

Wykopaliska archeologiczne w Wojniczu

Od ks. Jana Królikiewicza, wikariusza w Wojniczu, otrzymałem opis badań archeologicznych w tej miejscowości, prowadzonych w sierpniu 1968 roku. Opis ten przytoczę w kronice w całości.

Jak doszło do wykopów

Przy wykopach gazociągowych Pan Tadeusz Sygnarowicz znalazł ceramikę, której pochodzenie można określić na wiek XV. Zawiozłem kilka sztuk ceramiki do Muzeum w Tarnowie, aby zasięgnąć języka odnośnie jej wartości. Słyszając o jej kilkunastoletnim pochodzeniu, zbieraliśmy wszystko, co znaleźliśmy. Ludność wojnicka podeszła z zapalem do nowej akcji zbierania wykopanych rzeczy i niemal codziennie otrzymywałem coraz to inne przypadkowe wykopaliska. Zrobiłem fotografię tych znalezisk i wysłałem ją dr Józefowi Szymańskiemu do Lublina. Ten z kolei powiadomił docenta Andrzeja Żaki w Krakowie, archeologa Wawelu. W czerwcu 1968 r. zjechała komisja archeologiczna, w której brali udział docent Żaki, dr Józef Szymański, przedstawiciele Gazety Krakowskiej oraz prezes GS, Sylwiusz Janicki, zastępca prezesa Mebloartyzm-u, Kazimierz Kurek i ja. Po oglądnięciu terenu Wojnicza zdecydowano wykopać w Rynku sondę przekroju warstw, w czym pomoc obiecali Gminna Spółdzielnia i stolarnia Mebloartyzm. Pomoc ta obejmowała roboczo-dniówki przez cały tydzień, nadzór zobowiązali się zapłacić autor książki „Wojnicz – dzieje i zabytki” Józef Szymański i jego współpracownicy przy wydaniu tej książki, nie biorąc za swą pracę honorarium.

Przebieg pracy przy wykopach archeologicznych

Po załatwieniu wszystkich formalności i porozumieniu się z władzami terytorialnymi, a zwłaszcza z panem przewodniczącym Gromadzkiej Rady Narodowej, Stanisławem Talaczkiem, który pod-

szedł do całej akcji bardzo przychylnie, przystąpiono 1 sierpnia 1968 r. do pracy przy wykopach archeologicznych. Stolarnia Mebloartyzm w Wojniczu wypożyczyła deski na ogrodzenie placu wykopów, a rygle potrzebne do tego ogrodzenia wypożyczył nam Tadeusz Sygnarowicz, krawiec z Wojnicza. Po wykonaniu ogrodzenia przystąpiono do usunięcia bruku na przestrzeni planowanego wykopu. Wykop został usytuowany od zachodniej strony pomnika Św. Floriana, 2 m od jego osi prostopadłej do głównej szosy państwowej E 22. Szerokość wykopu 1 metr, a długość 10 metrów. Na tym prace zakończono dnia 1 sierpnia, aby je podjąć w poniedziałek, 5 sierpnia 1968 r.

Od poniedziałku, 5 sierpnia, praca przy wykopach ruszyła pełną parą. Wykop został ukończony we wtorek. W najgłębszym miejscu dochodził do głębokości prawie dwóch metrów. Ceramika, którą znaleziono, pochodziła z okresu średniowiecza i późniejszego. Nie natrafiono na mur ratusza. Natomiast była warstwa gruzów ceglanych, w których znaleziono kawałek cegły z XV wieku. Poznano nawarstwienia rynku. Wykop był dokonany do walca. Postanowiono zrobić jeszcze jedną sondę po tej samej stronie pomnika, lecz bliżej niego. Ten wykop miał rozmiary 1.50 x 1.50 m. Na głębokości 50 centymetrów znaleziono bruk zniszczony przez roślinność (korzenie drzew). Kopanie posuwało się w głąb. W czwartek znaleziono na głębokości 80 cm skorupy ceramiki okresu kultury łużyckiej sprzed 2500 lat. To był największy sukces wykopalisk. Na tym prace zakończono w tym miejscu. Przy tych wykopach pracowali z ramienia Stolarni Mebloartyzm: Włodzimierz Niemiec z Wojnicza i Kazimiera Opiola z Łoponia. Przyłączyło się do tej pracy również Państwowe Technikum Rolnicze z Wojnicza. Dzięki należytej postawie i podejściu do akcji wykopaliskowej Pana mgr Tadeusza Bronowicza, jako przedstawiciele Technikum pracowali: Janina Kurek z Łoponia, Jadwiga Pietrzak z Dębiny Zakaszowskiej i Irena Wiśniowska z Wojnicza. Wszyscy wymienieni pracowali bardzo ofiarnie i z zapalem.

Na podwórzu pani Krupy (z domu Wajdowiczówny) w sobotę, 10 sierpnia, zrobiono dwa próbne wykopy. Nic ciekawego nie znaleziono. Drugi wykop na gruncie plebańskim za stodołami też nic ciekawego nie przyniósł, poza, jak zwykle, ciekawymi nawarstwieniami.

Wykopaliskami archeologicznymi zajęła się Polska Akademia Nauk, Oddział w Krakowie pod przewodnictwem doc. dr Żaki. Dyżur pełnili Elżbieta Bełtowska z Krakowa i Stanisław Urbański z Krakowa. Prace wykopaliskowe mają trwać jeszcze przez cały następny tydzień, a wykopy będą kontynuowane po wschodniej stronie pomnika św. Floriana.

To pismo zakopano w najgłębszym wykopie archeologicznym w zalakowanej butelce. Autorem tego pisma jest Jan Królikiewicz z Wojnicza Rynek 10.

Zamieszczone poniżej zdjęcia są autorstwa Jana Królikiewicza z Wojnicza

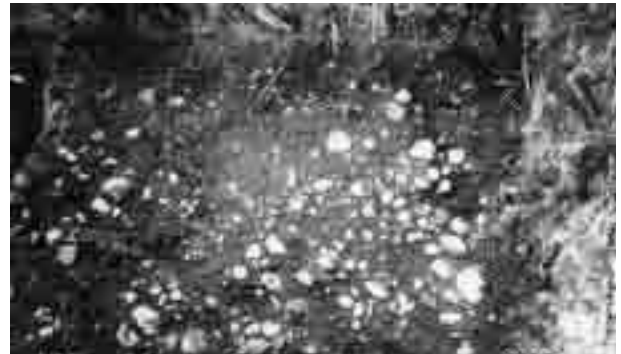
Badania archeologiczne w Wojniczu

Wykop archeologiczny w rynku.

Miejscowa młodzież w czynie społecznym wykonuje wykopy.

Odkryty bruk z XV-XVI wieku.

Komisja archeologiczna. Od lewej: doc Żaki, przewodniczący komisji, doc Józef Szymański, rodak wojnicki.

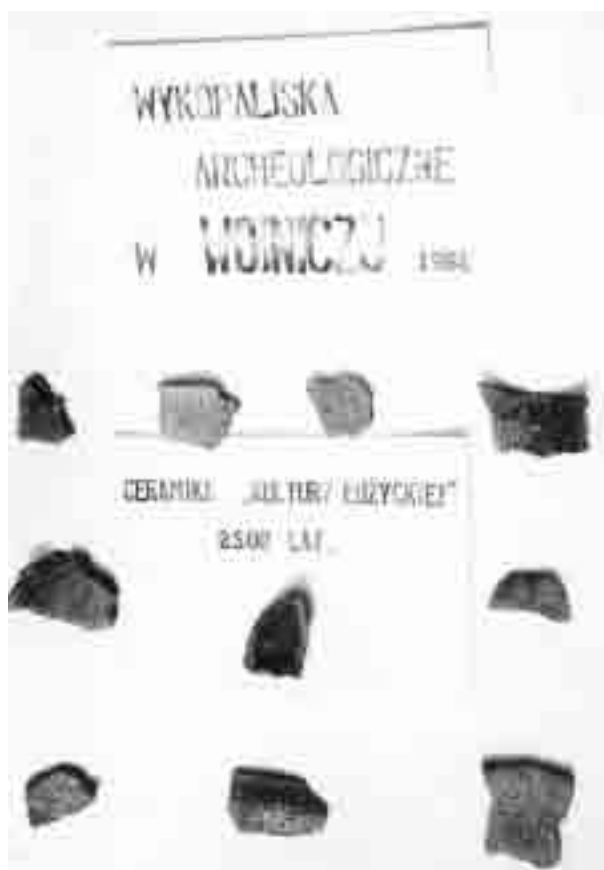
Komisja na rynku w czasie badań.

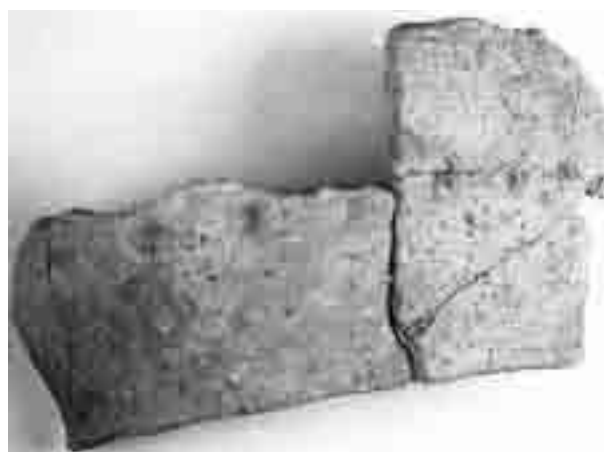
Wojnicz, 1968. Wykop, w którym znaleziono ceramikę wczesno-średniowieczną.

Komisja Archeologiczna PAN z przewodniczącym, doc Andrzejem Żaki (w wykopie).

Znaleziska archeologiczne w Wojniczu.

Wojnicz, 1968. Wykop archeologiczny na rynku.

Wojnicz. Rynek z charakterystycznymi domami zajezdnymi.

Rozpoczęcie nowego roku szkolnego

2 września 1968 roku, podobnie jak w całym kraju, również w powiecie brzeskim rozpoczęto nowy rok szkolny. Blisko 19 tysięcy dzieci i młodzieży rozpoczęło naukę w nowym roku szkolnym, z tego ponad 18 tysięcy w szkołach podstawowych.

Ponad 2 tysiące dzieci po raz pierwszy w życiu przekroczyło progi szkolne. W tym dniu po raz pierwszy zabrzmiał dzwonek szkolny w nowej Szkole Podstawowej w Jadownikach. Poprzedniego dnia odbyła się tam uroczystość otwarcia tej szkoły. Tego uroczystego aktu dokonał wiceprzewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady

Narodowej – mgr Wincenty Zydrzeń, który przy tej sposobności wygłosił przemówienie do licznie zebranych mieszkańców gromady. W uroczystości otwarcia szkoły uczestniczyli również I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nędza i sekretarz, Edward Gołda, sekretarz PK ZSL, Mieczysław Garlicki, przewodniczący Prezydium PRN, Tadeusz Bałys. Szkoła w Jadownikach otrzymała imię Generała Karola Świerczewskiego-Waltera. W części artystycznej wystąpiła miejscowa młodzież szkolna.

Z kroniki żałobnej

W sobotę, 31 sierpnia 1968 roku na skutek potrącenia przez samochód osobowy zmarł śmiercią tragiczną dyrektor Powiatowego Przedsiębiorstwa Remontowo-Budowlanego – Ryszard Stós. Zmarły pracował kolejno w powiatowym Zarządzie Drogowym, w Powiatowej Radzie Związków Zawodowych, w latach 1951 do 1954 był kierownikiem Wydziału Budżetowo-Gospodarczego Prezydium PRN, a następnie do roku 1960 pracował w Przedsiębiorstwie Budownictwa Terenowego. W roku 1960 został powołany na stanowisko dyrektora Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej. Z początkiem 1967 roku został powołany na stanowisko dyrektora Powiatowego Przedsiębiorstwa Remontowo – Budowlanego i na tym stanowisku zastała go tragiczna śmierć. Terenem jego szczególnej aktywności było Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej. Na stanowisku dyrektora tego Przedsiębiorstwa wykazał się nie tylko niezwykłą pracowitością, ale przede wszystkim inwencją i pomysłowością w podejmowaniu zadań z dziedziny gospodarki komunalnej. Miasto Brzesko z każdym rokiem zmieniało na lepsze swój wygląd. Ulice otrzymały nowe asfaltowe nawierzchnie, urządzono nowe chodniki, kwietniki i zieleńce, założono nowoczesne oświetlenie uliczne, wyremontowano dziesiątki kamienic, wprowadzono gazyfikację miasta, miejską komunikację autobusową, przystąpiono do uporządkowania parku miejskiego. Pomyślną realizację tych wszystkich zadań przeprowadzał Zmarły. Był odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką Zasłużonego Działacza Ligi Przyjaciół Żołnierza, Odznaką Przetwórcy Pracy i Odznaką Tysiąclecia. Zginął w wieku lat 44. Pogrzeb odbył się 3 września na cmentarzu parafialnym w Brzesku. Wzięły w nim udział tysiące mieszkańców miasta i powiatu oraz liczne delegacje z terenu całego województwa krakowskiego. W kondukcji pogrzebowej niesiono ponad 100 wieńców.

Wojewódzki pokaz bydła

8 września br. na terenie Gospodarstwa Doświadczalnego Wyższej Szkoły Rolniczej odbył się wojewódzki pokaz bydła rasy nizinnej czarno-białej.

Na pokaz doprowadzono rasowe bydło z gospodarstw hodowlanych państwowych, ze Stacji Unasieniania Bydła w Zagórzycach w naszym powiecie, również bydło tej rasy z Gospodarstwa WSR w Okocimiu (Brzesku), a także liczne sztuki miejscowych rolników indywidualnych. Pokazem zainteresowano rolników z naszego powiatu, którzy oglądali nie tylko bydło, ale również inne zwierzęta hodowane w gospodarstwach, jak owce czy zwierzęta futerkowe.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

19 września 1968 roku obradowała na kolejnej sesji Powiatowa Rada Narodowa. Zasadniczym tematem obrad było zagadnienie rozwoju rolnictwa w świetle uchwały IX Plenum KC PZPR.

Informację na ten temat złożył zastępca przewodniczącego Prezydium PRN – Karol Grochola. Zagadnienie rozwoju rolnictwa dla naszego powiatu ma kapitalne znaczenie, ponieważ powiat brzeski jest rolniczym, o stosunkowo słabym przemysle. Dodatkowo jest to powiat o przewadze gospodarstw drobnych, a w dodatku gęsto zaludniony. Na przestrzeni ostatnich lat nasz handel uspołeczniony skupywał w ciągu roku z produkcji rolniczej w naszym powiecie od 2 do 3000 ton różnych zbóż w ramach obowiązkowych dostaw lub z wolnej sprzedaży, podczas gdy w takim samym czasie z obcych terenów sprowadzano do naszego powiatu około 3.000 ton różnych przetworów zbożowych. Stąd wynika konieczność wykorzystania wszelkich rezerw i możliwości dla podniesienia wydajności rolnictwa. A rezerwy są znaczne, jak np.: niski poziom zużycia nawozów, nie wykonywany w pełni plan wymiany nasion, niewystarczający poziom stosowania zabiegów ochrony roślin, niepełne wykorzystanie użytków zielonych oraz wysiewu poplonów, niezadowolający poziom żywienia zwierząt gospodarskich, niewystarczający poziom umaszynowania i usprzętowania.

W ostatnich latach wprowadzono kontraktację zbóż, która ma na celu zwiększenie produkcji, a tym samym zwiększenie masy towarowej zakupowanej w powiecie. Jednak przeprowadzona kontraktacja na rok 1969, pozostaje w dalszym ciągu niezrealizowana. Jedynie niektóre gromady wykonały w 100% plany kontraktacji, a należą do nich: Zabawa, Zakliczyn, Wojnicz i Iwkowa. Najgorzej natomiast przebiega ona na terenie gromad: Zaborów, Szczurowa, Borzęcin, Gnojnik. We wszystkich wsiach powołano tak zwane trójki wiejskie, których zadaniem było dokonanie rozeznania warunków, w jakich gospodaruje każda wieś i każde gospodarstwo. Na tej podstawie ustalono zadania dla każdego gospodarstwa, mając na uwadze właśnie wszystkie rezerwy i możliwości znajdujące się w każdym gospodarstwie.

Uproszczono sposób zaopatrywania się w nawozy mineralne przez poszczególne gospodarstwa, rozprowadzając je w sposób agencyjny z dostawą na miejsce, przy pomocy transportu kółek rolniczych, łącząc to równocześnie z kredytowaniem zakupów. Dzięki temu w szeregu wsi, gdzie należyte zorganizowano rozprowadzenie nawozów, zakup i zużycie ich znacznie przekracza średnią powiatową i osiąga ponad 100 kg czystego składnika na 1 ha. Najlepsze osiągnięcia pod tym względem mają wsie: Bielcza, Stróże, Łysa Góra oraz wsie w rejonie GS Dębno. Niewystarczające jest zużycie wapna nawozowego, którego nasze gleby potrzebują. Na placach Gminnych Spółdzielni znajduje się około 2.400 ton wapna.

Słabe stosunkowo wysiewanie poplonów było wynikiem m.in. również braku nasion w niektórych Spółdzielniach, np. w Wojniczu i Dębnie.

Na terenie powiatu znajduje się 14.089 ha trwałych użytków zielonych. Do końca 1967 roku zagospodarowanych zostało racjonalnie – 3.782 ha i tu też znajduje się poważna rezerwa produkcyjna.

Najgorzej ze wszystkich zadań w rolnictwie jest realizowany plan budowy silosów. Na ogólną liczbę 1000 silosów planowanych w roku 1968, zbudowano zaledwie 185. Do trudności obiektywnych można zaliczyć okresowy brak cementu, a także trudności w wydobyciu żwiru z Dunajca, z powodu często występującego w tym roku wysokiego stanu wód.

Wiele jeszcze do życzenia pozostawia sprawa zwalczania chwastów i szkodników roślin. W uprawach ziemniaków wystąpiła plaga stonki na wszystkich prawie plantacjach. Zwalczaniem objęto 8.253 ha na planowanych 7.250 ha. Gorzej przedstawia się zwalczanie zarazy ziemniaczanej, która przy sprzyjających jej rozwojowi warunkach atmosferycznych, wystąpiła ze szczególnym nasileniem. Rolnicy nie stosowali zabiegów w celu jej zwalczania przede wszystkim z braku wiedzy na temat zarazy ziemniaczanej, która w latach poprzednich w zasadzie nie występowała.

Celem podniesienia poziomu wiedzy fachowej rolników, przeprowadzono w okresie jesienno-zimowym na terenie powiatu szkolenie rolnicze. Objęto nim 7.547 rolników, w tym po raz pierwszy uczestniczyło w tym szkoleniu 3.078 rolników. Odbywało się ono w 114 grupach, w których zajęcia prowadziło 65 lektorów powiatowych. Przeprowadzono 680 demonstracji z roślinami pastewnymi, a także 108 ze zbożowymi.

Niezadowolający przebieg jesiennej akcji siewnej

Na odbytym 6 października 1968 roku posiedzeniu Komitetu d/s Rolnictwa przy Komitecie Powiatowym PZPR z udziałem prezesów GS i przedstawicieli innych instytucji współpracujących z rolnic-

twem, dokonano oceny przebiegu jesiennej akcji siewnej na terenie naszego powiatu. Jak wynika ze złożonego sprawozdania i dyskusji, sytuacja w tym zakresie jest niezadowolająca i wymaga zdecydowanej poprawy. Co gorsze, niedomagania te występują na wszystkich odcinkach związanych z akcją siewną. I tak plan rozprowadzenia ziarna siewnego wykonany został średnio w powiecie w około 70%, przy czym poważne zaniedbania mają w tym zakresie takie gminne spółdzielnie, jak Wojnicz, Borzęcin, i Dębno. Stosunkowo najlepiej z tych zadań wywiązały się GS: Szczurowa, Szczepanów i Zakliczyn.

Plan sprzedaży nawozów sztucznych na tegoroczną akcję siewną wypadł w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego znacznie gorzej. W sumie sprzedano o 400 ton mniej. Szczególnie niezadowolająco przebiega sprzedaż w GS Zakliczyn, Iwkowa i Czchów. Również wysiew wapna nawozowego pozostawia wiele do życzenia. Jedyne takie GS jak Okocim, Czchów, Dębno i Wojnicz zorganizowały sprzedaż i wysiew wapna, w przeciwnieństwie np. do GS Zabawa, gdzie w ogóle zaniedbano sprzedaż wapna.

Oceniając akcję siewną, należy zwrócić uwagę na fakt, że wielu rolników wysiewa zboże jeszcze z płachty zamiast siewnikiem, mimo że w okresie ostatnich dwóch lat sprzedano indywidualnym rolnikom 129 siewników. Nie docenia się również tak ważnej sprawy, jak zaprawianie ziarna siewnego.

Dla poprawy istniejącej sytuacji konieczna jest lepsza koordynacja działalności kółek rolniczych, gminnych spółdzielni, gromadzkich rad narodowych, Centrali Nasiennej oraz pozostałych instytucji i organizacji współpracujących z rolnictwem, w ramach opracowanych programów działania, wynikających z Uchwał IX Plenum KC PZPR. Takie wnioski wyciągnięto z tej narady.

Rozpoczął się nowy rok pracy kulturalno-oświatowej

W pierwszą niedzielę października, w świetlicy wiejskiej w Jaworsku, gromada Doły, odbyła się powiatowa inauguracja roku kulturalno-oświatowego 1968/69. Oprócz działaczy i pracowników z terenu całego powiatu, wzięli w inauguracji udział przedstawiciele władz powiatowych: sekretarz KP PZPR, Edward Gołda i wiceprzewodniczący Prezydium PRN, Karol Grochola.

Okolicznościowy referat wygłosił kierownik Referatu Kultury w Wydziale Oświaty i Kultury Prezydium PRN – Franciszek Zięcina. Przedstawił on w nim dotychczasowe osiągnięcia w zakresie kultury w powiecie, tak w odniesieniu do bazy materialnej, jak i działalności programowej placówek. Jak wynikało z referatu, zakłada się, że we wszystkich wsiach powiatu do roku 1970 działać

będą placówki kulturalno – oświatowe i równocześnie poprawi się poziom działalności programowej tych placówek. Mówiąc o kierunkach działania w 1968/69 roku, wskazywano na potrzebę zespolenia wysiłków wokół realizacji uchwał V Zjazdu PZPR w dziedzinie rozwoju oświaty i kultury oraz wychowania poprzez działalność kulturalno-oświatową młodego pokolenia. Zwrócono również uwagę na pełne zaangażowanie placówek tego typu w przypadających w tym okresie, obchodach i uroczystościach państwowych oraz imprezach ogólnokrajowych. Apelowano również do wszystkich działaczy i pracowników kulturalno-oświatowych o dalszą pracę nad wzbogaceniem form i metod oddziaływania kulturalnego na środowisko.

W części artystycznej imprezy wystąpił miejscowy zespół pieśni i tańca Bobowiacy. Dla wielu działaczy kulturalno-oświatowych była to praktyczna lekcja, jak organizować amatorski ruch artystyczny oraz łączyć tradycje z nowoczesnością.

25 rocznica powstania Ludowego Wojska Polskiego

Dla uczczenia 25 rocznicy powstania Ludowego Wojska Polskiego odbyło się w naszym powiecie wiele okolicznościowych imprez, spotkań i akademii. W dniach od 10 do 16 października w kinie Bałtyk zorganizowano przegląd filmów o tematyce wojennej, w czasie którego wyświetlono filmy: „Ogniomistrz Kaleń”, „Godziny nadziei”, „Potem nastąpi cisza”. Uczniowie szkół brzeskich, którzy uczestniczyli w tych seansach, wzięli udział w konkursie na najlepszą wypowiedź na temat „Żołnierz LWP w filmie”. Uroczystością powiatową była okolicznościowa akademie z udziałem przedstawicieli władz.

Zarząd Powiatowy Ligi Obrony Kraju zorganizował zawody strzeleckie o puchar przechodni. Zawody odbyły się w strzelnicy zbudowanej w czynie społecznym przez członków LOK przy OZP Okocim i członków ORMÓ. W imprezie uczestniczyło 18 sekcji strzeleckich kół LOK. W strzelaniu z kbks trzy pierwsze zespołowe miejsca zajęły zespoły LOK z Browaru, zdobywając tym samym puchar przechodni. Trzy pierwsze miejsca w punktacji indywidualnej w konkurencji kobiet zajęły: I – Wojtas z koła LOK przy Browarze, II – Bąja z koła LOK przy Technikum Ekonomicznym i III – Wnęć, również z tego Koła. W konkurencji mężczyzn najlepsze wyniki uzyskali: A. Wiecha z koła LOK przy Browarze, St. Babraj również z tego koła oraz Z. Chamioła z koła LOK przy PZGS.

Na stadionie OKS odbywały się liczne imprezy sportowe. Była to Powiatowa Spartakiada z udziałem w niektórych konkurencjach zawodników z terenu kraju.

W Spartakiadzie startowało 350 zawodników. W piłce siatkowej pierwsze miejsce zajął zespół

żeński Okocimskiego Klubu Sportowego, w konkurencji mężczyzn najlepszy był LZS Dunajec z Wojnicza. W piłce ręcznej pierwsze miejsce zajęły dziewczęta z SKS Zaborów, a drugie miejsce SKS Wojakowa. Z drużyn chłopców najlepsi okazali się chłopcy z SKS Brzesko ze Szkoły Podstawowej nr 3, zaś drugie miejsce zajęli chłopcy SKS Brzesko – Szkoła Podstawowa nr 1.

W dwudniowych zawodach kręglarskich wzięło udział 11 drużyn, z województwa poznańskiego, wrocławskiego i krakowskiego. Wśród tych drużyn najlepsze miejsce uzyskała drużyna z Brzeska – 855 punktów. W zawodach strzeleckich najlepszymi zawodnikami okazali się reprezentanci Brzeska – Irena Wojtas i Kazimierz Ropek. W ogólnej punktacji zawodów kręglarskich i strzeleckich zwyciężyła drużyna z Ząbkowic – 1.107 punktów, przed Brzeskiem – 1.039 i reprezentacją Leszna – 1.077 punktów.

Obchody Dnia Nauczyciela w powiecie brzeskim

W dniach 23 i 24 listopada odbywały się w całym powiecie brzeskim obchody Dnia Nauczyciela. Młodzież szkolna w obecności członków Komitetów Rodzicielskich złożyła swoim nauczycielom i wychowawcom serdeczne podziękowanie za ich trud, wręczając im kwiaty jako wyraz wdzięczności. W poszczególnych ogniskach Związku Nauczycielstwa Polskiego odbyły się spotkania przedstawicieli władz politycznych i państwowych oraz rodziców z nauczycielami. Upłynęły one w serdecznej atmosferze i pozostawiły bardzo miłe wspomnienia.

Główną uroczystością powiatową w Brzesku była akademii w sali kina Bałtyk. W czasie tej akademii nastąpiło wręczenie sztandaru powiatowej organizacji Związku Nauczycielstwa Polskiego. Sztandar ten wręczył prezesowi Zarządu Powiatowego, doktorowi Janowi Adamczykowi, prezes Zarządu Wojewódzkiego – Franciszek Rzeszutko. Okolicznościowy referat wygłosił sekretarz KP PZPR, Edward Gołda. Mówił on w nim o osiągnięciach nauczycieli powiatu brzeskiego oraz wskazał stojące przed nimi zadania. Kilku nauczycieli otrzymało wysokie odznaczenia państwowe. Złoty Krzyż Zasługi otrzymali: Czesław Złonkiewicz – Liceum Ogólnokształcące, Józefa Maluch – Szkoła Podstawowa w Porąbce Uszewskiej, Eustachy Lewicki – Szkoła Podstawowa w Wesołowie. Srebrne Krzyże Zasługi otrzymali: Julia Witowska, Szkoła Podstawowa nr 3 w Brzesku, Zygmunt Gagorowski, kierownik Szkoły Podstawowej nr 1 w Brzesku. Brązowy Krzyż Zasługi otrzymał kierownik Szkoły Podstawowej w Przyborowie – Zdzisław Płaneta. W uroczystości wzięło udział I sekretarz KP PZPR – Ludwik Nęcza i wiceprzewodniczącą Prezydium WRN mgr Wincenty

Zydroń. W części artystycznej akademii wystąpił – jak zawsze z wielkim powodzeniem – Zespół Pieśni i Tańca Związku Nauczycielstwa Polskiego z Brzeska.

Ośrodek Zdrowia w Zaborowie

24 listopada 1968 roku w Zaborowie odbyła się uroczystość przekazania do użytku nowoczesnego ośrodka zdrowia, wybudowanego systemem gospodarczym przy współudziale miejscowej ludności w formie czynów społecznych. W uroczystości wzięli udział m.in. przedstawiciele władz powiatowych z sekretarzem KP PZPR, Edwardem Gołdą, sekretarzem PK ZSL, Mieczysławem Garlickim i wiceprzewodniczącym Prezydium PRN, Karolem Grocholą. Znany miejscowy działacz społeczny, prezes Spółdzielni Zdrowia, kierownik szkoły – Franciszek Jurkowski przedstawił zebranym na uroczystości historię powstania Spółdzielni Zdrowia oraz budowy ośrodka. Spółdzielnia została założona w roku 1963 i obejmuje swoim zasięgiem działania 7 wsi i zrzesza 310 członków. Dotychczas ośrodek mieścił się w budynku Państwowego Funduszu Ziemi, nie dostosowanym do potrzeb służby zdrowia. W ciągu kilkuletniej działalności tamtejszy lekarz udzielił 20.805 porad, zaś dentysta przyjął 15.530 pacjentów, w pokoju zabiegowym wykonano 2.230 zabiegów.

Wstępne kroki odnośnie budowy ośrodka zdrowia podjęte zostały w roku 1965. Koszt budowy tego obiektu wyniósł 1.872 tys. zł. Kwotę 1 mln.300 tys. zł. uzyskano ze środków Społecznego Funduszu Budowy Szkół i Internatów – reszta to czyn społeczny mieszkańców gromady i dary Klubu Zaborowian z Chicago. Ośrodek Zdrowia w Zaborowie otrzymał imię znanego działacza na polu oświaty ludowej, tamtejszego rodaka – Jędrzeja Cierniaka, zamordowanego przez hitlerowców w Palmirach. W uroczystości wzięła udział żona zamordowanego.

Zjazd Delegatów ZBOWiD-u

24 listopada 1968 r. obradował w Brzesku Zjazd Delegatów Powiatowego Oddziału Związku Bojowników o Wolność i Demokrację. W Zjeździe wzięli udział m.in. sekretarz KP PZPR – Edward Gołda, wiceprezes Zarządu Wojewódzkiego ZBOWiD – ppłk. A. Pasierbiński, sekretarz PK ZSL – Mieczysław Garlicki, wiceprzewodniczący Prezydium PRN – Karol Grochola. Sprawozdanie z działalności Oddziału złożył prezes Zarządu Powiatowego, Adam Dzierwa. Stwierdził on m.in., że szczególnie duże osiągnięcia notuje w swej pracy Komisja Historyczna Oddziału, która zgromadziła poważny materiał dokumentalny z działalności ruchu oporu w powiecie brzeskim. W okresie między walnymi zebraniem organizacja wzrosła o dalszych 76

członków zwyczajnych. Liczy ona obecnie 290 członków, a dalsze wnioski do weryfikacji stale napływają. Oddział Powiatowy posiada koła terenowe w Borzęcinie, Szczurowej i Zabawie oraz przyzakładowe w okocimskim Browarze. Organizacja prowadziła działalność ideowo-wychowawczą.

W okresie sprawozdawczym odbyło się blisko 100 spotkań członków ZBOWiD-u z młodzieżą szkolną i starszą, a także i z osobami dorosłymi. Tematem tych spotkań, które tak bardzo interesowały słuchaczy była literatura obozowa, historia obozów koncentracyjnych, historia powstania Ludowego Wojska Polskiego, udział młodzieży w Powstaniu Warszawskim, tajne nauczanie w czasie okupacji, działalność Ruchu Oporu na terenie miasta i powiatu. Bezpośrednio o swoich przeżyciach opowiadali młodzieży major WP Rudolf Purzycki, mgr Karol Bernacki, Irena Habryło, Kołodziejski, Mieczysław Bulowski, Roman Garbień, Golik i inni. Udzielono z funduszy Okręgu 73 zapomogi na kwotę 31.300 zł. oraz bezprocentowych pożyczek na kwotę 33 tys. zł. 100 członków otrzymało legitymacje uprawniające do korzystania z pomocy placówek służby zdrowia.

W dyskusji zabierało głos 18 uczestników. Podkreślali oni potrzebę patriotycznego wychowania młodzieży i zapoznania jej z przebiegiem walk wyzwoleniczych. Wskazywali na potrzebę współpracy z Frontem Jedności Narodu i innymi organizacjami społecznymi. Trudno było oprzeć się wzruszaniu, kiedy do zebranych przemówił jeden z pierwszych więźniów Oświęcimia E. Wrona, posiadający numer więzienny 206. Zjazd wybrał nowy zarząd, w skład którego weszli: Adam Dzierwa jako prezes, wiceprezesa: Mirosław Chmielewski, Stanisław Musiał i Karol Bernacki. Sekretarzem została wybrana Irena Habryło.

Dom Nauczyciela w Przyborowie

24 listopada 1968 roku, z okazji Dnia Nauczyciela został oddany do użytku pierwszy w powiecie brzeskim Dom Nauczyciela, wybudowany kosztem 830 tys. zł., w tym czyn społeczny miejscowej ludności wynosił 340 tys. zł. W budynku znajdują się dwa większe mieszkania i cztery małe.

Nowy przewodniczący Prezydium Miejskiej Rady Narodowej

29 listopada 1965 roku Miejska Rada Narodowa dokonała wyboru nowego Przewodniczącego Prezydium. Został nim Aleksander Lewicki, dotychczasowy zastępca kierownika Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Prezydium PRN w Brzesku.

Przedzjazdowe spotkania

Z końcem listopada 1968 roku odbywały się spotkania delegata na V Zjazd Polskiej Zjednoczonej

Partii Robotniczej – sekretarza Komitetu Wojewódzkiego PZPR, posła

Mieczysława Hebdy. Między innymi spotkanie takie odbyło się w Zakliczynie i Iwkowej. Mieczysław Hebda omówił znaczenie V Zjazdu zarówno w aspekcie międzynarodowym, jak i dalszego rozwoju naszego kraju. Podkreślił że problematyka obrad Zjazdu uwzględnia postulaty zgłaszane w czasie przedzjazdowej dyskusji, zarówno stawiane przez robotników w fabrykach, jak i rolników na wsi.

Dla uczczenia V Zjazdu w powiecie brzeskim podjęto i wykonano już wiele czynów społecznych i zobowiązań produkcyjnych. W Okocimskich Zakładach Piwowarskich podczas Konferencji Samorządu Robotniczego omówiono podjęte przez załogę zobowiązania dla uczczenia V Zjazdu PZPR. Czyny produkcyjne planowanej wartości 7 mln.114 tys. zł. zostały wykonane z nadwyżką, to jest w kwocie 8 mln 294 tys. zł. Natomiast podjęte czyny społeczne w wysokości 104 tys. zł. wykonano w 102 tys. zł. Do czasu Zjazdu również i te zobowiązania zostaną wykonane w całości. Zobowiązania produkcyjne wykonane zostały również w takich zakładach jak: Kamionka w Łysej Górze, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Szczurowej, Krakowskie Przedsiębiorstwo Budowlane – Grupa Robót w Brzesku, POM w Dębnie, Cech Rzemiosł Różnych w Brzesku, Spółdzielnia Nowość w Brzesku, Gminna Spółdzielnia w Zakliczynie i in. W ramach czynów społecznych mieszkańcy powiatu brzeskiego przekazali na budowę Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie kwotę 22.480 zł.

Nowe zbrodnie Wehrmachtu ujawnione w krakowskiem

Obydwa krakowskie dzienniki – „Gazeta Krakowska” i „Dziennik Polski” – przyniosły w jednym z ostatnich numerów notatki prasowe pod powyższym tytułem. Ponieważ sprawa dotyczy naszego powiatu, podaję w całości notatkę prasową z „Gazety Krakowskiej” z dnia 3 grudnia 1968 r.:

W toku kompleksowych dochodzeń w sprawie przestępstw hitlerowskich popełnionych w latach okupacji, Krakowska Okręgowa Komisja Badania Zbrodni Hitlerowskich w Polsce ujawniła w powiecie Brzesko nową zbrodnię Wehrmachtu. W dniach od 24 do 28 września hitlerowcy dokonali pacyfikacji wsi Jamna i Jesionna. W pierwszym dniu oddziały hitlerowskie otoczyły obydwie gromady, przystępując do rabunku mienia gospodarczego. Rozstrzelali przy tym 6 Polaków, których w Jesionnej zmuszali do noszenia skrzyń z amunicją. Część mieszkańców uratowała się ucieczką do lasu, pozostałych hitlerowcy rozstrzelali. Najstarszy z zamordowanych, Jan Mastalerz liczył lat 72, zaś wśród ofiar faszystowskiego bestialstwa było także jednoroczne dziecko, które wraz z matką, Marią Potok

i dwójkiem starszego rodzeństwa w wieku 6 i 8 lat, zostało rozstrzelane. W wyniku pacyfikacji hitlerowcy spalili 26 obejść gospodarskich, w płomieniach śmierć znalazła Maria Klocek. Dochodzenia Krakowskiej Komisji przy współpracy z Instytutem Historycznym MON w Warszawie pozwoliły ustalić, że zbrodni tej dokonały trzy kompanie Wehrmachtu z 1017 batalionu ochrony (Sicherungs Battalion). Jednostka ta, jak stwierdzono, stacjonowała w owym czasie w Nowym Sączu.

Nowa remiza strażacka

W pierwszych dniach grudnia 1968 roku poważnie ruszyła budowa remizy strażackiej w Tworkowej. Będzie to zarazem wiejski dom kultury. Miejscowi działacze, wśród których wyróżnić należy Franciszka Staszczyka, naczelnika Straży Pożarnej w tej wsi oraz Józefa Kondziolkę i Stanisława Rózkowicza, zakupili najpierw plac pod budowę, postarali się o dokumentację i rozpoczęli gromadzenie środków na budowę. Ludność miejscowa zadeklarowała czyn społeczny wartości 400 tys. zł.

Trzeba podkreślić, że pod względem budowy remiz strażackich, które zarazem służą celom kulturalno-oświatowym, nasz powiat może poszczycić się poważnymi osiągnięciami.

Ćwiczenie drużyn sprawnościowych PCK

Zarząd Powiatowy PCK w Brzesku zorganizował ostatnio ćwiczenia sprawnościowe drużyn sanitarnych PCK. Wzięły w nich udział drużyny z Liceum Ogólnokształcącego i Technikum Ekonomicznego w Brzesku oraz Technikum Rolniczego z Wojnicz. Komisja sędziowska oceniła, że poszczególne drużyny wykonały powierzone im zadania bardzo dobrze, wykazując dużą sprawność w udzielaniu pierwszej pomocy.

Tadeusz Śliwiak w Brzesku

Wieczór 12 grudnia 1968 roku był naprawdę czarujący. W sali Biblioteki Powiatowej w Brzesku odbyło się spotkanie z poetą krakowskim, Tadeuszem Śliwiakiem. Poeta czytał swoje wiersze przy migotliwym świetle świeczek, co właśnie miało swoisty urok. Spotkanie to zostało zorganizowane przez Radę Zakładową ZZPPiS przy Prezydium PRN.

Konkursy łąkarskie przyniosły dobre wyniki

Powiat nasz posiada stosunkowo dużą ilość pastwisk i łąk, które nie zawsze są należycie zagospodarowane i wskutek tego ich wydajność jest niska. Celem zwiększenia wydajności z łąk i pastwisk oraz dla należytego zapoznania rolników z racjonalnym użytkowaniem i pielęgnacją łąk oraz użytków zielonych, zorganizowano między innymi konkursy łąkarskie. Biorący w nich udział rolnicy,

zapoznają się z teoretycznymi i praktycznymi problemami z zakresu uprawy i nawożenia łąk i pastwisk, oraz ich właściwego użytkowania. Ostatnio dokonano w powiecie analizy wyników tych konkursów i stwierdzono, że przynoszą one dobre rezultaty, tak pod względem liczby uczestników, jak i osiągniętych wyników produkcyjnych. Jak się okazuje, w roku 1968 w konkursach uczestniczyło 81 zespołów zrzeszających 3.727 uczestników, którzy prowadzili doświadczenia na 1.950 hektarach łąk i pastwisk. Odpowiednie zabiegi pielęgnacyjne znacznie podniosły wydajność. Do zadań zespołów konkursowych należały również prace związane z konserwacją urządzeń melioracyjnych. Zespół, powołany do oceny konkursu, przyznał pierwszą nagrodę w wysokości 6.000 zł. zespołowi z Mokrzyśk. Dwie drugie nagrody po 4.500 zł. przypadły zespołom z Lusławic i Strzelec Wielkich. Pięć trzecich nagród po 3.000. zł. otrzymały zespoły z Zabawy, Wokowic, Kwikowa, Zdrochca i Przyborowa.

Powiatowy Zjazd Delegatów PCK

14 grudnia 1968 r. odbywał się w Brzesku VI Powiatowy Zjazd Delegatów Polskiego Czerwonego Krzyża. Wzięło w nim udział 78 delegatów, a także przedstawiciele władz powiatowych, z sekretarzem KP PZPR Edwardem Gołądą.

Na Zjeździe dokonano podsumowania 4-letniej działalności PCK w powiecie brzeskim. Dwóch długoletnich działaczy PCK: Zofia Kalisz, nauczycielka Szkoły Podstawowej w Iwkowej oraz Józef Stąsień, prezes koła terenowego PCK w Strzelcach Wielkich zostało udekorowanych Honorową Odznaką PCK IV stopnia. Delegacje szkolnych kół PCK z Liceum Ogólnokształcącego, Technikum Ekonomicznego, Szkół Podstawowych nr 1 i 3 w Brzesku oraz koła PCK przy Browarze, złożyły meldunki o podjęciu zobowiązań z okazji 50 rocznicy powstania PCK, przypadającej w roku 1969. Prezesem Zarządu Powiatowego PCK zostały wybrany Leonard Dzięgielewski, dyrektor Browaru Okocim.

Zmiany w składzie osobowym Prezydium PRN i jego organów

Obradująca 16 grudnia 1968 roku Powiatowa Rada Narodowa dokonała zmian w składzie osobowym Prezydium PRN oraz w jego organach. Na własną prośbę odeszli ze składu Prezydium: przewodniczący Tadeusz Bałys i zastępca przewodniczącego, Karol Grochola. Ich rezygnacja została przez Radę przyjęta. Przewodniczącym Prezydium PRN został wybrany przez Radę – Jan Szczepaniewicz, dotychczasowy zastępca przewodniczącego Prezydium PRN w Olkuszu, zaś zastępcą przewodniczącego wybrano Mieczysława Garlickiego – dotychczasowego sekretarz Powiatowego Komii

tetu ZSL w Brzesku. Podziękowanie za długoletnią, ofiarną i pełną sukcesów pracę w powiecie złożył obecny na sesji przewodniczący Powiatowego Komitetu Frontu Jedności Narodu, I sekretarz KP PZPR – Ludwik Nędza. Podziękowania składali także: radny Stanisław Żabiński w imieniu radnych i członków ZSL oraz mgr Władysław Kowal w imieniu wszystkich radnych, jako przewodniczący obrad, pracownicy Prezydium PRN poprzez kierowników i delegacje Wydziałów. Nie mający możliwości wystąpić podczas sesji, składali podziękowanie przed sesją, w gabinecie przewodniczącego, życząc mu wiele sukcesów w pracy na stanowisku przewodniczącego Prezydium PRN w Proszowicach, dokąd odchodzi.

Przewodniczący Prezydium PRN, Tadeusz Bałys został wybrany na zastępcę przewodniczącego Prezydium PRN w Brzesku dnia 16 grudnia 1954 r., a w rok później, po odejściu przewodniczącego Jana Szaleńca, wybrano go przewodniczącym Prezydium. W czasie 14 lat jego pracy na tym stanowisku, w powiecie brzeskim dokonano się wiele zmian na lepsze. Jak powiedział w swoim wystąpieniu na sesji podczas składania rezygnacji, cieszył się każdym osiągnięciem – powstaniem Fabryki Opakowań Blaszaných, każdej nowej szkoły, placówki kulturalnej czy ośrodka zdrowia, budową dróg, rozwojem komunikacji, każdym nowym blokiem mieszkalnym, osiągnięciami w produkcji rolnej, a także nowym budynkiem Prezydium PRN, w którym w tej chwili toczą się obrady.

Złożył podziękowanie za okazaną pomoc Prezydium WRN na ręce obecnego na sesji, Przewodniczącego Prezydium WRN, posła Józefa Nagórzańskiego. Podziękował następnie za współpracę pozostałym członkom Prezydium, radnym PRN, kierownikom Wydziałów oraz pracownikom, za bardzo rzetelną pracę i sumienne wykonywanie swoich obowiązków. Dziękował także przewodniczącym Gromadzkich Rad Narodowych oraz sołtysom, za poważny wkład wniesiony przez nich w rozwój powiatu. Złożył podziękowania kierownikom Komitetu Powiatowego PZPR za dobrą współpracę z Prezydium PRN przy realizacji zadań gospodarczych i kulturalnych w powiecie, jak również kierownikom wszystkich zakładów pracy.

Na zakończenie poprosił radnych PRN o przekazanie podziękowań całemu społeczeństwu powiatu brzeskiego, zaznaczając że pragnąłby, aby jego imię pozostało na długo w pamięci mieszkańców powiatu. Zastępca przewodniczącego Prezydium PRN Karol Grochola, składając rezygnację zaznaczył, że pracował na tym stanowisku od roku 1961, więc nie może się poszczycić takimi wynikami jak przewodniczący Prezydium, ale starał się, jako rodak tej ziemi, przyczynić się do jej rozwoju.

Na sesji tej dokonano dalszych zmian personalnych. PRN wybrała na przewodniczącego kolegium karno-administracyjnego mgr Bronisława Mączkę oraz na jego zastępcę Jerzego Kachnikiewicza. PRN przyjęła do wiadomości ustąpienie na własną prośbę kierownika Wydziału Spraw Wewnętrznych, mgr Stanisława Gawlika oraz kierownika Powiatowego Zarządu Dróg Lokalnych, mgr inż. Józefa Wójcika.

Powiatowa Rada Narodowa uchwaliła budżet i plan gospodarczy na rok 1969 r.

Na sesji odbytej 16 grudnia 1968 roku Powiatowa Rada Narodowa uchwaliła plan gospodarczy i budżet powiatu na rok 1969. Po stronie dochodów i wydatków budżet powiatu zamknął się kwotą 148.226 tys. zł., w tym budżet jednostkowy, to jest Prezydium PRN, wynosi po stronie dochodów i wydatków 88.375 tys. zł. Obok wydatków zabezpieczających istniejące i działające już instytucje i urzędy socjalne, kulturalne i gospodarcze, przewidywane są też poważne nakłady inwestycyjne.

Plan nakładów inwestycyjnych na rok następny wynosi łącznie 56.300 tys. zł., w tym na rolnictwo 27.200 tys. zł. Cała ta kwota przeznaczona jest na prowadzenie dalszych prac melioracyjnych. W dziale oświaty przewiduje się kwotę 1.700 tys. zł. na budowę szkoły w Woli Radłowskiej, 2.800 tys. zł. na budowę szkoły w Dobrocieszy i 1.400 tys. zł. na budowę szkoły podstawowej w Woli Przemysłowskiej.

W zakresie budowy dróg lokalnych i mostów przewiduje się kwotę 100 tys. zł. na budowę mostu w Maszkienicach, następnie na budowę mostu w Gosprzydowej przeznaczona się kwotę 600 tys. zł. Poważną kwotę, bo 1.300 tys. zł. przewiduje się na budowę bazy materiałowo-technicznej dla Powiatowego Zarządu Dróg Lokalnych, co powinno w sposób zasadniczy polepszyć gospodarkę na tych drogach.

Na rozbudowę wytwórni wyrobów drzewnych Brzeskich Zakładów Przemysłu Terenowego, przewiduje się kwotę 2.900 tys. zł.

W roku 1969 przewiduje się dość poważną kwotę, bo 16.800 tys. zł. na budowę wodociągu grupowego dla miasta Brzeska i innych miejscowości położonych na trasie jego przebiegu. Kosztem 1.500 tys. zł. prowadzone będą prace przy budowie nowej nawierzchni ulicy Obrońców Stalingradu w Brzesku.

Na terenie powiatu brzeskiego w roku 1969 prowadzone będą prace przy inwestycjach poza-limitowych. Będą to inwestycje prowadzone ze środków Społecznego Funduszu Budowy Szkół i Internatów. Na budowę z tych środków szkoły podstawowej w Stróżach przeznaczona się kwotę 1.023 tys. zł., na budowę szkoły podstawowej w Łękach kwotę 1.097 tys. zł. na budowę internatu przy szkole specjalnej w Złotej kwotę 2.300 tys. zł.

Tak więc z Funduszu tego przeznaczają się łącznie na powyższe inwestycje 4.420 tys. zł. Społeczny Fundusz Budowy Szkół i Internatów, jak wiadomo, pochodzi z dobrowolnych składek ludności na budowę szkół i internatów, a ostatnio również na budowę ośrodków zdrowia.

Planowany budżet powiatu jest po stronie wydatków i dochodów wyższy o kwotę 4.323 tys. zł. od budżetu realizowanego w bieżącym roku. Przede wszystkim wzrosły wydatki na rolnictwo – głównie na meliorację – o kwotę 2.156 tys. zł.

Na kulturę i sztukę wydatki wzrosną o 270 tys. zł., na zdrowie o 354 tys. zł. na drogi lokalne o 34 tys. zł., wydatki na opiekę społeczną zwiększą się o 300 tys. zł. Wydatki na oświatę i wychowanie pozostają w zasadzie na poziomie roku bieżącego. Powyższe wydatki dotyczą budżetu na wydatki bieżące tj. bez inwestycji i kapitalnych remontów. Wydatki na kapitalne remonty wzrosły, mianowicie na remont szpitala powiatowego 975 tys. zł., na remonty szkół 1.100 tys. zł.

Zmiany w podziale administracyjnym powiatu

Z dniem 1 stycznia 1969 roku nastąpiły dalsze zmiany w podziale administracyjnym powiatu brzeskiego. Z dniem tym zniesione zostały trzy gromady: Jasień, Uszew i Wielka Wieś. Wieś Jasień została włączona do gromady Brzesko, wieś Uszew do gromady Gnojnik, zaś Wielka Wieś do Wojnicza. W ten sposób liczba gromad w wyniku kilkakrotnie przeprowadzonych zmian od roku 1955 zmniejszyła się do 20. W styczniu 1955 r. wszystkich gromad w powiecie brzeskim było 40. Ostatnio odbyły się sesje gromadzkich rad narodowych, połączonych gromad, to jest w Wojniczu, Brzesku i Gnojniku. Równocześnie na tych samych sesjach, oprócz uchwalenia planu gospodarczego i budżetu, dokonano wyboru nowych prezydentów. Przewodniczącym Gromadzkiej Rady Narodowej w Wojniczu został dotychczasowy przewodniczący w Wielkiej Wsi – Stanisław Opiola, w Gnojniku przewodniczącym został Franciszek Kluba, w Brzesku przewodniczącym wybrano Jana Kasprzyka, dotychczasowego sekretarza gromadzkiego w tej gromadzie.

DANE STATYSTYCZNE GROMAD

Lp.	Gromada	Obszar w ha	liczba mieszkańców
1.	Biadolino Szlacheckie	3.697	3.255
2.	Borzęcin	6.255	4.540
3.	Brzesko	4.194	6.308
4.	Charzewice	3.310	3.076
5.	Czchów	2.828	2.900
6.	Dębno	3.675	5.127
7.	Doły	2.879	3.208
8.	Gnojnik	5.487	6.278
9.	Iwkowa	2.204	1.928
10.	Jadowniki	1.923	4.127
11.	Jurków	3.844	4.438
12.	Łysa Góra	1.218	2.296
13.	Paleśnica	2.913	1.751
14.	Porąbka Iwkowska	2.599	2.923
15.	Szczepanów	5.533	6.956
16.	Szczurowa	7.256	5.869
17.	Wojnicz	5.559	9.163
18.	Zabawa	5.131	3.798
19.	Zaborów	3.956	3.124
20.	Zakliczyn	6.753	6.652
	Razem powiat	81.211	87.717

Spotkanie kierowników Wydziałów z nowym kierownictwem powiatu

Z dniem 2 stycznia 1969 roku rozpoczęli urzędowanie nowo wybrani przez Powiatową Radę Narodową – przewodniczący Prezydium PRN – Jan Szczepaniec, oraz zastępca przewodniczącego

– Mieczysław Garlicki. Odbyli oni spotkanie z kierownikami Wydziałów i jednostek organizacyjnych podporządkowanych Prezydium. W spotkaniu tym wziął udział również I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nęcza.

Krótkie sprawozdanie o stanie gospodarczym powiatu i zamierzeniach na najbliższą przyszłość wygłosił przewodniczący Powiatowej Komisji Planowania Gospodarczego – mgr Waław Piechowicz. W bezpośredniej rozmowie z kierownikami Wydziałów, nowy przewodniczący Prezydium zapoznał się z problemami kierowanych przez nich Wydziałów. W trakcie spotkania zabrał głos również I sekretarz KP PZPR, stwierdzając, że poziom kierowników Wydziałów i pracowników Prezydium gwarantuje należyte wykonanie obowiązków i zadań, jakie stawiane są obecnie radom narodowym. W imieniu kierowników Wydziałów zabrał głos Kierownik Wydziału Organizacyjno-Prawnego, Jan Burlikowski zapewniając, że zarówno kierownicy, jak i podlegli im pracownicy dołożą wszelkich starań i umiejętności, aby zadaniom tym sprostać.

Wyniki akcji zbiorkowej na Społeczny Fundusz Budowy Szkół i Internatów

W pierwszych dniach stycznia 1969 roku odbyło się posiedzenie Powiatowego Komitetu Budowy Szkół i Internatów, na którym dokonano podsumowania wyników akcji zbiorkowej w roku 1968. Wyniki nie są zadowalające. Ogólny roczny plan wykonany został w 95,6%. Z 23 gromad jedynie Porąbka Iwkowska wykonała swoje roczne zadania zbiorkowe w 102%. Zajmujący drugą lokatę w powiecie Czchów, zrealizował roczny plan zbiorkowy w 90,4%. Trzecie miejsce zajęły Jadowniki, czwarte gromada Brzesko. Wiele gromad nie wykonało nawet 50% planu – są to: Jasień, Iwkowa, Doły, Jurków, Paleśnica, Szczepanów, Zabawa, Zaborów. Tak więc rolnicy nie wykonali planu, wywiązując się jedynie w 81,5%, natomiast świadczenia od pracowników wpłynęły w wysokości 133% planu rocznego, rzemiosło prywatne wpłaciło 192% planu, handel prywatny 110%, przemysł prywatny 100%, młodzież szkolna wykonała swój plan w 110%, spółdzielczość w 102%. Nie dopisały wolne zawody – wykonanie jedynie 66%.

Podział powiatu na obwody Urzędów Stanu Cywilnego.

W związku ze zmianą w podziale administracyjnym naszego powiatu, jaka miała miejsce w dniu 1 stycznia br., dostosowany został do niej podział na obwody Urzędów Stanu Cywilnego. Obecny podział przedstawia się następująco:

– USC w Borzęcinie obejmuje gromadę Borzęcin,

- USC w Brzesku obejmuje miasto Brzesko oraz gromady Brzesko i Jadowniki,
- USC w Czchowie obejmuje gromady Czchów i Jurków,
- USC w Dębnie obejmuje gromady Dębno, Doły, Biadoliny Szlacheckie,
- USC w Gnojniku obejmuje gromadę Gnojnik,
- USC w Iwkowej obejmuje gromady Iwkowa i Porąbka Iwkowska,
- USC w Łysej Górze obejmuje gromadę Łysa Góra,
- USC w Szczepanowie obejmuje swoim zasięgiem działania gromadę Szczepanów,
- USC w Szczurowej obejmuje gromady Szczurowa i Zaborów,
- USC w Wojniczu obejmuje gromadę Wojnicz,
- USC w Zabawie obejmuje gromadę Zabawa,
- USC w Zakliczynie obejmuje swym zasięgiem działania gromady Zakliczyn, Charzewice, Paleśnicę.

Na terenie powiatu działa więc 12 Urzędów Stanu Cywilnego.

Plenum Powiatowego Komitetu ZSL

8 stycznia 1969 roku obradowało Plenum Powiatowego Komitetu Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego. Tematem Plenum była ocena kampanii sprawozdawczo-wyborczej w terenowych ogniwach Stronnictwa, a także przygotowanie do XVII Zjazdu Powiatowego tej organizacji, ustalonego na dzień 29 stycznia br. Przedyskutowano również projekt uchwały na V Kongres Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego. Obradom przewodniczył prezes Powiatowego Komitetu – poseł dr Franciszek Mleczek. Uczestniczył w obradach również wiceprezes Wojewódzkiego Komitetu ZSL – mgr Jan Malec.

Konkurs klubów

W styczniu br. dokonano podsumowania wyników konkursu na najlepszy klub wiejski. W konkursie brało udział 15 klubów Ruchu i Rolnika.

W kat. II-giej – pierwsze miejsce zajął Klub Ruchu w Iwkowej, drugie Klub Ruchu w Paleśnicy, trzecie miejsce otrzymał Klub Rolnika w Szczurowej.

W kat. III-ciej – pierwsze miejsce zajął Klub Rolnika w Porębie Spytkowskiej, drugie Klub Rolnika w Wesołowie, trzecie miejsce Klub Ruchu w Niedzieliskach,

Jan Balachowski w Brzesku

15 stycznia 1969 roku, Powiatowy Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki wspólnie z Zarządem Okocimskiego Klubu Sportowego, zorganizował spotkanie z olimpijczykiem, znakomitym krakowskim lekkoatletą, Janem Balachowskim.

Rosną szeregi partyjne

W ubiegłym roku brzeska organizacja partyjna wzrosła o 135 członków i kandydatów tj. o 4,5% w porównaniu do roku 1967. Powstały dwie nowe grupy kandydackie: w Perle i w Roztoce, natomiast dwie grupy: w Kątach i Wróblewicach zostały przekształcone w podstawowe organizacje partyjne. Powstała też nowa organizacja partyjna przy ZURT oraz przy Powiatowym Zarządzie Dróg Lokalnych, a także w Szkołach Podstawowych w Wojniczu i Zakliczynie. Wśród Komitetów Gromadzkich najczęściej przyjęć zanotowano w Szczurowej – 41 kandydatów, następnie w Wojniczu – 39, Szczepanowie – 23 i Zakliczynie – 22.

Do przodujących pod względem przyjęć zaliczyć należy POP w Szczurowej, POP w Grabnie, Buczu, Piaskach Drużkowie, terenową w Wojniczu, POP w Jastwi, terenową w Gnojniku, POP w Szczepanowie, Górcie, w Cegielni w Jasieniu oraz przy PZGS, PZZ, Spółdzielni Nowość.

Pomoc kredytowa dla wsi

W roku 1968 – 687 rolników z naszego powiatu otrzymało kredyt inwestycyjny z Banku Rolnego na ogólną sumę 17.820 tys. zł. Niezależnie od tego, placówki SOP w powiecie udzieliły rolnikom kredytów średnio- i krótkoterminowych na kwotę 55.797 tys. zł. W sumie, brzeskie rolnictwo otrzymało przeszło 73 miliony zł. kredytu. Pożyczki te miały duży wpływ m.in. na intensyfikację produkcji rolnej w powiecie. Dzięki kredytom inwestycyjnym wybudowano wiele budynków gospodarczych i mieszkalnych. Nie zawsze jednak przyznawane rolnikom kredyty mogą być w pełni wykorzystane, zgodnie z przeznaczeniem. Często na przeszkodzie staje brak materiałów budowlanych i niektórych maszyn rolniczych. Wynika stąd potrzeba lepszej współpracy instytucji kredytowych z instytucjami handlowymi.

Trwa budowa

Fabryki Opakowań Blaszanych

Trwają prace budowlano-montażowe przy budowie Fabryki Opakowań Blaszanych, której oddanie do użytku przewidziane jest w IV kwartale bieżącego roku. Obecnie oddano do eksploatacji m.in.: stację redukcyjno-gazową, stację trafo, kabel wysokiego napięcia, magazyn surowca, budynek administracyjny, bocznice kolejową. Pozostałe obiekty będą przekazywane stopniowo w ciągu roku. Trwa montaż oraz próbny rozruch trzech linii automatycznych w tzw. lakierni. Fabryka Opakowań Blaszanych z chwilą całkowitego uruchomienia, wytwarzać będzie wszelkiego rodzaju opakowania blaszane, a wśród nich tak bardzo poszukiwane przez przemysł przetwórczy puszki do konserw rybnych. Generalnym wykonawcą tej inwestycji

jest przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego Południe w Krakowie. Na szczególne wyróżnienie podczas prowadzonych prac zasługują: brygada Adama Kopcia i Jana Pieczki oraz tzw. brygada kompleksowa Mieczysława Robaka, w skład której wchodziły tacy specjaliści jak: cieśle, zbrojarze, betoniarze. Z brygad podwykonawców wyróżnia się brygada Stanisława Dulskiego z Przedsiębiorstwa Robót Elektrycznych w Nowej Hucie.

Epidemia grypy

W całym powiecie, podobnie jak w kraju, panuje epidemia grypy. Jej przebieg jest dość ciężki, szczególnie u osób starszych i dzieci. Cała służba zdrowia nie szczędzi czasu i sił dla niesienia pomocy chorym. Szpital w Brzesku został zamknięty dla odwiedzających w obawie przed przeniesieniem choroby. Wg informacji Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej epidemia grypy w samym tylko mieście Brzesku położyła do łóżek około 3.500 osób, to jest prawie 40% mieszkańców miasta. Przychodząca codziennie rejestruje około 600 chorych. Personel lekarski dwój się i troj, jedni pracują za drugich, gdyż grypą dotknięte zostało 10% personelu lekarskiego. Prawdopodobnie chorych jest znacznie więcej, gdyż wiele wypadków nie rejestruje się, szczególnie w rodzinach, gdzie chorzy korzystają z lekarstw przepisanych w tej rodzinie już innemu choremu. W Brzesku została zamknięta Szkoła Podstawowa nr 1, gdzie zachorowało około 35% dzieci i nauczycieli. Zamknięto także Technikum Ceramiczne w Łysej Górze, gdzie choruje około 50% uczniów. Zdarzają się poważne powikłania pogrypowe, w tych wypadkach kieruje się chorych do szpitala.

24 rocznica wyzwolenia Brzeska i powiatu

W dniach od 17 do 22 stycznia 1969 roku odbywały się na terenie miasta i powiatu brzeskiego obchody 24 rocznicy wyzwolenia miasta Brzeska i powiatu spod krwawej okupacji hitlerowskiej. W szkołach podstawowych i średnich odbywały się okolicznościowe poranki i apele. Na grobach poległych w drugiej wojnie światowej, u stóp pomników i obelisków złożono wieńce i kwiaty. Na terenie gromad odbywały się uroczyste akademie lub wieczornice – na przykład w akademii w Szczurowej wzięło udział 350 osób. Budynki w Brzesku i na terenie powiatu, w których mieszczą się urzędy i instytucje, były udekorowane.

Narada w Brzesku

18 stycznia 1969 roku w Brzesku odbyła się narada przewodniczących gromadzkich rad narodowych i sekretarzy gromadzkich. Była to pierwsza narada prowadzona przez wybranego w po-

przednim miesiącu przewodniczącego Prezydium PRN – Jana Szczepańca. W czasie tej narady omówiono niezmiernie ważne i aktualne zagadnienia, a w szczególności program prac drogowych, zadania z zakresu rolnictwa oraz realizację zadań inwestycyjnych w roku 1969.

Pierwsze zagadnienie referował z-ca kierownika Powiatowego Zarządu Dróg Lokalnych – inż. Rajca. Stwierdził on, że ludność docenia znaczenie dróg, czego wyrazem jest wykonanie 27.200 m nowych dróg lokalnych w roku 1968, na plan 26.300 m. Oczywiście wykonane to zostało przy pomocy czynów społecznych ludności, których wartość określa się na kwotę 12.381 tys. zł. W roku 1968 oddano do użytku mosty w Porąbce Uszewskiej, Niedźwiedzy, Porębie Spytkowskiej, na drodze Borowa – Ruda Kameralna. Referent omówił też zadania na drogach w roku bieżącym.

O zadaniach i planach Rejonu Eksploatacji Dróg Państwowych na terenie powiatu brzeskiego mówił na naradzie dyrektor Rejonu – inż. Wójtowicz. Kierownik Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium PRN, mgr inż. Stanisław Maj swoje wystąpienie poświęcił zagadnieniom rolnym w świetle uchwał IX Plenum KC PZPR. Stwierdził on, że dla uzyskania wzrostu produkcji rolnej dużo dobrego zrobiły tak zwane trójki specjalistyczne, które służą doradą rolnikom, szczególnie słabszym. Zadania inwestycyjne w powiecie przedstawił przewodniczący Powiatowej Komisji Planowania Gospodarczego, mgr Waław Piechowicz. Naradę podsumował przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec.

Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza PZPR

8 lutego 1969 roku obradowała w Brzesku XIII Powiatowa Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza PZPR. Przybyło na nią 151 delegatów, reprezentujących 3.200 członków i kandydatów. Obrady toczyły się w sali widowiskowej Fabryki Opakowań Blasanych, co ma też swoją wymowę, odbywały się bowiem na terenie fabryki, która da zatrudnienie wielu mieszkańcom naszego powiatu. Niemniej jednak rolnictwo wciąż jeszcze decyduje o randze powiatu brzeskiego. Mówił o tym I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nędza, którego referat był wstępem do dyskusji. Mówił zresztą nie tylko o rolnictwie, ale również o całym kompleksie problemów, jakimi zajmowały się organizacje partyjne w ciągu ostatniej kadencji. W sumie nastąpił dalszy postęp we wszystkich dziedzinach naszej gospodarki.

Zacznijmy więc od rolnictwa, jako że jeszcze długo, mimo rozwoju przemysłu, dominować w Brzeskiem będzie uprawa zbóż i innych plonów oraz hodowla. Łącznie na terenie powiatu znajduje się 23.600 gospodarstw, w których zatrud-

nionych jest 3/4 mieszkańców powiatu. Po raz pierwszy w historii brzeskiego rolnictwa, w roku ubiegłym osiągnięto plony czterech podstawowych zbóż w wysokości 21 kwintali z hektara. Było to możliwe dzięki poprawie agrotechniki, zwiększeniu nawożenia, właściwemu doborowi materiału siewnego i sadzeniaków. Plon ziemniaków w roku 1968 wynosił 190 q z 1 ha. Wzrosła mechanizacja prac polowych. Już obecnie w powiecie pracuje 249 traktorów oraz 241 agregatów omlotowych.

Wartość produkcji towarowej przemysłu kłuzowego oraz terenowego wyniosła po raz pierwszy w naszym powiecie ponad 601 mln. zł. Największy w powiecie zakład – Okocimskie Zakłady Piwowarskie – wyprodukował w roku ubiegłym 593 tys. hektolitrów piwa. Zakład ten przechodzi obecnie program modernizacji, co pozwoli na dalsze zwiększenie produkcji.

Eksportem, obok OZP, zajmują się także: Spółdzielnia Ogrodnicza, Spółdzielnia Kamionka w Łysej Górze oraz Mebloartyzm w Wojniczu. Wkrótce ruszy pełną parą nowoczesny zakład – Fabryka Opakowali Blaszaných. Nakłady na jego budowę wynoszą już obecnie 155 mln zł. Na ukończeniu znajduje się budowa przechowalni owoców Spółdzielni Ogrodniczej. Obiekt ten kosztował 4 mln. zł. W ciągu roku 1968 przybyło 560 nowych izb mieszkalnych. Wartość czynów społecznych ludności wynosiła ponad 25 mln. zł.

Korzystny rozwój produkcji rolnej i hodowlanej był możliwy m.in. również dzięki prowadzonym od lat melioracjom.

O osiągnięciach powiatu brzeskiego mówili także liczni dyskutanci. W obradach Konferencji wzięli udział: sekretarz KW PZPR w Krakowie, Kazimierz Barwacz, zastępca kierownika Wydziału Kultury, Nauki i Oświaty KW PZPR, Antoni Mrocza oraz zastępca członka KW, dyrektor krakowskiej Telewizji, Wiesław Molik.

XIII Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza dokonała wyboru nowego Plenum, które wybrało nową egzekutywę i sekretariat. I sekretarzem został ponownie Ludwik Nędza, sekretarzami zostali również ponownie: Eugeniusz Włodek, Edward Gołda i Zdzisław Malik.

Narada w Brzesku w sprawie aktywizacji małych miast i miasteczek

14 marca w sali Prezydium PRN odbyła się narada przedstawicieli rad narodowych, organizacji politycznych, społecznych oraz gospodarczych z powiatów Brzesko, Bochnia, Dąbrowa Tarnowska i Tarnów. Na tej naradzie omawiano wyniki dotychczasowej aktywizacji małych miast i miasteczek. Z ramienia Prezydium WRN w naradzie wziął udział zastępca przewodniczącego Prezydium

WRN, mgr Józef Łoś oraz przedstawiciele Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego. Był też obecny I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nędza. Jeśli idzie o powiat brzeski, aktywizacją objęte jest miasto Brzesko oraz miejscowości Szczurowa, Czchów, Wojnicz i Zakliczyn.

Punkty informacji turystycznej

Powiat brzeski, a szczególnie jego część południowa w coraz większym stopniu wzbudza zainteresowanie turystów. Na terenie powiatu uruchomia się sieć punktów informacji turystycznej. Znajdują się one w: siedzibie Powiatowego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki Prezydium PRN w Brzesku (budynek Prezydium), w Pawilonie okocimskim, w Księgarni Domu Książki w Zakliczynie, w restauracji GS w Paleśnicy, na przystani wodnej LOK-u w Czchowiu-Zaporze oraz w Spółdzielni Kamionka w Łysej Górze. Obok dworca kolejowego oraz w rynku, to jest na placu Kazimierza Świerczewskiego, umieszczono tablice informujące turystów o zabytkach i atrakcjach naszego powiatu. Niestety, do tej pory nie uruchomiono na terenie naszego powiatu filii Spółdzielni Turystyczno-Wypoczynkowej Gromada, co na sesji zaleciła Powiatowa Rada Narodowa.

Obrady wiejskich sportowców

17 lutego 1969 roku w sali Domu Nauczyciela w Brzesku odbyła się VIII Powiatowa Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza Ludowych Zespołów Sportowych. Przybyło na nią około stu delegatów wybranych w kołach na zebraniach sprawozdawczo-wyborczych. W powiecie brzeskim działają, bardziej lub mniej aktywnie, 64 koła LZS, skupiając ogółem prawie 3 tysiące członków, w tym 860 kobiet. W kołach działa w sumie 186 sekcji sportowych, z których 48 zarejestrowanych jest w odpowiednich związkach sportowych.

Obrady Powiatowej Rady Narodowej

21 lutego 1969 roku odbyła się kolejna sesja Powiatowej Rady Narodowej. Obradom przewodniczył radny, mgr Józef Czarnik. Przedmiotem obrad była ocena działalności Gromadzkiej Rady Narodowych w Zaborowie i Iwkowej. Oceny działalności tych rad dokonał Konwent Seniorów na podstawie kontroli przeprowadzonej przez Komisję PRN oraz Wydziały. W imieniu Konwentu Seniorów wystąpił na sesji radny, mgr Władysław Kowal.

W świetle tej oceny, obok niewątpliwych dużych osiągnięć, obydwie GRN mają poważne braki. Do osiągnięć należy pewien postęp w rolnictwie, który jednak mógłby być znacznie większy, gdyby nie zaniedbania Prezydium tych Rad oraz gromadzkich służb rolnych. Działalność tych Rad oceniona została na poziomie średnim w skali powiatu.

Powiatowa Rada Narodowa podjęła uchwałę, w której oceniła działalność Gromadzkich Rad Narodowych w Iwkowej i Zaborowie, wskazała na braki i niedociągnięcia w ich pracy, a zarazem udzieliła wytycznych do dalszej pracy;

Pierwsze uroczyste nadanie imienia dziecku

20 lutego 1969 roku miało miejsce w Urzędzie Stanu Cywilnego w Zabawie, pierwsze w powiecie brzeskim, uroczyste nadanie imienia dziecku. Rodzicami dziewczynki są Juliusz i Irena Gałkowsy. Ceremonii nadania imienia dziecku dokonał przewodniczący Gromadzkiej Rady Narodowej w Zabawie, Stefan Gulik. Dziecko utrzymało imię Anna. Prezydium GRN w Zabawie oraz Rada Zakładowa ZZPPiS przy Prezydium PRN ufundowały dziewczynce książeczki oszczędnościowe z wkładem po 500 zł.

Konkurs recytatorski

W ramach obchodów XXV-lecia Polski Ludowej, 23 lutego br. w Domu Nauczyciela odbyła się impreza artystyczna: powiatowe eliminacje XV Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego. W imprezie tej wzięło udział 35 najlepszych recytatorów, wyłonionych w konkursach środowiskowych, w których uczestniczyło ogółem 428 osób. W grupie amatorów I miejsce zajęła Emilia Piekarcz, pielęgniarka ze Szpitala Powiatowego w Brzesku, drugie miejsce Marian Książek z Łysej Góry. W grupie młodzieży szkół średnich, pierwsze miejsca zdobyły uczennice szkół średnich: Bronisława Klimek z Technikum Rolniczego w Wojniczu, Stanisława Rychlicka z Technikum Ceramicznego w Łysej Górze oraz Emilia Świerczek, również z Technikum Rolniczego w Wojniczu. Laureaci konkursu powiatowego wezmą udział w podobnej imprezie na szczeblu wojewódzkim. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali pamiątkowe dyplomy, upominki książkowe i rzeczowe.

Konkurs piosenki radzieckiej

8 marca 1969 roku, w sali kina Bałtyk w Brzesku, odbyły się eliminacje powiatowe VIII Ogólnopolskiego Konkursu Amatorów Wykonawców Piosenki Radzieckiej. Konkurs ten organizowany po raz czwarty w naszym powiecie, spotkał się z dużym zainteresowaniem społeczeństwa, o czym świadczyła wypełniona widownia. Na estradzie stanęło 20 wykonawców z różnych stron naszego powiatu. Przed rozpoczęciem programu krótko przemówił przewodniczący Powiatowego Zarządu Towarzystwa Przyjaźni Polsko – Radzieckiej, Jan Burlikowski, następnie rozpoczęły się występy uczestników konkursu, którym towarzyszył zespół rytmiczny pod kierunkiem Tadeusza Krawczyka.

Poszczególne występy oceniała komisja w składzie: mgr Teresa Galas, przedstawicielka Krakowskiego Domu Kultury, mgr Roman Markiewicz, dyrektor Opery Krakowskiej, Franciszek Deleka, profesor Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie.

Pierwsze miejsce Komisja przyznała Janowi Samborowi z Gromadzkiego Ośrodka Kultury w Zakliczynie, dwa drugie miejsca przyznano: Janinie Nowak z Klubu Ruchu w Biesiadkach i Irenie Szafrąńskiej z Dębna. Trzecie miejsce przyznano Bogumile Bartyzel z Klubu Ruch w Niedzieliskach. Wszyscy laureaci otrzymali nagrody i zostali zakwalifikowani do konkursu na szczeblu wojewódzkim. Nadto zakwalifikowano do udziału w konkursie wojewódzkim sekstet szkolny Technikum Ceramicznego w Łysej Górze.

Organizatorem imprezy, którą należy uważać za udaną, był referat kultury Prezydium PRN z jego kierownikiem, Franciszkiem Zięciną.

Przemówienie inauguracyjne Konkurs wygłasza przewodniczący Zarządu Powiatowego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Jan Burlikowski, autor „Kroniki Powiatu Brzeskiego”.

Na widowni: trzeci od lewej, I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nęcza, pierwszy od lewej, Adam Dzierwa, kierownik Banku Spółdzielczego w Brzesku, wieloletni i zasłużony prezes zarządu ZBOWiD.

Tadeusz Krawczyk – dyrygent orkiestry i solista.

Zespół Technikum Ceramicznego z Łysej Góry – I miejsce w kategorii zespołowej.

Duet z Liceum Ogólnokształcącego w Brzesku.

Międzynarodowy Dzień Kobiet

8 marca br. z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet w poszczególnych zakładach pracy i instytucjach, podobnie jak w całym kraju, również w powiecie brzeskim, odbyły się spotkania kobiet pracujących z kierownictwami zakładów. Kobietom wręczono nagrody, upominki i kwiaty. Między innymi w Prezydium Powiatowej Rady Narodowej odbyło się spotkanie pracujących tam kobiet z członkami Prezydium i Radą Zakładową przy tradycyjnej lampce wina. W spotkaniu tym wzięła udział przewodnicząca Zarządu Powiatowego Ligi Kobiet, Janina Hnatowicz. Przemawiali kolejno: w imieniu organizatora spotkania, Rady Zakładowej Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych, jako przewodniczący – Jan Burlikowski, przewodniczący Prezydium PRN – Jan Szczepaniec oraz Janina Hnatowicz. W czasie spotkania wystąpiły dzieci z Przedszkola nr 4 w Brzesku z miłym programem.

Z kroniki żałobnej

9 marca 1969 roku po długiej i ciężkiej chorobie zmarł w Szczurowej w wieku 43 lat – Tade-

Grupa uczestników – finalistów Konkursu.

usz Ubowski, długoletni pracownik Prezydium PRN w Brzesku. Przez szereg lat był kierownikiem Wydziału Skupu, a w latach 1956 – 1961 był zastępcą przewodniczącego Prezydium PRN w Brzesku. Był zawsze niezwykle koleżeński, uczynny i życzliwy dla swych współpracowników. Za osiągnięcia w pracy zawodowej został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi. Pogrzeb Tadeusza Ubowskiego odbył się 12 marca w Szczurowej.

Powiatowy Zjazd Stronnictwa Demokratycznego

16 marca odbył się w Brzesku powiatowy zjazd delegatów Stronnictwa Demokratycznego. Uczestniczyli w nim między innymi: przedstawicielka CK SD, mgr Maria Machowska, zastępca sekretarza WK SD, mgr E. Zieliński, sekretarz KP PZPR, Edward Gołda, sekretarz PK ZSL, Bolesław Woda. Prezydium PRN reprezentował mgr Waław Piechowicz, przewodniczący Powiatowej Komisji Panowania Gospodarczego. Obradom przewodniczył Z. Śliwiński. Referat sprawozdawczy wygłosił sekretarz KP SD, mgr Jerzy Mayer, omawiając w nim problemy polityczne i organizacyjne, sprawę jeszcze aktywniejszego udziału działaczy Stronnictwa Demokratycznego w rozwiązywaniu ekonomicznych zadań powiatu.

Zjazd dokonał wyboru nowych władz. Prezydium PK SD ukonstytuowało się następująco: przewodniczący – Józef Żak, zastępca – Zbigniew Śliwiński, sekretarz Jerzy Mayer, członkowie: Piotr Mleczek, Ryszard Malisz, Emil Biel, Jan Grech i Ryszard Gruca.

Rozpoczęła się kampania wyborcza do Sejmu i rad narodowych

Pierwszym, wstępnym etapem kampanii wyborczej do Sejmu PRL i rad narodowych były spotkania radnych WRN, PRN i GRN z ludnością. W szeregu miejscowościach pierwsze takie spotkania odbyły się 16 marca br. Na spotkaniach tych radni składali sprawozdanie z działalności rad narodowych w czasie kadencji oraz udziału radnych w pracach rad, w skład których wchodziłi. W dalszym ciągu kampanii wyborczej, przewidziane są sesje rad narodowych wszystkich stopni, na których zostanie podsumowana działalność rad i ich organów w okresie kadencji.

20 marca odbyło się plenarne posiedzenie Komitetu Powiatowego PZPR, na którym instancja partyjna dokonała oceny realizacji programu wyborczego, przyjętego do realizacji na obecną, kończącą się kadencję. Przedmiotowy referat wygłosił przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec. Dane zawarte w referacie oraz głosy w dyskusji potwierdziły fakt, że program wyborczy przyjęty przed czterema laty, a uzupełniony postulatami i wnioskami wyborców, został w swych głównych założeniach zrealizowany. Wyraźny postęp osiągnięto w produkcji rolnej, m.in. wzrosła o 4 q wydajność czterech podstawowych zbóż. Wykonano z nadwyżką prace melioracyjne i elektryfikacyjne. Zrealizowano program budowy dróg i mostów. Wykonano również wszystkie zamierzenia w budowie szkół – oddano do użytku 8 nowych, względnie rozbudowanych szkół podstawowych. Nie zrealizowano natomiast budowy Zakładów Naprawczych Taboru Samochodowego, planowa-

nej w Brzesku. Podobnie ma się realizacja budowy szpitala powiatowego oraz wodociągu dla miasta Brzeska, chociaż ostanio rozpoczęte zostały prace przy jego budowie. Komitet Powiatowy omówił następnie i przyjął plan działania organizacji partyjnych w kampanii wyborczej.

31 marca 1969 roku odbyła się wspólna sesja Powiatowej Rady Narodowej i Powiatowego Komitetu Frontu Jedności Narodu. Dokonana została ocena działalności PRN i jej organów w okresie całej kadencji, a w szczególności w zakresie wykonania programu wyborczego i postulatów ludności. Równocześnie na tej sesji Powiatowa Rada Narodowa rozpatrzyła sprawozdanie Prezydium z wykonania planu gospodarczego i budżetu w roku 1968. W obradach wzięła udział delegacja Niemieckiej Republiki Demokratycznej w składzie: Edet Bauman – członek KG SED, członek sekretariatu Frontu Narodowego, poseł do Izby Ludowej, sekretarz Berlińskiej Rady Narodowej oraz Helmut Richter, członek Sekretariatu Partii Chłopskiej. Na sesję przybyli również radni WRN: Maria Honkiewicz, członek Prezydium WRN, Janina Hnatowicz i Maria Wojciechowska. Obradom przewodniczył radny, mgr Władysław Kowal

Nowy cmentarz w Brzesku

Już jest czynny Cmentarz Komunalny w Brzesku, którego oficjalne otwarcie nastąpiło 10 marca 1969 roku. Cmentarz został usytuowany przy ulicy Czarnowiejskiej. Powstał on na gruntach plebańskich, odstąpionych na ten cel przez miejscowego proboszcza. Wszelkie sprawy związane z grzebaniem zmarłych, budową grobowców i nagrobków, załatwia, oraz informacji udziela Zakład Pogrzebowy Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej.

Ustalenie liczby radnych GRN oraz powitanie Miejskiej Komisji Wyborczej

Podczas ostatniej sesji, Powiatowa Rada Narodowa, dopełniając ustawowego obowiązku, podjęła dwie uchwały w sprawach wyborczych: ustaliła liczbę radnych gromadzkich rad narodowych oraz powołała Miejską Komisję Wyborczą. Biorąc za podstawę liczbę mieszkańców, Powiatowa Rada Narodowa ustaliła, że liczba radnych w poszczególnych gromadach będzie wynosiła:

- Biadoliny Szlacheckie 17 radnych,
- Borzęcin 21 radnych,
- Brzesko 25 radnych,
- Charzewice 17 radnych,
- Czchów 17 radnych,
- Dębno 21 radnych,
- Doły 18 radnych,
- Gnojnik 27 radnych,
- Iwkowa 15 radnych,

- Paleśnica 15 radnych,
- Porąbka Iwkowska 18 radnych,
- Szczepanów 27 radnych,
- Szczurowa 25 radnych,
- Wojnicz 27 radnych,
- Zabawa 19 radnych,
- Zaborów 18 radnych,
- Zakliczyn 26 radnych.

W skład Miejskiej Komisji Wyborczej weszli:

- mgr Zbigniew Starzyk, nauczyciel, dyrektor Liceum Ogólnokształcącego, jako przewodniczący Komisji,
- Stanisław Kwaśniak, pracownik umysłowy w Browarze, jako zastępca przewodniczącego,
- mgr Kazimierz Orlewicz nauczyciel, dyrektor d/s administracyjnych Technikum Elektryczno-Mechanicznego w Brzesku, jako sekretarz Komisji,
- Kazimierz Sury, zootechnik, pracownik Związku Producentów Trzody Chlewnej,
- Anna Bursztyn, nauczycielka w Szkole Podstawowej nr 1 w Brzesku,
- Ludwik Kucia, robotnik w Powiatowym Przedsiębiorstwie Remontowo Budowlanym,
- Antoni Jakubowski, rolnik w Brzesku,
- Adam Jakubowski, pracownik umysłowy, dyrektor Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej,
- Helena Korzeniowska, pracownik umysłowy w Państwowym Zakładzie Ubezpieczeń,
- Jan Michalik, instruktor sanitarny Ośrodka Zdrowia w Dębnie,
- Stanisław Jakubas, spawacz w Browarze,
- Stanisław Żurek, robotnik w PKS w Brzesku.

Obwieszczenia w sprawie wyborów

5 kwietnia zostały rozplakowane obwieszczenia Rady Państwa w sprawie okręgów wyborczych dla wyboru do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, obwieszczenia w sprawie okręgów wyborczych dla wyboru wojewódzkich rad narodowych, obwieszczenia Prezydium WRN w Krakowie, w sprawie podziału powiatu brzeskiego na okręgi wyborcze, dla wyboru Powiatowej Rady Narodowej oraz obwieszczenia Prezydium PRN w Brzesku, w sprawie podziału gromad na okręgi wyborcze dla wyboru gromadzkich rad narodowych i obwieszczenie o podziale miasta na okręgi wyborcze dla wyboru Miejskiej Rady Narodowej w Brzesku. Zgodnie z tymi obwieszczeniami w wyborach do Sejmu PRL powiat brzeski, łącznie z powiatami Dąbrowa Tarnowska, Tarnów i miastem Tarnowem, stanowi okręg nr 39. Dla wyboru Wojewódzkiej Rady Narodowej powiat Brzesko stanowi w całości okręg wyborczy oznaczony nr 2. Dla wyboru Powiatowej Rady Narodowej, Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej podzieliło powiat na 11 okręgów wyborczych, a mianowicie:

- Okręg nr 1 obejmuje miasto Brzesko,
- Okręg nr 2 obejmuje gromady Brzesko i Jadowniki,
- Okręg nr 3 Gnojnik,
- Okręg nr 4 obejmuje gromady Charzewice i Jurków,
- Okręg nr 5 gromady Czchów, Iwkowa, Porąbka Iwkowska,
- Okręg nr 6 gromady Paleśnica, Zakliczyn,
- Okręg nr 7 gromada Wojnicz,
- Okręg nr 8 gromady Dębno, Doły, Łysa Góra,
- Okręg nr 9 gromady Biadoliny Szlacheckie i Szczepanów,
- Okręg nr 10 gromady Borzęcin i Zabawa,
- Okręg nr 11, obejmujący gromady Szczurowa i Zaborów.

Prezydium Powiatowej Rady Narodowej dokonało podziału miasta i powiatu na okręgi wyborcze dla wyboru Miejskiej i gromadzkich rad narodowych. Miasto Brzesko podzielono na 4 okręgi wyborcze, w których kandydować będzie 80 radnych, zaś powiat podzielony został na 66 okręgów wyborczych, w których kandydować będzie 408 radnych gromadzkich.

12 kwietnia br. na terenie całego powiatu rozplakowane zostały obwieszczenia Prezydium PRN w sprawie podziału powiatu na obwody głosowania. Na terenie powiatu otworzono 55 obwodów głosowania, w tym dwa zamknięte. Przewodniczącym powiatowej Komisji Wyborczej jest Mirosław Chmielewski, dyrektor Centrali Nasiennej w Brzesku, zastępcą Jan Opila, główny księgowy w GS Okocim, sekretarzem Józef Górka, sekretarz Sądu Powiatowego w Brzesku.

Spotkania kandydatów na posłów i radnych z wyborcami

W ciągu maja odbywały się na terenie powiatu spotkania kandydatów na posłów i radnych z wyborcami. Takie spotkanie odbyło się m.in. w Czchowie z kandydatem na posła, profesorem Uniwersytetu Jagiellońskiego, Stanisławem Jodłowskim. Na spotkanie przybyła prawie setka wyborców. Kandydat na posła w swoim wystąpieniu mówił o pracy Sejmu w poprzedniej kadencji i o osiągnięciach Polski Ludowej w okresie XXV-lecia. Obecnie, stwierdził, musi się zapoznać ze sprawami wsi i zająć się nimi, bo jest kandydatem z terenu wiejskiego i do jego obowiązków należało będzie załatwienie tych spraw. Liczni wyborcy zabierali głos, przedstawiając potrzeby terenu w zakresie gospodarczym, kulturalnym i socjalnym.

W okresie kampanii wyborczej odbyło się ogółem kilkadziesiąt spotkań z kandydatami na posłów i radnych. W niektórych spotkaniach uczestniczyła znaczna liczba wyborców, na przykład w Za-

kliczynie obecnych było 360 wyborców, w Wojniczu 200 wyborców, w Łysej Górze 120. Łącznie w spotkaniach uczestniczyło kilka tysięcy osób.

Do Zakliczyna na spotkanie przybył kandydat na posła, przewodniczący Prezydium WRN, Józef Nagórzański. Również i tutaj zabierali głos liczni wyborcy, zgłaszając pod adresem posła oraz kandydatów na radnych WRN i PRN szereg postulatów dotyczących dalszego rozwoju tego terenu.

Obchody Święta Pracy

Obchody Święta Pracy – 1 Maja – miały tradycyjny przebieg. W przeddzień, w sali kina Bałtyk, odbyła się tradycyjna akademie, której przewodniczył Jan Szczepaniec, przewodniczący Prezydium PRN, zaś okolicznościowe przemówienie wygłosił I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nędza. W części artystycznej wystąpił Zespół Pieśni i Tańca Związku Nauczycielstwa Polskiego z Brzeska. Srebrny Krzyż Zasługi wręczono chirurgowi Szpitala Powiatowego, lek. Stanisławowi Kumelowskiemu. Na placu Kazimierza Wielkiego odbyło się zgromadzenie, w czasie którego wysłuchano przemówienia I sekretarza KC PZPR, Władysława Gomułki. Następnie odbył się pierwszomajowy pochód kilku tysięcy pracowników, młodzieży i mieszkańców Brzeska. Na stadionie odbyły się imprezy sportowe, a na terenie powiatu akademie i zabawy ludowe.

Dni Oświaty, Książki i Prasy

W maju odbywały się obchody Dni Oświaty, Książki i Prasy wyrażające się szeregiem imprez o charakterze kulturalnym. Były więc wystawy książek w księgarniach Domu Książki i bibliotekach gromadzkich, spotkania działaczy kulturalno-oświatowych, wieczornice, pogadanki i odczyty.

Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża

W maju, jak co roku, odbywały się obchody Tygodnia Polskiego Czerwonego Krzyża, w tym roku połączone z obchodami 50-lecia PCK. Obecnie organizacja ta na terenie powiatu brzeskiego liczy 14.190 członków, zorganizowanych w 98 kołach szkolnych, do których należy 7.740 członków, oraz w 105 kołach terenowych i zakładowych, do których należy 6.450 członków. W ramach prowadzonego szkolenia sanitarnego dla młodzieży I stopnia, przeszkolono 1.500 członków, II stopnia – 65 członków. Szkolenia dorosłych II stopnia ukończyło 210 członków, a III stopnia 32 członków.

Bardzo dużo pomocy w organizowaniu pracy i działalności szkolnych kół PCK udzielają nauczyciele, opiekunowie szkolnych kół PCK. Na terenie powiatu zorganizowano 6 drużyn sanitarnych, a w ramach honorowego krwiodawstwa uzyskano w roku 1968 – 162 litry krwi. W pracy czerwono-krzyskiej wyróżniają się przodownice zdrowia:

Dnia 9 maja 1969 roku, odbyły się uroczystości w 24 Rocznicę Zwycięstwa. Ulicami miasta przeszedł uroczysty pochód. Uczestnicy manifestacji udali się na cmentarz wojskowy, gdzie złożono wieńce i wiązanki kwiatów na mogile poległych (na zdjęciu wieńce składa delegacja KP PZPR).

W Wojniczu, w Dniu Zwycięstwa, odsłonięto tablicę pamiątkową na pomniku ku czci poległych w I i II wojnie światowej mieszkańców tej miejscowości. Odbył się uroczysty apel poległych, złożono wieńce i kwiaty. (Na zdjęciu moment odsłonięcia tablicy).

Pomnik.

Tablica pamiątkowa.

Uroczystość w Wojniczu. Przemawia przewodniczący Gromadzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu, kierownik Szkoły Podstawowej w Wojniczu, Franciszek ????????

Stanisława Szelağ z Biadolin, Maria Pudewska z Zakrzewa, Anna Ojczyk ze Złotej.

Obchody Święta Ludowego

Centralne dla powiatu brzeskiego obchody Święta Ludowego miały miejsce 25 maja w Łysej Górze. Po części oficjalnej odbyły się występy zespołu Lachy z Powiatowej Spółdzielni Pracy Przyszłość z Nowego Sącza. Równocześnie w Łysej Górze odbył się motorowy zlot turystyczny Ligi Obrony Kraju i Ludowych Zespołów Sportowych. Tegoroczne obchody Święta Ludowego stały pod znakiem zbliżających się wyborów do Sejmu i rad narodowych.

Program wyborczy Frontu Jedności Narodu

W okresie kampanii wyborczej do Sejmu PRL i rad narodowych społeczeństwu powiatu został przedstawiony program wyborczy Frontu Jedności Narodu. Jest on podsumowaniem osiągnięć 25 lat Polski Ludowej oraz okresu kończącej się kadencji

Sejmu i rad narodowych. Równocześnie przewidyuje on i nakreśla dalszy rozwój naszego powiatu w okresie kończącej się pięcioletki i następnym okresie pięcioletnim, do roku 1975. Poniżej treść, jaką zawiera ten ciekawy dokument.

POWIATOWY KOMITET FRONTU JEDNOŚCI NARODU BRZESKO – KWIECIEŃ – 1969 r.

1 czerwca bieżącego roku odbędą się wybory do Sejmu oraz do wojewódzkich, powiatowych, miejskich i gromadzkich rad narodowych. W powszechnym i tajnym głosowaniu społeczeństwo powoła swych przedstawicieli do tych organów władzy państwowej. Nadchodzące wybory staną się ogólnonarodowym aktem politycznym o znaczeniu tym bardziej doniosłym, że zbiegają się z 25-letnim jubileuszem Polski Ludowej. Kadencja nowo wybranych organów władzy państwowej Sejmu i rad narodowych otworzy drugie ćwierćwiecze naszego socjalistycznego bytu narodowego.

Każdy rok Polski Ludowej potwierdza niezłomnie, że pod przewodnictwem partii klasy robotniczej – łącząc w jedno niepodległość i socjalizm – obraliśmy drogę jedynie słuszną, odpowiadającą najbardziej dalekowzrocznie i realnie pojętym interesom narodu polskiego.

Jedynie jako Polska socjalistyczna, pozostająca w sojuszu ze Związkiem Radzieckim, mogła nasza Ojczyzna odrodzić się w historycznie sprawiedliwych granicach na Odrze, Nysie i Bałtyku oraz zapewnić sobie bezpieczeństwo wobec groźby odwetu ze strony zachodniemieckiego militarizmu.

Jedynie jako kraj socjalistyczny, wolny od panowania rodzimego i obcego kapitału, z uspołecznioną, planową gospodarką, mogła się Polska w takim tempie odbudować i nadrobić wiekowe zacofanie, pomnożyć w ciągu krótkiego czasu blisko czterokrotnie dochód narodowy, osiągnąć ogromny postęp w rozwoju oświaty i w upowszechnieniu kultury narodowej.

Jedynie w Polsce socjalistycznej lud pracujący mógł zbudować oparte o sojusz robotniczo-chłopski, nowoczesne, demokratyczne państwo i stać się jego pełnoprawnym gospodarzem. Każdy dzień ubiegłego ćwierćwiecza wypełniony był walką i pracą, ale zarazem radością tworzenia coraz lepszej przyszłości narodu polskiego budującego nowy, wyższy, sprawiedliwszy ustrój społeczny. Taki był również okres ubiegłej kadencji Sejmu i rad narodowych, który dzięki ofiarnemu trudowi robotników, chłopów i inteligencji, przyniósł bogaty plon we wszystkich dziedzinach naszego życia.

W oparciu o dorobek V Zjazdu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, V Kongresu Zjednoczo-

nego Stronnictwa Ludowego i IX Kongresu Stronnictwa Demokratycznego, Front Jedności Narodu przedstawia społeczeństwu nowy program wyborczy, jako program wspólnej pracy i działania na lata najbliższe.

(Z Programu Wyborczego OK FJN)

PAMIĘTASZ?... To było dokładnie przed czterema laty – 30 maja 1965 roku.

Pamiętasz?... Odświętni, w podniosłym nastroju stanęliśmy przed wyborczymi urnami, by wypełnić podstawowy obywatelski obowiązek. Oddać swój głos na program dalszego rozwoju naszego kraju, na program Frontu Jedności Narodu. Wybrać reprezentantów ludowładztwa – posłów do Sejmu PRL i radnych. Ale przecież złożenie kartki wyborczej, było już tylko ostatnim aktem wielkiej kampanii, było bowiem podsumowaniem wielomiesięcznej dyskusji całego społeczeństwa. Dyskutowane wówczas sprawy nie były nikomu obojętne. Decydowaliśmy bowiem o naszym dalszym losie, o sprawach wielkich – ogólnopństwowych i tych małych – dotyczących każdego z nas...

Pamiętasz?... Przedwyborcze spotkania i rozmowy. Cechowała je specyficzna atmosfera, każdy głos, niemal każda wypowiedź przepojona była gospodarską troską. Problemy ogólne łączono z codziennymi kłopotami, a sprawy gromad, miast i powiatów z potrzebami i możliwościami całego kraju. Nie było zbędnych deklaracji i zapewnień, bez pokrycia. Dominowały fakty i przykłady. Słowa zastępowano często liczbami wypisywanymi na szkolnej tablicy. Konfrontowano potrzeby z możliwościami. Broniono zaciekle istotnych spraw, obalano nierealne postulaty. Precyzowano, w jakich sytuacjach nie obejdziesz się bez pomocy państwowych wydatków i inwestycji, a kiedy wystarczy inicjatywa i wysiłek nas samych.

I oto minęły cztery owocne i bogate w wydarzenia lata. Dziesiątki razy spotykałeś się ze swoimi posłami i radnymi; często przyjeżdżali oni do Ciebie, a gdy Tobie lub innym działa się krzywda, gdy widziałeś marnowanie inicjatyw i społecznego grosza, nie czekałeś na kolejne spotkanie z wyborcami – jak zwykło się je nazywać – i siedłeś sam do nich. Gdy te pierwsze spotkania dają się wyrazić konkretną liczbą, to trudniej byłoby skrupulatnie wyliczyć ilość drugich. Jedno jest pewne – bezpośrednich rozmów z posłami i radnymi było tysiące. A więc przez cztery lata na co dzień interesowałeś się wszystkimi problemami. Tym bardziej jesteś ciekaw teraz ogólnego podsumowania zarówno po stronie „zrobiono” jak i „czeka na wykonanie”...

Znów spotykasz się z kandydatami na posłów i radnych, znów dyskutujesz i wysuwasz wnioski, ale równocześnie obliczasz, podsumowujesz i porównujesz. Wiemy jednak, że nie zawsze dowie-

rasz swojej i innych pamięci, bo po prostu w codziennych zajęciach często zapomina się, że wiele trudnych spraw dawno załatwiono, lub że liczne postulaty sprzed czterech lat samo życie zastąpiło innymi i ważniejszymi. Tym bardziej, że przecież były to ostatnie lata dopełniające pięknego jubileuszu – ćwierćwiecza Polski Ludowej. Był to także okres ogólnonarodowej dyskusji przed V Zjazdem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, obrad i uchwał tego Zjazdu i początku ich realizacji. Zjazd ten wytyczył program dalszego rozwoju naszej Ojczyzny, program poparty również na kongresach bratnich stronnictw politycznych – Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego i Stronnictwa Demokratycznego.

Weź więc jeszcze raz do ręki broszurę wyborczą sprzed czterech lat. Sprawdź i porównaj. Chcemy się bowiem rozliczyć rzetelnie i uczciwie ze wszystkiego, co zostało zrobione. Pracowaliśmy w olbrzymim tempie, choć nie we wszystkich dziedzinach z jednakowymi rezultatami. Toteż ten i ów postulat nadal czeka w kolejce na realizację, ale w ogólnym, ostatecznym bilansie, mamy prawo dopisać na nasze konto także wykonanie dziesiątek i setek innych spraw, które okazały się pilniejszymi, potrzebniejszymi i realniejszymi. Czyli po prostu – w wielu dziedzinach zrobiliśmy więcej niż planowaliśmy. Sam się o tym przekonasz, mówią bowiem o tym fakty.

Przedstawiamy tutaj – oczywiście w wielkim problemowym skrócie – obraz rozwoju Ziemi Brzeskiej w ostatnim 25-leciu, dorobek minionej 4 letniej kadencji Sejmu i rad narodowych oraz perspektywy tego regionu w najbliższych latach.

KONFRONTACJE – PRZYPOMNIENIE

Rok 1945 – rok zakończenia wojny i wyzwolenia spod hitlerowskiej okupacji był początkiem nowych przemian. Tworzenia nowego systemu politycznego i społecznego, władzy robotników, chłopów i inteligencji pracującej, ustroju demokracji ludowej i sprawiedliwości społecznej, socjalizmu. Rozpoczęliśmy nie tylko odbudowę wojennych zniszczeń, lecz także odrabianie smutnej spuścizny okresu przedwrześniowego. Bo przecież...

„...Zajmujemy od najdawniejszych wieków żyzną i urodzajną ziemię, jakiej wiele narodów jest pozbawionych. Ludność nasza, w swej wielkiej masie jest pracowita i skrzętna – jest w swym instynkcie państwowym zdrowa i patriotyczna. A mimo to, jesteśmy krajem ciężkiego bezrobocia i nie możemy nawet powiedzieć jasno, co chcemy uczynić w przyszłości z przyrostem ludnościowym i jaki los zgotować chcemy naszym robotnikom. Nasza produkcja rolna i przemysłowa utrzymuje się w skromnych rozmiarach, odbiegając daleko w dół od przypadających na 1 mieszkańca w kra-

jach Europy Zachodniej, mimo to, nie wiemy dokładnie, co chcemy i co możemy z naszą produkcją uczynić, i nasycamy lub musimy nasycać bogactwem od nas narody naszym cukrem, węglem, żelazem, naftą, drzewem, zbożem, sukrem, cementem, często poniżej własnego kosztu produkcji...” Tak w latach międzywojennych pisał czołowy ekonomista tego okresu, Eugeniusz Kwiatkowski, w swojej pracy pt. „Dysproporcje”. Czyż te uwagi nie odnoszą się również do Brzeskiego? Czy nie zaprzepaszczano wielkiego, ludzkiego i naturalnego kapitału, jakim dysponował ten region? Jako klasyczny rolniczy powiat znany był właśnie z ogromnego zaniedbania, zacofania i ucisku społecznego. Do smutnej spuścizny przedwrześniowego 20-lecia zastoju, w roku 1945 przybył tragiczny plon okresu wojny i hitlerowskiej okupacji. I choć odrabianie zaległości i odbudowa wojennych zniszczeń, na wiele lat zaciążyły na naszej gospodarce, to Ziemia Brzeska może zapisać w ostatnim 25-leciu zasadnicze i trwałe przemiany.

W życiu naszego narodu wiele było wydarzeń o doniosłym, historycznym znaczeniu, ale obecny rok, rok ćwierćwiecza Polski Ludowej jest szczególnie doniosłym momentem. Patrzymy na przebytą drogę, oceniamy nasz bogaty dorobek, który tworzyliśmy w codziennym trudzie, wspólnym wysiłkiem całego narodu.

Zmiany, jakie bezpośrednio po zakończeniu wojny rozpoczęły się na Ziemi Brzeskiej, objęły wszystkie dziedziny życia politycznego, społecznego, gospodarczego i kulturalno-socjalnego. Mijające lata wypełnione olbrzymim wysiłkiem społeczeństwa i coraz większymi środkami finansowymi i materiałowymi przeznaczonymi na realizację socjalistycznych zadań, dawały gwarancję, że zamierzony cel społecznych i gospodarczych przemian powiatu, zostanie osiągnięty.

Oddajmy głos faktom i liczbom. Dokonajmy konfrontacji... Przypomnijmy...

20-LECIE ZASTOJU – LATA WOJNY – 25-LECIE ROZWOJU

LUDZKI KAPITAŁ...

ZASTÓJ – z ponad 111 tysięcy mieszkańców powiatu, tylko 3,5 tys. żyło w jednym mieście, w Brzesku.

WOJNA – w czasie działań wojennych z rąk hitlerowskiego okupanta zginęło ponad 6 tys. mieszkańców powiatu.

ROZWÓJ – powierzchnia powiatu: 819,4 km² – 5,2% powierzchni województwa. Ziemia Brzeska – jest 10 powiatem pod względem wielkości powierzchni wśród 17 powiatów i 4 miast na prawach powiatu w województwie krakowskim.

Ludność: 96,9 tys. – 4,5% ludności województwa, 11 miejsce w województwie, 1 km² zamieszkuje w naszym powiecie 118 osób, w województwie – 83,7 osób.

Brzesko – miasto – stolica powiatu liczy 8,3 tys. mieszkańców. Powiat dzieli się na: 1 miasto, 23 gromady, 113 sołectwa 111 wsi. Ludność zawodowo czynna (bez względu na miejsce pracy) liczy 50,6 tys. osób, w tym poza rolnictwem 11 tys.

ZIEMIA ŻYWICIELKA...

ZASTÓJ – ponad 80% ludności utrzymywało się z pracy na roli. Aż blisko 14% areatu ziemi należało do zaledwie 34 rodzin obszarnczych. Znaczne przeludnienie wsi zmuszało ludność większą do poszukiwania pracy za granicą. Ogółem do Francji, Niemiec i USA wyjechało ok. 7 tys. osób.

ROZWÓJ – w roku 1945 z reformy rolnej 2.626 chłopskich rodzin otrzymało 4.415 hektarów ziemi. Ponad 40 tys. osób pracuje obecnie w rolnictwie.

PLONY I MASZYNY...

ZASTÓJ – prymitywny poziom uprawy, brak maszyn i ogólne zubożenie, powodowały bardzo niskie plony. W czterech podstawowych zbożach sięgały one zaledwie 10-12 q/h, ziemniakach 80 – 120 q/h, burakach cukrowych 115-220 q/h. Wyjątkowo niskie ceny za produkty rolne i równocześnie bardzo wysokie za artykuły przemysłowe, nikłe możliwości znalezienia pracy, głodowe zarobki, doprowadziły ludzi do skrajnej nędzy, a gospodarkę chłopską do upadku. Maszynami dysponowały tylko majątki obszarncze, ale też w skromnych ilościach: 7 kosiarek, 4 żniwiarki, 2 snopowiązałki i ok. 20 młockarń.

WOJNA – niszczycielska działalność okupanta, masowe kontyngenty i inne formy gospodarczego ucisku, doprowadziły powiat niemal do całkowitej ruiny. Wiele ziemi leżało odłogiem, reszta wyjąłowiona, nie potrafiła w pierwszym okresie po wyzwoleniu dać więcej niż 8-10 q zboża z hektara. Straty w pogłowie zwierząt gospodarskich sięgały 37 tys. sztuk.

ROZWÓJ – produkcja rolna po raz pierwszy stała się opłacalna. Dowodem tego, nie notowany nigdy w historii tej ziemi, wzrost poziomu życia ludności, wzrost zamożności, oświaty i kultury, tempo inwestowania w rolnictwo i trwały majątek.

Przeciętna wydajność czterech podstawowych zbóż wzrosła do 20,3 q/ha, ziemniaków do 200 q/ha i buraków cukrowych do 356 q/h. Plony te są wyższe lub równe średnim plonom w województwie i kraju. Np. większe plony w uprawie ziemniaków w całym województwie osiąga się tylko w powiecie proszowickim (230q/ha).

Z 82 tys. ha obszaru ogółem, 62 tys. ha jest użytkami rolniczymi. Najwięcej zajmują grunty orne – 45 tys. ha, łąki – 7,8 tys. ha. Powierzchnia tych ostatnich po powiatach Bochnia i Nowy Targ – jest największa w województwie. Powierzchnia zasiewów np. w czerwcu 1967 r. wynosiła ogółem 45 tys. ha, z czego najwięcej bo 26 tys. ha przeznaczono pod zboża (dominowała pszenica – 10 tys. ha). W roku 1967 zebrano m.in. 49 tys. ton zbóż, 152 tys. ton ziemniaków i 10 tys. ton buraków cukrowych zajmując tym samym lokaty 5-8 wśród wszystkich powiatów.

Wzrosła ilość zwierząt gospodarskich: ogółem na ponad 700 tys. bydła w województwie – blisko 45 tys. szt. przypada na nasz powiat. W roku 1968: trzoda chlewna – 36 tys. szt., owce – blisko 3 tys., konie – 8,7 tys. i ponad 300 tys. szt. drobiu. Ilość bydła na 100 ha użytków rolnych wynosi 69,4 szt., trzody chlewnej 57,9 szt., owiec 4,4 szt. i koni 14 szt. Natomiast ilość krów – 57 szt. (dane z 1967 r. – również na 100 ha) jest większa niż średnia w województwie (55 szt.). Rozwinięto także hodowlę zwierząt futerkowych.

Zmieniły się metody gospodarowania, rozwija się ogrodnictwo i warzywnictwo. Np. 51 szklarni posiada największą w województwie powierzchnię – ponad 13 tys. m².

Choć kółka rolnicze powstały dopiero w 1956 r., to już obecnie pracuje ich 103 i dysponują one 243 traktorami z pełnymi zestawami maszyn rolniczych. Tym samym powiat brzeski przoduje zdecydowanie w mechanizacji rolnictwa. Kółka rolnicze przejmują stopniowo rolę inicjatora i organizatora produkcji rolniczej na wsi, a wartość ich majątku przekroczyła już kwotę 52 mln. zł. Szczególnie ważnym czynnikiem umacniającym bazę materiałową kółek, jest Fundusz Rozwoju Rolnictwa, który przekroczył już 75 mln. zł. Obecnie na wsi brzeskiej pracuje w sumie 243 traktory, ponad 500 młockarń (w tym połowa w kółkach rolniczych), 44 snopowiązałki, 441 siewników, ok. 400 kosiarek wszystkich typów, nie licząc innych drobnych maszyn i innego sprzętu. Pracuje państwowy Ośrodek Maszynowy w Dębnie i filie POM w Szczurowej i Wesołkowie.

Powszechnie stosowane są nawozy sztuczne – w ciągu 25 lat zużyto ponad 170 tys. ton nawozów, a w samym tylko sezonie 1967/68 – 4,2 tys. ton. A więc na 1 ha zużywa się już 71 kg NPK. Rozpowszechnione zostały środki ochrony roślin i roczne ich zużycie sięga 233 ton.

Zwiększył się poziom wiedzy rolniczej: tylko w roku szkolnym 1967/1968 czynnych było 10 szkół przysposobienia rolniczego.

NIE TYLKO ŻARÓWKI...

ZASTÓJ – zelektryfikowano zaledwie dwie wioski!

ROZWÓJ – aż 107 miejscowości kosztem 115 mln. zł otrzymało światło. Tylko cztery wsie

w całym powiecie nie korzystają jeszcze z tego dobrodziejstwa. Wraz z rozwojem elektryfikacji podniósł się również ogólny poziom wsi, która dziś korzysta już masowo ze wszystkich dostępnych urządzeń elektryczno-technicznych.

DRENY, DRENY...

ZASTÓJ – nie prowadzono prawie żadnych prac melioracyjnych, oprócz kilkunastu km rowów i kilkuset ha zdrenowanych gruntów, głównie w majątkach obszarniczych oraz naprawy szkód, jakie poczyniła katastrofalna powódź w 1934 r. w wałach ochronnych Wisły, Dunajca i Uszwicy.

ROZWÓJ – kosztem ponad 226 mln. zł przeprowadzono radykalne prace. Rozpoczęto od odbudowy i naprawy zniszczonych obiektów melioracyjnych, głównie wałów przeciwpowodziowych. Kolejno, oczyszczono koryta rowów i potoków, naprawiono i odbudowano śluzy i przepusty. Prace te dominowały w 3-letnim planie odbudowy w latach 1947/49.

Lata 1950/1955 (plan 6-letni), należą do najnowocześniejszych w inwestycjach melioracyjnych. Regulacja Uszewki, budowa kanału Uszwica – Uszewka, urządzenia nawadniające w Niedzieliskach, Strzelcach Wielkich, Zabawie i Woli Radłowskiej, a także rolnicze zagospodarowanie pomelioracyjne użytków zielonych. Dalsze lata, to już ciągłe prace melioracyjne, dalsze obwałowania oraz regulacja rzek i potoków.

25 lat – 226 mln zł – 133,2 km uregulowanych rzek i potoków, 81,3 km wałów ochronnych, 4335 ha zagospodarowanych użytków zielonych i przede wszystkim 15.422 ha zmeliorowanych gruntów ornych i innych obszarów.

Na roli.

SPECJALIŚCI NA WSI...

ZASTÓJ – w ogóle nieznana była działalność agronomówek i lecznic weterynaryjnych.

ROZWÓJ – 10 agronomówek oraz 5 lecznic weterynaryjnych.

DLA KRAJU I NA EKSPORT...

ZASTÓJ – tylko nieliczni (ok. 6 tys.) znajdowali pracę poza rolnictwem, w rzemiośle i słabo rozwiniętym przemyśle: bednarstwie i ciesielstwie (okolice Mokrzyšk), przy wyplataniu koszyków (rejon Zabawy i Woli Przemyskiej) oraz wypiekaniu kukulek zwanych „usuwiankami” (Uszew i Zawada Uszewiska). Jedyнным większym zakładem produkcyjnym był Browar Okocim, będący prywatną własnością.

WOJNA – te nieliczne zakłady pracy uległy dewastacji i zniszczeniu.

ROZWÓJ – radykalnie zwiększyło się zatrudnienie w gospodarce uspołecznionej (ok. 10 tys. osób). W przemyśle – tylko na terenie powiatu, nie licząc dojeżdżających do pracy w Krakowie, Bochni, Tarnowie i innych ośrodków, pracuje ponad 2,2 tys. osób. W 1945 r. upaństwowiony został Browar Okocim. Wybudowano nowe i nowoczesne fabryki i miejsca pracy:

– w Brzesku – Fabrykę Opakowań Blaszanych, Przetwórnę Owocowo-Warzywną, PZGS, Zakłady Przemysłu Terenowego (Drzewne),

– w Łysej Górze – Spółdzielnię Pracy Przemysłu Ludowego i Artystycznego Kamionka,

– w Wojniczu – Spółdzielnię Pracy Meblo-Artyzm,

– w Szczurowej – Zakład Mleczarski w Szczurowej i kilka innych. Obecnie czynnych jest w powiecie 11 zakładów produkcyjnych państwowych, spółdzielczych i przemysłu terenowego.

Produkcja globalna przemysłu z 245 mln. zł. w 1960 r. wzrosła do 446 mln. w 1967 r. Coraz więcej wyrobów tego przemysłu wysyłamy w świat; wartość eksportu w 1967 r. osiągnęła niemal 100 mln. zł. obiegowych! Dominują tu Okocimskie Zakłady Piwowarsko-Słodownicze: kosztem ok. 200 mln. zł. nastąpiła budowa wielu nowych urządzeń i rozbudowa istniejących. Browar zatrudnia ponad 1.100 pracowników, a roczna wartość produkcji osiąga niemal pół miliarda złotych! Od wielu lat okocimskie piwo wędruje do licznych krajów całego świata (wartość eksportu – ok. 66 mln. zł.). Dziś to już nowoczesna fabryka, radykalnie zmieniły się warunki pracy i warunki socjalno – bytowe załogi. Z funduszy zakładowych wybudowano 9 bloków mieszkalnych, przedszkole, urządzono ambulatorium lekarskie. Za połączone fundusze Rady Narodowej i Browaru powstała wspólna dla Brzeska i fabryki oczyszczalnia ścieków.

SKLEPY I USŁUGI...

ZASTÓJ – około – 300 sklepików, prymitywnych i ciasnych, będących prywatną własnością, wypełniało całą sieć handlową.

Browar OKOCIM.

ROZWÓJ – mamy ponad 500 placówek handlowych, w większości nowych, dużych i estetycznie urządzonych sklepów. Istnieje 688 punktów usługowych, a więc 6 -krotnie więcej niż przed wojną. 164 z nich – to zakłady uspołecznione, resztę stanowią indywidualne zakłady rzemieślnicze. Usługi – to ważna dziedzina, zarówno z punktu widzenia potrzeb mieszkańców wsi i miasta, jak i miejsc zatrudnienia.

Dom Rolnika w Brzesku.

NAUKA DLA WSZYSTKICH...

ZASTÓJ – wprowadzie w 1938 r. istniały 74 szkoły, ale aż 47 posiadało tylko 1 nauczyciela, a tylko 27 było 7-klasowych. Były to budynki stare,

ciasne i ciemne, najczęściej izby w chatupach, zamienione na pomieszczenia szkolne. Pracowało 377 nauczycieli, nie było ani jednej szkoły średniej. Ponad tysiąc dzieci w ogóle nie uczęszczało do szkoły, 15% uczniów cierpiało na gruźlicę i inne choroby, będące skutkiem m.in. ustawicznego niedożywienia. Czynnych było zaledwie 9 małych przedszkoli, z których korzystała garstka dzieci, tylko z zamożnych rodzin.

ROZWÓJ – wybudowaliśmy 34 nowe szkoły, m.in. w następujących miejscowościach: Borzęcin Dolny, Charzewice, Czchów, Dębno, Gnojnik, Gwoździec, Iwkowa – Nagorze, Kąty, Łopon, Maszkienice, Mokrzyńska, Niedźwiedza, Paleśnica, Porąbka Uszewska, Porąbka Spytkowska, Przyborów, Rudy Rysie, Słone, Szczepanów, Wielka Wieś, Wojakowa, Wytrzyszczka, Zaborów, Zakliczyn, Zdonia, Złota, Żerków. Dalszych 16 rozbudowano i unowocześniono. Na 96 czynnych szkół podstawowych, już 74 realizuje 8-klasowy program nauczania. Powstały także szkoły średnie i zawodowe: Zasadnicza Szkoła Rzemiosł Artystycznych i Technikum Ceramiczne w Łysej Górze, Szkoła Zawodowa w Brzesku, Tech-

Rozbudowana Szkoła Podstawowa we wsi Milówka.

Technikum Rolnicze w Wojniczu.

nikum Rolnicze w Wojniczu, Szkoła Zawodowa Mechanizacji Rolnictwa w Zakliczynie i kilka innych. Czynnych jest także 5 internatów dla 700 uczniów. Kosztem wielu milionów złotych wznosi

się w Brzesku olbrzymie obiekty (budynek szkolny, warsztaty, internat) dla Technikum Mechaniczno-Elektrycznego w Brzesku. Tylko w 1967 r. na Społeczny Fundusz Budowy Szkół i Internatów mieszkańcy powiatu zgromadzili blisko 2 mln zł. Mamy dziś w powiecie 45 przedszkoli dla ponad 1.500 dzieci. Liczba tych placówek jest jedną z największych w województwie, natomiast pod względem liczby wiejskich przedszkoli (40 obiektów) zajmujemy zdecydowanie pierwsze miejsce!

GAZETA I RADIO W KAŻDYM DOMU...

ZASTÓJ – istniało tylko jedno kino w Brzesku!

ROZWÓJ – korzystamy już z 10 takich stałych placówek, o poza tym kino objazdowe dociera wszędzie. Wybudowano 10 wiejskich domów kultury m.in. w Borzęcinie, Iwkowej i Jadownikach, urządzono 82 świetlice i kluby (najwięcej w całym województwie!), 36 bibliotek i 84 punkty biblioteczne. Ich księgozbiór przekroczył już 130 tys. tomów, a w bibliotekach szkolnych 220 tys. tomów. Na budowę placówek kulturalnych wydatkowano ponad 12 mln zł. W 1967 r. zarejestrowanych było blisko 14 tys. radioodbiorników (10,4 tys. na wsi), czyli już ponad 140 aparatów na tysiąc mieszkańców oraz 2,5 tys. telewizorów (1,3 tys. na wsi). W tym samym roku mieszkańcy powiatu zakupili 2,4 mln egz. gazet i 936 tys. egz. czasopism. W Czchowie, powstał pierwszy w historii powiatu, ośrodek wypoczynkowy. W Brzesku kosztem 6 mln zł. wybudowano basen kąpielowy, jest stadion sportowy a w powiecie 23 boiska i 17 nowoczesnych sal gimnastycznych, przy nowo wzniesionych szkołach.

LUDZIE W BIELI...

ZASTÓJ – w ciągu 20-lecia międzywojennego, urządzono tylko jedną tzw. izbę chorych i jedną przychodnię znajdującą się przy Browarze. Czynny był poza tym, jeden ośrodek zdrowia w Brzesku i trzy na wsi. W placówkach tych pracowało łącznie zaledwie 13 lekarzy, 1 dentysta, 5 pielęgniarek i 40 położnych. Opieka społeczna dysponowała tylko jednym domem o 25 miejscach.

ROZWÓJ – jego początki były niezwykle trudne – brak lekarzy, pomieszczeń i leków. Ale już w pierwszym roku po wyzwoleniu powstaje w Brzesku szpital powiatowy, później stacja pogotowia ratunkowego. Z biegiem lat organizuje się nowe ośrodki zdrowia. Dziś już jest ich 10 (nowoczesne budynki w Zakliczynie, Czchowie, Iwkowej, w budowie w Borzęcinie). Powstaje 5 Spółdzielni Zdrowia (dwie z nich także mają nowe budynki), działa 5 izb porodowych, 3 przychodnie specjalistyczne, 5 punktów położniczych, Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna.

Spółdzielnia Zdrowia w Łysej Górze.

Czynnych jest 5 aptek i 13 punktów aptecznych. Pracuje 55 lekarzy medycyny, 25 lekarzy-dentystów, 17 farmaceutów i 96 pielęgniarek. Na budowę obiektów służby zdrowia bez kosztów ich urzędzeń i wyposażenia wydatkowano prawie 20 mln. zł.

NOWE MIESZKANIA...

ZASTÓJ – ruch budowlany był niewielki, mimo że w powiecie mieszkała znaczna ilość dobrych fachowców – murarzy (Jadowniki, Maszkienice). Tylko kilku z bezrobotnych znalazło zatrudnienie przy rozpoczętej w Czchowie budowie zapory wodnej.

ROZWÓJ – takiego tempa budownictwa, szczególnie mieszkaniowego powiat nie znał w swojej historii! Z budownictwa rad narodowych, spółdzielczego i indywidualnego, przybyło 12 tys. izb mieszkalnych. Większość z nich wybudowano na wsi. Przeciętna ilość wydawanych zezwoleń na budownictwo indywidualne mieszkaniowe i gospodarcze wynosi rocznie ok. 900. Łącznie w latach 1945 - 1968 wydano 21.105 takich zezwoleń. Dzięki temu, ilość budynków w powiecie wzrosła do 73.345 obiektów, w tym 24.677 budynków

Nowy Dom Strażaka w Woli Przemyskiej.

mieszkalnych. Przykładowo, tylko w 1967 r. wzniesiono 213 budynków o 346 mieszkaniach i 1.076 izbach, w tym 754 izb na wsi. W tym też roku na potrzeby budownictwa dostarczono 18,8 tys. ton cementu i blisko 70 mln szt. cegły. Brzesko posiada wszystkie podstawowe urządzenia komunalne: gaz, wodociągi, kanalizację, komunikację miejską, łaźnię i pralnię. Na ogólną ilość 24 km ulic – 17 km posiada nawierzchnię ulepszoną. Na wsi powstało 27 remiz strażackich, dysponujących także pomieszczeniami kulturalnymi (biblioteki, świetlice, klubokawiarnie) i 24 zbiorniki wodne. 109 jednostek OSP posiada 115 motopomp i 45 samochodów.

AUTOBUSEM DO KAŻDEJ WSI...

ZASTÓJ – nawet nie wszystkie z 239 dróg państwowych miały twardą nawierzchnię, a połowa z 619 km dróg lokalnych – gruntową. W 1939 r. było zaledwie 21 – pojazdów mechanicznych (4 samochody osobowe, 6 ciężarowych i 11 motocykli). Wszystkie 44 stałe mosty były drewniane.

Budowa dróg.

ROZWÓJ – wybudowaliśmy dzięki państwowym dotacjom i czynom społecznym 101 km nowych i przebudowaliśmy ok. 130 km dróg. Gęstość sieci drogowej dróg publicznych o nawierzchni twardej na 100 km² wynosi 45. Gęstość sieci drogowej dróg państwowych o nawierzchni twardej na 100 km² – 45. Gęstość sieci drogowej dróg lokalnych o nawierzchni twardej na 100 km² – 19,3. Przybyły 24 nowe stałe mosty. Razem jest ich 68. Po raz pierwszy w dziejach powiatu, wprowadzono komunikację autobusową na trasie ok. 800 km. Zarejestrowanych jest 5600 pojazdów mechanicznych, w tym 1353 to ciężki tabor samochodowy. Rozwinęła się łączność: czynnych jest 30 placówek pocztowych (27 na wsi) i tym samym powiat należy do czołówki w województwie. Zainstalowano ponad 900 telefonów (400 na wsi).

MILIARDY NA INWESTYCJE...

ZASTÓJ – nikt nie myślał o planowej gospodarce, a to, co zrobiono w międzywojennym 20-leciu, było przysłowiową kroplą w morzu potrzeb.

ROZWÓJ – około 1 miliard 700 milionów złotych! Warto zapamiętać tę liczbę. Tyle bowiem wydankowano w 25-leciu Polski Ludowej na rozwój Ziemi Brzeskiej. Składają się na to wydatki z państwowej kiesy oraz nakłady i czyny społeczne samych mieszkańców. Najważniejszą kwotą, bo 782 mln zł. dysponowały rady narodowe. Przeznaczono je na:

– inwestycje rolne	404 mln zł.
– rozbudowę przemysłu terenowego	72 mln zł.
– budownictwo mieszkaniowe i komunalne	79 mln zł.
– potrzeby służby zdrowia	15 mln zł.
– oświatę	76 mln zł.
– pozostałe	44 mln zł.

Na pozostały miliard złotych złożyły się środki planu centralnego, wojewódzkiego, spółdzielczego, organizacji gospodarczych, Funduszu Rozwoju Rolnictwa, Funduszu Gromadzkiego, Społecznego Funduszu Budowy Szkół i Internatów oraz środki i czyny społeczne mieszkańców. Te ostatnie szacuje się na około 200 mln zł.

Przykładowo: na inwestycje w szkolnictwo i oświatę, oprócz 76 mln zł. z budżetu rad narodowych, wydankowano ponadto 38 mln zł. z nakładów wojewódzkich, oraz ok. 30 mln zł. z funduszy społecznych (SFOS, SFBSiI, Fundusz Gromadzki, czyny społeczne). W sumie więc na inwestycje w tej dziedzinie przeznaczono łącznie 144 mln zł. Podobnie było z inwestycjami rolnymi: do 404 mln zł. z dyspozycji rad narodowych, doliczyć musimy 75 mln zł. z Funduszu Rozwoju Rolnictwa i 60 mln zł. wniesionych na elektryfikację przez mieszkańców. Tym samym brzeskie rolnictwo otrzymało imponującą kwotę ponad pół miliarda zł. W przemyśle, tylko na rozbudowę Browaru wykorzystano ok. 200 mln zł., a dotychczasowy koszt budowy Fabryki Opakowań Blaszanych przekroczył 130 mln zł. I tymi imponującymi liczbami kończymy nasze konfrontacje półwiecza na Ziemi Brzeskiej – międzywojennego dwudziestolecia zastoju, tragicznych lat wojny i hitlerowskiej okupacji oraz twórczego i bogatego 25-lecia Polski Ludowej.

ROZLICZENIE LATA 1965-1969
KADENCJĄ GOSPODARZY

Dobiega końca 4-letnia kadencja rad narodowych. Czym charakteryzował się ten okres dla rad powiatu brzeskiego? Nie przypadkowo nazwaliśmy minioną kadencję okresem gospodarzy, bowiem przy-

stępując do próby podsumowania pracy rad: powiatowej i gromadzkich oraz ich prezydium, właśnie aspekt gospodarczy wysuwa się na plan pierwszy.

Nastąpiła dalsza decentralizacja w działalności rad narodowych, umocniła się ich pozycja jako organów władzy ludowej, a równocześnie rzeczywistych gospodarzy terenu. Pełniej i skutecznie wykorzystywały przysługujące im uprawnienia, nastąpił też znaczny wzrost znaczenia i roli sesji rad. Rady podejmowały szeroką problematykę, kompleksowo rozpatrywały wiele zagadnień, koordynowały działalność instytucji i jednostek nie podporządkowanych im. Generalnie, wśród spraw rozwiązywanych przez rady, dominowały problemy budownictwa mieszkaniowego, zaopatrzenia ludności, usług, porządku publicznego, wychowania młodzieży i rolnictwa. Gromadzkie rady narodowe głównie zajmowały się sprawami produkcji rolnej i działalnością instytucji pracujących na rzecz wsi.

POWIATOWA RADA NARODOWA

Reprezentowało nas w Radzie 55 radnych, którzy od czerwca 1965 do lutego 1969 roku uczestniczyli w 25 sesjach. Poza uchwaleniem planów gospodarczych i budżetów oraz rozpatrywaniem sprawozdań z ich wykonania, na sesjach omawiano następujące węzłowe problemy powiatu:

- ochronę przeciwpożarową,
- realizację postulatów i wniosków wyborczych oraz programu wyborczego,
- zaopatrzenie ludności i rozwój usług – 2-krotnie,
- gospodarkę na drogach lokalnych,
- rozwój produkcji rolnej, meliorację i realizację planów w tym zakresie,
- rozwój i działalność kółek rolniczych oraz innych form spółdzielczych i zespołowych na wsi, z uwzględnieniem rozwoju usług dla rolnictwa,
- przygotowanie reformy szkolnictwa w zakresie 8-letniego nauczania oraz rozwój oświaty i kultury,
- aktywizację terenów turystycznych, sportu i świątecznego wypoczynku,
- perspektywiczny rozwój miasta Brzeska oraz niektórych miejscowości w powiecie,
- ochronę zdrowia i higienizację wsi,
- ochronę porządku i bezpieczeństwa publicznego,
- działalność Gromadzkich Rad Narodowych w Borzęcinie, Iwkowej i Zaborowie
- pomoc i opiekę społeczną; praca opiekunów społecznych,
- rozwój rolnictwa w świetle uchwał IX Plenum KC PZPR.

Efektom tych sesji, było podjęcie 98 uchwał, w tym 24 problemowych, gospodarczych. Równocześnie wzrósł autorytet i znaczenie 9 stałych komisji, które zalecały i opiniowały wiążąco w wielu

istotnych sprawach. Komisje odbyły 221 posiedzeń i przeprowadziły 331 kontroli. Ciekawą formą pracy niektórych komisji były wspólne posiedzenia komisji PRN z identycznymi zespołami resortowymi miejskiej i gromadzkich rad. Równocześnie, przed każdą sesją, członkowie komisji na spotkaniach z wyborcami oraz w indywidualnych rozmowach, starali się uzyskać pełny obraz zagadnienia, będącego przedmiotem obrad. Pozwoliło to na sprecyzowanie konkretnych wniosków, zmierzających do podejmowania właściwych uchwał, w których dominował społeczny interes ogółu mieszkańców.

Oto przykłady spraw podejmowanych przez komisje:

– Komisja Zaopatrzenia Ludności – przeprowadziła kontrolę w 201 placówkach handlowych. W ich wyniku nastąpiła zdecydowana poprawa w dziedzinie handlu, zarówno w organizacji pracy, jak i samym zaopatrzeniu.

– Komisja Zdrowia, Opieki Społecznej i Zatrudnienia m.in. zwróciła uwagę, na katastrofalny wprost stan uzębienia młodzieży szkolnej. W ślad za tym, Prezydium PRN podjęło specjalną uchwałę o planowym leczeniu stomatologicznym w szkołach.

– Komisja Rolnictwa i Leśnictwa – obradowała wielokrotnie, wspólnie z przewodniczącymi identycznych komisji GRN na temat kótek rolniczych, usług dla rolnictwa oraz zapotrzebowania w sprzęt i narzędzia rolnicze.

– Komisja Oświaty i Kultury – patronowała pięknej społecznej akcji „szklanka mleka dla uczniów”.

– Komisja Administracji i Porządku Publicznego – współpracowała z branżową komisją WRN, kontrolując (m.in. wspólnie), przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych itp.

– Komisja Komunikacji – była inicjatorką rozbudowy drogi Porąbka Iwkowska – Wojakowa i przyspieszenia budowy bazy technicznej dla PZDL.

– Komisja Budownictwa i Gospodarki Komunalnej – wydała 13 wiążących zaleceń, które w pełni zrealizowano. Dotyczyły one m.in. zorganizowania filii Spółdzielni Mieszkaniowej w Zakliczynie i Czchowie.

– Komisja Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów – czuwała nad wykonaniem postulatów i wniosków wyborczych mieszkańców.

– Komisja Mandatowa – czuwała nad regularnym przeprowadzaniem spotkań radnych z wyborcami.

Oprócz radnych, w pracach komisji uczestniczyli specjaliści i działacze społeczni. Komisje podjęły w sumie 134 wnioski i 34 wiążące zalecenia. Radni natomiast, spełniając swój ustawowy obowiązek utrzymywania więzi z wyborcami, odbyli 100 spotkań. Najwięcej z nich odbyło się w okręgu nr 7, obejmującym Biadoliny, Wielką Wieś i Woj-

nicz. Na wszystkich spotkaniach wyborcy zgłosili 480 wniosków. Większość z nich miała korzystny wpływ na realizację bieżących zadań. Oprócz spotkań, radni PRN pełnili dyżury w swoich okręgach wyborczych, a także w siedzibie Prezydium PRN. Prezydium Powiatowej Rady Narodowej zbierało się na stałych posiedzeniach 118 razy, podejmując 1.132 uchwały, w tym 110 problemowych i 39 z tytułu nadzoru. Często spotykano się z przedstawicielami GRN i jednostek gospodarczych. Nas, wyborców najbardziej interesują sprawy związane z poprawą pracy administracyjnej rad. I na tym odcinku wiele zmieniło się na lepsze, nastąpiły dalsze usprawnienia, uproszczenie wielu czynników i sprawniejsze załatwianie interesów. M.in. zrezygnowano z konieczności przedkładania znacznej liczby zaświadczeń i załączników przy załatwianiu wielu spraw. Po prostu urząd stał się bliższy obywatelowi. Zaważył także na tym fakt, że np. Prezydium PRN w Brzesku otrzymało nowy budynek – jeden z najnowocześniejszych tego typu obiektów w Polsce. Ułatwiło to znacznie prace samych Wydziałów Prezydium, jak i kontakty wyborców z Powiatową Radą Narodową.

Na pewno niejedno jeszcze można by wysunąć zastrzeżenie i niejedną mieć jeszcze pretensję do pracy poszczególnych ogniw aparatu wykonawczego rad, czy też nawet do działalności konkretnych radnych. Jednakże krytyczna ocena zdarzających się niedociągnięć w pracy rad narodowych, nie może i nie powinna nam przysłonić zasadniczego i bezspornego faktu: bieżąca kadencja przyniosła poważne jakościowe przemiany w całej działalności i stylu pracy rad. Dzięki temu wzrosła ich rola, umocniła się ich pozycja i autorytet w społeczeństwie, zmieniły się, polepszyły i zbliżyły wzajemne kontakty społeczeństwa z radnymi.

GROMADZKIE RADY NARODOWE

Po dokonaniu zmian w podziale administracyjnym i w celu wzmocnienia gromadzkich rad, ich ilość zmniejszyła się do 20. Minione cztery lata wykazały dalszy wzrost znaczenia i roli tego najniższego szczebla ludowładztwa, jakim są gromadzkie rady narodowe. Powołano je przecież w celu pobudzenia inicjatyw społecznych, w celu wyszukiwania i wykorzystywania wszelkich rezerw terenowych. Postawiono przed nimi bardzo istotne zadania. Na swoim terenie, bezpośrednio, na co dzień, wcielają w życie zalecenia i wytyczne partii i rządu oraz organów władzy i administracji państwowej wyższych szczebli, współpracują z organizacjami społecznymi, gospodarczymi, indywidualnymi rolnikami, spółdzielniami produkcyjnymi, kółkami rolniczymi, dbają o pełne wykonanie terenowych zadań produkcyjnych.

Ważne znaczenie dla umocnienia GRN miała decyzja Rady Ministrów, podporządkowująca im gromadzką służbę rolną. GRN mają więc obecnie niezbędne warunki do prawidłowej realizacji swego podstawowego zadania, wynikającego z ustawy o radach narodowych, popierania rozwoju produkcji rolniczej. Do zwiększenia roli i wpływu GRN na sprawy gospodarcze na ich terenie, przyczyniła się także decyzja o przekazaniu im uprawnień do stosowania wszystkich ulg w obowiązkowych dostawach. Zdecydowało to również o lepszym i bardziej właściwym rozstrzygnięciu tych spraw przez najbliższy każdemu rolnikowi organ administracji, biuro gromadzkie. Także przekazanie gromadom podatków wiejskich, przy równoczesnym uproszczeniu i usprawnieniu czynności technicznych, przyniosło wiele korzyści i gromadom, i rolnikom. Gromadzkie budżety wzrosły średnio aż o 90 procent!

EFEKTY 4-LECIA

Przejdźmy teraz do szczegółowego scharakteryzowania gospodarczych efektów minionego 4-letnia, które było poważnym etapem, obecnego narodowego planu gospodarczego, planu 5-letniego. Rozpocznijmy od budżetu. Jeśli w roku 1965, a więc na początku kadencji, budżet Powiatowej Rady Narodowej wynosił 121.883 tys. zł, to ubiegłoroczny wzrósł do 166.412 tys. zł. Oczywiście, że rosły także potrzeby powiatu i jego mieszkańców, ale inicjatywa społeczeństwa, gospodarność i jego udział w czynach, pozwoliły osiągnąć poważne efekty gospodarcze.

ROLNICTWO – PROBLEM WĘZŁOWY

W programie sprzed 4 lat zakładaliśmy:

- hodowlę bydła jako podstawowy kierunek,
- zwiększenie plonów,
- dalszą mechanizację rolnictwa,
- lepsze zaopatrzenie wsi w materiały budowlane,
- rozbudowę zaplecza technicznego i usługowego,
- dalsze prace melioracyjne, elektryfikację kilku wsi,
- budowę agronomówek.

Rolnictwo niezmiennie jest podstawowym i węzłowym problemem w powiecie, gdyż ono w zasadzie określa nasze możliwości, rzutuje na rozwój regionu i w dużej mierze decyduje o zamożności mieszkańców. Ale wyniki w rolnictwie nie tylko zależą od tańszej pracy i od inwestycji, bo obiektywne przyczyny – susza, nadmierne opady czy grad, także wpływają na produkcję rolną. Mimo to, ostatnie cztery lata przyniosły dalsze sukcesy w tej dziedzinie.

Jeśli przeciętne plony 4 podstawowych zbóż w roku 1965 wynosiły 16,3 q/ha, to w 1968 r. już

20,3 q/ha, a więc nastąpił wzrost o całe 4 q/ha. Rok 1965 nie był wprawdzie korzystnym dla uprawy ziemniaków, toteż wówczas osiągnięto 85 q/ha, aby w roku 1967 zebrać 120 q/ha, a więc ilość, jaką planowano zebrać dopiero w roku 1970, a w ubiegłym roku udało się osiągnąć nawet 190 q/ha. Plony buraków cukrowych wzrosły z 275 q/ha, do 362 q/ha w 1968 r. Większe wskaźniki wydajności notuje się także w uprawach innych roślin przemysłowych i pastewnych. Ogólny poziom gospodarki rolnej wzrósł znacznie, produkcja naszego rolnictwa wykazuje stałą, systematyczną tendencję rosnącą.

Właściwe nawożenie zapewnia lepsze plony.

Sporym wahaniem ulegała w poszczególnych latach struktura upraw zbożowych, lecz przeciętnie za okres 4 lat utrzymywała się na planowanym poziomie i wynosiła 25.588 ha, w tym pszenica 10.568 ha i żyto 9.610 ha. Zwiększyła się powierzchnia upraw buraków cukrowych z 291 ha do 392 ha i upraw pastewnych z 7.520 ha do 8.085 ha. Tym samym znacznie przekroczono zamierzenia. Nastąpił także ogromny postęp w kontraktacji, przede wszystkim roślin przemysłowych i zbóż. Dla tych pierwszych, wzrósł on do 1.137 ha, dla tych drugich, z 476 do 1300 ha. Znacznie zwiększył się areal objęty zabiegami ochrony roślin (z 25.400 do 36.000 ha), a tym samym zużycie środków ochronnych ze 194 do 233 ton. Dodajmy do tego także zużycie nawozów sztucznych w czystym składniku NPK na 1 ha (1965 -55,8 kg, 1968 - 71,1 kg).

Kółka rolnicze wzbogaciły się o dalszych 20 ciągników z kompletem maszyn. Majątek trwałych kółek wzrósł z 41 mln zł. do 52 mln zł., obroty z 7 do 28 mln zł., a zyski z 1.016 tys. do 1.548 tys. zł.

W hodowli zanotowano pewną stabilizację, szczególnie w pogłowie bydła, którego ilość utrzymywała się na równym niemal poziomie, ok. 43 tys. sztuk. Wzrosła natomiast jakość, tzn. dobór odpowiednio wysokowydajnych ras. Podobnie przedstawia się sprawa z trzodą chlewną: 35-36 tys. szt. Ta hodowla w dużej mierze zależna była od ilości pasz przemysłowych, tak zresztą w programie sprzed

4 lat zakładaliśmy, że najważniejszym w tej dziedzinie zadaniem będzie poprawa jakości produkcji bydła i trzody, między innymi przez racjonalne żywienie. Dowodem poprawy jakości, jest wzrost mleczności krów z 1.800 do 2.250 litrów i powiększenie skupu mleka o 5 mln litrów czyli do 20.737 tys. litrów, gdy jeszcze przed 4 laty zakładaliśmy, że rocznie skupować będziemy ok. 12 mln litrów.

Skup 4 podstawowych zbóż wzrósł do 2.264 ton (wzrost o 800 ton), przeciętny roczny skup żywca wynosił 6.700 ton, ziemniaków wzrósł z 656 do 1.945 ton, a owoców z 3.505 do 4.470 ton.

Zakładaliśmy, że nakłady na kontynuację robót melioracyjnych wzrosną o 31% proc, a w rzeczywistości były one aż o 60% wyższe i wynosiły łącznie 115.213 tys. zł. Zdrenowano 3.927 ha gruntów ornych, zagospodarowano 861 ha użytków zielonych, wykonano 38,6 km regulacji rzek i potoków oraz 18,2 km obwałowań.

Zakładaliśmy elektryfikację 9 wiosek, a faktycznie elektryczność, kosztem 13.984 tys. zł., otrzymało już 12 miejscowości, a w nich 1.130 zagród! Prąd doprowadzono dzięki nakładom finansowym samych mieszkańców do wsi: Faliszowice, Piaski Drużków, Jastew, Żerków, Charzewice i Słone.

Wybudowano jedną agronomówkę w Szczepanowie i dwie filie POM w Wesołkowie i Szczurowej. W sumie na potrzeby rolnictwa wraz z mechanizacją wydatkowano 184.600 tys. zł., gdy przed 4-ma laty przewidywano, że na ten cel przeznaczony się ok. 200 mln zł. Tak więc łatwo obliczyć, że zadania rzeczowe i przewidywane na te cele nakłady na okres całej pięcioletki, zrealizowano prawie już w całości w trzech latach! Z zadowoleniem możemy więc stwierdzić, że w tej tak ważnej dziedzinie, jaką jest rolnictwo, program Frontu Jedności Narodu sprzed 4 lat w wielu wypadkach zrealizowany został z dużą nadwyżką.

PRZEMYSŁ

W programie sprzed 4 lat zakładaliśmy:

- budowę nowego zakładu pracy – Fabryki Opakowań Błazanych,
- rozbudowę Zakładów Pivowarsko-Słodowniczych,
- zakończenie prac przy wznoszeniu Przetwórnicy PZGS. Fabryka Opakowań Błazanych już pracuje.

Rozbudował się okocimski Browar i Przetwórnica PZGS. Ale nie tylko one, gdyż kosztem ok. 160 mln zł. prowadzono prace inwestycyjne w wymienionych fabrykach, oraz Spółdzielni Ceramicznej w Łysej Górze, Drzewnych Zakładach Przemysłu Terenowego w Brzesku i Spółdzielni Meblo-Artyzm w Wojniczu.

Przemysł brzeski daje już produkcję wartości ponad pół miliarda złotych, czyli o 14,7% więcej, niż przed 4 laty, a produkcja eksportowa tylko Okoci-

Spółdzielnia Kamionka w Łysej Górze.

nia, Łysej Góry i Wojnicza przekroczyła 90 mln zł. Trafia ona do kilkudziesięciu krajów całego świata.

Wzrosła także zdolność przerobowa zakładów mleczarskich do 79 mln zł., a więc o 38% w porównaniu z 1965 rokiem. Rozwinęło się rzemiosło, przybyły 43 warsztaty i w 504 punktach pracuje 740 osób. W całej więc gospodarce uspołecznionej powiatu zatrudnienie wzrosło o 34,7%. Nie udało się natomiast zrealizować tylko jednego zamierzenia – budowy Zakładów Naprawczych Taboru Samochodowego w Brzesku. Inwestycja ta posiada już gotową dokumentację, a inwestor, Przedsiębiorstwo Transportowo-Spedycyjne Budownictwa Węglowego w Katowicach wyłożyło już pokaźną kwotę na urządzenia komunalne, wspólne dla przyszłej fabryki i miasta. Inwestycja ta powstanie w najbliższych latach.

OBRÓT TOWAROWY

W programie sprzed 4 lat zakładaliśmy, że:

- do 1970 r. przybędzie ok. 60 nowych sklepów i 10 zakładów gastronomicznych.

Jest ich obecnie 506, wiele z nich urządzono w ostatnich latach. Np. PZGS oddał do użytku 12 nowych pawilonów handlowych, 3 sklepy i jeden zakład gastronomiczny. Powstało 20 magazynów na nawozy sztuczne, 2 magazyny materiałów budowlanych, 4 zbożowe, 4 na wapno nawozowe, 6 punktów skupu żywca, składnica maszyn rolniczych w Brzesku.

Otwarto 11 nowych zakładów gastronomicznych. Brzesko otrzymało 6 sklepów spożywczych, 5 zakładów gastronomicznych, sklep z pamiątkami i zakład foto-optyczny.

W 1968 r. handel osiągnął obroty w wysokości 674.503 tys. zł., a więc o ponad 126 mln zł. większe, niż przed 4 laty. W strukturze osiągniętych obrotów dominowały artykuły przemysłowe, było ich 63,9%. Nie do końca natomiast rozwiązano problem zaopatrzenia mieszkańców wsi w materiały budow-

Restauracja PSS Krakowianka w Brzesku.

lane, szczególnie cement i żelazo. Wzrosła ilość tych materiałów, lecz ciągle była niewystarczająca dla rosnącego w szybkim tempie budownictwa.

GOSPODARKA KOMUNALNA I MIESZKANIOWA

W programie sprzed 4 lat zakładaliśmy, że:

- z budownictwa rad, zakładów i spółdzielni w całej 5-latce przybędzie 3.800 izb,
- z budownictwa indywidualnego w mieście - 1.500 izb, na wsi - 1.100.
- na remonty kapitalne budynków przeznaczy się 8,9 mln zł.,
- w Brzesku rozpocznie się budowę wodociągów,
- kontynuowana będzie gazyfikacja powiatu
- do 1970 r. gaz otrzyma dalszych 10 wsi.

Oddano już do użytku 3.152 izby. Duże sumy w ostatnich 3 latach przeznaczono w postaci kredytów na budownictwo indywidualne. Kwota ta przekroczyła już 12 mln zł. Powstało nowe osiedle w Brzesku, wzniesione z funduszy rady narodowej, pierwsze w tym mieście spółdzielcze osiedle domków jednorodzinnych. Spółdzielcze budownictwo wkroczyło także do Łysej Góry. Do tej pory na budownictwo mieszkaniowe wydatkowano:

- z funduszy rad narodowych - 16.757 tys. zł.,

Nowy, spółdzielczy blok mieszkalny przy ul. Kościuszki w Brzesku.

- z kredytów na budownictwo indywidualne - 12.300 tys. zł.,
- z kredytów na budownictwo spółdzielcze - 21.003 tys. zł.

Nie sposób obliczyć natomiast dużych nakładów samych mieszkańców na ten cel. Remonty budynków mieszkalnych pochłonęły 6.659 tys. zł, a ogółem na remonty w całej gospodarce komunalnej i mieszkaniowej wydano już 11.956 tys. zł.

W 1968 r. rozpoczęto zapowiadaną ważną dla miasta Brzeska inwestycję, budowę wodociągu grupowego. Korzystać z niego będzie nie tylko Brzesko, ale wiele miejscowości wzdłuż trasy Brzesko - Łukanowice. Pierwszy rok budowy wodociągów to koszt 3.260 tys. zł. W powiecie przybyło 6,4 km sieci kanalizacyjnej.

Kończą się prace gazyfikacyjne w Mokrzych, Wojniczu i Jadownikach. Można było szybko prowadzić te prace, dzięki olbrzymiemu zaangażowaniu samych mieszkańców. I tak, w Mokrzych kosztem 3,3 mln zł. buduje się 12 km gazociągu, w Jadownikach - 22 km kosztem 4,6 mln zł, z czego 50% to wydatki mieszkańców, w Wojniczu - 16 km, kosztem 2,4 mln zł. Plan zakładał prowadzenie takich prac w 7 innych miejscowościach, jednak tam mieszkańcy nie wykazali takiej inicjatywy społecznej, jak w Mokrzych, Jadownikach i Wojniczu. Inwestycje te będą prowadzone w następnych latach, ale musi się na nie złożyć wysiłek i inicjatywa mieszkańców, a rada narodowa wówczas będzie mogła wspomóc je z funduszy przeznaczonych na popieranie czynów społecznych.

Na wsi wybudowano 5 nowych remiz strażackich, a w Brzesku wznosi się taki obiekt ze wspólnych środków i dla wspólnego użytku miasta, Fabryki Opakowań Blaszanych i przyszłych Zakładów Naprawczych Taboru Samochodowego.

Radykalnie zmienił się wygląd Brzeska i innych miejscowości. Masowe czyny, prace porządkowe zdecydowały o estetyce i upiększeniu wielu rejonów.

ZDROWIE i OPIEKA SPOŁECZNA

W programie sprzed 4 lat zakładano:

- budowę ośrodka zdrowia we Wojniczu,
- budowę w czynnie społecznym ośrodka, izby porodowej i apteki w Szczurowej,
- utworzenie z punktów felczerskich w Szczepanowie i Zabawie ośrodków zdrowia,
- powstanie przy Fabryce Opakowań Blaszanych przyzakładowej przychodni,
- rozpoczęcie starań o budowę szpitala powiatowego w Brzesku,
- zorganizowanie oddziału szpitala w ośrodku zdrowia w Czchowie,

- wydatkowanie 1,8 mln zł na remonty obiektów służby zdrowia,
- powiększenie kadry lekarskiej i pomocniczej.

Ale w tej dziedzinie liczą się nie tylko złotówki i nowe obiekty. Poprawa opieki lekarskiej, sprawniejsza obsługa chorych, skuteczniejsza działalność profilaktyczna i pełniejsza opieka społeczna, to niewymierne, a cenne wartości.

Zgodnie z programem, mieszkańcy Wojnicza otrzymali nowy ośrodek zdrowia wybudowany kosztem blisko półtora miliona zł. Spółdzielnie Zdrowia w Łysej Górze i Zaborowiu działają już w nowoczesnych obiektach. W Brzesku, kosztem 600 tys. zł., adaptowano dawny budynek administracyjny Prezydium PRN na przychodnię obwodową, rozszerzając równocześnie zakres jej działania. Wyremontowano kilka innych ośrodków w powiecie, a przy szpitalu powiatowym w Brzesku powstał budynek gospodarczy, wzniesiony kosztem 1.116 tys. zł. W Czchowie zorganizowano oddział szpitala powiatowego.

Rozpoczęło prace 12 nowych lekarzy (jest ich już 55-ciu), 9 dentyistów (jest 23) i 9 osób średniego personelu, który liczy obecnie 96 osób.

Ze stałej opieki społecznej korzysta 187 osób. Są to ludzie, znajdujący się w trudnych warunkach losowych, potrzebujący pomocy. Zabezpieczono pracę inwalidom, przystosowywano do normalnego życia ludzi kalekich, zapewniając im nabycie wszelkiego rodzaju protez, wózków inwalidzkich, aparatów słuchowych itp.

Niestety nie wszystkie zamierzenia udało się do końca przeprowadzić. Przede wszystkim, nie rozpoczęto budowy obiektów dla służby zdrowia w Szczurowej. Przed 4 laty mieszkańcy postanowili prowadzić tę inwestycję społecznie, ale nie zabezpieczyli ani środków, ani materiałów na ten cel. Podobnie nie powstała przychodnia przy Fabryce Opakowań Błazanych, gdyż trwają jeszcze prace budowlane. Brzesko i cały powiat czekają nadal na nowy szpital powiatowy. Przeprowadzono w tej dziedzinie wiele starań, uzyskując wstępne projekty i zapewnienie, że istnieje możliwość rozpoczęcia tej inwestycji jeszcze przed rokiem 1970.

OŚWIATA I KULTURA

W programie sprzed 4 lat zakładano:

- budowę do 1970 roku 8 nowych szkół o 48 izbach lekcyjnych (w Jadownikach, Jurkowie, Woli Przemysłowskiej, Woli Radłowskiej, Domostłowicach, Łękach i Stróży),
- budowę w Brzesku, kosztem 33 mln zł., Technikum Elektryczno-Mechanicznego,
- powstanie dalszych 20 Szkół Przynależności Rolniczego,

Przedszkole Okocimskich Zakładów Piwowarsko-Słodowniczych.

Klub MPGK.

- budowę przedszkola w Brzesku,
- oddanie do użytku 7 domów kultury na wsi, oraz rozpoczęcie budowy dalszych 4 obiektów,
- powstanie 2 nowych bibliotek, a także znaczne powiększenie księgozbiorów w istniejących,
- budowę stadionu i basenu kąpielowego w Brzesku, schroniska i restauracji w ośrodku wypoczynkowym w Czchowie, 7 sal gimnastycznych przy szkołach.

Nowe szkoły podstawowe wybudowano w Brzesku, Jurkowie, Jaworsku, Jadownikach, Łysej Górze i rozbudowano szkołę w Szczurowej. Ponadto kontynuuje się rozbudowę szkół w Filipowicach i Borzęcinie i budowę nowych w Woli Radłowskiej i Dobrocieszu. Również dobiega końca wznoszenie obiektów - budynku szkolnego, warsztatów i internatu - Technikum Elektryczno-Mechanicznego w Brzesku. Tak więc zamierzenia inwestycyjne w brzeskim szkolnictwie na całą 5-latkę, a więc lata 1966-70, wykonane zostały już prawie całkowicie! W tej dziedzinie mamy do odnotowania zresztą inne, budujące przykłady i fakty. Już 74 szkoły podstawowe (z wszystkich 96), posiada 4 i więcej nauczycieli, choć zakładaliśmy, że do końca 1970 r. będzie takich placówek tylko 71. Rozpoczęło pracę 116 nowych nauczycieli, wychowuje i kształci nasze

dzieci obecnie 715 pedagogów. Powiększyliśmy sieć szkolnictwa zawodowego i rolniczego. Działa 14 szkół przysposobienia rolniczego, 7 szkół zawodowych w tym 4 średnie (technika). Najmłodszy korzystać z 45 przedszkoli. Czynnych jest 85 różnych ognisk życia kulturalnego.

Ponadto powstał basen kąpielowy w Brzesku, nowe sale gimnastyczne w wielu szkołach i boiska sportowe w różnych miejscowościach.

DROGI I KOMUNIKACJA

W programie sprzed 4 lat zakładano:

- budowę 17 km dróg o twardej nawierzchni,
- odnowę ponad 84 km i ulepszenie 195 km dróg gruntowych,
- remont 177 km dróg państwowych,
- modernizację następujących tras: Uście Solne – Szczurowa, Brzesko – Jurków, Zabawa – Szczurowa, Radłów – Mokrzyńska, Tymowa – Łososina Dolna, Bieleza – Dębno,
- budowę mostów: na Dunajcu w Melsztynie, na Grabce w Strzelcach, na Uszwicy w Szczurowej oraz sześciu dalszych,
- że nakłady na drogi i mosty w latach 1965-1970 wyniosą blisko 190 mln zł.

Wybudowano już 76 km dróg twardych, 13 mostów i 11 przepustów. Poprawiono 39,1 km dróg twardych. Oblicza się, że planowane zadania na lata 1965-1970 do tej pory wykonano w 76%. Dodatkowo, ze środków państwowych, kosztem ponad 11 mln zł., prowadzono prace na drodze Łysa Góra – Jaworsko – Gwoździec. Koszt dotychczasowych inwestycji drogowo-mostowych wynosi 104 mln zł, w tym udział mieszkańców szacuje się na 41 tys. zł.

ILE TO WSZYSTKO KOSZTOWAŁO?

Oblicza się, że od roku 1965 Ziemia Brzeska otrzymała inwestycje rad narodowych, spółdzielczości, przemysłu terenowego i planu centralnego w wysokości 432.589 tys. zł!

Złożyły się na to:

- inwestycje rad narodowych 148.534 tys. zł
- inwestycje planu wojewódzkiego 23.568 tys. zł
- inwestycje spółdzielczości 106.756 tys. zł
- inwestycje planu centralnego 153.721 tys. zł

Musimy dodać do tego ponadto 32 mln zł. z Funduszu Rozwoju Rolnictwa na inwestycje typowo rolnicze oraz olbrzymią wartość czynów społecznych – 75.704 tys. zł! Czyny te pozwoliły na uzyskanie dodatkowych 12 izb lekcyjnych, 2 domów nauczyciela, 15 km sieci gazowej, 5 remiz strażackich, 73 km dróg nowych i ulepszonych, budynku

administracyjnego GRN, 3 km odnowionych ulic oraz wielu innych obiektów, jak boiska sportowe, zieleńce, chodniki, oświetlenie ulic itp.

Dokonajmy więc ostatecznego obrachunku wydatków w ostatnich latach. Do sumy inwestycji 432.589 tys. zł. dodajmy 32 mln zł. z FRR i 75.704 tys. zł. wartości czynów społecznych. Otrzymamy wówczas imponującą kwotę 540 milionów 293 tysięcy złotych. Tyle pieniędzy jeszcze nigdy w historii Ziemi Brzeskiej nie wydatkowaliśmy na jej rozwój dla dobra wszystkich mieszkańców.

Głosując na program Frontu Jedności Narodu w dniu 30 maja 1965 roku, mieliśmy wiele zapału, chęci i ambicji. Plany były realne, ale napięte i trudne. Dziś, po gospodarsku możemy powiedzieć, że dobrze przepracowaliśmy dni dzielące nas od tamtych wyborów. Zebraliśmy już i nadal zbieramy bogaty, nie tylko rolniczy plon...

PROGRAM I NOWE WNIOSKI

Współpraca, pomoc i kontrola, to obowiązek każdego z nas. Toteż w mijającej kadencji, mieszkańcy powiatu zgłosili liczne nowe wnioski i postulaty. Niosło je samo życie i jego potrzeby.

Toteż przyjęty w 1965 r. program wyborczy uzupełniono nowymi zadaniami. Nie wszystkie z nich były realne, czy możliwe do załatwienia. Trzeba je było „przymierzyć” do aktualnych możliwości, zarówno finansowych jak i materiałowych. A wiele z nich po prostu godziło w ogólny interes społeczny. Toteż, tylko rzeczywiście społecznie uzasadnione wnioski uzupełniły przyjęty program na lata 1965-1970. Było ich 475, przeważały postulaty o charakterze inwestycyjnym (298), pozostałe dotyczyły spraw gospodarczych i administracyjnych. Spróbujmy się także rozliczyć z tych wniosków. Dotychczas zrealizowano 197 postulatów gospodarczych, inwestycyjnych i administracyjnych kosztem 166.591 tys. zł., głównie w rolnictwie i budownictwie drogowym. Bo też tych dziedzin dotyczyły one najczęściej. Część z tych inwestycji omówiliśmy już poprzednio, przy podsu-

Dom Nauczyciela w gromadzie Iwkowa.

mowywaniu dorobku w poszczególnych dziedzinach, zasygnalizujemy więc tylko przykładowe sprawy.

Rolnictwo – dodatkowe wnioski wykonane kosztem 124.958 złotych; były to garaże dla kótek rolniczych, elektryfikacja 1023 gospodarstw, melioracja 1200 ha gruntów ornych.

Drogi – 24 wnioski, koszt 27.158 tys. zł., efekt – 73 km odnowionych dróg.

Gospodarka komunalna i mieszkaniowa – 6 wniosków, m.in. kontynuacja gazyfikacji Mokrzyšk, Jawornik i Wojnicza.

Oświata – 13 wniosków, koszt 8.675 tys. zł., efekt – 32 izby lekcyjne. Buduje się szkoły podstawowe w Filipowicach, Dobrocieszu i Woli Radłowskiej, wybudowano dom nauczyciela w Iwkowej – Nagorze.

Produkcja materiałów budowlanych metoda gospodarczą.

W toku realizacji znajduje się 50 postulatów o wartości 123.447 tys. zł. Na lata 1969-1970 plany PRN i GRN zawierają realizację dalszych 51 postulatów, których koszt szacowany jest na 51.096 tys. zł. Wszędzie potrzeba milionów złotych, setki ton materiałów. Toteż mimo olbrzymich wysiłków rad narodowych i inicjatywy mieszkańców, nie wszystkie dodatkowo zgłoszone wnioski będą mogły być wykonane do 1970 roku. Niestety, część z nich, niewielka zresztą, bo licząca około 100 postulatów, ale kosztownych w realizacji, gdyż wymagających ok.200 mln zł. nakładów, zostanie zrealizowana dopiero po roku 1970.

NASZ PROGRAM LATA 1969-1970

Podstawą programu wyborczego Powiatowego Komitetu Frontu Jedności Narodu na najbliższe lata są generalne założenia i kierunki rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturalnego zawarte w aktualnym narodowym planie 5-letnim. W przemyśle jest to pięciolatka jakości, a w rolnictwie szybkiego postępu.

Dokarmianie małych prosiąt.

ROLNICZY SPICHLERZ – Ziemia Brzeska jest i pozostanie takim regionem. Zakłada się uzyskanie w br. średnich plonów 4 podstawowych zbóż w wysokości 21,5 q/ha, a w 1970 roku już 23 q/ha, ziemniaków 170 q/ha, buraków cukrowych 365 q/ha, oleistych 18 q/ha. By osiągnąć tak wysokie plony, spełnione muszą być podstawowe warunki: w br. zużycie nawozów sztucznych powinno wynosić co najmniej 80 kg NPK na 1 ha, zwiększyć się jeszcze musi poziom wiedzy fachowej rolników, pokaźne muszą być nakłady finansowe na mechanizację, urządzenia i usługi rolnicze, masowymi stać się powinny chemiczne środki ochrony roślin. Nie zadawalają nas już zamierzenia sprzed 4 lat, kiedy np. planowaliśmy, że średnie plony zbóż w wysokości 21 q/ha osiągniemy w 1970 r. Dziś tę liczbę podnosimy o dalsze 2 q.

W hodowli bydła i trzody chlewnej, stan pogłowa utrzyma się na istniejącym poziomie, ale nadal zmierzać się będzie do radykalnego zwiększenia wysokowydajnych ras.

Kontraktacją zbóż zakłada się objąć 1500 ha gruntów ornych, a buraków cukrowych i pozostałych upraw przemysłowych – 1.158 ha.

Zabiegów środkami chemicznymi przeprowadzi się co najmniej na 42 tys. ha rocznie, a więc na 90% ogółu gruntów ornych. Potrzeba na to ok.288

Rolnicy powiatu brzeskiego korzystają z traktorowych rozsiewaczy wapna.

ton tych środków. Do 280 ciągników wzrośnie park maszynowy kółek rolniczych.

Prace melioracyjne nadal prowadzi się będzie na szeroką skalę i w niestabnym tempie. Kosztem 27.200 tys. zł. planuje się drenowanie i zagospodarowanie pomelioracyjne na obszarze 1.170 ha w br. Za 134.200 tys. zł. w r.1970 zamierza się zdrenować dalszych 900 ha gruntów ornych, zagospodarować 200 ha i wybudować 35 deszczowni.

W zakresie elektryfikacji, 1970 r. to prace polegające na doprowadzeniu prądu kosztem 3 mln zł. do wsi Ruda Kameralna i Borowa.

Prace drogowe prowadzone będą w br. ze środków budżetowych na szlakach lokalnych. Za 3.465 tys. zł. przeprowadzi się modernizację 5 km dróg o nawierzchni twardej, 6,5 km odnowi się, a 5 tys. m² wyremontuje się (remont cząstkowy). Liczą się tu także fundusze gromadzkie (4.300 tys. zł.) i czyny społeczne. Wstępnie zakłada się, że przekroczyć one 14 mln zł., ale nie jest to ostateczna kwota, gdyż postanowiono wybudować co najmniej 25 km dróg. Gwarantuje się na ten cel dotację państwową w wysokości ponad 2 mln zł., która może być znacznie zwiększona, w miarę rozwijania zakresu rzeczowego czynów na drogach. Tempo robót drogowych w 1970 r. będzie podobne.

W br. gotowy będzie most w Gosprzydowej (wartość 1.655 tys. zł), trwa budowa drugiego mostu w Maszkienicach wartości 2 mln. zł. (zapoczątkowana w czynie społecznym, a prowadzona obecnie z funduszy państwowych). Trwa już budowa bazy materiałowo technicznej dla PZDL. W 1968 r. wydatkowano 500 tys. zł., na najbliższe dwa lata zabezpieczono środki w kwocie 2.100 tys. zł., a całość kosztować będzie 5.338 tys. zł.

PRZEMYSŁOWE INWESTYCJE – skoncentrowane zostaną w przemyśle terenowym i spółdzielczości. W przemyśle terenowym produkcja wzrośnie o 8,2%, a zakłady mleczarskie osiągną produkcję w wysokości 80 mln zł. Wzrasta o 19,6% także wartość usług przemysłowych dla ludności. W latach 1969-70 przewidziano 5.471 tys. zł. na dalszą rozbudowę Brzeskich Zakładów Przemysłu Terenowego. W ostatnim kwartale br. nastąpi całkowite zakończenie budowy Fabryki Opakowań Blaszaných, na co wyłoży się 116 mln zł. Młyny w Borzęcinie, Brzesku i Gnojniku zmodernizowane zostaną kosztem ok. 300 tys. zł. Rozpocznie pracę w Brzesku piekarnia WSS Spółem. Powiatowa Spółdzielnia Usług Wielobranżowych Nowość w Brzesku, w latach 1969-70 wybuduje w tym mieście pawilon obsługi samochodów i dwa mikropawilony w Czchowie i Szczurowej. Spółdzielnie Mleczarskie z Brzeska i Szczurowej, zmodernizują i wybudują nowe zlewnie mleka.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Brzesku wybuduje szklarnię i stworzy

bazę zieleni. Globalna wartość produkcji przemysłu terenowego, łącznie z planem centralnym wzrośnie do 607 mln zł.

DLA POTRZEB HANDLU, szczególnie spółdzielczości wiejskiej, powstaną pawilony w Dołędze, Jaworsku, Roztoce, Olszynch, Kątach, Jastwi i Łoponiu, kilka magazynów nawozowych, zbożowych i paszowych. Dębno i Czchów otrzymają zakłady gastronomiczne, Zakliczyn – wiejski dom towarowy, Brzesko – bar szybkiej obsługi WSS przy dworcu PKS.

NOWE MIESZKANIA, budowane będą przez Fabrykę Opakowań Blaszaných w latach 1969-70, w ilości 110 izb kosztem 5.458 tys. zł. W 1970 r. wznowi się budownictwo rad narodowych (1.200 tys. zł). Kredyty na budownictwo indywidualne: 1969 r. – 4.400 tys. zł, 1970 r. – 4.500 tys. zł. Kapitalne remonty budynków zabezpieczy się sumą 5,1 mln złotych. Wodociąg na trasie Łukanowice – Brzesko będzie najpoważniejszą i najbardziej kosztowną inwestycją w gospodarce komunalnej. W dwóch latach przeznaczy się na ten cel 26,2 mln zł, a na przebudowę i kanalizację tylko jednej ulicy w Brzesku, ul. Obrońców Stalingradu 4,3 mln zł. Remiz strażackich aktualnie budujemy 10, z czego 8 powinno być przekazanych do użytku do 1970 r.

Fragment budowy Fabryki Opakowań Blaszaných w Brzesku.

Pawilon letni PSS w Brzesku.

SZPITAL POWIATOWY (w dotychczasowych pomieszczeniach) remontować się będzie w br. kosztem 1,5 mln zł. Kontynuowane będą starania o rozpoczęcie budowy nowych obiektów dla tego szpitala. Ilość placówek służby zdrowia będzie następująca: 10 ośrodków, 5 spółdzielni, 3 przychodnie z ewentualnością zorganizowania czwartej, lecz nie wcześniej jak dopiero w 1970 r. przy Fabryce Opakowań Błazanych w Brzesku. Będzie to druga przyzakładowa przychodnia w powiecie. Zakończona zostanie także budowa ośrodka w Borzęcinie.

POTRZEBY SZKOLNICTWA stale rosną. Zakończy się budowę szkół podstawowych w Woli Radłowskiej, Woli Przemysłowskiej i Dobrocieszu, a rozpocznie w Łękach i Stróżach, czyli miejscowościach, które znalazły się w programie wyborczym z 1965 r., precyzującym zadania do 1970 r. Powstanie też internat przy szkole specjalnej w Złotej. Łączny koszt tych inwestycji – 19.972 mln zł. Rozbudowę szkół zakończy się w Borzęcinie Dolnym i Filipowicach. Na remonty kapitalne obiektów szkolnych w br. potrzebne jest 1,7 mln zł. Domy kultury oddane zostaną do użytku w Pojawiu, Iwkowej, Jadownikach i Marcinkowicach. Trwać będzie budowa takiego obiektu w Biadolinach.

INWESTYCJE – jak zwykle w poważnej mierze dostępne środki będą decydowały o możliwości realizacji wymienionych planów i zamierzeń. Rady narodowe na inwestycje przeznaczają w 1969 r. – 58 mln zł., w 1970 – 65 mln zł. Rolnictwo – w obu latach otrzyma 65,5 mln zł. Roboty melioracyjne koncentrować się będą głównie w rejonie wschodniego Borzęcina, Szczurowa – Włoszyn, Łęki i Wola Radłowska. Do funduszy rad narodowych, jak zwykle, trzeba dodać środki inwestycyjne innych jednostek. Do końca 1979 r. łącznie wyniosą one ok. 375 mln zł., w tym czyny społeczne 50 mln zł.

Wróćmy jeszcze raz do naszych obliczeń sumujących inwestycje w powiecie, w latach 1965-68, które zamknęły się kwotą 540.293 tysięcy złotych i dodajmy planowane nakłady na lata 1969-70 w wysokości 375 mln zł. W ten właśnie sposób nie trudno się doliczyć, że trwały majątek Ziemi Brzeskiej w latach 1965-70 powiększy się o 915 mln zł., a więc o niemal miliard złotych. Już obecnie można przewidywać, że wówczas będzie on o ok. 80 mln zł większy, niż to przewidywano w założeniach programowych przed 4 laty.

Rok 1969, a więc pierwszy z tutaj omawianych, tylko w budżecie Powiatowej Rady Narodowej przyniesie ponad 150 mln złotych:

- oświata otrzyma 47 mln zł.,
- rolnictwo 34 mln zł.,
- zdrowie 27 mln zł.,
- gospodarka komunalna 10 mln zł.

PODSTAWOWE KIERUNKI ROZWOJU W LATACH 1971-1975

Na przestrzeni ostatnich czterech lat posunęliśmy się daleko naprzód w realizacji wielkiego i ambitnego programu, jaki postawiła przed nami kierownicza siła naszego narodu, Polska Zjednoczona Partia Robotnicza.

To wszystko, co osiągnęliśmy w tym okresie, było zasługą mądrej i dalekowzrocznej polityki partii i rządu, zmierzających do dalszej poprawy warunków materialnych, socjalnych i kulturalnych ludności. Na pewno wszyscy cieszymy się z tych sukcesów, potwierdzających w dobitny sposób, słuszność wybranej przez nas drogi, drogi budownictwa socjalistycznego, po której kroczymy, realizując politykę PZPR i sprzymierzonych z nią stronnictw politycznych. Ale równocześnie zdajemy sobie sprawę, jak wiele pozostało nam jeszcze do zrobienia, ile pilnych spraw czeka na załatwienie. Potrzeby te, z każdym rokiem zwiększają się, takie jest bowiem prawo społecznego rozwoju. Kierując się tą zasadą, Powiatowy Komitet Frontu Jedności Narodu przedstawia podstawowe kierunki działania w latach 1971-75. Postępując zgodnie z tymi kierunkami, możemy mieć pewność, że do bogatej historii rozwoju społecznego i gospodarczego naszego powiatu, całej Ziemi Brzeskiej, dołączymy jeszcze jedną piękną kartę, nowych osiągnięć uzyskanych w każdej dziedzinie życia.

Główne założenia i kierunki rozwoju gospodarki rolnej, zgodnie z uchwałami V zjazdu PZPR, stawiają przed nami, jako podstawowe zadanie, dalszy szybki wzrost produkcji roślinnej, a szczególnie podniesienie produkcji zbóż i pasz, które w efekcie stworzą warunki do zwiększenia produkcji zwierzęcej. Struktura rolnictwa na terenie powiatu, charakteryzująca się nadal dużym rozdrobnieniem gospodarstw i na ogół wystarczającą siłą roboczą w rolnictwie, w zasadzie przesądza o kierunkach jego rozwoju.

Hodowla pozostanie główną podstawą produkcji rolnej, przy równoczesnym rozwijaniu sadownictwa i warzywnictwa oraz uprawy roślin przemysłowych. Przy stale wzrastającej ilości środków produkcyjnych, możemy w naszych warunkach glebowo-klimatycznych znacznie podnieść plony tych upraw, zwiększając tym samym dochodowość gospodarstw.

Socjalistyczne przeobrażenia w rolnictwie będą nadal rozwijane: gospodarcze i organizacyjne umocnienie kółek rolniczych, popieranie zbiorowych form gospodarowania oraz doskonalenie metod planowania i zarządzania w rolnictwie.

Osiągnięcie plonów 4 podstawowych zbóż co najmniej w granicach 25 q/ha, ziemniaków 195

Ogród kwiatowy WSR w Okocimiu.

q/ha, buraków cukrowych 375 q/ha, jest w tej sytuacji całkowicie możliwe.

Pogłowie zwierząt gospodarskich powinno osiągnąć 46 tys. szt. bydła, 37 tys. szt. trzody chlewnej, 3,6 tys. szt. owiec, przy równoczesnym spadku pogłowia koni do 7,5 tys. szt.

Melioracje będą miały wpływ na polepszenie jakości gleby. Planuje się zmeliorowanie w latach 1971-75 około 6 tys. ha gruntów ornym i przeprowadzenie zagospodarowania pomelioracyjnego na obszarze 1.100 ha. Prace takie, prowadzić się będzie też na 100 ha łąk i pastwisk, a obwałowania i melioracji rzek dokona się na długości ok. 21 km. Koszt tych prac będzie znaczny – ok. 175 mln zł, czyli większy, niż wydatkowano na te cele w bieżącej 5-lacie.

Komasacja, to ważny czynnik usprawniający produkcję rolną. Zamierza się przystąpić do niej zgodnie z uchwałami z ubiegłego roku, mówiącymi o scalaniu i wymianie gruntów.

Zużycie nawozów sztucznych wzrośnie szczególnie w ostatnich 2 latach przyszłej 5-latki. Łącznie przekaże się 10 tys. ton nawozów, co pozwoli uzyskać zużycie nawozów w czystym składniku na poziomie 168,4 kg na ha. Dostawy wapna nawozowego powinny wynieść 12,3 tys. ton i tylko od rolników zależeć będzie właściwe wykorzystanie tych, nieodzownych już dziś w produkcji nawozów.

Drogi – ciągle będą pierwszoplanowym zagadnieniem gospodarczym. Dążyć się będzie do rozszerzenia komunikacji autobusowej i zbliżenia terenów turystycznych, przez stworzenie dogodnych dojazdów. Zakłada się utrzymanie dotychczasowego tempa budowy nowych dróg, a więc nie mniej niż 25 km rocznie. W miarę uzyskiwania sprawniejszego i liczniejszego sprzętu drogowego, dokonywać się będzie rocznie ok. 15 km odnowy dróg twardych i ok. 12 km modernizacji dróg. Do jednej z najkosztowniejszych inwestycji w tej dziedzinie, będzie należała budowa mostu na Dunajcu w Melsztynie. A do najpoważniejszych tras objętych planem remontów przez WZDP, należą drogi: Żabno -Woj-

nicz, Brzesko – Nowy Sącz i Brzesko – Szczurowa. Zakłada się także ulepszenie, względnie modernizację i wzmocnienie istniejących ciągów, a więc nie przystosowanych do wzrastającego obciążenia. Takie prace planuje się prowadzić na drogach: Uście Solne – Zaborów – Wietrzychowice, Szczurowa – Biskupice Radłowskie i Brzesko – Szczurowa.

Głównym sposobem budownictwa drogowego, podobnie jak dotychczas, będą czyny społeczne i dotacje na te cele: państwowe i z funduszu gromadzkiego. Dotychczasowe zainteresowanie i zaangażowanie ludności tymi pracami, pomoc wszystkich ogniw administracji państwowej i organizacji politycznych, jednostek gospodarczych, instytucji i zakładów pracy, pozwalają przypuszczać, że ambitne zamierzenia budownictwa drogowego w latach 1971-75 wykonane zostaną, podobnie jak w bieżącej 5-lacie, z nadwyżką, ku ogólnemu zadowoleniu całego społeczeństwa.

W przemyśle terenowym, w latach po r. 1970, powinien nastąpić dalszy rozwój produkcji dla potrzeb kraju i eksportu oraz wzrost usług świadczonych dla ludności. Dlatego też, w pierwszym rzędzie położony zostanie nacisk, na pełne wykorzystanie istniejącej mocy produkcyjnych, głównie przez właściwą eksploatację maszyn i urządzeń, zwiększenie współczynnika zmianowości i lepsze wykorzystanie powierzchni produkcyjnych. Dodatkową produkcję osiągnie się dzięki zakończeniu trwających inwestycji, modernizacji fabryk i urządzeń. M.in. rozbudowę i modernizację przejdą Okocimskie Zakłady Piwowarsko-Słodownicze. W pionie WZGS na pierwszy plan wysuwa się sprawa produkcji prefabrykatów budowlanych i zwiększenie możliwości wytwarzania wód gazowanych. Zdolność produkcyjna naszych zakładów mleczarskich, powinna zapewnić właściwy przerób zwiększonej ilości mleka.

Dla zlikwidowania istniejących jeszcze niedoborów materiałów budowlanych, ograniczających rozwój przede wszystkim inwestycji indywidualnych (mieszkaniowych i gospodarczych), koniecznym

Spółdzielnia Mleczarska w Czchowiu.

będzie, obok zwiększenia produkcji w istniejących i nowo organizowanych wytwórniach, rozwinięcie w szerszym niż dotąd zakresie, produkcji tych materiałów przez zespoły chłopskie, kółka rolnicze i spółdzielczość.

W latach 1971-75 wybudowany zostanie w Brzesku nowy zakład przemysłowy – Zakłady Naprawcze Taboru Samochodowego Przemysłu Węglowego. Wartość tej inwestycji szacuje się na ok. 90 mln zł.

W rozwoju usług, jako główne kierunki przyjmuje się: naprawy przedmiotów trwałego użytku m.in. usługi radiowo-telewizyjne, naprawę zmechanizowanego sprzętu domowego, naprawę i obsługę pojazdów mechanicznych, pralnictwo i usługi dla rolnictwa. Szczególny nacisk położony zostanie na rozwijanie usług na wsi i w miejscowościach aktywowanych, tj. w Brzesku, Szczurowej, Wojniczu, Czchowie i Zakliczynie. Nowe punkty usługowe zlokalizowane zostaną w powstających domach mieszkalnych (partery), oraz specjalnych pawilonach spółdzielczych. Handel musi być przygotowany na wzrost obrotów. Zapewnić należy większe dostawy wszystkich towarów rynkowych i poszerzyć sieć placówek handlowych. Toteż WSS Spółtem Oddział w Brzesku zamierza wybudować nowe placówki, podobnie jak PZGS m.in. w Borzęcinie, Czchowie, Dębnie, Jasieniu, Wojniczu, Zakliczynie i innych miejscowościach. Nowe zakłady gastronomiczne powinny powstać w Wojniczu, Borzęcinie, Zabawie, Przybystawicach, Jadownikach, Gnojniku, Tymowej i Łysej Górze.

Zatrudnienie dzięki rozwojowi przemysłu, a głównie usług i handlu, powiększy się o ok. 1.200 osób. Przyjmując stałą migrację poza powiat, zwłaszcza do większych miejscowości w celu podejmowania pracy, liczba mieszkańców Ziemi Brzeskiej powiększy się nieznacznie i oscylować będzie wokół 100 tys. osób. Wyraźnie natomiast zwiększy się liczba mieszkańców Brzeska, która już w 1975 r. powinno wynosić ok. 11,5 tys. Znajdą oni zatrudnienie w nowo powstających zakładach produkcyjnych i będą mogli zamieszkać w mieszkaniach spółdzielczych.

Sieć szkół podstawowych w zasadzie jest już wystarczająca. Planuje się więc tylko budowę 11 obiektów szkół podstawowych w: Grabnie, Dzierżanicy, Rudzie Kameralnej, Wojniczu, Wał Rudzie, Wróblowicach, Niedzieliskach, Piaskach Drużkowie oraz nowego budynku dla Liceum Ogólnokształcącego w Brzesku, a także Zasadniczej Szkoły Mechanizacji Rolnictwa w Zakliczynie i Szczurowej. Świetlice przybędą głównie w budowanych domach strażaka, natomiast nowe domy kultury winny powstać w Czchowie, Wojniczu i Zakliczynie (ten ostatni, powstanie po adaptacji budynku dotychczasowej siedziby Prezydium GRN). Inwestycyjne wysiłki skoncentruje się w tej dziedzinie na wszystkich budowanych już obiektach. Zakłada

Pralnia w Brzesku.

się, że ilość ognisk życia kulturalnego na wsi (kluby, świetlice, klubo-kawiarnie, biblioteki, domy kultury) będzie identyczna z ilością wiosek. Każda więc wieś posiadać będzie własne centrum życia kulturalnego i rozrywkowego.

W zakresie służby zdrowia czynić się będzie wszystko, by stan zdrowotności społeczeństwa był coraz lepszy. Wysiłki zdążać będą w kierunku zwiększenia ilości łóżek dla chorych wymagających leczenia szpitalnego, oraz lepszych warunków przyjęć i obsługi chorych w niektórych rejonach powiatu. Podejmować się będzie ciągłe starania, by rok 1975 był rokiem zakończenia budowy nowego szpitala powiatowego w Brzesku. Jest to niezwykle trudne zadanie, gdyż koszt takiej inwestycji sięga 90 mln zł., a trzeba pamiętać, że ponadto trzeba wybudować inne towarzyszące inwestycje, np. oczyszczalnię ścieków, kanalizację, główne i zapasowe ujęcie wody. I właśnie te ważne inwestycje muszą być gotowe wcześniej, niż sam budynek czy budynki szpitala. Ponowi się starania, by w czynnie społecznym doprowadzić do budowy ośrodków zdrowia w Szczurowej i Dębnie. Dla Spółdzielni Zdrowia także przygotowywać się będzie odpowiednią bazę lokalową.

Urządzenia komunalne i budownictwo mieszkaniowe w znacznym stopniu rzutować będą na poprawę warunków bytowych i życiowych mieszkańców. Zakłada się całkowite rozwiązanie pro-

blemu zaopatrzenia w wodę Brzeska oraz budowę wodociągów lokalnych w Szczurowej, Czchowie i Zakliczynie. W przypadku Szczurowej istnieje możliwość rozpoczęcia prac jeszcze przed 1970 r. Być może uda się także, przygotować do podłączenia kilka miejscowości, położonych wzdłuż trasy głównego rurociągu Łukanowice – Brzesko. W ten sposób otrzymałyby te miejscowości wodę, bez konieczności budowy odrębnych lokalnych ujęć. Pierwszy etap tej niezwykle ważnej inwestycji kosztem 90 mln zł., zakończy się w latach 1972-73 (będzie to wodociąg główny). Drugi etap budowy tego wodociągu, planuje się kontynuować dopiero po roku 1980.

Zabezpieczenie wody dla Brzeska, to nie tylko poprawa warunków sanitarnych i higienicznych miasta, ale równocześnie tworzenie odpowiednich warunków dla rozwijającego się przemysłu. Z tą inwestycją wiąże się nierozdzielnie budowa kanalizacji w Brzesku. Obecnie miasto tylko częściowo posiada kanalizację burzową, natomiast w ogóle nie ma kanalizacji fekalnej, bez której trudno mówić o dalszym prawidłowym rozwoju miasta. Podjęte zostały wysiłki, by i tę inwestycję zrealizować latach 1971-75, a potrzebnych będzie na ten cel około 1 mln zł!

Połączenie tych dwóch inwestycji gospodarki komunalnej, wodociągu i kanalizacji, obrazuje, jak olbrzymie i kosztowne zadania czekają nas w najbliższych latach. Prowadzić się będzie oczywiście jeszcze wiele innych prac, zmierzających do podniesienia wygody i estetyki w miastach i osiedlach. Planuje się założenie nowych punktów oświetleniowych w Brzesku i innych miejscowościach, zwiększenia liczby telefonów itp. Trzeba również przygotować tereny pod budownictwo mieszkaniowe, gdyż przewiduje się, że do 1975 r. powiat wzbogaci się o 1,1 tys. izb mieszkalnych z budownictwa spółdzielczego, 408 z budownictwa państwowego oraz ponad 2 tys. izb z budownictwa indywidualnego. W sumie 3.608 izb mieszkalnych!

Obiekty kąpieliska w Brzesku.

Jezioro Czchowskie.

Wypoczynek, turystyka i sport też znajdują się w centrum uwagi gospodarzy terenu i masowych organizacji. Dążyć się będzie do zapewnienia godnych warunków wypoczynku w już istniejących ośrodkach, np. basenie kąpielowym w Brzesku czy terenach rekreacyjnych w Czchowie. Ale przecież Ziemia Brzeska jest przebogata w piękne krajobrazy, przecinając ją liczne rzeki, południowa jej część jest górzysta i zalesiona. Już obecnie ściąga tam wielu turystów i wypoczywających z całego kraju, kusi ich krajobraz, przyciągają liczne, zabytki historyczne. Lata następne przyniosą dalsze zagospodarowanie tych terenów, a turystyka stanie się ważkim problemem dla powiatu.

I tak zakończyliśmy naszą „wędrówkę” przez ponad pół wieku Ziemi Brzeskiej. Dokonaliśmy konfrontacji przedwojennego okresu, próby podsumowania rozwoju w ciągu 25 lat władzy ludowej oraz nakreśliliśmy główne kierunki rozwoju powiatu do 1975 roku. Ten bogaty program, jaki przedkłada wyborcom Komitet Powiatowy Frontu Jedności Narodu, świadczy o konkretnych planach przyszłościowych, ale równocześnie jest poważnym zobowiązaniem dla wszystkich. Dla każdego mieszkańca Ziemi Brzeskiej.

Program, opracowany w oparciu o wytyczne i zadania uchwalone na V Zjeździe Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, nakreśla realną wizję wszystkich dziedzin naszego życia społecznego, gospodarczego, kulturalnego i socjalnego. Lecz choć na jego realizację zapewnia się olbrzymie kwoty, choć do jego wypełnienia zobowiązuje się rady narodowe i inne instytucje, program ten musi stać się częścią każdego z nas. I tylko wówczas, gdy znów po czterech latach będziemy bilansowali nasz trud, okaże się, że w twórczym wysiłku minął każdy nasz dzień. Trzeba pamiętać o tym, oddając 1 czerwca 1969 roku głos na program Frontu Jedności Narodu. Na nasz program!

OBYWATELE!

1 czerwca – wybory!

Oddamy wszystkie głosy na kandydatów Frontu Jedności Narodu, na godnych przedstawicieli społeczeństwa polskiego!

Powszechnym udziałem w wyborach:

*– ZAMANIFESTUJEMY jedność narodu polskiego,
– ZAAKCEPTUJEMY program naszego wspólnego działania na rzecz budowy siły i pomyślności Polski.*

Głosować będziemy za dalszym rozwojem i rozkwitem Polski Ludowej, za socjalizmem i pokojem!

1 czerwca – wszyscy do urn wyborczych!

– wszystkie głosy na listy FJN!

Niedziela wyborcza w powiecie brzeskim

W niedzielę, 1 czerwca 1969 roku, odbywało się głosowanie na posłów i radnych rad narodowych wszystkich stopni. W wielu miejscowościach wyborcy gromadzili się przed lokalami wyborczymi już we wczesnych godzinach rannych. Bywały przypadki, że na godzinę przed terminem rozpoczęcia głosowania ludzie oczekiwali swej kolejki. Było tak w Brzesku, Zaborowie, Łysej Górze, Pałenicy i w innych miejscowościach. Pierwszym głosującym wyborcom, harcerze wręczali kwiaty.

Do jednych z pierwszych wyborców w lokalu wyborczym w Domu Nauczyciela w Brzesku należał Tadeusz Rybak z żoną i córką. Otrzymał bukiet pięknych róż. W Okocimiu do urny wyborczej pierwszy przystąpił Stanisław Pajor, drugim był Bronisław Senderak. Przykładnie, w dniu wyborów występowali członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych. W wielu miejscowościach do urn przychodzili zbiorowo, w mundurach. Grupami głosowali nauczyciele, a także młodzież, na przykład członkowie kół Związku Młodzieży Wiejskiej w Przybysławicach, w Mokrzykach, w Buczu. Podobnie w wielu miejscowościach, kobiety z kół gospodyń wiejskich, na przykład z Górki, Zdrochca i Złotej. Załoga Browaru Okocim przybyła do głosowania z orkiestrą, a osobom starszym i słabym, zakład zapewnił środki transportowe. Służbę informacyjną i porządkową pełnili harcerze oraz strażacy. Szczególnie wyróżnili się strażacy z Zaborowa, Zabawy, Wał Rudy, Woli Radłowskiej, Marcinkowa, Wojakowej i Brzeska. Specjalną opieką otoczono ludzi starszych i słabych, którym władze zapewniły środki lokomocji, aby łatwiej mogli się dostać do lokali obwodowych komisji wyborczych.

Wyniki wyborów

W wyborach do Sejmu PRL i rad narodowych w dniu 1 czerwca 1969 roku wybrani zostali:

– na posłów do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej:

1. Józef Nagórzanski
2. Witold Kasperski
3. Stanisław Jodłowski
4. Tadeusz Michałek
5. Franciszek Mleczek

– na radnych Wojewódzkiej Rady Narodowej wybrani zostali:

1. Andrzej Czyż
2. Janina Hnatowicz
3. Maria Matras
4. Karolina Piotrowska
5. Zbigniew Mazur

Powiatowa Rada Narodowa została wybrana w składzie 55 radnych.

Pierwsza sesja Powiatowej Rady Narodowej

10 czerwca 1969 roku, Powiatowa Rada Narodowa w Brzesku odbyła pierwszą sesję. Na sesji zabrał głos przewodniczący Powiatowego Komitetu Frontu Jedności Narodu, I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nędza. Powiedział on m.in., że w czasie 65 przedwyborczych spotkań z kandydatami, zgłoszono pod adresem przyszłych władz 247 postulatów i wniosków, z czego 53 wyjaśniono już w czasie dyskusji. W rejestrze Powiatowego Komitetu FJN pozostały 194 wnioski, w tym 113 o charakterze gospodarczym i 81 o charakterze administracyjnym i organizacyjnym. Wstępnie oceniono, że 139 wniosków jest realnych i te przekazano zainteresowanym władzom, instytucjom i spółdzielniom do realizacji. Mówca w swoim wystąpieniu stwierdził, że powszechny udział wyborców powiatu brzeskiego w wyborach do Sejmu i rad narodowych był wyrazem całkowitego poparcia programu wyborczego FJN i kandydatów na posłów i radnych.

Na wspomnianej sesji, Powiatowa Rada Narodowa wybrała Prezydium, w skład którego weszli:

- przewodniczący Prezydium – Jan Szczepaniec,
- zastępca przewodniczącego – Mieczysław Garlicki,
- sekretarz Prezydium – Stanisław Kulinowski,
- członkowie Prezydium – mgr Franciszek Stopa i Józef Płachta,

Przewodniczący Prezydium, Jan Szczepaniec urodził się we wsi Lubień, w powiecie myślenickim, w rodzinie chłopskiej. W czasie swej długoletniej działalności partyjnej i społecznej piastował szereg odpowiedzialnych funkcji, m.in. od 1954 roku był radnym PRN, pełnił też funkcję sekretarza KP PZPR. Przez 7 lat był sekretarzem Prezydium PRN, a 4 lata

Trybuna.

Zgromadzeni uczestnicy.

...przez posła dra Franciszka Mleczo.

Młodzież.

Orkiestra okocimska.

Wręczania dowodów osobistych młodzieży z ukończonym 18 rokiem życia przez sekretarza KW PZPR mgr. Andrzeja Czyża,

***Wiec przedwyborczy na stadionie
Okocimskiego Klubu Sportowego, 1969 r.***

fot. mgr Konstantyn Bujak

SKŁAD OSOBOWY CZŁONKÓW POWIATOWEJ RADY NARODOWEJ W BRZESKU
WYBRANYCH W DNIU 1.VI.1969.r

Tabela 1

Lp.	Nazwisko i imię	Rok urodzenia	Miejsce zamieszkania	Wykształc.	Zawód wyuczony	Miejsce Pracy	Przynal. partyjna	Przynal. do organizacji	Funkcja społeczna	Czy był Radnym	Czy był członkiem komisji	Odnaczenia państwowe
1.	Bodzioch Wilhelmina	1924	Zabawa 4	podst.	rolnik	na roli	bezp.	-	-	nie	nie	nie
2.	Bobrowski Aleksander	1893	Okocim Górny	średnie zawodowe	rolnik	na roli	ZSL	-	-	tak	tak	Odnaka za zasługi dla woj. i miasta
3.	Bogusz Eugeniusz	1930	Brzesko Brzezowiecka 3	średnie ogólne	oficer WP	Pow. Sztab Woj. Brzesko	PZPR	-	-	nie	nie	nie
4.	Boraca Irena	1929	Borzęcin 98	średnie	pracownik umysłowy	Kasa Spółdz. Borzęcin	ZSL	-	-	nie	nie	Honorowa odznaka za zasługi dla org. społecz.
5.	Mgr Czarnik Józef	1923	Bochnia Dąbrowskiego 15	wyższe	mgr ekonomi	Dyr. NBP O/Brzesko	ZSL	—	-	tak	tak	nie
6.	Dąbrowa Barbara	1924	Wokowice 127	np. średnie	rolnik	na roli	ZSL	-	-	nie	nie	nie
7.	Dobrzański Franciszek	1931	Brzesko Kościuski 64	średnie ekonomiczne	ekonomista	PZGS Brzesko	ZSL	-	-	nie	nie	nie
8.	Dyla Zofia	1920	Brzesko Krótka 4	średnie	pracownik urnysłowy	PZGS Brzesko	PZPK	-	-	tak	tak	Złoty Krzyż Zasługi

Tabela 2

Lp.	Nazwisko i imię	Rok urodzenia	Miejsce zamieszkania	Wykształc.	Zawód wyuczony	Miejsce Pracy	Przynal. partyjna	Przynal. do organizacji	Funkcja społeczna	Czy był Radnym	Czy był członkiem komisji	Odnaczenia państwowe
9.	Dziepak Stanisław	1926	Wojnicz Tarnowska 27	średnie rolnicze	agronom	Dyr. POM Dębno	PZFH	-	-	tak	tak	-
10.	Dzierwa Adam	1908	Brzesko Kościuski 69	średnie zawodowe	pracownik umysłowy	Dyr. Banku Spół. Brzesko	bezp.	ZBoWID	-	tak	tak	Złoty Krzyż Zasługi
11.	Flądrowa Genowefa	1920	Szczepanów 11	podstawowe	rolnik 1.95	na roli	bezp.	-	-	nie	nie	nie
12.	Garlicki Mieczysław	1921	Brzesko Nowa 5	średnie ogólne	pracownik umysłowy	Prezydium PRN Brzesko W-ce Przew.	ZSL	TPPR	Członek Zarządu GS Okocim	tak	tak	Krzyż Kawal Złoty Krzyż zasługi
13.	Gawlak Józef	1910	Dzierżaniny 46 p-ta Paleśnica	podstawowe	rolnik	na roli	PZPR	-	Członek Rady Nadz. GS Zakliczyn	tak	tak	
14.	Gorycki Ludwik	1932	Kąty 97	np. średnie zawodowe	rolnik	na roli	bezp.	-	-	nie	nie	nie
15.	Grabania Józef	1910	Brzesko Piastowska 8	wyższe	inżynier leśnik	Nadleśnictwo Państwowe w Brzesku	PZPR	-	-	tak	tak	nie
16.	Grochola Karol	1918	Brzesko Okocimska 40	średnie	pracownik umysłowy	Dyr.PPRB w Brzesku	PZPR	-	-	tak	tak	Srebrny Krzyż Zasługi
17.	Grzesik Stanisław	1926	Olszyny 57	średnie pedagogiczne	nauczyciel	Kierownik szkoły w Olszynach	ZSL	KR	-	tak	tak	nie
18.	Kaczor Władysław	1913	Czchów 130	podstawowe	gajowy	Prezydium GRN Czchów	PZPR	-	-	nie	nie	nie

Tabela 3

Lp.	Nazwisko i imię	Rok urodzenia	Miejsce zamieszkania	Wykształc.	Zawód wyuczony	Miejsce Pracy	Przynal. partyjna	Przynal. do organizacji	Funkcja społeczna	Czy był Radnym	Czy był członkiem komisji	Odnaczenia państwowe
19.	Karczmarczyk Jan	1913	Szczurowa Krakowska 28	średnie zawodowe	pracownik umysłowy	Dyr. OS Miecz. Szczurowa	ZSL	-	-	tak	tak	nie
20.	Karaś Jan	1920	Poreba Spytkowska 93	średnie ogólne	pracownik umysłowy	RZD WSR Okocim	bez.	-	-	nie	nie	nie
21.	Karaś Władysław	1911	Brzesko Czarnowiejska 14	średnie	pracownik umysłowy	PZGS Brzesko	bez.	ZBoWID	TPPR	tak	tak	Medal Zwycięstwa i Wolności
22.	Kender Mieczysława	1933	Czchów 231	np.średnie	rolnik 1.80	na roli	bezp.	-	-	nie	nie	nie
23.	Kleszcz Stefania	1909	Łopoń 20	podst.	rolnik 2.46	na roli	bezp.	KGW	-	tak	tak	nie
24.	Kłos Konstanty	1920	Maszkielice 148	podst.	robotnik	Zakłady Azotowe Tarnów	PZPR	OSP	-	tak	tak	nie
25.	Kolak Andrzej	1907	Charzewice 38	podst.	rolnik 1.80	na roli	bezp.	OSP	Prezes	nie	nie	nie
26.	Kołek Władysław	1903	Jadowniki 603	podstawowe	murarz	na rencie	PZPR	-	-	tak	tak	nie
27.	Kopytko Antoni	19i2	Łysa Góra 203	podstawowe	robotnik	Spółdzielnia Kamionka Łysa Góra	PZPR	-	-	nie	nie	nie

Tabela 4

Lp.	Nazwisko i imię	Rok urodzenia	Miejsce zamieszkania	Wykształc.	Zawód wyuczony	Miejsce Pracy	Przynal. partyjna	Przynal. do organizacji	Funkcja społeczna	Czy był Radnym	Czy był członkiem komisji	Odnaczenia państwowe
28.	Mgr Kowal Władysław	1911	Zakliczyn Mickiewicza 9	wyższe	nauczyciel	Kier. Szkoły Podst. Zakliczyn	PZPR	-	-	tak	tak	Krzyż Kawalerski Odrodzenia Polski
29.	Król Mieczysław	1939	Biadoliny Radłowskie	robotnik	robotnik	Zakłady Azotowe w Tarnowie	bezp.	OSP	członek	nie	nie	nie
30.	Kuna Władysław	1942	Niedźwiedza 127	podstawowe	rolnik 8.30	na roli	ZSL	ZMW	Przew. Koła	tak	tak	nie
31.	Kulinowski Stanisław	1914	Brzesko Obr. Stalingradu	średnie	pracownik umysłowy	Sekretarz Prez. PRN Brzesko	PZPR	TPD	Przew. Zarz.Poi	tak	tak	Krzyż Kawalerski Odrodzenia Polski
32.	Latuszek Jan	1922	Pojawie	podstawowe	rolnik	na roli	PZPR	ORMO	człon.	nie	nie	nie
33.	Lechowicz Stanisław	1904	Zdrohec -22	podstawowe	rolnik 2.50	na roli	ZSL	ZBOWID	człon.	tak	tak	Złoty Krzyż Zasługi
34.	Łach Franciszek	1914	Iwkowa 26	podstawowe	pracownik umysłowy	W-ce Prezes GS Iwkowa	ZSL	KR SKP	człon.	nie	tak	nie
35.	Madaj Tadeusz	1925	Szczurowa Lwowska 24	podstawowe	rolnik 3.50	na roli	bezp.	KR	człon.	nie	nie	nie
36.	Malik Zdzisław	1929	Brzesko Kościuszki 64a	średnie ogólne	pracownik umysłowy	Sekretarz Rolny KP PZPR w Brzesku	PZPR	-	-	nie	nie	nie

Tabela 5

Lp.	Nazwisko i imię	Rok urodzenia	Miejsce zamieszkania	Wykształc.	Zawód wyuczony	Miejsce Pracy	Przynal. partyjna	Przynal. do organizacji	Funkcja społeczna	Czy był Radnym	Czy był członkiem komisji	Odnaczenia państwowe
37.	Mayer Jerzy	1941	Brzesko Mickiewicza 31	Wyższe rolnicze	zootechnik	RZDWSP w Okocimiu	SD	NOT	członek	nie	nie	nie
38.	Mazgaj Krystyna	1949	Lusławice 15	podstawowe	pracownik umysłowy	Klub Rolnika w Lusławicach	ZSL	ZMW	Przew. Koła ZMW	nie	nie	nie
39.	Migdał Piotr	1922	Brzesko Okocimska 30	średnie ogólne	pracownik umysłowy	OZPS Okocim	PZPR	ZZ	Przew. Rady Zakł.	nie	nie	nie
40.	Migoń Kazimierz	1941	Brzesko Dworcowa 8	średnie ekonomiczne	pracownik umysłowy	PZKR w Brzesku	PZPR	ZZ	członek	nie	nie	nie
41.	Mleczek Jan	1907	Łysa Góra 146	średnie ekonomiczne	pracownik umysłowy	Sp-nia Kamionka w Łysej Górze	bezp.	-	-	nie	nie	nie
42.	Myszka Józef	1900	Biesiadki 18	podstawowe	rolnik 2.10	na roli	bezp.	KR	członek	tak	tak	nie
43.	Osmęda Maria	1936	Jaworsko 153	grednie	nauczycielka	Szkoła Podst. Jaworsko	bezp.	-	-	nie	nie	nie
44.	Pancerz Franciszek	1906	Wielka Wieś 83	podstawowe	rolnik 2.10	na roli-sołtys	bezp.	OSP	Komendant	nie	nie	nie
45.	Pasternak Antoni	1929	Zdonia 128	wyższe	lek. weterynarii	Lecznica Zwierząt Zakliczyn	ZSL	-	-	tak	tak	nie

Tabela 6

Lp.	Nazwisko i imię	Rok urodzenia	Miejsce zamieszkania	Wykształc.	Zawód wyuczony	Miejsce Pracy	Przynal. partyjna	Przynal. do organizacji	Funkcja społeczna	Czy był Radnym	Czy był członkiem komisji	Odnaczenia państwowe
46.	Pitaś Tadeusz	1944	Marcinkowice 40	np. średnie	funkcjonariusz MO	Posterunek MO Borzęcin	PZPR	ZMW	członek	nie	nie	nie
47.	Plachta Józef	1923	Brzesko Kościuski 66	podstawowe	ogrodnik	RZD-WSR Okocim	PZPR	SOP	Członek Zarządu	tak	tak	Złoty Krzyż Zasługi
48.	Popik Lucjan	1921	Brzesko Osiedlowa 8	np. średnie	pracownik umysłowy	KP-PZPR w Brzesku	PZPR	-	-	tak	tak	Złoty Krzyż Zasługi
49.	Przepiórka Edward	1942	Brzesko Nowa 3	średnie ogólne	pracownik umysłowy	ZP-ZMW w Brzesku	PZPR	ZMW	Przew. Zarz. Pow.	nie	tak	nie
50.	Mgr Inż. Stopa Franciszek	1917	Wojnicz Jagiellońska 1	wyższe rolnicze	nauczyciel	Dyr.Tech. Roln. w Wojniczu	ZSL	-	-	tak	tak	nie
51.	Szczepaniec Jan	1924	Brzesko Głowackiego	średnie	pracownik umysłowy	Przew. Prez. PRN w Brzesku	PZPR	-	członek	tak	tak	tak
52.	Średniawa Helena	1918	Tworkowa 184	średnie ogólne	rolnik 3.02	na roli	bezp.	-	-	nie	nie	tak
53.	Uchwat Karol	1920	Brzesko Kościuski 64	średnie ogólne	major MO	Kom.Pow. MO w Brzesku	PZPR	-	Członek Plenum KP PZPR	tak	tak	Złoty Krzyż Zasługi
54.	Żak Józef	1922	Brzesko Grunwaldzka	podstawowe	szewc	Sp-nia Nowość w Brzesku	SD	-	Przew. PK SD	tak	tak	Srebrny Krzyż Zasługi
55.	Żurek Karol	1907	Mokrzyska	podstawowe	pracownik umysłowy	PZZ Brzesko	ZSL	-	-	nie	tak	tak

Okręg wyborczy Nr 39 w Tarnowie
KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do Sejmu
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
w dniu 1 czerwca 1969 roku

Lista Frontu Jedności Narodu
Kandydaci na posłów:

1. Nagórzański Józef
2. Kasperski Witold
3. Jodłowski Stanisław
4. Michałek Tadeusz
5. Mleczek Franciszek
6. Parais Antonina
7. Mazur Zbigniew

Okręg wyborczy Nr 2 dla wyboru
Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie
KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do rad narodowych
w dniu 1 czerwca 1969 roku

Lista Frontu Jedności Narodu
Kandydaci na radnych
Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie:

1. Czyż Andrzej
2. Mazur Zbigniew
3. Piotrowska Karolina
4. Hnatowicz Janina
5. Matras Maria
6. Kłos Konstanty
7. Pasternak Antoni

Okręg wyborczy Nr 1 dla wyboru
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku
KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do rad narodowych
w dniu 1 czerwca 1969 roku
Lista Frontu Jedności Narodu
Kandydaci na radnych
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku:

1. Czarnik Józef
2. Dyla Zofia
3. Żak Józef
4. Dzierwa Adam
5. Kuraś Walenty
6. Kamińska Maria

Okręg wyborczy Nr 2 dla wyboru
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku
KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do rad narodowych
w dniu 1 czerwca 1969 roku
Lista Frontu Jedności Narodu
Kandydaci na radnych
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku:

1. Płachta Józef
2. Migdał Piotr
3. Karaś Władysław
4. Kołek Władysław
5. Bobrowski Aleksander
6. Karaś Jan
7. Gajda Elżbieta
8. Kraj Maria
9. Oleksiak Stanisław

<p>Okręg wyborczy Nr 3 dla wyboru Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku KARTA DO GŁOSOWANIA w wyborach do rad narodowych w dniu 1 czerwca 1969 roku Lista Frontu Jedności Narodu Kandydaci na radnych Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przepiórka Edward 2. Dobrzański Franciszek 3. Mayer Jerzy 4. Myszka Józef 5. Zaczyński Kazimierz 6. Kowalczyk Jan 	<p>Okręg wyborczy Nr 4 dla wyboru Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku KARTA DO GŁOSOWANIA w wyborach do rad narodowych w dniu 1 czerwca 1969 roku Lista Frontu Jedności Narodu Kandydaci na radnych Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Grabania Józef 2. Grzesik Stanisław 3. Kolak Andrzej 4. Średniawa Helena 5. Piechnik Michał 6. Świerczek Julian
<p>Okręg wyborczy Nr 5 dla wyboru Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku KARTA DO GŁOSOWANIA w wyborach do rad narodowych w dniu 1 czerwca 1969 roku Lista Frontu Jedności Narodu Kandydaci na radnych Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Popik Lucjan 2. Łach Franciszek 3. Kaczor Władysław 4. Gorycki Ludwik 5. Kender Mieczysława 6. Motak Bronisław 7. Chudoba Jan 	<p>Okręg wyborczy Nr 6 dla wyboru Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku KARTA DO GŁOSOWANIA w wyborach do rad narodowych w dniu 1 czerwca 1969 roku Lista Frontu Jedności Narodu Kandydaci na radnych Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szczepaniec Jan 2. Kowal Władysław 3. Pasternak Antoni 4. Mazgaj Krystyna 5. Gawlak Józef 6. Soska Janina 7. Woda Franciszek

Okręg wyborczy Nr 7 dla wyboru
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku
KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do rad narodowych
w dniu 1 czerwca 1969 roku
Lista Frontu Jedności Narodu
Kandydaci na radnych
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku:

1. Kulinowski Stanisław
2. Stopa Franciszek
3. Dziepak Stanisław
4. Kleszcz Stefania
5. Pancierz Franciszek
6. Zając Jan
7. Przeklasa Jan

Okręg wyborczy Nr 8 dla wyboru
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku
KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do rad narodowych
w dniu 1 czerwca 1969 roku
Lista Frontu Jedności Narodu
Kandydaci na radnych
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku:

1. Kłos Konstanty
2. Kopytko Antoni
3. Migoń Antoni
4. Osmęda Maria
5. Mleczek Jan
6. Kuna Władysław
7. Dadej Stanisław
8. Marecik Jan
9. Drużkowski Stefan

Okręg wyborczy Nr 9 dla wyboru
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku
KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do rad narodowych
w dniu 1 czerwca 1969 roku
Lista Frontu Jedności Narodu
Kandydaci na radnych
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku:

1. Grochola Karol
2. Dąbrowa Barbara
3. Uchwat Karol
4. Flądro Genowefa
5. Żurek Karol
6. Król Mieczysław
7. Wojtowicz Józef
8. Jurek Józef
9. Kargol Stanisław

Okręg wyborczy Nr 10 dla wyboru
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku
KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do rad narodowych
w dniu 1 czerwca 1969 roku
Lista Frontu Jedności Narodu
Kandydaci na radnych
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku:

1. Malik Zdzisław
2. Lechowicz Stanisław
3. Pitaś Tadeusz
4. Boraca Irena
5. Badzioch Wilhelmina
6. Siudut Józef
7. Cicha Maria

Okręg wyborczy Nr 11 dla wyboru
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku
KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do rad narodowych
w dniu 1 czerwca 1969 roku
Lista Frontu Jedności Narodu
Kandydaci na radnych
Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku:

1. Garlicki Mieczysław
2. Bogusz Eugeniusz
3. Karczmarczyk Jan
4. Latuszek Jan
5. Madej Tadeusz
6. Golik Józef
7. Czarnik Franciszek

Okręg wyborczy Nr 1 dla wyboru
Miejskiej Rady Narodowej w Brzesku
KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do rad narodowych
w dniu 1 czerwca 1969 roku
Lista Frontu Jedności Narodu
Kandydaci na radnych
Miejskiej Rady Narodowej w Brzesku:

1. Laurenciów Barańska Maria
2. Górka Józef
3. Kuraś Walenty
4. Kamińska Maria
5. Pawłusiewicz Bolesław
6. Drużkowski Antoni
7. Jemioło Ludwik
8. Zabiegała Józef
9. Oleksy Władysław
10. Małota Eugeniusz
11. Ciszewska Zofia
12. Kowalczyk Wojciech

Okręg wyborczy Nr 2 dla wyboru
Miejskiej Rady Narodowej w Brzesku
KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do rad narodowych
w dniu 1 czerwca 1969 roku
Lista Frontu Jedności Narodu
Kandydaci na radnych
Miejskiej Rady Narodowej w Brzesku:

1. Dzięgielewski Leonard
2. Mytnik Józef
3. Szósta Stefan
4. Gągorowski Zygmunt
5. Numrych Janina
6. Zięc Jan
7. Adamczyk Aleksander
8. Stoliński Stanisław
9. Pachota Janina

<p>Okręg wyborczy Nr 3 dla wyboru Miejskiej Rady Narodowej w Brzesku KARTA DO GŁOSOWANIA w wyborach do rad narodowych w dniu 1 czerwca 1969 roku Lista Frontu Jedności Narodu Kandydaci na radnych Miejskiej Rady Narodowej w Brzesku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sowińska Róża 2. Grech Jan 3. Grodecki Stefan 4. Kądziołka Maria 5. Kraj Zofia 6. Pawlina Jadwiga 7. Zięc Władysław 8. Kucia Józef 9. Marek Ignacy 10. Janowski Stanisław 	<p>Okręg wyborczy Nr 4 dla wyboru Miejskiej Rady Narodowej w Brzesku KARTA DO GŁOSOWANIA w wyborach do rad narodowych w dniu 1 czerwca 1969 roku Lista Frontu Jedności Narodu Kandydaci na radnych Miejskiej Rady Narodowej w Brzesku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kowalski Andrzej 2. Lewicki Aleksander 3. Malik Władysław 4. Pawlikowicz Stanisław 5. Zdun Józef 6. Pawlik Maria 7. Laska Franciszek 8. Rosa Józef 9. Werewka Andrzej 10. Kokoszka Edmund 11. Zydroń Wanda 12. Sacha Józef 13. Czerny Janina
<p>Okręg wyborczy Nr 1 dla wyboru Gromadzkiej Rady Narodowej w Czchowie KARTA DO GŁOSOWANIA w wyborach do rad narodowych w dniu 1 czerwca 1969 roku Lista Frontu Jedności Narodu Kandydaci na radnych Gromadzkiej Rady Narodowej w Czchowie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Policht Stanisław 2. Mikosz Józef 3. Ziobroń Jan 4. Orłowicz Aleksander 5. Jakubowski Zygmunt 6. Suchanek Michał 7. Nieć Tadeusz 8. Klockiewicz Maria 9. Krzyżak Eugeniusz 	<p>Okręg wyborczy Nr 2 dla wyboru Gromadzkiej Rady Narodowej w Czchowie KARTA DO GŁOSOWANIA w wyborach do rad narodowych w dniu 1 czerwca 1969 roku Lista Frontu Jedności Narodu Kandydaci na radnych Gromadzkiej Rady Narodowej w Czchowie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nieć Władysław 2. Jabłońska Teresa 3. Fąfara Franciszek 4. Wojtas Stanisław 5. Kaczor Marian 6. Ferenc Ferdynand 7. Michalczyk Maria 8. Kozdrój Fryderyk 9. Klockiewicz Krystyna 10. Malina Irena

<p>Okręg wyborczy Nr 3 dla wyboru Gromadzkiej Rady grodowej w Czchowie KARTA DO GŁOSOWANIA W wyborach do rad narodowych w dniu 1 czerwca 1969 roku Lista Frontu Jedności Narodu Kandydaci na radnych Gromadzkiej Rady Narodowej w Czchowie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Latosiński Stanisław 2. Pytel Jan 3. Rybicki Tadeusz 4. Chudoba Jan 5. Ojczk Władysław 6. Batorski Stefan 	<p>Okręg wyborczy Nr 1 dla wyboru Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczepanowie KARTA DO GŁOSOWANIA w wyborach do rad narodowych w dniu 1 czerwca 1969 roku Lista Frontu Jedności Narodu Kandydaci na radnych Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczepanowie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Góra Stanisław 2. Gibała Mieczysław 3. Borowiec Franciszek 4. Klimek Edward 5. Pleszyński Józef 6. Baniak Jan 7. Kurtyka Emil
<p>Okręg wyborczy Nr 2 dla wyboru Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczepanowie KARTA DO GŁOSOWANIA w wyborach do rad narodowych w dniu 1 czerwca 1969 roku Lista Frontu Jedności Narodu Kandydaci na radnych Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczepanowie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kornaś Zofia 2. Pacura Tadeusz 3. Wąsik Franciszek 4. Turlej Stanisław 5. Koczvara Tadeusz 6. Zachara Stanisław s. Stanisława 7. Rosa Franciszek 8. Wielgosz Stanisław 9. Gładki Stanisław 	<p>Okręg wyborczy Nr 3 dla wyboru Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczepanowie KARTA DO GŁOSOWANIA w wyborach do rad narodowych w dniu 1 czerwca 1969 roku Lista Frontu Jedności Narodu Kandydaci na radnych Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczepanowie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wojtowicz Józef 2. Kopacz Helena 3. Borowiec Stanisław 4. Reczek Mieczysław 5. Halik Jan 6. Borowiec Emilia 7. Borowiec Józef s. Józefa 8. Kądziołka Maria 9. Żurek Rudolf

Okręg wyborczy Nr 4 dla wyboru
Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczepanowie
KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do rad narodowych
w dniu 1 czerwca 1969 roku
Lista Frontu Jedności Narodu
Kandydaci na radnych
Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczepanowie:

1. Krzyściak Helena
2. Guziana Józef
3. Żurek Czesław
4. Wojdak Jan
5. Przybyło Józef
6. Kołodziej Zofia
7. Gawor Józefa

Okręg wyborczy Nr 5 dla wyboru
Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczepanowie
KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do rad narodowych
w dniu 1 czerwca 1969 roku
Lista Frontu Jedności Narodu
Kandydaci na radnych
Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczepanowie:

1. Borowiec Roman
2. Ciemięga Władysław
3. Brzeziński Jan
4. Iskra Maria
5. Flądrowa Genowefa
6. Majdziński Stanisław
7. Olchawa Julian

zastępcą przewodniczącego Prezydium PRN w Olkuszu, skąd przeszedł na stanowisko przewodniczącego Prezydium PRN w Brzesku 16 grudnia 1968 r.

Zastępca przewodniczącego, Mieczysław Garlicki, funkcję tę pełnił już od 16 grudnia 1968 roku. Jest znanym powszechnie działaczem politycznym i społecznym, długoletnim radnym PRN, a przed wyborem na stanowisko zastępcy, był sekretarzem Powiatowego Komitetu Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego.

Sekretarz Prezydium, Stanisław Kulinowski, aktywista partyjny, również od wielu lat jest działaczem rad narodowych. Był również wybierany na sekretarza Prezydium w poprzednich kadencjach.

Członek Prezydium, Józef Płachta pełnił tę funkcję również w poprzedniej kadencji. Jest to doświadczony, pełen inicjatywy działacz społeczny. Jest członkiem PZPR, z zawodu jest ogrodnikiem i pracuje w Gospodarstwie Doświadczalnym Wyższej Szkoły Rolniczej w Brzesku.

Członek Prezydium PRN, mgr Franciszek Stopa również zasiadał na tym stanowisku w poprzedniej kadencji. Jest członkiem ZSL i wypróbowanym działaczem politycznym i społecznym. Z zawodu pedagog, pełni funkcję dyrektora Państwowego Technikum Rolniczego w Wojniczu.

Powiatowa Rada Narodowa na sesji powołała Komisje oraz przewodniczących tych Komisji. Przewodniczącym Komisji Rolnictwa i Leśnictwa został radny, mgr Jerzy Mayer, przewodniczącym Komisji

Oświaty i Kultury został radny, Antoni Pasternak, przewodniczącym Komisji Budownictwa i Gospodarki Komunalnej został radny, Stanisław Dziepak, przewodniczącym Komisji Komunikacji został radny, Karol Grochola, przewodniczącym Komisji Zaopatrzenia Ludności został radny, Lucjan Popik, przewodniczącym Komisji Zdrowia, Opieki Społecznej i Zatrudnienia został radny, Adam Dzierwa, przewodniczącym Komisji Administracji i Porządku Publicznego został radny, mgr Władysław Kowal, przewodniczącym Komisji Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów został radny, mgr Józef Czarnik, przewodniczącym Komisji Mandatowej został radny, Zdzisław Malik.

Pierwsze sesje Miejskiej i Gromadzkiej Rad Narodowych

W połowie czerwca odbywały się, pierwsze po wyborach, sesje rad narodowych. Na sesjach tych wybrano Komisje rad narodowych oraz dokonano wyboru Prezydium. Przewodniczącym Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Brzesku został wybrany dotychczasowy przewodniczący – Aleksander Lewicki.

W następujących gromadach ponownie na stanowisko przewodniczącego GRN wybrano:

- Biadoliny Szlacheckie – Franciszka Wołka
- Borzęcin – Józefa Staśko
- Charzewice – Jakuba Dudka

Czchów – Władysława Niecia
 Gnojnik – Juliana Klubę
 Iwkowa – Jana Turka
 Jadowniki – Bronisława Wawrykę
 Jurków – Franciszka Urygę
 Łysa Góra- Stanisława Machetę
 Paleśnica- Feliksa Hopkowicza
 Szczurowa- Ignacego Gargula
 Wojnicz- Stanisława Opiolę
 Zabawa- Stefana Gulika
 Zaborów- Władysława Króla
 Zakliczyn- Witolda Łebka

W czterech gromadach wybrani zostali nowi przewodniczący, a mianowicie:

Dębno – Franciszek Michałek
 Doły – Jan Kołodziej
 Porąbka Iwkowska – Stefan Musiał
 Szczepanów – Tadeusz Pacura

Obchody Lipcowego Święta

Tegoroczne Lipcowe Święto, to zarazem srebrne gody Polski Ludowej. Tegoroczne obchody były więc szczególnie uroczyste i podniosłe. Na kilka dni przed Lipcowym Świętem Brzesko przybrało odświętny wygląd. Udekorowano budynki, ulice i place, wystawy sklepowe. Widać dużo transparentów oraz innych okolicznościowych elementów dekoracyjnych. Przeważa biel i czerwień.

W sobotę, 19 lipca, na pięknie udekorowanym stadionie Okocimskiego Klubu Sportowego, odbyła się centralna uroczystość Święta Odrodzenia – uroczysta sesja Powiatowego, Miejskiego i Gromadzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu oraz Powiatowej, Miejskiej i Gromadzkiej Rady Narodowej. Przybyli na nią m.in.: kierownik Wydziału Rolnego WE ZSL, Marian Smaga, członek Prezydium WK ZSL, prezes WK ZSL, poseł, dr Franciszek Mleczek, sekretarz KW SD, Paukanin, kierownik Wydziału Komunikacji Prezydium WRN, Olesiński, sekretarz KP PZPR, członkowie Prezydium PK ZSL i SD, przedstawiciele organizacji młodzieżowych, społecznych, zakładów pracy i instytucji, a także bardzo licznie mieszkańcy Brzeska i powiatu.

Sesję otworzył przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec. W swoim wystąpieniu pozdrowił robotników, chłopów, nauczycielstwo, pracowników rad narodowych, służby zdrowia, gospodynie w mieście i na wsi, młodzież i kobiety oraz wszystkich pracujących mieszkańców powiatu z okazji srebrnych godów Polski Ludowej.

Następnie przemówienie wygłosił wiceprzewodniczący Powiatowego Komitetu Frontu Jedności Narodu, sekretarz Komitetu Powiatowego PZPR, Edward Gołda. Podkreślił osiągnięcia naszego narodu w okresie 25-lecia Polski Ludowej we wszystkich dziedzinach naszego życia.

Mówiąc o osiągnięciach powiatu, nadmienił m.in. o wielkich nakładach inwestycyjnych, które w naszym powiecie w tym okresie wyrażają się kwotą 1 miliarda 700 mln zł. Powstało w naszym powiecie 9 zakładów przemysłowych z największym – Fabryką Opakowań Błazanych na czele. Powstają też nowe urządzenia komunalne, jak wodociągi, postępuje gazyfikacja.

Olbrzymi postęp nastąpił w dziedzinie oświaty, zlikwidowano analfabetyzm, nastąpiło faktyczne wprowadzenie 7-mio, a następnie 8-letniego nauczania podstawowego, wybudowano 36 nowych obiektów szkolnych, a 16 rozbudowano. Zorganizowano 6 szkół zawodowych, w tym 4 technika, powstało 45 przedszkoli, 11 kin stałych, 82 świetlice, 36 bibliotek i 84 punkty biblioteczne, wybudowano 10 wiejskich domów kultury.

Duże osiągnięcia nastąpiły w dziedzinie zdrowia. Z roku na rok powiększa się sieć placówek służby zdrowia, powstały nowe placówki, jak stacja pogotowia ratunkowego, stacja sanitarno-epidemiologiczna, przychodnie przy zakładach pracy. Poza uruchomieniem Szpitala Powiatowego w Brzesku, powstało na terenie powiatu 9 ośrodków zdrowia i 5 spółdzielni zdrowia, a liczba lekarzy i personelu pomocniczego służby zdrowia, zwiększyła się kilkakrotnie.

Liczba placówek handlowych wynosi dziś w powiecie 506, a nadto istnieje 30 zakładów gastronomicznych.

W zakresie budownictwa mieszkaniowego państwowego, spółdzielczego i indywidualnego uzyskaliśmy 11.775 izb mieszkalnych.

Poważne zmiany nastąpiły w rolnictwie; 2626 rodzin chłopskich otrzymało z reformy rolnej 4.415 hektarów ziemi. 15.422 ha gruntów ornych zostało zmeliorowanych, 4.335 ha użytków zielonych zagospodarowanych, uregulowano 25 km rzek i potoków. Poważnie wzrosły plony zbóż i innych upraw. Na 111 wsi w powiecie, 107 posiada już prąd elektryczny. Inne osiągnięcia to 101 km nowych dróg oraz wiele kilometrów wyremontowanych i to przy wydatnej pomocy ludności w ramach czynów społecznych, których wartość w przybliżeniu określa się na około 200 mln zł. Wybudowano 27 remiz strażackich, 24 wodne zbiorniki przeciwpożarowe.

Ośmiokrotnie, w stosunku do okresu przedwojennego, wzrosła liczba osób zatrudnionych, wynosi ona obecnie przeszło 15 tysięcy. Są to tylko najważniejsze osiągnięcia, ale i te wykazują, jak olbrzymi nastąpił rozwój naszego powiatu. Po tym przemówieniu nastąpił moment dekoracji zasłużonych działaczy społecznych.

Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski otrzymali: Józef Bratko, sekretarz gromadzki w Brzęcinie, Jan Borecki, dyrektor Zakładu Gospodarki Komunalnej w Brzesku. 17 osób odznaczono

Złotymi Krzyżami Zasługi, m.in. otrzymali je: Józef Gawlak – rolnik i sołtys w Dzierżaninach gromada Paleśnica, Karol Grochola – dyrektor Powiatowego Przedsiębiorstwa Remontowo-Budowlanego, Helena Mendel – rolniczka z Czchowa, Franciszek Marek – rolnik z Łoniowej (gromada Doły), Stanisław Osuchowski – kierownik Wydziału Przemysłu i Handlu Prezydium PRN w Brzesku, Franciszek Stopa – dyrektor Technikum Rolniczego w Wojniczu, członek Prezydium PRN, Bolesław Uryga – rolnik z Wojakowej (gromada Porąbka Iwkowska), Michał Woźniak – rolnik z Wielkiej Wsi. 18 osób otrzymało Srebrne Krzyże Zasługi, a 15 osób Brązowe. Wręczono również 30 odznak *Za Zasługi dla Ziemi Krakowskiej* oraz 2 odznaki honorowe *Zasłużony Pracownik Rady Narodowej*.

Na zakończenie wystąpił z bardzo pomysłowym i bogatym programem ludowy Zespół Pieśni i Tańca Echo – Strun z Bogumiłowic i Wierzchosławic.

W ciągu tygodnia na terenie całego powiatu odbywały się uroczyste sesje gromadzkich Komitetów FJN i Gromadzkich Rad Narodowych, a w zakładach pracy akademie i uroczyste zebrania. W czasie akademii w Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, zastępca przewodniczącego, Mieczysław Garlicki udekorował 17 pracowników Prezydium PRN i GRN odznaką honorową *Zasłużony Pracownik Rady Narodowej*. Odznakę taką otrzymał m.in. Jan Burlikowski, kierownik Wydziału Organizacyjno-Prawnego – autor „Kroniki powiatu brzeskiego”.

21 lipca, w godzinach popołudniowych, na grobach poległych w walce z hitlerowskim najeźdźcą, na symbolicznej mogile pomordowanych w obozach koncentracyjnych, przy pomniku Nieznanego Żołnierza, zapalono znicze oraz złożono wieńce od organizacji politycznych, władz państwowych i zakładów pracy.

Dzień 22 lipca był dniem odpoczynku. Mieszkańcy miasta i powiatu spędzali czas przy telewizorach lub na wycieczkach.

W lipcu Radiowęzeł Powiatowy rozpoczął nadawanie cyklicznej audycji pt. „Osiągnięcia gromad w okresie 25-lecia Polski Ludowej”. Dla każdej gromady nadawana jest oddzielna audycja.

Człowiek na księżycu

Epokowe wydarzenie naszych czasów – lądowanie pierwszego człowieka na księżycu – wzbudziło również w naszym powiecie, podobnie jak na całym świecie, ogromne zainteresowanie. Przez całą noc ludzie przy telewizorach oczekiwali i śledzili moment wylądowania na Księżycu 20 lipca 1969 roku Neilla Armstronga i Edwina Aldrina lądowikiem Eagle (Orzeł) 1 ze statku kosmicznego Apollo 11. Cały następny dzień wydarzenie to było tematem rozmów, a oglądający lądowanie opowiadali szczegóły tym, którzy z braku telewizora nie mogli obejrzyć tego wydarzenia.

Walentyna Tierieszkowa na terenie powiatu brzeskiego

Podpułkownik Armii Radzieckiej, jedyna na świecie kosmonautka, Walentyna Tierieszkowa w przejeździe z Krakowa do Tarnowa, 24 lipca 1969 roku zatrzymała się na krótki czas w Łysej Górze, witana przez przedstawicieli władz politycznych i państwowych, zarówno powiatowych jak i lokalnych.

Walentynę Tierieszkową oraz towarzyszące jej kobiety radzieckie przywitała orkiestra miejscowego Zespołu Ludowego, a dziewczęta w krakowskich strojach wręczyły im wiązanki kwiatów. Następnie delegacja kobiet radzieckich zwiedziła Zakład Produkcyjny Spółdzielni Kamionka. Spotkanie kobiet radzieckich z kobietami Łysej Góry w pięknej świetlicy Kamionki, było bardzo serdeczne. Mieszkancki Łysej Góry pytały m.in., jak Walentyna Tierieszkowa zdołała pogodzić pracę, naukę, obowiązki rodzinne i podróże, co odczuwała w momencie, kiedy podjęła decyzję o podróży w kosmos.

Tierieszkowa odpowiedziała, że radzieccy kosmonauci są zwykle obecni przy montażu i próbach statku kosmicznego. Mają więc okazję widzieć, z jaką troską i precyzją inżynierowie i technicy wkręcają każdą śrubkę. Była więc pewna szczęśliwego zakończenia lotu, co nie przeszkadzało, że przed startem towarzyszyło jej zwykłe, ludzkie zdenerwowanie. Cały lot był niezapomnianym przeżyciem, stwierdziła kosmonautka, szczególnie dla kobiety, albowiem wykazał, że organizm kobiety może znieść te same warunki, co organizm mężczyzny. „*Najbardziej wzruszającymi dla mnie były te chwile, kiedy sama kierowałam statkiem*” – stwierdziła Tierieszkowa. Spotkanie w Łysej Górze z pierwszą na świecie kosmonautką również pozostawiło niezapomniane wrażenie.

Stonka ziemniaczana

Przy pomocy specjalnych obwieszczeń, apeli oraz wezwań, między innymi za pośrednictwem Radiowęzła Powiatowego, przypomina się rolnikom o ustawowym obowiązku niszczenia stonki ziemniaczanej, grożąc karami za niestosowanie się to tego nakazu. Energiczna walka ze stonką jest konieczna, gdyż rozmnożyła się ogromnie na uprawach ziemniaczanych i może spowodować poważne straty.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

12 sierpnia 1969 roku obradowała Powiatowa Rada Narodowa. Zasadniczym tematem obrad były zagadnienia budowy i utrzymania dróg lokalnych, z uwzględnieniem wykonania czynów społecznych ludności. Na obrady, którym przewodniczył radny, Stanisław Dziepak, przybyli m.in. zastępca przewodniczącego Prezydium WRN w Krakowie, Zdzisław Wojtowicz, kierownik Wydziału Komunikacji Prezydium WRN, Kazimierz Olesiński, radni WRN.

Przed przystąpieniem do obrad odbyła się dekoracja odznaczeniami państwowymi oraz odznakami. Srebrny Krzyż Zasługi otrzymali: Franciszek Gryz, rolnik z Iwkowej, Antoni Gądek, rolnik z Tworkowej, Stanisław Hajduk, rolnik, sołtys z Wróblowic, Józefa Jędrzejewska, rolniczka z Paleśnicy. Brązowy Krzyż Zasługi otrzymali: Kazimierz Mrówka, rolnik z Jadownik, Feliks Tota, rolnik z Poręby Spytkowskiej. Złotą odznakę za Zasługi dla Ziemi Krakowskiej otrzymali: Jan Szczepaniec, przewodniczący Prezydium PRN oraz Stanisław Policht z Wytrzyaszki (sołtys), srebrne Odznaki otrzymali: Stanisław Stoch z Rylowej i Stanisław Gargul ze Strzelec Małych, rolnicy.

Referat, na temat będący przedmiotem obrad, wygłosił kierownik Powiatowego Zarządu Dróg Lokalnych, inż. Aleksander Korol. Na wstępie przedstawił stan realizacji programu prac drogowych w bieżącej pięcioletce, to jest na lata 1966 do 1970. Program zakładał dla naszego powiatu wykonanie w tych latach 100,8 km dróg o nawierzchni twardej, odnowę 48,6 km dróg twardych, modernizacje tj. wykonanie nawierzchni bitumicznej na 22,8 km, budowę 13 mostów o długości 159 m, ulepszenie 125 km dróg gruntowych. Ogólna wartość planowanych robót miała osiągnąć 107.042 tys. zł. Przed rokiem 1966, na tak szeroką skalę prac drogowych nie prowadzono. Dość stwierdzić, że na obecną pięcioletkę zadania są czterokrotnie większe. Tak rozległe zadania wymagały podjęcia szeregu prac organizacyjnych, zabezpieczenia większej ilości kamienia i innych materiałów drogowych, znacznie większych środków finansowych, zakup sprzętu ciężkiego i środków transportowych, oraz prowadzenia dużej działalności propagandowej na rzecz podejmowania i wykonywania przez ludność czynów drogowych.

Rozpoczęto też prace organizacyjne od ustalenia dokładnej ewidencji dróg lokalnych. Ustalono więc, że ogólna długość dróg zaliczonych w pierwszym etapie do kategorii dróg lokalnych, wynosiła 485,2 km, w tym o nawierzchni twardej – 86,8 km, o nawierzchni gruntowej – 123,9 km, gruntowej ulepszonej 269,5 km, o nawierzchni bitumicznej – 4,9 km. Stan mostów na drogach lokalnych przedstawiał się następująco: 19 mostów stałych, stalowych i żelbetowych o długości 320 m, 52 mosty drewniane i półstałe, o nawierzchni drewnianej i długości 610 m. W latach 1966 – 1968 przeprowadzono planową budowę nowych i ulepszenie istniejących dróg i w tym zakresie uzyskano poważne wyniki, a w szczególności:

	plan	wykonanie
– budowa dróg	58,5 km	66,8 km
– odnowa dróg	27,0 km	33,3 km
– modernizacja	6,0 km	6,3 km
– budowa mostów	8 szt./120 m	8 szt./72 m
– ulepszenie dróg grunt.	75,0 km	81,9 km
– zamiana mostów na przepusty –		9,24

Pomyślna realizacja zadań na drogach lokalnych możliwa była dlatego, że poszczególne gromadzkie rady narodowe uchwaliły najwyższe stawki funduszu gromadzkiego, to jest do 4% i przeznaczyły 80% całego funduszu na cele drogowe. Również ludność, w olbrzymiej większości docenia znaczenie dobrych dróg, chętnie podejmując oraz wykonując czyny społeczne na te cele. Zadawałająco czyny społeczne przebiegają w takich gromadach, jak Biadoliny Szlacheckie, Brzesko, a szczególnie na terenie Poręby Spytkowskiej, w gromadzie Charzewice, w gromadzie Gnojnik, szczególnie w Lewniowej, gdzie postawa ludności jest wspaniała, a czyn społeczny ludności tej wsi uznać należy za najlepszy w powiecie. W gromadzie Szczepanów bardzo dobrze rozwijają się prace drogowe przy pomocy czynu społecznego ludności z Przyborowa i Łęk. Postęp w pracach drogowych następuje również dzięki lepszemu taborowi maszyn i urządzeń w Powiatowym Zarządzie Dróg Lokalnych.

Święto plonów w powiecie brzeskim

W ostatnią niedzielę sierpnia 1969 roku, odbywały się w powiecie brzeskim tradycyjne dożynki. Dożynki i połączona z nimi, tradycyjna już wystawa rolnicza, odbywały się w Borzęcinie, największej wsi powiatu brzeskiego. Mieszkańcy tej gromady odnotowują wiele sukcesów w uprawach zbóż i hodowli bydła. Jeśli np. w roku 1945 wydajność czterech podstawowych zbóż wynosiła 12 q/ha, to w roku 1968 osiągnięto 21 q/h. Na meliorację w latach 1961-69 w gromadzie tej wydano 23 mln zł. Istniejące tu dwa kołki rolnicze, dysponują 12 zestawami traktorowymi i 6 agregatami omłotowymi. Ich majątek trwały wynosi ponad 3,5 mln zł. Problemy rolnictwa na terenie tej gromady, przedstawił w czasie uroczystości dożynkowych sekretarz KG PZPR, Władysław Skalski.

Dobrą ilustracją osiągnięć była wystawa rolnicza. Oprócz, ponad 50 wystawców indywidualnych, ciekawe ekspozycje zorganizowały instytucje współpracujące z rolnictwem, jak Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska, Centrala Nasienna, Gminna Kasa Spółdzielcza, Koła Gospodyń Wiejskich. Pozytywnie ocenił efekty rolniczego trudu mieszkańców Borzęcina, honorowy gospodarz dożynek, sekretarz KP PZPR, Edward Gołda, który od miejscowych rolników otrzymał bochen chleba.

Wystawa rolnicza i tradycyjne dożynki odbyły się też w Szczepanowie, gdzie honorowym gospodarzem dożynek był członek Egzekutywy KP PZPR, przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec.

W Zakliczynie, na tradycyjne Święto Plonów i wystawę rolniczą, przybył sekretarz KW PZPR, mgr Andrzej Czyż. Obecny był także I sekretarz

KP PZPR, Ludwik Nędza. Sekretarz KW PZPR, jako honorowy gospodarz dożynek, otrzymał bochen chleba z nowego zboża. Po tej uroczystości rozpoczęła się część wieńcowa, z przyspiewkami miejscowych zespołów ludowych.

30 rocznica wybuchu wojny

1 września społeczeństwo naszego miasta i powiatu oddało hołd poległym i pomordowanym w czasie drugiej wojny światowej. Na cmentarzu wojskowym odbył się wiec antywojenny, w czasie którego złożono na mogiłach wieńce i wiązanki kwiatów.

Nowy rok szkolny

2 września, podobnie jak w całym kraju, rozpoczął się nowy rok szkolny. Nauka rozpoczęła się również w nowo zbudowanym Technikum Elektryczno-Mechanicznym w Brzesku. Jest to wspaniały obiekt szkolny, obliczony na 1.200 uczniów. Mieści on również Zasadniczą Szkołę Zawodową oraz Zawodową Szkołę Doksztalającą. Koszt budowy wyniósł 38 milionów złotych. Przy nowo otwartej szkole jest internat, który pomieści 200 uczniów.

W uroczystości otwarcia nowego roku szkolnego w Technikum Elektryczno-Mechanicznym wzięli m.in. udział: I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nędza, inspektor Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego, mgr Jan Gajek.

Wojewódzka Wystawa Hodowlana

W dniach 13 i 14 września 1969 roku, na terenach Rolniczego Zakładu Doświadczalnego Wyższej Szkoły Rolniczej, odbywała się I-sza Wojewódzka wystawa bydła, trzody, koni i owiec. Na zakończenie dwudniowej wystawy odbył się pokaz najlepszych sztuk wyhodowanych przez rolników indy-

widualnych oraz przez gospodarstwa spółdzielcze, państwowe i ośrodki hodowlane. Organizatorzy przyznali 103 nagrody za najlepsze wyniki hodowlane. Wystawa i pokaz, które odbywały się przy dużym udziale rolników i służby rolnej udowodniły, że najlepszymi wynikami w hodowli bydła mogą się pochwalić w regionie krakowskim rolnicy z powiatów miechowskiego, dąbrowskiego i brzeskiego.

Rolnicy przekonali się już o wysokich walorach użytkowych krów rasy nizinnej, czarno-białej, która dominuje obecnie w gospodarstwach. Rekordzistka wystawy, krowa Nuta, ze stacji hodowli roślin w Polanowicach koło Krakowa, daje średniorocznie 8.407 litrów mleka o zawartości tłuszczu 3,61%. Ale nie tylko ona zasługiwała na uwagę i uznanie rolników. Krowa Giena z Rolniczego Zakładu Doświadczalnego w Brzesku, daje średnio 6.170 litrów mleka, o zawartości tłuszczu 4,59%. Wystawiane przez indywidualnych rolników sztuki hodowlane stanowiły 20% zwierząt biorących udział w pokazie.

W bieżącym okresie pięcioletnim dał się zauważyć w naszym regionie dość duży wzrost pogłowia zwierząt gospodarskich. Tylko żywca wołowego przybyło o 17,9%. Największy wzrost zanotowano w pogłowiu owiec, bo aż 18,6%. Z roku na rok, poprawia się również wartość materiału hodowlanego. Efektem tego jest wzrost wydajności mleka o 200 l., do poziomu średnio 2.159 litrów rocznie od krowy. Również sztuczna inseminacja, którą objęto w województwie krakowskim 77,5% pogłowia krów, ma duży wpływ na właściwy rozwój hodowli najwartościowszego materiału.

Wystawę i pokaz zwiedzili m.in. sekretarz KW PZPR, mgr Andrzej Czyż, I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nędza, kierownik Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium WRN w Krakowie, M. Frączek.

Sto lat Straży Pożarnej w Wojniczu

Ochotnicza Straż Pożarna w Wojniczu obchodzi w bieżącym roku 100-lecie swego istnienia. Jak wskazują dokumenty historyczne, powstała w roku 1869. Wojnicz, podobnie jak inne ówczesne miasta o zwartej zabudowie, narażony był na częste pożary, które hamowały rozwój miasta. Kroniki podają, że Wojnicz palił się kilkakrotnie. W latach 1379 i 1485 były to olbrzymie pożary, które strawiły prawie cały dobytek w tej miejscowości. W roku 1702 Wojnicz został podpalony przez wojska szwedzkie, w odwecie za niezapłacenie przez Wojniczan kontrybucji. Wtedy to, całe miasto wraz z przedmieściami zostało spalone. Następnie w la-

Pokaz krów.

Bydło rolników indywidualnych.

Pokaz krów.

Konie ze stadnin państwowych.

Stoisko Centrali Nasiennej w Brzesku.

Stoisko hodowców drobiu i drobnego inwentarza.

Stoisko Centrali Nasiennej w Brzesku – dyrektor Mirosław Chmielewski.

tach 1738, 1745 i 1831 były znowu wielkie pożary, hamujące zupełnie rozwój miasta. Zdarzały się mniejsze pożary, ale te na rozwój miasta nie miały jakiegos większego wpływu. W wyniku stałego zagrożenia pożarowego, w 1869 roku została założona straż ogniowa i od tego czasu datuje się jej działalność. Była ona jednak ograniczona przede wszystkim do profilaktyki, gdyż do poważnej akcji ratunkowej nie była przygotowana, ze względu na prymitywny sprzęt. Mimo to jednak, wyniki jej działalności były zadowalające, bo w mieście nie było już takich pożarów, jak poprzednio.

Więszymi sukcesami może się poszczycić straż pożarna w Wojniczu dopiero od roku 1890, kiedy to dysponowała już ręczną sikawką oraz innym sprzętem przeciwpożarowym. W latach następnych straż ogniowa umocniła się organizacyjnie, a i działalność jej została poszerzona. W szeregach czynnych strażaków stają ludzie służący społeczeństwu, a wśród nich znajdują się tacy strażacy jak: Józef Sacha, Jan Poborski, Michał Talaczek, Leon Solakiewicz, Marcin Szarkiewicz, Stanisław Gądziński, Andrzej Łabuda i wielu innych. Lata od 1918 do 1935 przynoszą dalsze osiągnięcia wojnickiej straży pożarnej. Jednostka posiada już dwie sikawki ręczne i trzy beczki na wodę, strażacy posiadają umundurowanie z hełmami i toporkami. W tym czasie działalnością straży pożarnej kierują tacy ludzie, jak: Józef Szabłowski, Stanisław Talaczek, Marcin Szarkiewicz, Jan Solakiewicz i inni. W działalności straży pożarnej obok mężczyzn nie zabrakło i kobiet. Do nich należały Anna Honkisz, Stefania Letlik, Kazimiera Krupska, Anna Kozłowska i inne.

W 1935 roku straż pożarna zdobyła motopompę i jej udział w całym społecznym życiu Wojnicza stał się bardzo aktywny. W latach okupacji straż pożarna, poza sporadycznymi przypadkami niesienia pomocy w czasie klęsk żywiołowych, była ostoją patriotyzmu i podziemnego ruchu oporu. Toteż okupant „nie zapomniał” o strażakach, prześladowając ich w różny sposób. Taki los spotkał między innymi długoletniego naczelnika OSP I Rejonu, Stanisława Talaczka i obecnego prezesa OSP, Władysława Setlaka, których w 6 kwietnia 1943 aresztowano, kazano im klęczeć na rynku, a potem wywieziono do więzienia. Po wyzwoleniu strażacy zajęli się zbieraniem i remontem sprzętu pożarniczego, przystąpiono do systematycznych ćwiczeń, zorganizowano teatralny zespół amatorski, który wystawił szereg ciekawych sztuk. Żywotność wojnickiej straży przyczyniła się do powstawania straży ogniowych w sąsiednich wsiach.

Od 5-ciu lat wojnicka straż posiada typowy samochód gaśniczy i wiele sprzętu pożarniczego oraz nowoczesną motopompę. W okresie obchodów setnej rocznicy istnienia straży pożarnej w Wojniczu, strażacy z wdzięcznością wspominają

jej prezesów, komendantów i członków, którzy poprzedzali obecne pokolenie strażackie i stworzyli podstawy dla jej działalności. Wiele zawdzięcza straż długoletniemu prezesowi, Władysławowi Setlakowi, który funkcję tę objął w roku 1949 od swego poprzednika, Józefa Kumorka. Na wyróżnienie zasługują również długoletni strażacy: Julian Jawornik, Józef Blacha, Jan Jakubowski, Tadeusz, Jan i Władysław Sygnarowicze, Władysław Jakubowski, Ryszard Gajda, Szczepan Gajda, Stefan Kura, a z młodszych – Tadeusz Jarosz, Józef Kostecki, Julian Zając, Stanisław Jarosz, Józef Hebda, Maciej i Mieczysław Setlakowie oraz inni. Z okazji obchodów setnej rocznicy istnienia Straży Pożarnej w Wojniczu, społeczeństwo tej miejscowości ufundowało dla niej sztandar.

Redaktor TV Ukrainy w Brzesku

W pierwszych dniach października 1969 roku na terenie województwa krakowskiego przebywał naczelnik redaktor programów społeczno-politycznych Telewizji Ukrainy, Borys Aleksandrow. Przybył on również do Brzeska, gdzie zwiedził Browar Okocim. Warto przy tej okazji wspomnieć, że piwo okocimskie jest eksportowane m.in. do Związku Radzieckiego.

Obrady Powiatowej Rady Narodowej

13 października 1969 roku, pod przewodnictwem radnego, mgr Józefa Czarnika, obradowała Powiatowa Rada Narodowa. Z ramienia Prezydium WRN w sesji uczestniczył kierownik Wydziału Organizacyjno-Prawnego Prezydium WRN, mgr Włodzimierz Ostrowski. Przed rozpoczęciem obrad udekorowano odznaczeniami państwowymi następujące osoby: mgr Stanisława Maja, kierownika Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium PRN, Wojciecha Pachotę ze Złotej i Juliana Szafrąńskiego, pracownika GRN w Wojniczu. Otrzymali oni Złote Krzyże Zasługi. Franciszek Jasielski z Wojnicza i Tadeusz Piekarczyk z Poręby Spytkowskiej otrzymali Srebrne Krzyże Zasługi oraz Kazimierz Kwaśniak, sołtys z Dębiny Łętowskiej – Brązowy Krzyż Zasługi.

Głównym tematem obrad był plan realizacji postulatów i wniosków ludności, zgłoszonych w kampanii wyborczej do Sejmu i rad narodowych. Ludność powiatu zgłosiła 247 postulatów i wniosków. Z tej liczby 53 postulaty zostały wyjaśnione w czasie spotkań, gdyż w większości nie miały uzasadnienia gospodarczego, bądź też znajdowały się już w realizacji. Ostatecznie do wykonania przyjęto 194 postulaty, których wartość oszacowano na kwotę 230 mln zł. Wszystkie postulaty zostały zarejestrowane i przekazane do wykonania odpowiednim czynnikom. Część postulatów, dotyczących spraw administracyjnych i porządkowych, nie wymagająca nakładów finansowych, doczekała się już wykonania.

Sporo jednak wniosków, szczególnie natury gospodarczej, wymagać będzie dużych nakładów finansowych. W związku z tym Prezydium PRN, aby zwiększyć możliwości ich urzeczywistnienia, zamierza rokrocznie, w okresie nadchodzącej 5-latki włączyć je do planów inwestycyjnych. Powinno to zapewnić minimum pokrycia finansowego dla ich wykonania. Należy podkreślić, że tak ilość, jak i wartość wniosków przyjętych do realizacji, jest trzykrotnie mniejsza w porównaniu z ilością i wartością postulatów, zgłoszonych w kampanii wyborczej w roku 1965. Świadczy to o tym, że z jednej strony zaspokojone już zostały podstawowe potrzeby powiatu we wszystkich gałęziach naszej gospodarki, a z drugiej strony dowodzi gospodarskiego, rozsądnego i mądrego spojrzenia naszego społeczeństwa na sprawy potrzeb i naszych możliwości. Ważne jest również i to, że społeczeństwo powiatu brzeskiego, sprawdzało w zasadzie swe wnioski do konkretnych zadań, pierwszoplanowych i niezbędnych w naszej gospodarce, wskazując równocześnie na możliwości ich realizacji. W wyniku rzeczowej dyskusji, potraktowanej rozumnie i po gospodarsku, radni podjęli uchwałę, zawierającą wiele zaleceń i postanowień dla odpowiednich jednostek administracyjnych i gospodarczych, na których spoczywać będzie bezpośredni obowiązek realizacji postulatów.

25-lecie Ligi Obrony Kraju w powiecie brzeskim

Liga Obrony Kraju w powiecie brzeskim wykazuje dużo inicjatywy, jest organizacją w całym tego słowa znaczeniu, masową i aktywną. Obecnie, w związku z obchodami 25 rocznicy powstania, LOK przygotowała wiele imprez, spotkań, wystaw. Odbyły się już powiatowe zawody strzeleckie, w których wzięło udział 57 osób. Indywidualnie, najlepsze wyniki w strzelaniu uzyskał Michał Wojtas, członek Koła LOK przy Browarze. Drugie miejsce zajął Tadeusz Kubala, członek Klubu Motorowego w Brzesku, trzecie J. Hachaj, członek Koła LOK przy Browarze. Drużynowo pierwsze miejsce zajęło Koło LOK przy Browarze Okocim.

W powiatowych zawodach kościuszkowskich uczestniczyło 96 osób, zorganizowanych w 32 patrolach. Najlepsze wyniki osiągnęły patrole młodzieżowe. W grupie junierek, pierwsze miejsce zajął patrol z Państwowego Technikum Rolniczego w Wojniczu, drugie, Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Wojniczu, trzecie, Liceum Ogólnokształcącego w Brzesku. Zawody te były podsumowaniem szkoleń w kołach LOK i klubach, prowadzonych w różnych punktach powiatu.

W październiku obradowało uroczyste plenum Zarządu Powiatowego LOK, poszerzone o aktyw innych organizacji, na którym oceniono działalność LOK w powiecie. Aktywnym członkiem LOK wrę-

czono odznaczenia i nagrody. Brzeska organizacja LOK włączyła się aktywnie do obchodów 25-lecia Milicji Obywatelskiej i Służby Bezpieczeństwa. W związku z obchodami, koła i kluby LOK podjęły wiele cennych zobowiązań i czynów społecznych.

Do najbardziej aktywnych działaczy LOK należy Mirosław Chmielewski, który jest nieprzerwanie od 1950 roku prezesem Zarządu Powiatowego tej organizacji. Z jego inicjatywy powstało wiele kół, w tym największe, działające przy OZPS, liczące 900 członków. Również z jego inicjatywy został założony Klub Wodny, który ostatnio wzbogacił się o nową przystań w Czchowie – Zaporze. Klub ten jest także właścicielem osiedla domków kempingowych w tej miejscowości. Organizacja czynem społecznym swoich członków buduje m.in. strzelnicę w parku miejskim. Major rezerwy, Mirosław Chmielewski posiada wysokie odznaczenia państwowe: Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Partyzancki i Brązowy Medal *Za Zasługi dla Obronności Kraju*.

Obchody Dnia Nauczyciela

20 listopada 1969 roku, podobnie jak w całym naszym kraju, również na terenie powiatu brzeskiego obchodzono uroczyste Dzień Nauczyciela. Prawie 900 nauczycieli i wychowawców spotkało się z przedstawicielami władz partyjnych i państwowych oraz starszego społeczeństwa i młodzieży. Spotkania takie odbywały się na terenie całego powiatu w ogniskach ZNP, natomiast w Brzesku odbyła się akademie powiatowa, w czasie której Józef Strada, kierownik szkoły w Dębnie i J. Becwarzyk, kierownik szkoły w Gwoźdzu, udekorowani zostali Krzyżami Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski. W akademii wzięli udział m.in. poseł na Sejm PRL, prof. dr Jodłowski oraz sekretarz KP PZPR, Edward Gołda. Wygłosił on okolicznościowy referat.

Obrady Powiatowej Rady Narodowej

5 grudnia 1969 roku obradowała Powiatowa Rada Narodowa. Uchwaliła ona plan gospodarczy i budżet powiatu na rok 1970. Zbiorczy budżet powiatu brzeskiego na rok 1970 zamyka się po stronie dochodów i wydatków sumą 142.093 tys. zł. Ponad trzy i pół miliona złotych przeznaczają się na utrzymanie dróg lokalnych, nakłady na budownictwo spółdzielcze wynosić będą 4.830 tys. zł., 26 mln zł., przeznaczają się na meliorację. Pozwoli to na zmeliorowanie 589 ha gruntów ornych w roku 1970. Elektryfikacja wsi kosztować będzie ponad 6 mln zł. Ze środków tych zostaną zelektryfikowane ostatnie wsie w powiecie, nie posiadające światła elektrycznego: Borowa, Ruda Kameralna, Jamna i Dzierżaniny, razem 370 zagród. Najważniejszą inwestycją w resorcie

gospodarki komunalnej jest kontynuacja budowy wodociągu grupowego Łukanowice – Brzesko. Na ten cel przeznaczona jest w r.1970 kwota 19.105 tys. zł. Przebudowa ulicy Obrońców Stalingradu kosztować będzie w tym okresie 2.661 tys. zł. Wartość prac wykonanych czynem społecznym ludności w roku 1970, określa się na sumę 23.783 tys. zł. Przy pomocy dotacji w wysokości 2 mln zł. oraz funduszu gromadzkiego przewiduje się wybudowanie 30 km dróg lokalnych w roku 1970. Niestety, w roku 1970 nie przewiduje się efektów w budownictwie mieszkaniowym w ramach funduszu rad narodowych. W obradach Powiatowej Rady Narodowej wzięli udział: sekretarz Prezydium WRN, mgr Maksymilian Budziwojski i sekretarz KP PZPR, Eugeniusz Włosek.

Sprawa komasacji gruntów

Powiatowy zespół do spraw scaleń wytypował 5 gromad w powiecie, w których z punktu widzenia potrzeb gospodarczych, komasacja jest najbardziej wskazana. Są to gromady: Zabawa, Zaborów, Borzęcin, Szczurowa i Gnojnik. We wszystkich wsiach w tych gromadach odbywają się zebrania wiejskie, na których pracownicy Państwowego Biura Geodezji i Urzędzeń Rolnych, przy udziale działaczy społecznych, wyjaśniają rolnikom potrzebę i zasady prowadzenia komasacji. Pomimo akcji propagandowej i uświadamiającej, nie wszędzie akcja ta znajduje zrozumienie. Należy mieć jednak nadzieję, że

nad względami czysto emocjonalnymi, jak przyzwyczajenie do swych „pasków” i „szachownic”, weźmie górę gospodarskie podejście do sprawy. We wsiach, w których prowadzona będzie komasacja, zostaną przyspieszone prace melioracyjne.

O akcji „Szklanka mleka” w powiecie

Od kilku lat organizuje się w szkołach powiatu brzeskiego tak zwaną akcję „szklanka mleka”. Polega ona na dostarczaniu dzieciom w czasie jednej z przerw szklanki ciepłego mleka.

W roku szkolnym 1968/69 akcję tę prowadzono już w 40 szkołach. Została ona zapoczątkowana w roku 1966, specjalną uchwałą Prezydium PRN. W ubiegłym roku szkolnym z akcji korzystało 2.750 dzieci, z tego 1.255 dzieci piło mleko bezpłatnie, a pozostałe za minimalną opłatą. Dopłaty idą z budżetów szkolnych. W ostatnim roku szkolnym wydano na ten cel 15.200 litrów mleka. Obecnie prowadzone są starania, aby akcję tę prowadzić we wszystkich szkołach na terenie całego powiatu ze środków budżetowych Prezydium PRN.

Powszechne badania ludności

W różnych punktach powiatu rozstawia się ambulanse rentgenowskie, w których dokonywane są masowe prześwietlenia ludności. Prześwietlenia są obowiązkowe i mają na celu zwalczanie gruźlicy. Ludność chętnie poddaje się temu badaniu.

Nabór pracowników do nowej fabryki

Nowy Rok przyniósł ważną i dobrą wiadomość – zbliża się otwarcie nowego, dużego jak na stosunki brzeskie, zakładu pracy. Wkrótce przekazana zostanie do eksploatacji Fabryka Opakowań Blaszaných. Dyrekcja tego Zakładu ogłosiła wiadomość, że zaangażuje do pracy kwalifikowanych pracowników na stanowiska kierownicze i samodzielne w służbach technicznych, ekonomicznych, handlowych i w produkcji. Od kandydatów wymagane jest co najmniej średnie wykształcenie techniczne lub ekonomiczne i odpowiednia praktyka w przemyśle metalowym.

Nowy obiekt żywienia zbiorowego

W pierwszych dniach stycznia został otwarty w naszym powiecie nowy, piękny obiekt żywienia zbiorowego. Jest to restauracja w Dębnie, przy głównej szosie Kraków – Tarnów. Koszt budowy wyniósł 2 mln zł. Będzie to bardzo przydatny obiekt, gdyż położony w tym miejscu, zapewni wyżywienie nie tylko miejscowym, ale przede wszystkim licznym turystom i podróżnym. Posiada 100 miejsc konsumpcyjnych, a w okresie letnim na tarasie można dodatkowo przygotować jeszcze 30 miejsc.

Obchody 25 rocznicy wyzwolenia

17 stycznia 1970 roku zainaugurowane zostały obchody 25 rocznicy wyzwolenia miasta i powiatu brzeskiego spod krwawej okupacji hitlerowskiej. W tym dniu w Brzesku, w sali kina Bałtyk odbyła się akademie, której przewodniczył zastępca przewodniczącego Prezydium PRN, Mieczysław Garlićki. Po odegraniu hymnu narodowego, okolicznościowe przemówienie wygłosił sekretarz KP PZPR, Edward Gołda. Interesujący występ, na dobrym poziomie artystycznym, dał Zespół Ludowy z Bogumiłowic – Wierzchosławic. Podobne akademie odbywały się również w innych miejscowościach w naszym powiecie, m.in. w Szczurowej, Łysej Górze, Czchowie, Zakliczynie, Dębnie.

Przeniesienie stacji benzynowej

W pierwszych dniach stycznia otwarta została nowa stacja benzynowa. Została ona zlokalizowana za miastem, przy szosie głównej w kierunku na Tarnów, przed Jadownikami. W związku z tym ulegnie likwidacji dotychczasowa stacja przy placu Żwirki i Wigury. Była ona tam zlokalizowana wbrew rozsądkowi, gdyż miejsce to znajduje się w centrum miasta, stanowi bardzo ruchliwą jego część, a przede wszystkim znajduje się tam dworzec autobusowy. Ludność okolicznych domów od dawna domagała się usunięcia z tego miejsca stacji benzynowej ze względów bezpieczeństwa. Również władze powiatowe tego się domagały. Na szczęście nie było dotąd wypadku. Przy placu tym

został otwarty 17 stycznia br. bar szybkiej obsługi EKSPRES. Będzie on służył pasażerom licznych autobusów, których w ciągu doby przez dworzec brzeski przejeżdża około 80.

Konkurs twórców ludowych

18 stycznia 1970 roku, w salach Muzeum w Tarnowie została otwarta pokonkursowa wystawa prac twórców ludowych. W wystawie bierze udział 10 twórców ludowych i 10 miłośników tradycyjnej kultury ludowej. Komisja konkursowa przyznała twórcom ludowym:

- I miejsce i pierwszą nagrodę Franciszkowi Grzegorzcykowi z Zakliczyna – piernikarstwo,
- I miejsce i pierwszą nagrodę Józefowi Rozkosze z Rudy Kameralnej – garncarstwo,
- II miejsce i drugą nagrodę Janowi Rozkosze z Rudy Kameralnej – garncarstwo,
- III miejsce i trzecią nagrodę Józefowi Rubasze z Woli Przemyskowskiej – wikliniarstwo

Wyróżnienia przyznano:

- Józefowi Nodze z Woli Przemyskowskiej – wikliniarstwo,
- Stanisławowi Borowcowi z Brzeska – malarstwo,
- Bolesławowi Strzelowskiemu z Czchowa – malarstwo,
- Marianowi Majowi z Woli Przemyskowskiej – wikliniarstwo,

Wśród miłośników tradycyjnej kultury ludowej nagrody przyznano następującym osobom:

- I miejsce Anna Gofroń – Szczurowa
- II miejsce Stanisław Nicpoń – Szczurowa
- III miejsce Genowefa Rzepka – Dołęga
- IV miejsce Jan Giemza Szczurowa i Paweł Działko ze Szczurowej

oraz wyróżnienia dla: Zofii Stojak i Mariana Woźniczka ze Szczurowej.

Plan zbiórki na Fundusz Budowy Szkół nie wykonany

Dokonano podsumowania wpływów na Społeczny Fundusz Budowy Szkół i Internatów. Roczny plan zbiórki (za 1969 rok) został wykonany w 94,4%. Jest to jedno z ostatnich miejsc w województwie. W poprzednich latach powiat brzeski przodował. Decydujący wpływ na wyniki zbiórki mają rolnicy. Plan swój za rok 1969 zrealizowali oni zaledwie w 83%. Zamiast zaplanowanej kwoty 880 tys., wpłynęło od rolników 731 tys. zł. Do najlepszych gromad należą: Jadowniki, Czchów, Brzesko, Łysa Góra. Do najgorszych: Zakliczyn, Szczepanów, Jurków, Iwkowa, Doły, Gnojnik. Rzemieślnicy wpłacili 80% planu, spółdzielnie – 87,5%. Najlepsze wyniki w zbiórce uzyskali pracownicy – 112% planu rocznego.

Złoci Jubilaci

Ostatnio Złote Gody obchodzili Maria i Józef Jabłońscy z Jurkowa i Helena i Jan Bojdowie z Łoniowej. Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie wręczył im przewodniczący Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, Jan Szczepaniec, życząc długich lat czerstwego zdrowia.

IV Powiatowy Zjazd Ochotniczych Straży Pożarnych

25 stycznia obradował w Brzesku IV Powiatowy Zjazd Ochotniczych Straży Pożarnych. Na obrady przybyli: sekretarz Komitetu Powiatowego PZPR, Edward Gołda, zastępca przewodniczącego Prezydium PRN, Mieczysław Garlicki, prezes PK ZSL, poseł, dr Franciszek Mleczek. Wojewódzką Komendę Straży Pożarnych reprezentował płk p.o. Stanisław Zarzycki. Sprawozdanie z czteroletniej działalności straży pożarnych w powiecie brzeskim złożył prezes Zarządu Powiatowego, Karol Grochola.

Ze sprawozdania wynika, że w naszym powiecie mamy 111 jednostek OSP, zrzeszających 2.352 członków. Ostatni czteroletni okres przyniósł dalszy rozwój straży pożarnych, tak pod względem ilościowym, jak i jakościowym. Wzrosła liczba członków, podniósł się stan wyszkolenia, a także wzrosła liczba samochodów strażackich, motopomp i innego sprzętu przeciwpożarowego. Strażacy mają na swoim koncie wiele sukcesów. Czynami społecznymi, przy pomocy państwa, wybudowali 12 remiz strażackich w miejscowościach: Jagniówka, Biskupice Melsztyńskie, Dołęga, Gosprzydowa, Jadowniki, Wola Przemykowska, Stróże, Kwików, Niedźwiedza, Zabawa, Dębina Łętowska, Zdrochec.

Ważne jest również to, że remizy te służą równocześnie jako świetlice lub pomieszczenia dla klubów Ruchu, względnie Młodego Rolnika. Oddano też do użytku 12 zbiorników wodnych, przeciwpożarowych. Poszczególne oddziały straży pożarnych prowadzą też szeroką działalność profilaktyczną i szkoleniową. Na kursach I i II stopnia przeszkolono 626 strażaków, zaś 93 na kursach III i IV stopnia. Strażacy brzeskiego powiatu przyczynili się do uzyskania w roku 1968 przez Komendę Powiatową Straży Pożarnych pierwszego miejsca w województwie, we współzawodnictwie między komendami terenowymi w akcjach społecznych, jak zakup sprzętu i wyposażenia, w akcji zbiórkowej na budowę pomnika Centrum Zdrowia Dziecka i w czynach społecznych.

Na podkreślenie zasługuje udział jednostek straży pożarnych z naszego powiatu w zawodach wojewódzkich, organizowanych w tym roku na terenie Nowego Wiśnicza. Reprezentacyjna drużyna seniorów z OSP Zakrzów, zajęła zaszczytne trzecie miejsce, zaś piąte miejsce drużyna młodzie-

żowa, żeńska z OSP Łukanowice, szóste miejsce drużyna młodzieżowa męska z OSP Maszkienice. W roku ubiegłym, po raz pierwszy zorganizowano na terenie Woli Przemykowskiej, Perły i Filipowic, rejonowe zawody strażackie drużyn młodzieżowych, w których wzięło udział 47 drużyn.

Zawody cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem młodzieży i okolicznej ludności, spełniając zarazem wielką rolę propagandową na rzecz włączenia się młodzieży do ruchu strażackiego. O uznaniu społeczeństwa dla straży pożarnych może świadczyć ufundowanie sztandarów dla Oddziału Powiatowego oraz jednostek OSP w Maszkienicach, Zakrzowie, Wojniczu, Perle i Jadownikach.

Wyrazem uznania władz są odznaczenia państwowe. W ostatnich czterech latach Złoty Krzyż Zasługi otrzymało 4 strażaków, Brązowy zaś 3. Odznaki Tysiąclecia nadano 16 strażakom. Nadano wiele odznaczeń korporacyjnych: medali złotych 5, srebrnych 15, brązowych 14, odznak Wzorowy Strażak nadano 75, odznak za wysługę lat 380. Straże pożarne powiatu brzeskiego otrzymały zbiorową Odznakę Tysiąclecia za wybitny udział w obchodach Tysiąclecia Państwa Polskiego. Ze sprawozdania wynika, że w roku 1966 w powiecie brzeskim było 59 pożarów, w roku 1967 – 70 pożarów, w latach 1968 i 1969 po 65 pożarów.

Obrady IV Powiatowego Zjazdu Ochotniczych Straży Pożarnych zakończone zostały wyborem nowego Zarządu Powiatowego. Przewodniczącym Zarządu został Jan Szczepaniec, przewodniczącą Prezydium PRN, zaś zastępcą przewodniczącego wybrano Karola Grocholę.

Tunezyjczycy uczą się w Brzesku

W otwartym niedawno Technikum Mechaniczno-Elektrycznym, zbudowanym kosztem 38 mln zł., uczy się w tej chwili 470 młodych ludzi. W zakresie 8-mej klasy pobiera też naukę grupa 23 Tunezyjczyków. Oprócz języka polskiego, uczą się oni przedmiotów teoretycznych i zdobywają wiedzę konieczną mechanikom. Po powrocie do swego kraju, staną przy różnych warsztatach jako wykwalifikowani pracownicy.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

5 lutego 1970 roku obradowała na kolejnej sesji Powiatowa Rada Narodowa. Zasadniczym tematem obrad było zagadnienie budownictwa mieszkaniowego rad narodowych, spółdzielczego oraz indywidualnego w mieście i na wsi. Obradom przewodniczył radny, Jan Kaczmarczyk, władze wojewódzkie reprezentowane były przez dyrektora Miejskich Inwestycji Mieszkaniowych, Kramarczyka oraz dyrektora Wojewódzkiego Zrzeszenia Gospodarki Komunalnej, inż. Przetockiego. Referat na temat, będący przedmiotem obrad, wygłosił kierownik

Brzesko. Osiedle Kościuszki – budownictwo rad narodowych.

Brzesko. Fragment pl. Gen. Świerczewskiego. Stare budownictwo mieszkalne (secesja)

Brzesko. Ulica Kościuszki. Jeden z bloków Spółdzielni Mieszkaniowej.

Brzesko. Fragment ul. Głowackiego – stare budownictwo mieszkalne.

Brzesko. Osiedle Spółdzielczych Domków Jednorodzinnych.

Brzesko – widok miasta z lotu ptaka. W dali budownictwo domków jednorodzinnych.

Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Prezydium PRN, mgr Jerzy Fijałkowski. Do referatu ustosunkował się radny Stanisław Dziepak, przewodniczący Komisji Budownictwa, Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej. Z wygłoszonego referatu wynika, że w okresie 25 lat, w resecie państwowym i spółdzielczym, przybyło ogółem 32.076 m² powierzchni użytkowej. Pozostaje jeszcze budownictwo indywidualne w mieście i na wsi, które też ma poważne osiągnięcia. Na terenie miasta, budownictwo mieszkaniowe realizowane

jest zasadniczo przez dwóch inwestorów: rady narodowe i spółdzielczość mieszkaniową.

W tym czasie powstały dwa duże osiedla mieszkaniowe w Brzesku, to jest: Osiedle Kościuszki i obok Osiedle Ogrodowa. Oprócz tego powstało Spółdzielcze Osiedle Domów Jednorodzinnych. Osiedla te zamieszkuje dziś około 2.500 osób. Rady Narodowe wybudowały ogółem do tej pory 26 budynków o 526 mieszkaniach, Powiatowa Spółdzielnia Mieszkaniowa 4 budynki o 138 mieszkaniach, zaś Spółdzielcze Zrzeszenie Budowy Domków Jednorodzin-

nych 29 budynków z 29 mieszkańiami. Łącznie więc przybyło naszemu miastu 2.034 izb mieszkalnych. Na te cele wydatkowano łącznie 57.600 tys. zł. Plany na lata przyszłe przewidują dalszy rozwój budownictwa, zarówno rad narodowych jak i spółdzielczego.

Szybki rozwój budownictwa indywidualnego nastąpił od roku 1954. Decydujące znaczenie miała pomoc państwa dla budujących, a mianowicie pożyczki średnio i długoterminowe. Tylko w latach 1966-1969 Bank Inwestycyjny przyznał 223 pożyczki na ogólną sumę 16.767 tys. zł. na budownictwo indywidualne w mieście, zaś Bank Rolny na budownictwo na wsi przyznał 2.367 pożyczek na kwotę 67.618 tys. zł., a na remonty kapitalne jeszcze 22 pożyczki na kwotę 745 tys. zł.

Na zakończenie obrad, Powiatowa Rada Narodowa podjęła uchwałę, nakreślającą kierunki dalszego rozwoju budownictwa mieszkaniowego w naszym powiecie.

Na zdjęciach poniżej unikalne dziś na wsi chaty drewniane, kryte słomą, składające się z jednej izby i kuchni. Bardzo często pod jednym dachem znajduje się obórka dla krowy. Wszystkie widoczne na zdjęciach chaty są zamieszkałe przez starszaków, często samotnych.

Takich domów jest tam jeszcze sporo. Są one odremontowane i zamieszkałe. Znajdują się pod ochroną konserwatora zabytków (pochodzą z XIX, a niektóre z XVIII wieku).

Na zdjęciach poniżej charakterystyczne dla wsi Mokrzyńska domy mieszkalne. Drewniane belki są malowane na brązowo, szpary między nimi utykane słomą, zalepiane gliną i malowane na niebiesko. Charakterystyczne ganki na dachach służą też celom praktycznym – przez nie składa się na strychach siano, aby ocieplić powałę. Domy takie spotkać można jeszcze w Przybysławicach.

Podobnie jak Brzesko, również wieś w powiecie brzeskim staje się jednym wielkim placem budowy. Buduje się bardzo dużo; stare domy, często nadające się jeszcze przez jakiś czas do zamieszkania, ustępują miejsca nowym. Każdego roku, w każdej wsi przybywa dziesiątki nowych domów, podobnie jak i budynków gospodarczych. Zdjęcia poniżej jedynie fragmentarycznie obrazują boom budowlany w naszym powiecie.

Spotkanie strażaków – radnych

W pierwszych dniach lutego 1970 roku w Brzesku w sali obrad Powiatowej Rady Narodowej odbyło się spotkanie strażaków – radnych. Jest ich pokaźna liczba – bo 170. W spotkaniu wziął udział m.in. sekretarz KP PZPR, Edward Gołda i Wojewódzki Komendant Straży Pożarnych, płk. Zarzycki. Omówione zostały aktualne zagadnienia bezpieczeństwa pożarowego oraz praca członków OSP jako radnych.

Chata w Biskupicach Melsztyńskich.

Chata w Szczepanowie.

Chata w Zawadzie Lanckorońskiej.

Zabytkowe domy w Zakliczynie.

Budownictwo indywidualne – Uszew.

Budownictwo indywidualne – Gwoździec.

Budownictwo indywidualne – Gwoździec.

Budownictwo indywidualne – Gwoździec.

Zaborów. Domy z charakterystycznie rzeźbionymi gankami.

Zaborów. Domy z charakterystycznie rzeźbionymi gankami.

Zaborów. Studnie z żurawiem. Można je spotkać, ale coraz rzadziej, na terenie całego powiatu.

Mokrzyska, wiejska ulica z charakterystyczną zabudową. Można ją spotkać jeszcze w innych miejscowościach środkowej i północnej części powiatu.

Nowe domy w Szczepanowie.

Spotkanie z radnym WRN w Borzęcinie

8 lutego 1970 r., na spotkanie z wyborcami przybył do Borzęcina radny WRN, sekretarz KW PZPR, mgr Andrzej Czyż. Uczestniczyło w nim 250 wyborców. Spotkaniu przewodniczył Władysław Skalski, sekretarz KG PZPR, który poinformował zabranych o osiągnięciach i trudnościach gromady Borzęcin. Przewodniczący GRN, Józef Staśko omówił problem scalenia gruntów. Wyborcy mówili o różnych utrudnieniach jak: brak materiałów budowlanych, niektórych nawozów mineralnych, mieszanek dla kur, melioracji gruntów, konieczności poprawy stanu dróg itp. Radny WRN zapewnił, że poruszone przez dyskutantów problemy będą przez władze rozpatrzone i załatwione. Zapoznał też wyborców z planami rozbudowy przemysłu w województwie krakowskim.

Doroczny sejmik sołtysów

12 lutego 1970 roku w Brzesku, w sali obrad PRN, odbyła się doroczna narada sołtysów. Naradzie przewodniczył Jan Szczepaniec, przewodniczący Prezydium PRN. Obecni byli m.in.: sekretarz KP PZPR, Zdzisław Malik, sekretarz PK ZSL, Bolesław Woda, komendant powiatowy Milicji Obywatelskiej, major Adolf Dziuk, szereg przedstawicieli instytucji i organizacji współpracujących z rolnictwem oraz kierownicy Wydziałów Prezydium PRN. Podstawą ożywionej dyskusji były referaty, które wygłosili:

- mgr Waław Piechowicz, przewodniczący Powiatowej Komisji Planowania Gospodarczego, na temat zadań sołtysa w dziedzinie planowania gospodarczego,
- mgr Waław Trunów, kierownik Wydziału Finansowego, na temat zadań sołtysa w realizacji zobowiązań finansowych wsi wobec państwa,
- Jan Burlikowski, kierownik Wydziału Organizacyjno – Prawnego, mówił o zadaniach sołtysa w dziedzinie organizacji pracy społecznej i w zakresie obowiązku meldunkowego.

Wielu sołtysów zostało wyróżnionych dyplomami uznania. Między innymi dyplom za swoją wieloletnią pracę sołtysa otrzymał sołtys senior, Stanisław Strączek z Okocimia (82 lata).

Bank Rolny w nowej siedzibie

W połowie lutego 1970 roku Bank Rolny w Brzesku uzyskał nową siedzibę w budynku wybudowanym przy placu Żwirki i Wigury. Bank Rolny zajmuje drugie piętro w tym budynku, zaś na parterze mają pomieszczenie sklepy i magazyny powiatowej Spółdzielni Ogrodniczej. Na pierwszym piętrze znajdują się biura tej Spółdzielni.

Wyniki konkursu

Podsumowany został konkurs na „Najlepszą wieś w roku 1969 w wykonaniu i upowszechnieniu agrominimum”. Konkurs ogłosiło Prezydium PRN. Zgłosiło się do niego 39 wsi, podsumowania kon-

kursu dokonano komisyjnie w 31 wsiach, pozostałe nie spełniły warunków regulaminowych. Pierwsze miejsce przyznano wsi Kończyska w gromadzie Zakliczyn, która uzyskała 89 punktów. Nagroda wynosiła 12 tys. zł. Drugą była wieś Maszkienice – nagroda 10 tys. zł. Trzecią nagrodę w wysokości 8.000 zł, otrzymała wieś Bielcza.

Wieś Kończyska jest typowo rolnicza. Rolnicy w tej wsi są bardzo zdyscyplinowani, dzięki czemu możliwa i łatwa jest organizacja wszelkich poczynań w zakresie obsługi rolnictwa i wprowadzenia postępu rolniczego. W wyniku konkursu osiągnięto w Kończyskach m.in. dobre rezultaty w zakresie stosowania nawozów mineralnych, wapnowania gleb i odnowy materiału siewnego.

W Maszkienicach uzyskano poważny wzrost wskaźnika nawozów mineralnych (42.8%) m.in. dzięki zorganizowaniu punktu komisowej sprzedaży. Wykonano również w pełni plan wymiany nasion.

Wieś Bielcza dzięki dobrze zorganizowanej pracy miejscowego Kółka Rolniczego od kilku lat czyni systematyczne postępy. W konkursie uzyskała bardzo dobre rezultaty w rozprowadzeniu nawozów mineralnych, zorganizowaniu kompleksowego wapnowania gleb oraz realizacji zadań nasiennych.

Prezydium PRN ogłosiło podobny konkurs również na rok 1970.

O działalności Towarzystwa Rozwoju Ziem Zachodnich

W roku bieżącym przypada 25 rocznica powrotu do Macierzy prastarych ziem piastowskich. W organizacji tych obchodów odpowiednia rola przypadnie Towarzystwu Rozwoju Ziem Zachodnich. W naszym powiecie istnieje takie Towarzystwo, do którego niestety nie należy zbyt wiele osób, natomiast grupuje ono 10 kół zakładowych.

Działalność brzeskiego TRZZ, nasiloną szczególnie w okresie corocznych obchodów Tygodnia Ziem Zachodnich i Północnych, szczególnie szeroko rozwija się wśród młodzieży szkolnej i w zakładach pracy. Młodzież bierze udział w konkursach wiedzy o Ziemiach Zachodnich i Północnych, redaguje gazetki ściennie, urządza wystawy książek i wydawnictw, tematycznie związanych z tymi regionami, uczestniczy w pogadankach i prelekcjach. Dużą popularnością cieszyły się, zorganizowane wspólnie z Ligą Obrony Kraju, konkursy pod tytułem „25 lat osiągnięć Ziem Pomorskich” i „Polska leży nad Bałtykiem”. Wystawa „Wrocław dawny i dzisiejszy”, zorganizowana przez Zarząd Powiatowy TRZZiP cieszyła się dużym zainteresowaniem, szczególnie brzeskiej młodzieży, ale również uczniów z okolicznych szkół.

Na temat Ziem Zachodnich i Północnych urządzane są na terenie powiatu odczyty. Szczególnie

dużo czasu tej pracy społecznej poświęca mgr Józef Gurgul, przewodniczący Zarządu Powiatowego Towarzystwa Rozwoju Ziem Zachodnich.

Wspólne Plenum

20 lutego 1970 roku odbyło się wspólne zebranie plenarne Komitetu Powiatowego PZPR i Powiatowego Komitetu ZSL. Tematem była sprawa dalszego rozwoju produkcji rolnej. Referat wprowadzający do dyskusji wygłosił sekretarz KP PZPR, Zdzisław Malik. Była w nim mowa m.in. o niezrealizowaniu przez rolników naszego powiatu planów odnowy zbóż. Podejmując w dyskusji ten temat, Franciszek Uryga zwrócił uwagę na fakt dostarczenia w zbyt późnym terminie materiału siewnego. Wiele miejsca w dyskusji zajęła sprawa zbyt wolnego tempa wzrostu zużycia nawozów mineralnych.

Reprezentant PZGS w swoim wystąpieniu przedstawił plany spółdzielczości samopomocowej, dotyczące dalszych ułatwień w dostarczaniu nawozów mineralnych rolnikom. Poza uruchomieniem nowych punktów komisowej sprzedaży, przewiduje się wykorzystanie własnych możliwości transportowych, w celu dostarczenia klientom nawozów do miejsc zamieszkania. Dużą uwagę i troskę poświęcili dyskutanci, m.in. Jan Karczmarczyk, gospodarstwom podupadłym, których wyniki niekorzystnie rzutują na efekty gospodarki rolnej w całym powiecie. Lechowicz i Kowalewski mówili o potrzebie komasacji gruntów, a także o konieczności zajęcia się w większym stopniu sprawą budownictwa inwentarskiego.

Nie pominięto też w dyskusji sprawy dalszego rozwoju sadownictwa i ogrodnictwa. Podkreślano, że wreszcie powinna przestać straszyć tak zwana „klęska urodzaju owoców”, zaznaczono jednak, że w dużym stopniu zależy to od poprawy jakości owoców oferowanych w punktach skupu. W obradach wspólnego Plenum uczestniczyli m.in. sekretarz KW PZPR, prezes WK ZSL, Stanisław Kozioł, kierownik Wydziału Rolnictwa Prezydium WRN, Marian Frączek, prezes Wojewódzkiego Zarządu Kółek Rolniczych, Edward Piech. Sekretarz KW PZPR, akcentując niewątpliwą dorobek gospodarki rolnej w powiecie brzeskim, wskazał jednocześnie na istniejące jeszcze rezerwy, podkreślając szczególnie konieczność osiągnięcia planowanego wzrostu zużycia nawozów mineralnych. Na postępującą z roku na rok rozwój gospodarki rolnej, między innymi zwrócił uwagę prezes WK ZSL, Stanisław Kozioł, mówiąc również o inwestycjach w rolnictwie.

Rzadki jubileusz pracy nauczycielskiej

W lutym br. niezwykle rzadki jubileusz obchodziła nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 1 w Brzesku, Anna Bursztyn – 50 lecie pracy w zawodzie

nauczycielskim. Podczas rejonowej konferencji, jaka odbyła się 23 lutego, a zorganizowanej przez Zarząd Oddziału Powiatowego Związku Nauczycielstwa Polskiego, odbyła się z tej okazji skromna uroczystość. Jubilatce składano kwiaty wraz z życzeniami długich lat życia, zdrowia i szczęścia osobistego. Życzenia składało grono nauczycielskie, młodzież szkolna oraz dawni uczniowie. Oprócz pracy pedagogicznej, Anna Bursztyn pracuje społecznie, nadzorując prowadzenie sklepiku szkolnego, szkolnej organizacji Polskiego Czerwonego Krzyża, jest czynna także w Oddziale Brzeskim Wojewódzkiej Spółdzielni Spożywców. Z okazji rzadkiego jubileuszu Anna Bursztyn otrzymała nagrody Wydziału Oświaty i Kultury Prezydium WRN oraz Zarządu Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego.

IX Ogólnopolski Konkurs Piosenki Radzieckiej

28 lutego 1970 roku, w sali kina Bałtyk wypełnionej po brzegi słuchaczami, odbył się finał powiatowy IX Ogólnopolskiego Konkursu Piosenki Radzieckiej. Do konkursu stanęła młodzież szkolna i pozaszkolna. Ogółem, w konkursie wzięło udział 18 solistów i dwa duety. Po otwarciu konkursu przez przedstawiciela Zarządu Powiatowego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej, Jerzego Kotasa, rozpoczęły się eliminacje powiatowe. Specjalna Komisja konkursowa oceniła wszystkie występy i przyznała:

w kategorii młodzieżowej:

- I – miejsce Lucynie Gawęł, uczennicy Liceum Ogólnokształcącego w Brzesku,
- II – miejsce Waławowi Bielowi, uczniowi tegoż Liceum,
- III – miejsce Elżbiecie Skorubskiej z Zakliczyna.

Nadto, w tej kategorii wyróżniony został Jerzy Tomaszuk z Technikum Rolniczego w Wojniczu

w kategorii ogólnej uzyskali:

- I – miejsce Jan Sambor, pracownik GS w Zakliczynie,
- II – miejsce Elżbieta Baca, pracownica MPGK w Brzesku,
- III – miejsce Teresa Babiarz z Koła ZMW z Tymowej.

Wyróżnienie w tej kategorii otrzymała Halina Bujak z Tymowej.

Na wyróżnienie zasłużyły obydwie duety, a mianowicie: duet żeński Związku Nauczycielstwa Polskiego z Brzeska i duet męski z Liceum Ogólnokształcącego. Konkurs został bardzo przychylnie przyjęty przez publiczność.

Oficerowie radzieccy w Brzesku

5 marca przybyli do Brzeska dwaj wyżsi oficerowie radzieccy z grupy Wojsk Północnych Armii Radzieckiej. Odbyli oni spotkanie z pracownikami Prezydium PRN. W imieniu Prezydium i pracowników powitał ich w serdecznych słowach przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec. W związku ze zbliżającą się setną rocznicą urodzin Włodzimierza Lenina, oficerowie radzieccy mówili o Leninie jako twórcy Armii Radzieckiej i o roli Armii w II-giej wojnie światowej, w tym również w wyzwaniu ziem polskich, wspólnie z Wojskiem Polskim. Z okazji zbliżającego się Dnia Kobiet serdeczne życia złożyli kobietom pracującym w Prezydium PRN.

W imieniu pracowników Prezydium do oficerów radzieckich przemówił przewodniczący Rady Zakładowej Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych, Jan Burlikowski, dziękując im za przybycie do naszego miasta i za miłe spotkanie. Po wpisaniu się do książki pamiątkowej Prezydium, oficerowie radzieccy udali się na zwiedzenie Browaru.

Dzień Kobiet

8 marca, we wszystkich zakładach pracy, szkołach, przedszkolach i instytucjach odbywały się uroczyste spotkania kobiet z kierownictwami zakładów pracy, instytucji, rad zakładowych. Wszędzie było niezwykle serdecznie i miło. Ponad sto kobiet pracujących w Prezydium PRN, zebrało się w sali stołówki, gdzie przyjmowały życzenia od przewodniczącego Prezydium, Jana Szczepańca i przewodniczącego Rady Zakładowej, Jana Burlikowskiego. Przemówienie okolicznościowe wygłosiła przewodnicząca Rady Kobiet przy Prezydium PRN, Apolonia Obal. Przemili występ dały dzieci z przedszkola *na Traczu*.

Wśród kwiatów, przy tradycyjnej lampce wina i czarnej kawie, kobiety spędziły bardzo przyjemnie ten dzień. Podobne imprezy odbywały się w różnych zakładach pracy na terenie miasta i powiatu.

Troska o estetyczny wygląd miasta

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Brzesku robi wiele, aby miasto miało ładny wygląd. W tym celu każdej wiosny porządkowane są kwietniki i zieleńce. Ostatnio zasadzono kilka tysięcy róż oraz wiele krzewów i drzewek. Ustawiono dużo nowych ławek i koszy na śmieci. Niestety, zdarzają się częste przypadki niszczenia drzewek i kradzieże róż. Prezydium PRN wydało odpowiednią odezwę do młodzieży i całej ludności, apelującą o poszanowanie wspólnego dobra.

O Społecznych Komisjach Pojedynczych

Ostatnio Zespół d/s Społecznych Komisji Pojedynczych Powiatowego Komitetu Frontu Jedności Narodu, dokonał podsumowania działalności

Spółecznych Komisji Pojedynczych. Zostały one powołane w oparciu o przepisy ustawy z dnia 30 marca 1965 roku o sądach społecznych. Jeszcze tego samego roku, na jesieni, z inicjatywy Powiatowego Komitetu FJN, powołano 6 Społecznych Komisji Pojedynczych, a mianowicie w Brzesku oraz w gromadach Jadowniki, Jasień, Szczurowa, Uszew, Gnojnik. Już wkrótce okazało się, że działalność tych Komisji jest owocna.

Przystąpiono więc do organizowania takich Komisji w pozostałych gromadach. Do końca 1967 roku działały już one we wszystkich gromadach naszego powiatu. Z danych za rok 1969 wynika, że 20 Społecznych Komisji Pojedynczych, działających w gromadach, rozpatrzyło 313 spraw. Z tej liczby, 241 spraw zakończonych zostało ugodą. To jest duży sukces, jeśli się zważy, że tyle spraw mogłoby zaowocować długotrwałymi procesami sądowymi, kosztownymi dla obydwu stron, lub też znaleźć się w kolegium karno-administracyjnym, orzekającym dotkliwe kary. Najczęstszą przyczyną sporów są problemy majątkowe, jak też wspólne użytkowanie, naruszenie prawa własności i tak dalej. Takich spraw w roku 1969 było 269. Spraw rodzinnych było 7, o obrazę lub zniesławienie 8, nieporozumień lokatorskich było 3, różnych spraw 26.

Do najbardziej pracowitych w roku 1969 należały Komisje: w Szczurowej, która rozpatrzyła 37 spraw, w gromadzie Brzesko – 29 spraw, w Gnojniku 28, w Czchowiu i Wojniczu po 21 spraw, w Porąbce Iwkowskiej i Zakliczynie po 19 spraw.

Nowe Koło ZBOWiD-u

W Zakliczynie powstało nowe Koło Związku Bojowników o Wolność i Demokrację. Liczy ono 25 członków, prezesem został wybrany aktywny działacz tej organizacji, Stanisław Żabiński. Obecnie działa w powiecie brzeskim 6 kół tej organizacji. Wcześniej istniały koła w Brzesku, Szczurowej, Borzęcinie, Zabawie i przy Browarze Okocim.

Z działalności Towarzystwa Wiedzy Powszechnej

Co roku, po zakończeniu prac polowych i nastaniu długich jesiennych wieczorów, rozpoczynają zajęcia Uniwersytetu Powszechnego Towarzystwa Wiedzy Powszechnej. W ostatnich dniach marca kończą okres swojej działalności. Często odbywa się to w sposób uroczysty, jak na przykład miało to miejsce 21 marca br. we wsi Maszkienice, gromada Dębno. Uniwersytet Powszechny TWP, prowadzony przez mgr Konstantyna Bujaka, ukończyło 45 osób, w większości miejscowych gospodyń i rolników. Wysłuchali oni 200 godzin wykładów o tematyce politycznej, prawniczej, rolnej, weterynaryjnej i medycznej. Uniwersytet ten działa w Maszkienicach już trzeci rok, co świadczy o dużej jego popularno-

ści wśród miejscowego społeczeństwa. Na uroczystość zakończenia zajęć przybył m.in. sekretarz KP PZPR, Edward Gołda, przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec, przedstawiciel ZW TWP, J. Frodyma, przewodniczący GRN, F. Michałek. Najpilniejsi uczestnicy otrzymali upominki w postaci książek, wśród nich najstarszy, 85 letni W. Boryczko i przewodniczący samorządu UP, A. Miśkiewicz. Uroczystość zakończył występ artystyczny młodzieży szkolnej.

W powiecie brzeskim w roku 1969/70 działało 8 Uniwersytetów Powszechnych TWP. W Jadownikach, w zajęciach uczestniczyło 40 słuchaczy, w Łysej Górze 44, w Porąbce Spytkowskiej 55. Działają także UP w Gnojniku, Borzęcinie, Milówce i Brzesku.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

10 kwietnia 1970 roku, w miejscowości Szczurowa, pod przewodnictwem radnego Jana Karczmarczyka obradowała Powiatowa Rada Narodowa. W sesji wzięli udział, oprócz radnych PRN, przedstawiciele powiatowych władz partii i stronnictw politycznych, kierownicy Wydziałów Prezydium PRN, radni Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczurowej, przewodniczący Prezydium GRN z terenu całego powiatu, miejscowe społeczeństwo, młodzież klasy VIII Szkoły Podstawowej. Na sesję przybył zastępca przewodniczącego Prezydium WRN, mgr Jan Sokołowski.

Zasadniczym przedmiotem obrad była ocena działalności Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczurowej, zatwierdzenie sprawozdania z wykonania planu gospodarczego i budżetu za rok 1969. Podstawą oceny było sprawozdanie z działalności Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczurowej, które złożył jej przewodniczący, Ignacy Gargul. Z tego sprawozdania wynikało, że Gromadzka Rada Narodowa może poszczycić się poważnymi osiągnięciami w różnych dziedzinach. Jest to gromada typowo rolnicza i jak na warunki powiatu, najbardziej towarowa. Dlatego w planach pracy GRN najwięcej miejsca zajmowały sprawy rozwoju rolnictwa. Wyniki produkcyjne uzyskane w ostatnich latach, a w szczególności wzrost wydajności zbóż z 1 hektara, świadczą o stałym postępie. Uzyskano 24 q zboża z hektara, przy średniej powiatowej 21,8 i ziemniaków 230 q przy średniej powiatowej 190 q. Osiągnięto dobre wyniki również w hodowli. Uzyskano przeciętnie 2.350 litrów mleka od 1 krowy, przy wysokiej obsadzie bydła, bo 77,5 sztuk na 100 hektarów użytków rolnych. W sumie oprócz jakości, wzrosła też liczba bydła, np. w roku 1969 o 407 sztuk i trzody chlewnej o 1.289 sztuk.

Największym osiągnięciem gromady Szczurowa jest melioracja. Obok kompleksowego drenowania gruntów ornych, którym objęto ogółem 1.664 ha, dokonano tu także zabudowy *Węzła Uszwica*

wraz z dwiema przepompowniami w miejscowości Szczurowa-Brzezinki. Koszt tych prac wyniósł około 45 mln zł. Dobrze w gromadzie działają spółki wodne, które przejęły konserwację urządzeń melioracyjnych. Również dobrze działają Kółka Rolnicze, które posiadają sporo maszyn i sprzętu rolniczego. Zbudowano stosunkowo wiele silosów.

Podnoszenie umiejętności zawodowych rolników, to również sprawa, którą zajmowała się GRN.1.040 rolników otrzymało po kursach zaświadczenie o ukończeniu szkolenia rolniczego. Cała gromada jest zelektryfikowana i posiada szereg zakładów produkcyjnych i usługowych, związanych z rolnictwem. Jest duży zakład mleczarski, cegielnia gromadzka, spółdzielczy zakład wyrobów betonowych, młyn gospodarczy, tartak, spółdzielnia szewska, kasa spółdzielcza. Na terenie gromady działa 68 punktów usługowych, prowadzonych przez rzemieślników. Gromadzka Rada Narodowa utrzymuje 9 szkół podstawowych, 4 przedszkola, 5 wiejskich domów kultury oraz dwa domy strażaka. Działalność kulturalno-oświatową rozwija 10 wiejskich świetlic, 3 kluby RUCH, 3 kluby Młodego Rolnika, 3 biblioteki oraz 7 punktów bibliotecznych. Istnieje też stałe kino.

Nad zdrowiem mieszkańców czuwa Ośrodek Zdrowia, izba porodowa, apteka społeczna. Istnieje też w gromadzie agronomówka, wodomistrzówka, placówka sieci energetycznej, filia Państwowego Ośrodka Maszynowego.

Gromada posiada także plany dalszego rozwoju. Przewiduje się budowę odpowiedniego budynku na ośrodek zdrowia, wodociągów lokalnych, przedszkola w Strzelcach Małych, domu gromadzkiego, magazynów nawozów mineralnych.

Powiatowa Rada Narodowa oceniła pozytywnie działalność Gromadzkiej Rady Narodowej w Szczurowej. Zastępca przewodniczącego Prezydium WRN, mgr Jan Sokołowski w swoim wystąpieniu podkreślił między innymi to, że odbywanie wyjazdowych sesji jest wyrazem dalszej demokratyzacji naszego życia społecznego poprzez aktywne włączenie szerszego społeczeństwa do udziału w rządzeniu państwem.

Obchody Dnia Pracownika Służby Zdrowia

11 kwietnia br., w sali Pawilonu okocimskiego odbyła się akademie z okazji Dnia Pracownika Służby Zdrowia. Na akademię przybyli m.in. sekretarz KP PZPR, Edward Gołda i Przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec. Okolicznościowe przemówienie wygłosił dr Mermon. Przewodniczący Prezydium przekazał lekarzom i pracownikom służby zdrowia pozdrowienia i życzenia dalszych osiągnięć w pracy dla dobra całego społeczeństwa naszego powiatu. Srebrny Krzyż

Zasługi otrzymała kierownik Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Prezydium PRN, dr Krystyna Bernacka. Odznakę *Zastużony dla Ziemi Krakowskiej* otrzymał dr Zbigniew Karski, honorową odznakę związkową otrzymał dr Zdzisław Curyło. Liczni pracownicy służby zdrowia otrzymali dyplomy uznania za wzorową pracę zawodową i społeczną.

Czyn Leninowski Młodzieży ZMS

Niedziela, 12 kwietnia br., była dla brzeskich członków ZMS dniem Czynu Leninowskiego. Członkowie Kół ZMS z Okocimskich Zakładów Piwowarskich, Obwodowego Urzędu Poczтового, Technikum Elektryczno-Mechanicznego, Technikum Ekonomicznego – łącznie 174 osoby, pracowali przy porządkowaniu parku okocimskiego.

Poprzednio również w parku pracowała młodzież z Liceum Ogólnokształcącego oraz zatrudniona w Spółdzielni Spożywców. Ogólnie pracowano w czynie społecznym 1.226 godzin. Młodzież szkolna postanowiła kontynuować czyny społeczne na rzecz środowiska, zaś młodzież pracująca w zakładach pracy, podjęła cenne zobowiązania produkcyjne.

Zły stan ozimin

Niesprzyjające warunki atmosferyczne podczas ostatniej zimy spowodowały, że bardzo duże obszary zasiewów zbóż, szczególnie żyta, przepadły częściowo lub nawet całkowicie. Oziminy częściowo zniszczone, zasila się nawozami sztucznymi, głównie saletrą amonową. Saletrę posiadają na składzie i rozprowadzają Gminne Spółdzielnie, również na kredyt.

Plenum Komitetu Powiatowego PZPR

15 kwietnia 1970 r. obradowało plenarne posiedzenie Komitetu Powiatowego PZPR. Obrady Plenum miały dać odpowiedź na pytanie, jak zrealizowano uchwałę XIII Powiatowej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej PZPR z lutego 1969 roku. Wytyczała ona kierunki działania powiatowej organizacji partyjnej na lata 1969-1970. Rok, który minął od XIII konferencji, nie był dla brzeskiej organizacji partyjnej rokiem straconym; wiele wytycznych już zrealizowano, niemniej zarówno w referacie sekretarza KP, Eugeniusza Włoska, jak też w dyskusji, koncentrowano się przede wszystkim na tych problemach, które wymagają rozwiązania lub są wcielane w życie w niedostatecznym tempie. Tym samym określono zadania na najbliższą przyszłość.

Tak więc, między innymi należy w szybszym tempie likwidować tak zwane białe plamy na partyjnej mapie powiatu. W ubiegłym roku zorganizowano dwa, a w tym roku trzy, nowe ogniska partyjne. Więcej troski trzeba też poświęcić składowi socjalnemu nowo przyjmowanych kandydatów,

choć w pierwszym kwartale br. osiągnięto już w tej mierze dużo lepsze wyniki. Wiele do życzenia pozostawia jeszcze organizacyjne przygotowanie zebrań w niektórych POP. W dalszym ciągu trzeba pamiętać (o czym przypomiano na Plenum) o wytycznych programu konferencji odnośnie tworzenia grup terenowego działania. Skrupulatnie przeanalizowano i planowo wcielano w życie w ubiegłym roku zalecenia XIII Konferencji, dotyczące pracy politycznej i ideowo-wychowawczej. Na przykład wykonany został niemal w całości program obchodów 25-lecia PRL, zwiększyła się liczna uczestników szkolenia partyjnego, uatrakcyjniono tematykę zajęć.

Pozytywnie oceniono na Plenum realizację zadań produkcyjnych w rolnictwie, zwłaszcza w zakresie wzrostu wydajności z hektara. Z drugiej strony, niepokoić musi niewykonanie planu zużycia nawozów mineralnych, a także wyniki gospodarcze niektórych kółek rolniczych. Wiele miejsca poświęcono podczas obrad wykonaniu zadań programowych, dotyczących służby zdrowia, zwracając uwagę na potrzebę sprawniejszej obsługi pacjentów w niektórych placówkach leczniczych. Wreszcie, nie pominięto wyników realizacji uchwał II i IV Plenum w brzeskich zakładach pracy.

Na zakończenie obrad, w których wziął udział także kierownik Wydziału Rolnego KW PZPR, Marian Smuga, przyjęto zalecenia, których wcielenie w życie umożliwi pełną realizację programu działania, wytyczonego na XIII Powiatowej Konferencji Sprawozdawczo – Wyborczej brzeskiej organizacji partyjnej.

Setna rocznica urodzin Lenina

18 kwietnia 1970 roku, w Brzesku, w sali kina Bałtyk odbyła się uroczysta akademii, poświęcona setnej rocznicy urodzin Lenina. W prezydium akademii zajęli miejsca przedstawiciele organizacji politycznych i społecznych, władz państwowych, organizacji młodzieżowych i zakładów pracy. Akademii przewodniczył sekretarz Miejskiego Komitetu PZPR, Zygmunt Gałorowski, zaś referat okolicznościowy o życiu i działalności Lenina wygłosił sekretarz KP PZPR, Edward Gołda. W części artystycznej wystąpił zespół młodzieży Szkoły Podstawowej nr 1 w Brzesku oraz Zespół Pieśni i Tańca oddziału brzeskiego Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Ujęcie groźnego bandyty

25 kwietnia 1970 r. ujęto w Brzesku 20-letniego Franciszka Bartsa, jednego z dwóch sprawców ohydnej mordy, dokonanego na taksówkarzu gdyńskim. Okoliczności ujęcia były w skrócie następujące. Poprzedniego dnia telewizja nadała

list gończy wraz z fotografią poszukiwanego bandyty. Program oglądał m.in. zawodowy kierowca, Władysław Chołota, mieszkaniec wsi Jodłówka w powiecie bocheńskim. Rano, dnia następnego, udając się do pracy w Tarnowie, wyszedł na drogę wiodącą z Krakowa do Rzeszowa. Zatrzymał przejeżdżającego Stara A-28, należącego do Chemobudowy. Gdy wsiadł do szoferki, zobaczył w niej, obok kierowcy, człowieka, który przypominał mu zdjęcie oglądane poprzedniego wieczoru w telewizji. Gdy upewnił się, że człowiek ten, jako znak szczególnie posiada bliznę na prawej stronie twarzy, tak jak to pokazano w telewizji, poprosił kierowcę, aby w Brzesku podjechał na ulicę Okocimską. Tu zatrzymał samochód przed Komendą Powiatową MO. Gdy bandyta usiłował uciekać, przy pomocy kierowcy przeszkodził temu, a nadchodzący milicjant doprowadził bandytę na dyżurkę.

Pierwszomajowe święto

30 kwietnia, w sali kina Bałtyk, odbyła się tradycyjna akademii z okazji Święta Pracy – 1 Maja. Akademii otworzył przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec, zaś okolicznościowe przemówienie wygłosił sekretarz KP PZPR, Eugeniusz Włosek. Podczas akademii udekorowano odznaczeniami państwowymi: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski Edwarda Pietrasa z Brzeska i Józefa Wojtowicza z Przyborowa za działalność na rzecz utrwalenia pokoju. Złoty Krzyż Zasługi otrzymał Eugeniusz Małota.

Po części oficjalnej wystąpił Zespół Pieśni i Tańca Kamionka z Łysej Góry. Udany występ znanego zespołu był gorąco oklaskiwany przez licznie zebranych uczestników akademii. 1 maja zebrali się, w liczbie kilku tysięcy, uczestnicy manifestacji. Na placu Kazimierza Wielkiego wysłuchali przez radio przemówienia Władysława Gomułki, następnie rozpoczął się manifestacyjny pochód ulicami miasta. Po jego zakończeniu na placu Kazimierza Wielkiego, wystąpił Zespół Góralski im. Klimka Bachledy. Po południu, na stadionie Okocimskiego Klubu Sportowego, odbyły się imprezy sportowe.

Dni Oświaty. Książki i Prasy

Tradycyjne Dni Oświaty, Książki i Prasy rozpoczęły się dnia 3 maja. W dniu tym, na Rynku w Brzesku odbył się kiermasz książki. Podniosłe uroczystości odbywały się w Wojniczu z okazji wręczenia sztandaru Technikum Rolniczemu. Równocześnie odbywał się tam zjazd absolwentów tej szkoły. W uroczystości wzięli udział liczni goście, a wśród nich sekretarz KW PZPR, mgr Andrzej Czyż, sekretarz KP PZPR, Eugeniusz Włosek, poseł, dr Franciszek Mleczo, sekretarz PK ZSL, Bolesław Woda, przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec.

Święto 1 Maja w Brzesku. Występ Zespołu Góralskiego im. Klimka Bachledy na placu Kazimierza Wielkiego.

Zespołowi dziękuje i wręcza kosz kwiatów kierownik referatu kultury Prezydium PRN, Franciszek Zięcina.

Jedna z grup uczestników manifestacji.

Poczty sztandarowe przed trybuną honorową.

Przybyli też przedstawiciele grona profesorskiego Wyższej Szkoły Rolniczej z Krakowa, byli uczniowie tej szkoły, byli dyrektorzy, rodzice.

O trzydziestoletniej historii szkoły mówił nauczyciel Technikum, dr Jan Adamczyk. Różne koleje przechodziła szkoła rolnicza, a obecnie Technikum Rolnicze. Szczególnie ciężkie były lata okupacji. Ale też były chwile podniosłe i radosne. Taką była niewątpliwie, uroczystość przekazania do użytku nowego gmachu szkoły w roku 1962 z okazji 900-lecia Wojnicza.

Sekretarz KW PZPR wyraził uznanie dla dorobku tej placówki, która tak aktywnie poszukuje nowych dróg i rozwiązań w zakresie dydaktyki, wychowania i kształcenia młodzieży. Przekazał sztandar dyrektorowi Technikum, mgr

Franciszce Stopie, który następnie wręczył go młodzieży. Występy artystyczne młodzieży Technikum zakończyły tę podniosłą uroczystość. Zaznaczyć należy, że do dnia dzisiejszego mury tej szkoły opuściło 1067 absolwentów. Jednym z jej absolwentów jest minister przemysłu spożywczego i skupu, dr Stanisław Gucwa. Nie mogąc osobiście uczestniczyć w tej uroczystości, nadesłał telegram z gratulacjami i życzeniami dalszej owocnej pracy. Dorobek wojnickiej szkoły rolniczej i jej pozycja w środowisku są wysoko oceniane przez władze wojewódzkie i powiatowe.

Nowy budynek GRN w Gnojniku

W czasie obchodów Święta Pracy – 1 Maja i z okazji tego święta, został oddany do użytku nowy budynek Gromadzkiej Rady Narodowej w Gnojniku. Uroczystego przecięcia wstęgi dokonał przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec, który następnie wziął udział w sesji Gromadzkiej Rady Narodowej. Inicjatywa budowy tego budynku powstała wśród aktywu gromady w roku 1964. Poparła ją miejscowa ludność, a władze powiatowe udzieliły pomocy. Budowano systemem gospodarczym, przy udziale ludności w formie czynu społecznego. Budowę kierował komitet w składzie: Michał Wiśniowski, sołtys wsi Gnojnik, oraz Władysław Jaroszek, Roman Kornaś i Jan Semer, były przewodniczący GRN. Do budowy przystąpiono w roku 1968. Były trudności materiałowe, które jednak przy pomocy różnych instytucji udało się pokonać. Wielką pomoc okazał zakład opiekuńczy – Krakowskie Zakłady Futrzarskie, zwłaszcza przy uzyskaniu stali zbrojeniowej, cegły i cementu. W ostatnim okresie, z dużą pomocą przyszedł POM w Dębnie, który wykonał instalację wodną i centralnego ogrzewania. Ogólny koszt budynku wynosi ponad 1 mln zł. Komitet budowy posiadał środki własne w wysokości 354.382 zł., dotacja Prezydium PRN wyniosła 400 tys. zł. Pozostała kwota, to wartość czynów społecznych ludności w postaci robocizny i transportu konnego.

I miejsce brzeskiej poczty

Brzescy pocztowcy zasłużyli na uznanie. W ubiegłorocznym współzawodnictwie pracy o tytuł najlepszego obwodu na terenie działalności Dyrekcji Okręgu Pocht i Telekomunikacji w Krakowie, obejmującej swym zakresem działania województwo krakowskie i rzeszowskie, Obwodowy Urząd Poczto-Telekomunikacyjny w Brzesku zajął I miejsce.

Podczas uroczystej akademii zakładowej, która odbyła się dnia 2 maja 1970 r, dyrektor Okręgu, mgr Żmuda, przekazał brzeskim pocztowcom proporzec przechodni Dyrekcji Okręgu i Zarządu Okręgu Związku Zawodowego. Wyróżniający się listonosz, Czesław Migdał z Urzędu Poczto-Telekomu-

nikacyjnego w Zakliczynie otrzymał dyplom i odznakę Przdownika Pracy Socjalistycznej. I miejsce w powiecie i tytuł najlepszej placówki otrzymał Urząd Poczto-Telekomunikacyjny w Zakliczynie. II miejsce zajęły Urzędy w Czchowie i Dołach, III miejsce – Urzędy w Szczurowej i Olszynch.

25 rocznica zwycięstwa

Podobnie jak w całym naszym kraju, mieszkańcy Brzeska i powiatu uczcili 25 rocznicę zwycięstwa nad hitlerowskimi Niemcami. 9 maja, w godzinach popołudniowych, ulicami miasta przystrojonymi flagami narodowymi, przeszedł olbrzymi manifestacyjny pochód i udał się na cmentarz wojskowy, gdzie odbył się wiec antywojenny. Po odegraniu hymnu narodowego, wiec rozpoczął słowem wstępnym przewodniczący zarządu Oddziału Powiatowego Związku Zawodowego Bojowników o Wolność i Demokrację – Adam Dzierwa. Przemówienie wygłosił sekretarz KP PZPR, Edward Gołda. Podkreślił on znaczenie zwycięstwa nad hitleryzmem i powrotu naszych przastarych Ziemi Zachodnich i Północnych do Macierzy. Następnie przemawiał podpułkownik Wojsk Polskich, uczestnik bitwy o Berlin, Witold Kuchalski. Mówił on o udziale Wojska Polskiego w walkach z najeżdżcą w kraju oraz na wszystkich frontach świata, we wspólnych z Armią Radziecką walkach o Berlin i wkładzie Wojsk Polskich w zwycięstwo. Kompania honorowa Wojska Polskiego oddała trzykrotną salwę honorową, pochyliły się sztandary w hołdzie poległym w drugiej wojnie światowej, a na grobach i symbolicznych mogiłach, wśród dźwięków marsza żałobnego Chopina, złożone zostały liczne wieńce i wiązanki kwiatów.

W tym dniu, na terenie całego powiatu, w miejscach straceń i walk, złożone zostały wieńce i kwiaty. Powiat nasz poniósł liczne ofiary. Już w czasie kampanii wrześniowej 1939 roku było wielu zabitych, żołnierzy i ludności cywilnej. Żołnierze WP – kpt. Roman Zdrochecki, por. Józef Jakubowski, por. Karol Rutkowski, płk Józef Hojnowski, por. Franciszek Bodzioch, strzelec Józef Szkodny, strzelec Roman Wawryka i wielu innych polegli w walce z hitlerowskim najeżdżcą. Kilkadziesiąt osób cywilnych zginęło podczas bombardowania pociągu w lesie słotwińskim.

Ginęli też za wolność naszej Ojczyzny mieszkańcy powiatu na różnych frontach świata – porucznik Jerzy Cyga w walce pod Anconą, por. lotnik Jerzy Sukiennik w bitwie o Anglię, por. rez. Michał Kądziela w walkach we Francji, por. rez. Antoni Pałka pod Monte Cassino, ppor. Adam Kurowski również pod Monte Cassino. W czasie okupacji hitlerowcy wymordowali na terenie naszego powiatu około 6 tysięcy osób cywilnych. W 25 rocznicę Zwycięstwa oddano im hołd.

Z okazji Dnia Zwycięstwa na terenie naszego powiatu odbywały się spotkania oficerów Wojska Polskiego z ludnością. Niektórzy z nich przeszli szlak bojowy od Lenino po Berlin. Oficerowie spotkali się z serdecznym przyjęciem ludności. Młodzież wręczała im kwiaty, deklamowała wiersze, popisywała się tańcami ludowymi. Spotkania te były dużym przeżyciem dla miejscowej ludności. W dniach 9 i 10 maja odbyło się takich spotkań 30, w późniejszych terminach odbywały się dalsze, łącznie 80 spotkań.

Złot mistrzów wysokich urodzajów

10 maja 1970 roku, w Szczurowej, odbył się zlot przodujących rolników, mistrzów wysokich urodzajów i hodowców. Złoty takie należą już do tradycji i odbywają się corocznie z okazji Dni Oświaty, Książki i Prasy. I chyba słusznie, bo dobre wyniki w rolnictwie i hodowli, zależą w dużym stopniu od wiedzy i oświaty rolniczej. W zlocie wzięli udział przodujący rolnicy z terenu całego powiatu.

Przybyli także: sekretarz KW PZPR, Zdzisław Kitliński, zastępca Kierownika Wydziału Rolnego KW, Karol Filek, prezes PK ZSL, poseł, dr Franciszek Mleczek. Jak stwierdził w swoim referacie sekretarz KP PZPR, Zdzisław Malik, podstawową gałęzią produkcji rolnej w powiecie jest hodowla. W ostatnich latach zanotowano wprawdzie tylko niewielki liczbowy wzrost pogłowia zwierząt, ale też i znaczną poprawę jego jakości. Na przykład, przeciętna roczna wydajność mleka od krowy, wzrosła z 2.100 litrów w roku 1965 do 2.350 w roku 1969. Sekretarz KW, Zdzisław Kitliński złożył gratulacje mistrzom wysokich urodzajów, oraz omówił obecną sytuację rolnictwa w województwie krakowskim i zadania, jakie stoją przed tą gałęzią gospodarki w najbliższej pięcioletce. Przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec wręczył przodującym rolnikom 27 dyplomów i 37 nagród.

Dzień Działacza Kultury

Do tradycji należy już, że w czasie trwania Dni Oświaty, Książki i Prasy, organizowany jest Dzień Działacza Kultury, w tym roku Dzień taki przypadł na 10 maja. Z tej okazji, w kawiarni Klubowa w Brzesku, odbyło się spotkanie działaczy kulturalno-oświatowych z terenu całego naszego powiatu z przedstawicielami władz powiatowych. Przybyło nań około stu działaczy. Komitet Powiatowy PZPR reprezentował kierownik ośrodka Propagandy Partyjnej, Kazimierz Schüterly, Prezydium WRN, mgr Jakielowa, zaś Prezydium PRN, sekretarz Stanisław Kulinowski.

Franciszek Zięcina, kierownik referatu kultury Prezydium PRN, w krótkim referacie przedstawił działalność instytucji kulturalno-oświatowych na terenie tutejszego powiatu i osiągnięcia tych instytucji w ostatnim roku.

Podczas spotkania wręczono działaczom kulturalno-oświatowym nagrody. Franciszek Zięcina i Danuta Dziubasik, kierowniczka Biblioteki Gromadzkiej w Charzewicach, otrzymali nagrodę wojewódzką. Sekretarz Prezydium PRN wręczył przodującym świetlicom i działaczom nagrody i dyplomy uznania. Pierwsze miejsce w konkursie na działalność kulturalno-oświatową uzyskał Gromadzki Ośrodek Kultury w Zakliczynie, drugie miejsce zajęła świetlica w Dołędzie, trzecie uzyskała świetlica w Łoniowej. Miłym uzupełnieniem tego spotkania był występ orkiestry p. Krawczyka oraz solistów i recytatorów.

Obchody Święta Ludowego

Tradycyjne obchody Święta Ludowego odbywały się w tym roku 17 maja. Główna uroczystość powiatowa odbyła się w Szczurowej. Mimo niepewnej pogody, zebrało się tam około 2.000 osób. Wojewódzki Komitet ZSL reprezentował sekretarz tego Komitetu, Tadeusz Orloff. Byli też obecni: kierownik Wydziału Rolnego KW PZPR, Karol Filek, członek Prezydium WRN, Maria Honkowicz, sekretarze KP PZPR, Edward Gołda i Zdzisław Malik, prezes PK ZSL, poseł, dr Franciszek Mleczek, przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec. Przemawiali dr Franciszek Mleczek i sekretarz KP, Zdzisław Malik. Po przemówieniach nastąpiła uroczystość prezentacji sztandaru Gromadzkiej Organizacji ZSL w Szczurowej. Aktu tego dokonał sekretarz WK, Orloff. Przewodniczący Prezydium dokonał dekoracji wysokimi odznaczeniami państwowymi zasłużonych działaczy ludowych. Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski otrzymali: Władysław Pietrzko z Przyborowa i Jan Sulma ze Szczurowej. Złotymi Krzyżami Zasługi udekorowani zostali: Jan Karczmarczyk ze Szczurowej, Jan Kułak z Borzęcina i Jan Curyło z Warysia. Maria Honkowicz wręczyła Odznaki *Zasłużony dla Ziemi Krakowskiej*: Złotą, sekretarzowi PK ZSL, Bolesławowi Wodzie, Srebrne zaś: Marii Matras, Szymonowi Jaroszowi, Tomaszowi Karamarze, Józefowi Polakowi, Władysławowi Pietrzka. Po części oficjalnej odbyła się część artystyczna w wykonaniu zespołu dzieci przedszkolnych, młodzieży szkolnej oraz miejscowego Domu Kultury.

Uroczyste akademie z okazji Święta Ludowego odbywały się także w innych miejscowościach naszego powiatu, jak w Paleśnicy, Łysej Górze, Wojniczu, Zakliczynie. Tegoroczne obchody miały szczególnie uroczysty charakter, gdyż połączone były z jubileuszem 75-lecia ruchu ludowego w Polsce.

W kronice prezentuję kilka sylwetek działaczy ruchu ludowego w powiecie brzeskim, kilka spośród wielu.

Stanisław Sikoń – z Milówki, gromada Wojnicz. Z ruchem ludowym związał się jeszcze w la-

tach poprzedzających wybuch pierwszej wojny światowej. W okresie międzywojennym uczestniczył i występował na wielu manifestacjach i wiecach, nie tylko na terenie powiatu brzeskiego, lecz również w powiatach sąsiednich, a nawet w województwie rzeszowskim i lubelskim. W czasie swych wystąpień domagał się tych przemian politycznych, gospodarczych i społecznych, które zostały zrealizowane dopiero w Polsce Ludowej. Za swe radykalne wystąpienia był prześladowany przez władze sanacyjne i policję granatową. Był on również jednym z głównych organizatorów wielkiego strajku chłopskiego w latach 1936-37, za co przez ówczesne władze był aresztowany. W czasie okupacji hitlerowskiej stał w szeregach organizatorów walki zbrojnej z okupantem, jako żołnierz Batalionów Chłopskich. Po wyzwoleniu włącza się z całą energią do odbudowy i organizacji kół Stronnictwa. Obecnie jest najstarszym członkiem Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego i nadal, mimo choroby i podeszłego wieku jest aktywny, jak w latach swojej młodości. Jest on żywą historią 75-letniej walki, zmagania i działalności ruchu ludowego. Posiada wiele odznaczeń państwowych, m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Partyzancki i inne.

Władysław Pietrzko z Przyborowa, gromada Szczepanów, prezes Gromadzkiego Komitetu ZSL. Od najmłodszych lat mocno związany z ruchem ludowym. W latach 1936-37, organizator strajku chłopskiego na terenie gminy Szczepanów. W czasie hitlerowskiej okupacji był komendantem Batalionów Chłopskich na teren gminy Szczepanów. Po wyzwoleniu organizuje ruch ludowy i Samopomoc Chłopską na terenie tej gminy. Przez 3 kadencje był radnym Powiatowej Rady Narodowej, a przez szereg lat również radnym gminnym i gromadzkim. Wiele czasu poświęca pracy w oddziałach Ochotniczej Straży Pożarnej. Za tę działalność wielokrotnie był wyróżniony. Jest organizatorem czynów społecznych na terenie swojej wsi. Odznaczony został Złotym Krzyżem Zasługi, a podczas tegorocznych uroczystości otrzymał Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

Irena Boraca z Borzęcina jest długoletnią działaczką Stronnictwa. Z jej inicjatywy, jako przewodniczącej Komisji Kobiecej PK ZSL, kobiety uszyły 40 ubrań, które przekazano dla dzieci wietnamskich. Jest też inicjatorką i kierownikiem powstałej w Borzęcinie, Wieczorowej Szkoły Aktywu. Udziela się społecznie, jako radna Powiatowej Rady Narodowej. Odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Stanisław Giemza ze Szczurowej – od lat najmłodszych silnie związany z ruchem ludowym i działalnością Stronnictwa. W okresie międzywojennym uczestnik wielu manifestacji i jeden z organizatorów pamiętnego strajku chłopskiego. Długo-

letni prezes największego i najprężniejszego Koła ZSL na terenie powiatu brzeskiego, to jest właśnie w Szczurowej. Dzięki swej bezinteresownej pracy społecznej posiada duży autorytet nie tylko wśród członków Stronnictwa, ale także u wszystkich mieszkańców wsi.

Zakończenie Dni Oświaty, Książki i Prasy

Tegoroczne obchody Dni Oświaty, Książki i Prasy zostały zakończone 30 maja. W tym dniu, ulicami miasta przeszedł pochód młodzieży szkół podstawowych i średnich. Niezwykle barwny korowód, pomysłowe kostiumy i ciekawe układy wzbudziły ogromne zainteresowanie licznych widzów, którzy tłumnie zajęli chodniki wzdłuż całej trasy pochodu. W pochodzie wzięło udział około 2,5 tys. młodzieży. Niesiono hasła propagujące Międzynarodowy Rok Oświaty oraz prezentowano książki o tematyce społeczno-politycznej i naukowej. Było też wiele innych, okolicznościowych akcentów wizualnych.

Międzynarodowy Dzień Dziecka

Na terenie powiatu brzeskiego, podobnie jak w całym kraju, odbyły się 1 czerwca różne imprezy dla dzieci z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka. Między innymi, miłą imprezę zorganizowano dla małych pacjentów w Szpitalu Powiatowym w Brzesku. Wiele zakładów pracy ofiarowało słodczyce, zabawki i książki. Słodczyce i pamiątki przekazały: Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Szczurowej, Spółdzielnia Nowość, Szkoła Podstawowa w Wojniczu, Urząd Pocztowy w Brzesku, Cech Rzemiosł Różnych, Oddział Narodowego Banku Polskiego, Browar Okocim, Centrala Nasienna, Liceum Ogólnokształcące i Technikum Ekonomiczne, Państwowy Zakład Ubezpieczeń, Państwowa Komunikacja Samochodowa, Spółdzielnia Kamionka w Łysej Górze, Brzeskie Zakłady Przemysłu Terenowego, Meblo-artyzm w Wojniczu i Prezydium PRN. Dyrekcja Szpitala ufundowała aparat telewizyjny, zaś kierownictwo oddziału dziecięcego zatroszczyło się o radiofonizowanie sal, co zostało przyjęte przez dzieci z dużą radością.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

9 czerwca, pod przewodnictwem radnego, mgr Władysława Kowala, obradowała Powiatowa Rada Narodowa. Na sesji omawiano zagadnienie ochrony, bezpieczeństwa i porządku publicznego, z uwzględnieniem przestępczości wśród nieletnich. W sesji wzięli udział m.in.: sekretarz KP PZPR, Eugeniusz Włosek, sekretarz PK ZSL, Bolesław Woda, zastępca Komendanta Wojewódzkiego MO, płk Jaroszewski, przedstawiciel Urzędu Spraw Wewnętrznych, mgr Stefan Tyrpak, przedstawiciele zakładów pracy i instytucji, młodzież Liceum Ogólnokształcącego.

Sprawozdanie, na temat będący przedmiotem obrad, złożył komendant Powiatowy MO, major Dziuk, ocenę stanu bezpieczeństwa przedstawił w imieniu Komisji Administracji i Porządku Publicznego PRN, mjr WP Eugeniusz Bogusz. Według informacji Komendanta Powiatu MO, ogólny stan bezpieczeństwa i porządku publicznego w roku 1969 daje podstawę do stwierdzenia, że nastąpiło lepsze poszanowanie prawa, dyscypliny społecznej i że znacznie poprawiony został stopień wykrywalności przestępstw, przy niewielkim ogólnym wzroście przestępstw, co wyraża się liczbą o 43 większą w porównaniu z rokiem 1968. Ogółem w roku 1969 wszczęto 765 postępowań karnych o różne przestępstwa. Sprawozdanie komendanta uwzględniło jeszcze wielką zbrodnię, jakiej ostatnio dokonano na terenie powiatu, na taksówkarzu z Brzesku, która do głębi wstrząsnęła naszym społeczeństwem.

Poważnym rodzajem przestępstw były przestępstwa gospodarcze. W roku 1969 wszczęto takich dochodzeń 172, a w pierwszym kwartale br. ujawniono 33 przestępstwa natury gospodarczej. Straty wyrządzone w gospodarce narodowej w wyniku tych przestępstw w roku 1969 szacuje się na kwotę 1.124 tys. zł. W roku 1969 i pierwszym kwartale br., jak stwierdza informacja, była niska wykrywalność sprawców pospolitych kradzieży mienia społecznego, przy czym największe zagrożenie przestępczością gospodarczą, wystąpiło w branży rolno-spożywczej, zwłaszcza w kółkach rolniczych, w sektorze budownictwa, w transporcie oraz handlu. Ujawniono znaczne niedobory i nadużycia w sklepach i magazynach PZGS. Sprzyja temu, utrzymujący się nadal fakt bezdusznego i lekkomyślnego stosunku niektórych kierowników i administracji do zabezpieczenia i ochrony mienia społecznego.

W roku 1969 na terenie powiatu nie notowano zabójstw. W tym okresie natomiast było 6 rozbojów, a w tym roku 3 tego rodzaju przestępstwa. W tej kategorii w stosunku do lat ubiegłych notuje się nieznaczny spadek. Włamań do obiektów uspołecznionych w 1969 roku było 31, a w pierwszym kwartale tego roku 5. W tym przypadku, nastąpił duży wzrost w stosunku do lat ubiegłych, wynoszący prawie 100%. Włamań do obiektów prywatnych w roku 1969 zanotowano 12, w tym roku – 2. W sprawie kradzieży mienia prywatnego w roku 1969 przeprowadzono 141 dochodzeń, a w pierwszym kwartale takich przestępstw było 28. W wyniku przedsięwzięć operacyjnych i pracy dochodzeniowej organów MO, ujawniono 208 przestępstw kryminalnych, które nie były znane organom MO, a popełnione zostały w większości przez nieletnich i młodzież.

Najbardziej zagrożonymi rejonami w naszym powiecie jest miasto Brzesko oraz rejony Wojnicza i Borzęcina. W wyniku właściwego organizowania

walki z przestępczością, zarówno w roku 1969, jak i w tym roku, uzyskano wysoki wskaźnik wykrywalności, który wynosi 85,6%, i jest najwyższy w województwie krakowskim.

Zagadnienie przestępczości nieletnich przedstawia się wg sprawozdania następująco: w roku 1969 aż 72 nieletnich dopuściło się przestępstw. Dokonali oni 3 rozbojów, 8 włamań do obiektów uspołecznionych, 7 włamań do obiektów prywatnych, 113 kradzieży mienia prywatnego, 17 kradzieży mienia społecznego, 3 pożarów, 1 gwałtu i 2 innych przestępstw. Tak wysoki udział nieletnich w dokonywaniu przestępstw jest zjawiskiem niepokojącym, pogłębiającym się z roku na rok, co potwierdzone zostało również w pierwszym kwartale bieżącego roku. Do tego trzeba dodać, że przestępstw dokonują nieletni w grupach przestępczych zorganizowanych. Przestępcy ci, rekrutują się z młodzieży moralnie zaniedbanej, pozbawionej należytej opieki rodzicielskiej.

Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, że znaczna część społeczeństwa bezkrytycznie odnosi się do stwierdzonych przykładów demoralizacji nieletnich i staczania się ich na drogę przestępczej działalności. Szczególnie uzasadnione obawy budzić musi stan zagrożenia przestępczością przeciwko życiu i zdrowiu oraz przestępstwami o znamionach chuligańskich. Zanotowano wzrost tych szczególnie niebezpiecznych przestępstw w stosunku do lat poprzednich. Nasilenie tego rodzaju przestępstw przejawia się szczególnie w rejonie Brzeska, Czchowa, Wojnicza i Gnojnika.

Podłożem przestępczej działalności, w przytłaczającej większości, było nadużycie alkoholu, którego spożycie wzrosło dość poważnie, bo o całe 5 mln zł. w stosunku do roku 1968. Z zagadnieniem wzrostu pijaństwa i chuligaństwa wiąże się nielegalne pędzenie bimbru, które to zjawisko występuje w południowej części naszego powiatu. Według informacji Komendanta Powiatu MO, zbyt mało jeszcze organizowano akcji przeciwko chuligaństwu, przy czym w sposób niedostateczny wykorzystana do tego została ORMO. Zwalczeniu chuligaństwa i pijaństwa nie sprzyjał niestety, często spotykany, bezkrytyczny stosunek części społeczeństwa, który stwarzał dogodną sytuację i atmosferę dla działalności zdeprawowanego elementu.

Na temat bezpieczeństwa na drogach publicznych Komendant Powiatu MO powiedział: *„nie udało się nam w minionym roku poprawić sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i porządku na drogach publicznych, rok 1969 zamknięto niepowodzeniami, wyrażającymi się wzrostem liczby wypadków drogowych. Ogółem w roku 1969 zanotowano na drogach powiatu brzeskiego 83 wypadki drogowe, podczas gdy w roku 1968 takich wypadków było 39. W wypadkach drogowych w roku 1969 śmierć poniosło 13*

osób, zaś w roku 1968 śmierć poniosło 15 osób. Natomiast rannych w roku 1969 było 67 osób, w roku 1968 – 36. Straty materialne wyniosły prawie pół miliona złotych. Największą liczbę wypadków zanotowano na trasie głównej Brzesko – Wojnicz, w rejonach Dębna i Wojnicza oraz na trasie Brzesko – Czehów. Przyczyny wypadków są następujące: z winy pieszych – 16 wypadków, kierowcy w stanie nietrzeźwym spowodowali 8 wypadków, wpadnięcie pojazdów w poślizg 8 wypadków, a w 25 wypadkach powodem było zjechanie z jezdni do rowu. W pierwszym kwartale roku 1970 miało miejsce już 19 wypadków drogowych, w których poniosły śmierć 3 osoby, a 10 odniosło obrażenia. Wzrost liczby wypadków na drogach tłumaczyć należy ciągłym wzrostem liczby pojazdów mechanicznych, brakiem doświadczenia u dużej liczby kierowców, szczególnie początkujących, pewnością siebie i brawurą, słabą jeszcze u niektórych użytkowników znajomością przepisów ruchu drogowego i oczywiście nadużywaniem alkoholu. W roku 1969 na kolei były 4 wypadki śmiertelne, zaś w pierwszym kwartale tego roku 1 taki wypadek”.

W roku 1969 na terenie powiatu było 54 pożary, które spowodowały straty o wartości 1.414.200 zł. Za rozmaite wykroczenia organa MO skierowały w roku 1969 do Kolegium Karno-Administracyjnego 845 wniosków, z tego za wykroczenia przeciwko przepisom drogowym 314 wniosków, za naruszenie przepisów o zwalczaniu alkoholizmu i naruszenie porządku publicznego w stanie nietrzeźwym – 311 wniosków.

Obrady Powiatowej Rady Narodowej zakończone zostały podjęciem stosownych uchwał.

Obchody Dni Morza

5 lipca 1970 roku, na Zalewie Czehowskim odbywały się doroczne imprezy Dni Morza. Połączone one były z otwarciem sezonu turystyczno-wypoczynkowego. W godzinach przedpołudniowych odbyły się popisy jazdy na motorach, w których wzięło udział 23 uczestników. Po południu zaś, na jeziorze odbyły się zawody w jeździe na rowerach wodnych, kajakach i żaglówkach, na boiskach zaś zawody piłki siatkowej, koszykowej i ręcznej. Piękny występ artystyczny dały zespoły ludowe z Jaworska i Łoniowej. Wieczorem puszczano na wody Dunajca tradycyjne wianki i odbył się pokaz ogni sztucznych. Nie brakło też amatorów tańca na wolnym powietrzu. Brakło natomiast słońca i to wbrew zapowiedziom telewizyjnego Wicherka, stąd z kąpiele zarówno słonecznych jak i w Dunajcu, nic nie wyszło. Brzegi Dunajca oblegali tylko wędkarze, z których większość namiętnie „biczowała” wodę, najczęściej bezskutecznie. Obchodom Dni Morza w Czehowie i okolicznościowym imprezom przyglądały się tłumy publiczności, w tym bardzo wielu wczasowiczów, mimo bardzo niepewnej pogody.

Obchody Dni Morza. Czehów, rok 1970. Widok na jezioro.

Obchody Dni Morza. Czehów, rok 1970. Regaty żaglówek.

Obchody Dni Morza. Czehów, rok 1970. Zawody motocyklowe.

Turystyka w powiecie brzeskim

W związku z rozpoczęciem sezonu turystyczno-wypoczynkowego, Powiatowy Radiowęzeł rozpoczął nadawanie cyklu audycji o zabytkach i walorach turystyczno-wypoczynkowych naszego powiatu.

Na terenie powiatu jest kilka oznakowanych szlaków turystycznych. Najważniejszym i najdłuższym szlakiem, oznakowanym kolorem zielonym, to szlak biegnący z Rajbrotu w powiecie bocheńskim, przez pasmo Spilówki i Bukowca, Machulec- Czychów, Rudę Kameralną, Mogiłę, Gromnik do Tarnowa. Długość szlaku na terenie naszego powiatu wynosi około 25 km. Szlak ten prowadzi przez najpiękniejsze tereny naszego powiatu, zaś punktem centralnym wycieczek w oparciu o ten

szlak jest Czychów. Drugi szlak – żółty – biegnący z Tarnowa przez Pleśną – Siemiechów, przechodzi przez teren powiatu brzeskiego na odcinku 4 km., między Jamną a Paleśnicą i biegnie do Rożnowa. I ten szlak jest również bardzo piękny widokowo. Trzeci szlak – czarny – długości 10 km biegnie z Olszowej od szlaku zielonego przez Paleśnicę, Jamną do Diablich Skał, skąd na Bukowcu do szlaku niebieskiego. Ostatnio, bardzo ruchliwe Koło PTTK w Wojniczu, wyznaczyło szlak oznakowany niebieskim kolorem – z Wojnicza na Panieńską Górę w Wielkiej Wsi.

W sklepach Ruch można nabyć „Informator turystyczny powiatu brzeskiego” w cenie 7 zł. Zawiera on ogólne dane administracyjne o powiecie, opisy środowiska pod względem geograficznym, warunków glebowych, klimatycznych i fizjograficznych, krótki rys historyczny, zagospodarowanie i znaczenie turystyczne powiatu, opis komunikacji i szlaków turystycznych. Zawiera również opisy miejscowości, dotyczące ich notki historyczne, wykaz zabytków godnych zwiedzenia oraz szereg informacji niezbędnych dla turysty, takich jak: baza noclegowa i żywieniowa, adresy urzędów, pomocy lekarskiej, placówek kultury i rozrywki, placówek usługowych i handlowych, rozwiązania komunikacyjne.

Obchody Święta Odrodzenia

Najważniejszym momentem tegorocznych obchodów Święta Odrodzenia, było oddanie do użytku Fabryki Opakowań Błazanych w Brzesku. Uroczystość ta odbyła się 18 lipca 1970 roku. Jest to bardzo ważne wydarzenie dla naszego powiatu, ponieważ fabryka ta da zatrudnienie w pierwszej fazie ponad 600 pracownikom, a liczba ich do roku 1975 wzrośnie do tysiąca. W ten sposób Fabryka Opakowań Błazanych stanie się największym zakładem produkcyjnym w powiecie brzeskim. Jest to zakład nowoczesny, w pełni zautomatyzowany, Jego budowę rozpoczęto w IV kwartale 1962 roku, a zakończono pod koniec ubiegłego roku. Planowy rozruch miał trwać 18 miesięcy, ale ambicją dyrekcji i załogi jest skrócenie tego cyklu do 12 miesięcy, a więc do końca 1970 r.

Fabryka produkuje puszki blaszane dla przemysłu spożywczego oraz tak zwane kapsle do butelek z piwem i innymi napojami. Automatyczne linie produkcyjne zostały sprowadzone z zagranicy, pracownicy przeszli przeszkolenie w podobnych zakładach pracy w Gdańsku, Krakowie oraz w Bolonii we Włoszech, skąd też sprowadzono niektóre maszyny.

Na uroczystość otwarcia Fabryki Opakowań Błazanych w Brzesku przybyli między innymi: I sekretarz KW PZPR, Czesław Domagała, kierownik Wydziału Ekonomicznego KW PZPR, Tadeusz Nowicki, zastępca Przewodniczącego Prezydium

WKN, Jan Sokołowski. Przybyli też przedstawiciele władz politycznych i państwowych z Brzeska. Tradycyjnego przecięcia wstęgi oraz symbolicznego uruchomienia produkcji dokonał Czesław Domagała. Goście, oprowadzani przez dyrektora Fabryki, mgr inż. Jana Drożyńskiego, zwiedzili poszczególne hale produkcyjne i centralną narzędziownię, wykonującą narzędzia dla podobnych zakładów w całej Polsce. Z zainteresowaniem przyglądano się pracy tak zwanej offsetowni, gdzie wykonuje się kolorowe nadruki na puszkach i innych wyrobach.

Po uroczystości otwarcia i zwiedzeniu fabryki, w zakładowej świetlicy odbyła się powiatowa akademicka z okazji Święta Odrodzenia, którą prowadził sekretarz KP PZPR, Eugeniusz Włosek. Po przemówieniu przewodniczącego Prezydium PRN, Jana Szczepańca, zabrał głos I sekretarz KW PZPR, Czesław Domagała. Przekazał on gratulacje dla mieszkańców miasta i powiatu z okazji otwarcia tak ważnego dla powiatu obiektu, zaapelował także do załogi o jak najlepsze wykorzystanie oddanych jej do użytku nowych maszyn i narzędzi. Podczas akademii odznaczenia państwowe otrzymali wyróżniający się pracownicy FOB. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski udekorowany został dyrektor, mgr inż. Jan Drożyński, Złotymi Krzyżami Zasługi – mgr inż. Klemens Chramęga, inż. Stanisław Galewski i Stanisław Dadej. Srebrne Krzyże Zasługi otrzymało 7 osób, a 9 Brązowe Krzyże Zasługi.

W dniu uruchomienia Fabryki padał, podobnie jak w dniach poprzednich, ulewny deszcz; widoczna była groźba powodzi. Z tego też powodu, inne uroczystości i imprezy z okazji Święta Odrodzenia zostały odwołane.

Powódź

Padające od kilku dni ulewne, ciągłe deszcze, spowodowały zagrożenie powodziowe. 18 lipca 1970 r. o godzinie 10.45 Wojewódzki Komitet Przeciwpowodziowy zarządził pogotowie przeciwpowodziowe na terenie powiatu brzeskiego. W stan pogotowia postawiony został natychmiast Powiatowy Komitet Przeciwpowodziowy, który przekazał bezzwłocznie powyższe zarządzenie Gromadzkim Komitetom Przeciwpowodziowym w tych gromadach, gdzie zaistniało niebezpieczeństwo powodzi. Nie była to niespodzianka, gdyż zarówno władze powiatowe, jak też gromadzkie z niepokojem obserwowały podnoszący się stan wody w Dunajcu i Uswicy. Do godziny 12-tej wszystkie Komitety były już na posterunku. W tym samym dniu donoszono z Uswicy i Zawady Uszewskiej, że stan wody w Uswicy jest wysoki, ale niebezpieczeństwa powodzi nie ma. Stan wody na Dunajcu w Melsztynie wynosił w tym czasie 384 cm. Rów-

Przekazana do użytku 18 lipca 1970 roku Fabryka Opakowań Błasanych w Brzesku. Widok ogólny.

Jedna z hal fabrycznych.

nież doniesienia z Zaborowa podają, że zagrożenia powodziowego nie ma. Zapora wodna w Czchowie wypuszcza 600 m³ wody na sekundę i zapowiada wypuszczanie 900 m³. Deszcze cały czas padają w górach, a także u nas.

Mimo uspokajających doniesień z terenu, Powiatowy Komitet Przeciwpowodziowy, składający się z doświadczonych ludzi, jest bardzo zaniepokojony. Członkowie Komitetów Gromadzkich patrolują stale wały ochronne. O godz. 15.45, stan wody na wodowskazy w Borzęcinie, wynosił 184 cm. Meldują, że zagrożenia powodziowego nie ma, ale obserwują że wody przybywa o 20 cm na godzinę.

Godzina 16.10 – wody w rzekach i potokach stale przybywa. Zarządzono pogotowie we wszystkich oddziałach straży pożarnej na terenie całego powiatu. Postawiono je do dyspozycji Komitetów Przeciwpowodziowych. Powiatowy Komitet Przeciwpowodziowy wezwał do pomocy oddziały Ligi Obrony Kraju. Wydano zarządzenie dostarczenia przez instytucje środków transportowych do dyspozycji Powiatowego i terenowych Komitetów Przeciwpowodziowych. 18 lipca o godz. 18.20 Wojewódzki Komitet Przeciwpowodziowy zarządził alarm prze-

ciwpowodziowy. Niezwłocznie zarządzenie to przekazano Komitetom Gromadzkim. Wydano zarządzenia usunięcia z zagrożonych terenów wszelkiego sprzętu mechanicznego, maszyn i materiałów.

Godzina 19.10 – stan wody w Melsztynie – 440 cm. Wojnicz – stan wody na Dunajcu – 340 cm.

Godz. 20.00 – Uszwica przybiera. Zagrożone gospodarstwa w Uszwi przygotowują się do ewakuacji.

Godz. 21.50 – w Melsztynie woda na Dunajcu przekroczyła stan alarmowy o 15 cm. Godz. 22.15 – zaporą w Czchowie wypuszcza 1000 m³/sek.

Godz. 22.40 – w Uszwi woda wystąpiła na szosę Brzesko – Jurków, przerywając komunikację.

Godz. 24.00 – w Niedzieliskach woda zalała drogę Brzesko- Szczerowa.

19 lipca

Godz. 0.40 – stan wody na wodowskazie w Melsztynie – 560 cm. Przygotowuje się ewakuację 12 gospodarstw.

Godz. 1.45 – w Uszwi ewakuowano 30 gospodarstw. W Brzesku Straż Pożarna wypompowuje wodę z zalanych piwnic. Woda zalała m.in. piwnice nowego budynku Straży Pożarnej w Brzesku.

Godz. 3.00 – w Wielkiej Wsi ewakuowano 6 gospodarstw.

Godz. 3.25 – stan wody w Dunajcu w Melsztynie wynosi 6 m. Zaporą Czchów wyrzuca 1.200 m³/sek.

Godz. 4.20 – wydano zarządzenie o ewakuacji zagrożonych gospodarstw w Charzewicach i dalszych gospodarstw w Uszwi. W Brzesku domy, znajdujące się przy ulicy Cegielnianej, woda zalała do połowy okien. Ludzie i dobytek są wywożeni przy pomocy łodzi. Wydano zarządzenia odnośnie ewakuacji ludności w Ispie.

Godz. 5.10 – Powiatowy Komitet Przeciwpowodziowy zwrócił się do Wojewódzkiego Komitetu Przeciwpowodziowego o pomoc wojska.

Godz. 5.25 – wydano zarządzenie ewakuacji zagrożonych gospodarstw w Jurkowie. Godz. 5.45 – alarm przeciwpowodziowy ogłoszono dla gromady Zabawa.

Godz. 6.00 – w Borzęcinie woda przelała się przez wał ochronny, na niektórych liniach telefonicznych są zakłócenia, które polecono natychmiast usunąć. Zaporą w Czchowie wypuszcza 1200 m³/sek.

Godz. 6.25 – stan wody na wodowskazie w Melsztynie wynosi 6,25 m. W Wesołkowie, Stróżach, Filipowicach, Lusławicach ewakuowano 45 gospodarstw.

Godz. 6.50 – w Bielczy, w 2 miejscach przerwane zostały wały ochronne Uszwicy, skierowano tam drużyny ratownicze i oddziały samoobrony,

Godz. 7.15 – wody w Uszwy przekroczyły poziom z powodzi w roku 1960. Na wszystkie zagrożone miejsca wysła się tysiące worków, którymi po napełnieniu piaskiem wzmacnia się wały i łąta wyrwy.

Godz. 7.20 – w Biskupicach Melsztyńskich na utworzonej wśród rozlewisk wyspie zostało dwóch wędkarzy, których wyratowano łodzią motorową MO z Czchowa.

Godz. 7.45 – stan wody na Dunajcu – 6,30 m – w rejonie Olszyn zalana szosa Wojnicz – Melsztyn.

Godz. 8.30 – woda zalała młyn na Pomianowej.

Godz. 8.35 – wieś Isep zalana, częściowo również Wielka Wieś. Częściowo zalana Bielcza, gospodarstwo w Wokowicach wzywa pomocy.

Godz. 9.00 – zaporą wypuszcza 1.350 m³/sek wody. Zapowiedź 2000 m³/sek.

Godz. 9.54 – zaporą w Czchowie wypuszcza 2.200 m³/sek.

Godz. 10.00 – Powiatowy Komitet prosi Wojewódzki Komitet o przysłanie jednostek pływających do ewakuacji ludności. Z różnych stron nadchodzą wezwania o ewakuację zagrożonych gospodarstw. Otrzymano 1 ponton. Szosa w Brzesku w kierunku Tarnowa została zamknięta dla ruchu z powodu uszkodzenia na odcinku przed mostem kolejowym na Uszwy.

Godz. 12.45 – zaporą w Czchowie wypuszcza 2.800 m³/sek wody. Powódź osiągnęła stan klęski z 1960 r.

Godz. 14.12 – zaporą Czchów wypuszcza 3.000 m³/sek wody. Od Komitetów Gromadzkich nadchodzą meldunki o ewakuacji ludności i dobytku we wsiach: Bielcza, Isep, Wielka Wies, Lusławice, Wróblowice, Jurków, Charzewice, Biskupice Melsztyńskie, Uszew, Wesołów i w innych miejscowościach. W Melsztynie przygotowano do ewakuacji Biuro Gromadzkie. W akcji ratowniczej, obok straży pożarnych, oddziałów samoobrony, bierze udział również wojsko.

Godz. 15.46 – zaporą w Czchowie wypuszcza 3.100 m³/sek wody. Stan wody na Dunajcu – 7,20 m. Ewakuowana ludność zwraca się o pomoc żywnościową. Natychmiast skierowano na te tereny chleb, mąkę, makaron, kasze i inne środki żywnościowe.

Godz. 20.00 – wody w górnym biegu Uszwicy opadają powoli – natomiast wytwarza się groźna sytuacja w rejonie Wisły. Droga Brzesko – Nowy Sącz w rejonie Uszwy, zalana do tej pory, po ustąpieniu wody jest już przejezdna. Natomiast szosa Kraków-Tarnów w Brzesku, w okolicy mostu na Uszwy, z powodu podmycia jest zamknięta. W rejonie Wisły czyni się przygotowania do ewakuacji ludności we wsiach Strzelce Małe i Dąbrówka Morska. Na miejscu są jednostki wojskowe.

Godz. 21.14 – stan wody w Lusławicach – 7,50 m, wieś Isep cała ewakuowana. Przepływ wody przez zaporę w Czchowie powoli zmniejsza się. Tendencja zniżkowa również na Uszwicy. Wiele wsi całkowicie lub częściowo ewakuowano.

Godz. 24.00 – cała uwaga jest skierowana na rejon Wisły i dolny bieg Uszwicy, Uszewki i Grabki. Na tereny zagrożone przybywają nowe oddziały wojska.

20 lipca

Godz. 2.30 – wody Wisły w Górcie i Uszewki w Strzelcach Wielkich oraz Grabki w Strzelcach Małych przerwały wały ochronne, co spowodowało zalanie tych miejscowości. Nastąpiła ewakuacja szeregu gospodarstw w tych i innych miejscowościach w rejonie Wisły.

Godz. 3.30 – stan wody na Wiśle – 8,70 m., tendencja zwyżkowa.

Godz. 6.00 – Dunajec powoli opada.

Godz. 7.45 – Wola Przemysłowska, ewakuowano przy pomocy wojska 250 gospodarstw.

Godz. 12.00 – na terenie szeregu gromad (Gnojnik, Zabawa, Zakliczyn, Jurków) a także w Brzesku przystąpiono do odkazania studzien publicznych i prywatnych.

Godz. 17.30 – stan wody w rejonie Wisła i dopływów utrzymuje się. Zapora Czchów zmniejszyła odpływ do 920 m³/sek wody.

21 lipca

Godz. 7.20 – gromada Zaborów, zanotowano bardzo powolny spadek wody w Wiśle. Poważnie opadły wody w Uszwicy.

Godz. 14.00 – Powiatowy Komitet Przeciwpowodziowy odwołał alarm powodziowy dla Gnojnika, Brzeska, Borzęcina, Czchowa, Jurkowa, Charzewic, Zakliczyna, Wojnicza.

W pozostałych gromadach, to jest w rejonach Wisły, Grabki, Dolnego biegu Uszwicy, Uszewki – alarm trwa. Przystąpiono do zaopatrzenia ludności w żywność i paszę dla bydła. Dokonuje się rozeznania szkód powstałych w rolnictwie, urządzeniach melioracyjnych, w komunikacji itp. Dostarczane są lekarstwa dla ludności. Uruchamia się punkty żywnościowe oparte o kuchnie polowe.

22 lipca

Godz. 5.50 – z rejonu Wisły i jej dopływów donoszą, że wody opadają.

Godz. 17.20 – Powiatowy Komitet Przeciwpowodziowy zezwała na przekopanie wałów celem odprowadzenia do koryta Uszwicy wody, jaka zgromadziła się poza wałami.

24 lipca

Godz. 15.00 – alarm powodziowy na terenach gromad Szczurowa, Zaborów odwołano.

Rozlane wody Dunajca.

Powódź w 1970 r. Fragment uszkodzonej szosy Kraków-Tarnów w Brzesku na odcinku przed mostem kolejowym bocznicą okocimską.

Na skutek deszczów zaczęły się podnosić wody Dunajca i Uszwicy. Alarm w rejonach tych rzek został ponownie wprowadzony. Ostatecznie alarm powodziowy został odwołany 27 lipca o godz. 13.50. Dnia 11 sierpnia w godzinach popołudniowych zarządzony został jeszcze raz alarm powodziowy w rejonie Dunajca, Wisły i Uszwicy. Padają deszcze, a z powodu licznych uszkodzeń wałów, niebezpieczeństwo zalania jest duże. Alarm trwał do 13 sierpnia do godzin popołudniowych. Pozostawiono jednak na kilka dni dyżury i obserwacje wałów.

Przebieg powodzi w roku 1970 był w skrócie następujący. Fala powodziowa na teren powiatu brzeskiego dotarła w nocy z 18 na 19 lipca. Pierwszy wylew nastąpił w środkowym biegu rzeki Uszwicy, gdzie zalane zostały miejscowości: Uszew, Gnojnik i Poręba Spytkowska, oraz częściowo miasto Brzesko w bezpośredniej bliskości Uszwicy. Następny wylew nastąpił z rzeki Paleśnianki, gdzie została zalana wieś Lusławice. Największe nasilenie powodzi w tej części powiatu miało miejsce 19 lipca i w tym czasie nastąpiły dalsze wylewy Uszwicy w rejonie Borzęcina, Bielczy i Wokowic. Z kolei wody Uszewki przerwały lewy wał w dolnym biegu rzeki, zalewając wieś Strzelce Małe, której zalew nastąpił też niemal równocześnie z rzeki Grabki, przez przerwany prawy wał w dolnym jej biegu. Wieś Dąbrówka Morska zatopiona została wodami Raby, które przerwały wały na terenie powiatu bocheńskiego. Na terenie gromady Zabawa, wody rzeki Dunajec przerwały wały w dolnym jej biegu w powiecie Dąbrowa Tarnowska i zatopiły Przybysławice i częściowo Marcinkowice oraz Zdrochec. Zagrozało również poważne niebezpieczeństwo przzerwania wałów przez Wisłę na wysokości wsi Górka i Wola Przemykowska oraz przez rzekę Uszwicę, w dolnym jej biegu, na terenie wsi Kopacze Wielkie i Wola Przemykowska. Zostało ono jednak usunięte dzięki energicznej akcji miejscowej ludności oraz pomocy jednostki wojskowej.

Duże obszary zostały zatopione przez wody Dunajca w miejscach nie chronionych przez wały, a mianowicie na terenie Czchowa, Jurkowa, Piaskach Drużkowa, Charzewic, Wesołowa, Roztoki, Zakliczyna, Olszyn, Wielkiej Wsi, Wojnicza, Ispi. Również szeroko rozlały się wody z potoków np. Borowej Strugi i rowów melioracyjnych w Jagniówce i Borzęcinie. Z tej przyczyny, we wszystkich wymienionych miejscowościach powstały poważne szkody, którymi najbardziej zostało dotknięte rolnictwo, gdyż zatopionych zostało 16,5 tys. hektarów, w tym 11.400 ha gruntów ornych i 5.100 ha użytków zielonych. Straty w rolnictwie oblicza się na ponad 138 mln zł., w tym z powodu powodzi na 101 mln zł. (reszta to skutek nadmiernych opadów). Liczba uszkodzonych lub zniszczonych budynków mieszkalnych i gospodarczych

w gospodarce indywidualnej wynosi łącznie 3.804 oraz 63 budynki użyteczności publicznej. Straty szacowane są na 63 mln zł.

Również bardzo duże straty notuje się w sieci dróg lokalnych i państwowych, gdzie 17 km zostało zniszczonych, a 34 km poważnie uszkodzonych. Całkowitemu zniszczeniu uległy mosty o łącznej długości 223 mb, zaś łączna długość mostów uszkodzonych wynosi 260 mb. Szacunkowa wartość strat poniesionych na drogach i mostach lokalnych w powiecie wynosi 14 mln zł. Wskutek uszkodzeń dróg państwowych Rejon Eksploatacji Dróg Publicznych w Bochni poniósł straty w wysokości 8 mln zł.

Resort gospodarki komunalnej szacuje szkody na 9,5 mln zł. Są to straty wynikające z uszkodzeń ulic i chodników, mostów, kładek, przepustów, kanalizacji, a także budynków mieszkalnych. Wysokie straty notuje się w urządzeniach melioracyjnych. Ocenia się je na 4,5 mln zł. Nadto, na ponad 12 mln zł, szacuje się straty spowodowane uszkodzeniami urządzeń regulacyjnych rzeki Dunajec.

Straty, jakie poniósł resort oświaty nie są wprawdzie zbyt wysokie, bo wynoszą 1.060 tys. zł., ale obejmują dużą ilość placówek oświatowych – 29 szkół i 4 przedszkola. Budynki zostały uszkodzone, zawilgocone, podobnie ich wyposażenie. Uszkodzeniom uległo także 11 remiz strażackich, oraz znajdujący się tam sprzęt i urządzenia. Wysokość szkód określa się na 1.269 tys. zł. Sieć handlowa poniosła straty, które szacunkowo oblicza się na 1.602 tys. zł., w tym w towarach na kwotę 510 tys. zł.

W resorcie zdrowia i opieki społecznej uszkodzonych zostało 6 ośrodków zdrowia, 3 izby porodowe, Stacja Pogotowia Ratunkowego, Przychodnia Obwodowa w Brzesku. Zalane zostały piwnice, uszkodzone tynki, sufity, dachy. Szkody oszacowano na 480 tys. zł.

Bezpośrednio po ustąpieniu wód przystąpiono do usuwania skutków powodzi. Postawę ludności w czasie powodzi oceniono bardzo pozytywnie. Również organizacje społeczne, jak straż pożarna, kółka rolnicze, ORMO pospieszyły z pomocą. I chociaż stan wody w powodzi w roku 1970 był najwyższy, jaki zanotowano w dziejach powiatu, obyło się bez ofiar w ludziach. Nie było też strat w inwentarzu żywym. Szybka i sprawna pomoc materialna, lekarska, weterynaryjna, sanitarna, ofiarna praca Powiatowego Komitetu Przeciwpowodziowego, Gromadzkich Komitetów, aktywu powiatowego i gromadzkiego, zapobiegła większym nieszczęściom i złagodziła skutki powodzi. Była to ogromna praca, jeśli się zważy, że na terenie powiatu zatopionych zostało w całości lub w części 35 wsi, a ponad 6,5 tys. osób zostało ewakuowanych ze swoich domów. Oprócz tego, na terenie Zaborowa znalazło schronienie 1730 osób ewakuowanych z terenu powiatu Dąbrowa Tarnowska.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

27 sierpnia obradowała na sesji Powiatowa Rada Narodowa. Sesja była przewidziana na początek miesiąca, jednak z powodu klęski powodzi została odroczone. Chodziło o wstępne zorientowanie się w rozmiarach klęski, co do tej pory nie było możliwe. Zasadniczym punktem porządku obrad było zagadnienie rozwoju produkcji rolnej oraz inwestycji w rolnictwie. Referat na powyższy temat wygłosił zastępca kierownika Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium PRN, Julian Wróbel. Stwierdził m.in., że rok 1970 jest ostatnim rokiem bieżącej pięcioletki, a tym samym końcowym etapem pięcioletniego programu rozwoju rolnictwa w powiecie brzeskim. W okresie tym, nastąpił dalszy, istotny wzrost globalnej produkcji rolnej. Było to możliwe dzięki zwiększonej pomocy państwa w formie wzrostu nakładów inwestycyjnych na potrzeby rolnictwa oraz zwiększenie dostaw środków produkcji na potrzeby rolnictwa, a w szczególności nawozów sztucznych, maszyn i narzędzi rolniczych, pasz treściwych, środków ochrony roślin, kwalifikowanego ziarna siewnego, oraz zwiększonej pomocy kredytowej.

W wyniku stosowania różnych form oświaty rolniczej, a w szczególności masowego szkolenia rolniczego, podniósł się ogólny poziom wiedzy rolniczej zdecydowanej większości rolników. Pewne zahamowanie tempa produkcji rolnej wystąpiło w r.1960, co spowodowane było klęską suszy w okresie letnim, niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi w zimie 1969/70 i w roku bieżącym klęską powodzi. Mimo to, pierwszy, wstępny szacunek plonów wykazał, że 4 podstawowe zboża dają 22,5 q z 1 ha, w tym pszenica 23,5 q rzepak 18 q/l ha, siano łąkowe 60 q/l ha. Plan odnowy materiału siewnego wykonany został w 119%, natomiast zużycie nawozów mineralnych jest jeszcze wciąż niskie – 85,8 kg na 1 hektar. W zakresie produkcji zwierzęcej wystąpiło niekorzystne zjawisko spadku pogłowia zwierząt, jedynie pogłowie koni utrzymało się na tym samym poziomie. Wg czerwcowego spisu, bydła w roku 1969 było 41.493 sztuki, w r.1970 – 40.083, trzody chlewnej w 1969 roku 37.660 sztuk, w r.1970 zaś 31.162 sztuk, owiec było w 1969 roku 2.613 sztuk, w roku 1970 – 2.383 sztuki.

Z referatu wynikało dalej, że założenia planu gospodarczego w rolnictwie w roku bieżącym są realizowane prawidłowo, aż do chwili powodzi na przełomie lipca i sierpnia br. Obecnie cały wysiłek musi być skierowany na likwidację skutków powodzi, które są szczególnie dla rolnictwa, bardzo ciężkie. Najważniejszym zadaniem w rolnictwie jest przygotowanie jesiennej akcji siewnej, która powinna przebiegać sprawnie, tym bardziej, że powiat posiada zabezpieczoną potrzebną ilość ziarna siewnego i nawozów. Następnym zagadnieniem jest zabezpieczenie paszy na okres zimowy, aby nie dopuścić do spadku pogłowia zwierząt.

31 rocznica wybuchu wojny

31 sierpnia 1970 r. odbyło się w Brzesku plenarne posiedzenie Zarządu Powiatowego ZBOWiD-u. Jego uczestnicy wysłuchali referatów na temat czynu zbrojnego narodu polskiego oraz problemów odradzającego się zachodnio-niemieckiego militarizmu.

Dnia 1 września na cmentarzu wojskowym w Brzesku zorganizowano wiec antywojenny, podczas którego przemówienie wygłosił I sekretarz KP PZPR – Ludwik Nędza. Honory wojskowe pełniła kompania honorowa WP, uchwalono antywojenną rezolucję. Na mogiłach złożono wieńce i kwiaty.

Podobne uroczystości odbyły się w innych miejscowościach naszego powiatu.

Nowy rok szkolny

2 września 1970 r. rozległ się pierwszy po wakacjach dzwonek szkolny. Naukę podjęło ponad 17.800 uczniów szkół podstawowych, w tym progi szkolne po raz pierwszy przekroczyło 1.892 dzieci. Równocześnie odbyła się inauguracja nauki w szkołach średnich, do których uczęszcza około 3.000 młodzieży.

W inauguracji nowego roku szkolnego wzięli udział przedstawiciele organizacji politycznych i władz państwowych. W Technikum Elektryczno-Mechanicznym w Brzesku – I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nędza, w Szkole Podstawowej w Borzęcinie – sekretarz KP, Edward Gołda, w Szkole Podstawowej w Zakliczynie – przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec. W Dobrocieszy rozpoczęto naukę w nowym budynku szkolnym, który zastąpił starą, nieodpowiednią rudere. Trzeba tu nadmienić o inicjatywie Komendy Powiatowej MO, której funkcjonariusze przy okazji otwarcia roku szkolnego pouczali młodzież o właściwym poruszaniu się na jezdni, aby uniknąć nieszczęśliwych wypadków.

Zakończenie elektryfikacji powiatu

25 września 1970 roku nastąpiło oddanie do użytku sieci elektrycznej we wsiach Jamna i Dzierżaniny. W czerwcu br. otrzymały światło elektryczne wsie Ruda Kameralna i Borowa. Były to ostatnie, niezelektryfikowane wsie w powiecie. Elektryfikacja wsi w powiecie brzeskim rozpoczęła się w roku 1948. W tym czasie, na 112 wsi w powiecie, tylko dwie posiadały światło elektryczne. Pierwsza, w roku 1948 została zelektryfikowana gmina Szczepanów. Światło elektryczne utrzymały wsie tej gminy z końcem kwietnia 1950 roku. Z roku na rok tempo elektryfikacji wzrastało. Wydatnie przyczynili się do tego sami zainteresowani mieszkańcy wsi, podejmując czyny społeczne wielomilionowej wartości. Rok 1970 kończy prace elektryfikacyjne. Wszystkie wsie w powiecie brzeskim posiadają światło elektryczne.

Obrady Plenum Komitetu Powiatowego Partii

7 października 1970 r. przy udziale sekretarza KW PZPR, Zdzisława Kitlińskiego odbyło się plenarne posiedzenie Powiatowego Komitetu PZPR. Tematem obrad było przygotowanie kampanii sprawozdawczo-wyborczej w organizacjach partyjnych. Organizacja partyjna w Brzesku liczy już 3.560 członków i kandydatów. Działają oni w 166 Podstawowych Organizacjach Partyjnych. Referat wygłosił sekretarz KP PZPR, Eugeniusz Włosek. O zadaniach wynikających z tegorocznej kampanii mówił także sekretarz KW, Zdzisław Kitliński. W sprawach organizacyjnych, członkowie Plenum przychyliłi się do prośby Edwarda Gołdy, w sprawie zwolnienia go z obowiązku sekretarza KP PZPR, członka Egzekutywy i członka Plenum KP, wyrażając mu jednocześnie podziękowanie za dotychczasową pracę. Nowym sekretarzem KP d/s propagandy wybrany został jednogłośnie Jan Pilarczyk, z wykształcenia nauczyciel, pochodzący z powiatu chrzanowskiego. Pełnił on funkcję I sekretarza Komitetu Miejskiego w Chrzanowie, a wcześniej, do roku 1963, pracował jako nauczyciel w Trzebini. Obradom przewodniczył I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nęcza,

Święto Ludowego Wojska Polskiego

Podobnie jak w całym kraju, również w Brzesku obchodzony był Dzień Wojska Polskiego. Odbyło się spotkanie oficerów WP oraz weteranów z przedstawicielami władz politycznych i państwowych. W Brzesku mieszka mjr rez. Rudolf Burzycki, uczestnik bitwy pod Lenino. Przesłał on swoje wspomnienia z tej bitwy i przebytego szlaku bojowego.

Oto fragment tych wspomnień: *Po zajęciu odcinka frontu przez kościuszkowców otrzymujemy rozkaz przełamania obrony nieprzyjaciela na odcinku dwu kilometrów, we współdziałaniu z Armią Radziecką i zniszczenia nieprzyjaciela w rejonie wsi Powzuchy i Trygubowo, a następnie rozwinięcia natarcia w kierunku miejscowości Szklów. Upragniona przez nas chwila pomszczenia zgliszcz naszych ojczystych miast i wsi, obozów śmierci i upokorzeń, nadeszła. Do stanowisk ogniowych docierały komendy „agoń” – „ognia” i tak na przemian, obydwie doskonale rozumiane – był to początek marszu do Polski. Komendy te wyznaczały drogę do umiłowanej Ojczyzny. Błysnęły czerwone rakiety, wskazujące kierunek natarcia. Ruszyli do boju żołnierze z piastowskim orzelkami na czapkach. Na skrzydłach tyraliery słychać było przeciągłe „hurra”, czy też „w period”. Natarcie natrafiło z miejsca na twardy opór wroga. Znów przemówiła artyleria, zaskowytały katusze. Nieprzyjacielskie pozycje pokryły się ścianą ognia i skłębionego dymu, ziemia zakotłosała się od huku, masowy ogień artyle-*

ryjski zmiatał schrony i okopy przeciwnika. Niemcy odpowiedzieli ogniem, nie potrafił on jednak zatrzymać kościuszkowców, którzy z ogromną zawziętością i wprost przerażającą pogardą dla śmierci, nieubłaganie prą naprzód. O godzinie 13.30 pada wzgórze 215, zostają zdobyte wsie Powzuchy i Trygubowo. W tej wiosce zostałem ranny. Po wyjściu ze szpitala 2 marca 1944 roku, udałem się do miasta Sumy na Ukrainie, gdzie organizowano 4 dywizję I Armii Wojska Polskiego, z którą następnie przeszedłem cały szlak bojowy i brałem udział w walkach o wyzwolenie Ojczyzny. Po zajęciu linii frontu nad Wisłą w rejonie Falenicy i Grochowa oraz wyparciu wroga z Pragi na lewy brzeg Wisły, czyniliśmy gorączkowe dalsze przygotowania do następnego natarcia. W dniu 15 stycznia 1945 roku w tej wielkiej bitwie o Warszawę sforsowaliśmy Wisłę, zdobywamy miasteczko Górę Kalwarię. 16 stycznia nasze oddziały wyzwalały miasto Piaseczno, nie ma mowy o wypoczynku. Natarcie naszych wojsk trwa bez przerwy. W forsownym marszu w dniu 17 stycznia dochodzę z moim oddziałem pod miasteczko Sochaczew, które uwalniamy w nocy z 17 na 18 stycznia. Po zdobyciu Sochaczewa, w dalszym pościgu na Niemcami, wyzwalamy Brześć Kujawski, Inowrocław, Bydgoszcz. W ciężkich walkach zdobywamy Złotów, Jastrów, Białogard, następuje dwutygodniowa walka w Kołobrzeg, który ostatecznie zdobywamy 8 marca. Nie było końca radości żołnierzy i oficerów. Gdy dotarliśmy do morza, wszyscy żołnierze wiwatowali i krzyczeli jak mogli najgłośniej – „morze, nasze morze kochane, na zawsze”. Po zdobyciu Kołobrzegu otrzymujemy rozkaz marszu na Berlin. Po zdobyciu miasta Bernau, zamykamy pierścień okrążający Berlin”.

Popularyzacja przepisów prawnych

W październiku Radiowęzeł Powiatowy nadawał szereg audycji popularyzujących przepisy prawne z zakresu rolnictwa, w szczególności w sprawie przenoszenia własności nieruchomości rolnych, znoszenia współwłasności, dziedziczenia gospodarstw. Przepisy te weszły niedawno w życie i istnieje duże zapotrzebowanie społeczne na ich objaśnienie. Autorem audycji jest sekretarz Prezydium PRN w Brzesku, Stanisław Kulinowski.

Młodzież ZMW obraduje

18 października obradowała w Brzesku młodzież zrzeszona w Związku Młodzieży Wiejskiej. Była to konferencja sprawozdawczo-wyborcza, podczas której podsumowano dorobek tej organizacji oraz nakreślono zadania organizacji na przyszłość. Brzeska organizacja ZMW liczy obecnie 4.128 członków, z tej liczby 488 należy do PZPR. W oparciu o koła ZMW w terenie działa 48 zespołów przysposobienia rolniczego oraz 23 kluby Ruch i 11 klubów

Rolnika prowadzone przez Gminne Spółdzielnie. W konkursie „Każdy kłos na wagę złota”, brzeska organizacja znalazła się w czołówce w naszym województwie. W ubiegłym roku organizacja ZMW zrobiła wiele w zakresie higienizacji wsi, działało w powiecie 9 tak zwanych „szkół zdrowia”. Duża w tym zasługa lekarzy przychodni obwodowych. Poważny wkład młodzieży zrzeszonej w ZMW uwidocznił się również w rozwoju sportu na wsi. W czasie obrad wręczono złote i srebrne odznaki ZMW działaczom młodzieżowym, a Jan Włodarczyk, za całokształt działalności otrzymał srebrną odznakę *Za Zasługi dla Ziemi Krakowskiej*.

Nowa szkoła w powiecie

18 października 1970 roku, w Woli Przemyskiej została oddana do użytku nowa Szkoła Podstawowa. Jest to pierwszy w powiecie brzeskim budynek szkolny wybudowany z gotowych elementów prefabrykowanych. Wykonawcą tej inwestycji było Krakowskie Przedsiębiorstwo Budowlane, Grupa Robót w Brzesku. Szkoła otrzymała imię majora Henryka Sucharskiego. Odsłonięcia pamiątkowej tablicy dokonała siostra majora Sucharskiego, pani Bugajska. W budynku znalazło pomieszczenia 5 sal lekcyjnych, pracownia zajęć praktycznych, 2 gabinety, biblioteka, kancelaria, pokój nauczycielski. Szkoła dysponuje również zastępczą salą gimnastyczną.

W uroczystości otwarcia szkoły uczestniczyli między innymi sekretarz Komitetu Powiatowego PZPR, Eugeniusz Włosek, wiceprezes Wojewódzkiego Komitetu ZSL, Malec,

Kuratorium Okręgu Szkolnego reprezentował natomiast wizytator Kowalik. Uroczystego otwarcia szkoły dokonał i wygłosił przemówienie przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec.

Dom Strażaka w Zabawie

Koszt 1.200 tys. zł. zbudowany został w Zabawie Dom Strażaka. Połowę tej kwoty stanowi wartość czynu społecznego mieszkańców tej wsi. Inicjatorem budowy był nieżyjący już, prezes OSP Franciszek Prorok. 25 października odbyła się uroczystość otwarcia i przekazania do użytku tego obiektu. W uroczystości brali udział m.in. sekretarz KP PZPR, Jan Pilarczyk, przewodniczący Prezydium PRN, Jan Szczepaniec i komendant powiatowy Straży Pożarnych, kpt. Jan Blicharz.

W nowym budynku, oprócz pomieszczenia na sprzęt strażacki i pomieszczenia dla strażaków, znalazł miejsce klub Ruch i biblioteka. W budynku mieści się także sala widowiskowa. Inicjatorowi budowy Domu Strażaka przyznano pośmiertnie Złoty Medal za Zasługi dla Pożarnictwa. Przybyły na uroczystość komendant wojewódzkiej straży, płk Zarzycki wręczył dyplom uznania za wysługę

lat w strażackiej organizacji prezesowi OSP, M. Halastrze i naczelnikowi OSP F. Gałkowskiemu. Jednostka OSP w Zabawie należy do bardzo aktywnych. Aktualnie skupia 40 strażaków, w tym drużynę żeńską.

Gromadzka Rada Narodowa w nowej siedzibie

28 października Gromadzka Rada Narodowa w Jurkowie odbyła sesję w nowej siedzibie, w adaptowanej na ten cel, starej szkole. Na sesji pożegnany został przewodniczący, Franciszek Uryga, który przeszedł na emeryturę. Wybrany został nowy przewodniczący, Stanisław Śliwiński. Odchodzącego na emeryturę, żegnał w imieniu Prezydium PRN, kierownik Wydziału Organizacyjno-Prawnego, Jan Burlikowski.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

29 października 1970 roku, pod przewodnictwem radnego Adama Dzierwy, obradowała Powiatowa Rada Narodowa. Zasadniczym tematem obrad był rozwój i działalność kulturalno-oświatowa na terenie powiatu, z uwzględnieniem uchwały Plenum KP PZPR w sprawie rozwoju i upowszechnienia kultury. W obradach wziął udział zastępca kierownika Wydziału Kultury Prezydium WRN, Władysław Figa. Ponadto, w sesji uczestniczyli przewodniczący prezydiów GRN, kierownicy Wydziałów, przedstawiciele organizacji i zakładów pracy oraz uczniowie V klasy Technikum Rolniczego z Wojnicza.

Radni PRN otrzymali przed sesją informację o stanie oświaty i kultury w powiecie. Z tej informacji wynika, że notuje się duży rozwój społecznego ruchu, zmierzającego do zaspokojenia potrzeb kulturalnych ludności. Wyraża się on inicjatywami budowy wiejskich domów kultury, domów ludowych, świetlic. W obecnej pięcioletce, w naszym powiecie wybudowano i oddano do użytku społecznego cztery tego rodzaju obiekty, o łącznej wartości kosztorysowej 4.033 tys. zł., w tym dotacja państwowa wynosiła 1.935 tys. zł., a reszta to czynny społeczny zainteresowanej ludności. W roku 1970, w planie inwestycyjnym przewidziana jest budowa dalszych czterech tego rodzaju obiektów o wartości kosztorysowej 7.537 tys. zł.

Obserwuje się duży rozwój społecznego ruchu kultywowania w różnych formach tradycji ludowych jak: tworzenie izb regionalnych (Wojnicz, w przygotowaniu Zakliczyn), zespołów regionalnych (Jaworsko, Łoniowa, Zaborów, Okocim). W powiecie brzeskim działa obecnie 44 kluby wiejskie, w tym 23 kluby Ruch i 21 klubów Rolnika. W 27 wypadkach kluby te działają w świetlicach wiejskich, w pozostałych wypadkach to kluby samodzielne.

Oprócz klubów w powiecie działają tradycyjne świetlice w liczbie 31, w tym 11 świetlic etatowych

i ryczałtowych, pozostałe prowadzone są przez aktyw społeczny, wynagradzany nagrodami kwartalnymi. Tam, gdzie nie ma świetlic ani klubów, działają ośrodki życia kulturalnego. Takich w powiecie jest 21, ich kierownikami są nauczyciele. Ośrodki te mają siedziby w szkołach podstawowych. Placówkami oświatowymi na wyższym poziomie organizacyjnym są gromadzkie ośrodki kultury. Takich jest dwa: w Zakliczynie i Borzęcinie.

Gromadzki Ośrodek w Zakliczynie działa od roku 1966 i prowadzi bardzo ożywioną działalność, mimo trudnych warunków lokalowych. Działa tam amatorski zespół teatralny, zespół recytatorski, chóralny i wokalny. Ośrodek prowadzi instruktaz dla pozostałych placówek kulturalnych w gromadzie.

Gromadzki Ośrodek Kultury w Borzęcinie działa od stycznia br. Prowadzi Zespół Pieśni i Tańca Borzęcinie, muzyczny zespół dziecięcy oraz amatorski zespół teatralny. Placówką instruktazowo – metodyczną jest Powiatowy Dom Kultury, zlokalizowany w Brzesku, chwilowo w budynku Związku Nauczycielstwa Polskiego. Prowadzi on poradnictwo ogólne, artystyczne, organizuje seminaria dla gospodarzy świetlic i klubów, kursy obsługi sprzętu technicznego itp.

Łącznie, we wszystkich placówkach kulturalnych w powiecie, działa: 105 zespołów oświatowych, skupiających 2.018 uczestników, zorganizowano 769 odczytów, których wysłuchało 30.753 osoby, odbyło się 216 imprez artystycznych, które oglądało około 35 tys. osób. W placówkach wiejskich działa 39 zespołów artystycznych, przeważnie teatralnych, w których pracuje 775 osób. Dane powyższe dotyczą roku 1969.

W festiwalu Zespołu Ziemi Nizinnych uczestniczyły 3 zespoły z powiatu brzeskiego, to jest: Zespół Pieśni i Tańca Bobowiacy z Jaworska, Kamionka z Łysej Góry i Zespół Związku Nauczycielstwa Polskiego z Brzeska, zdobywając I, II i III miejsce.

Stan bibliotek przedstawia się następująco – Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Brzesku, w tym oddział dla dzieci, 20 gromadzkich bibliotek publicznych w siedzibach gromad, 16 filii bibliotecznych, 84 punkty biblioteczne. We wszystkich tych placówkach jest 165 tys. książek, z tego 15.500 w Brzesku.

53 Rocznicą Rewolucji Październikowej

7 listopada 1970 r., w sali Kina Bałtyk w Brzesku, odbyła się akademie z okazji 53 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. W akademii udział wzięli przedstawiciele organizacji politycznych i społecznych, władz państwowych, licznie przybyła młodzież i społeczeństwo miasta. Po odegraniu hymnów państwowych Polski i Związku Radzieckiego, przemówienie okolicznościowe wygłosił sekretarz Komitetu Powiatowego

PZPR, Jan Pilarczyk. „Międzynarodówka” zakończyła część oficjalną. W części artystycznej wystąpili artyści scen krakowskich.

Narada w Brzesku

11 listopada 1970 r. odbyła się w Brzesku pożyteczna i niezwykła narada, zorganizowana przez Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, wspólnie z oddziałem wojewódzkim Naczelnej Organizacji Technicznej. Udział w tej naradzie wzięli przedstawiciele NOT z Krakowa, poseł, dr Franciszek Mleczek, radni Wojewódzkiej Rady Narodowej z terenu powiatu brzeskiego, radni Powiatowej i Miejskiej Rady Narodowej, przewodniczący GRN z gromad Dębno, Jadowniki, Wojnicz, Łysa Góra oraz kierownicy zakładów pracy i instytucji zainteresowanych budową wodociągu grupowego Łukanowice – Brzesko. Ten właśnie temat był omawiany na naradzie.

W chwili obecnej zostały wykonane prace przy ujęciu wody z Dunajca w Łukanowicach, a budowa rurociągu doprowadzona została do okolic Dębna. Wodociąg ten ma zaopatrywać w wodę nie tylko miasto Brzesko, ale także miejscowości leżące na trasie lub w pobliżu rurociągu. O takich właśnie możliwościach wykorzystania wodociągu mówił na naradzie mgr inż. Wiesław Migdał z Koła NOT przy Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego w Krakowie. Wszystkie miejscowości, leżące na trasie rurociągu wodnego, posiadają duże braki wody lub często mają wodę nieodpowiednią, np. w Wojniczu z wysokim procentem żelaza. Bardzo deficytowe w wodę są miejscowości Sufczyn i Łysa Góra. Budowa wodociągu do Brzeska ma kosztować 88 mln. zł. Prace podstawowe zostały wykonane na koszt państwa, natomiast sieć wiejska może być wykonana przy udziale finansowym i z robocizną miejscowej ludności.

Na ten temat głos zabierało 17 uczestników. Wszyscy stwierdzali potrzebę budowy wodociągów, a także zapewniali, że zainteresowana ludność pokryje przypadające na nią koszty budowy, które zresztą poprzez robocizną niefachową mogą być poważnie obniżone. Mówiono też o potrzebie wstępnego opracowania kosztów budowy i związanych z tym obliczeń udziałów w nich poszczególnych gospodarstw. Ustalono, że dokona tego Koło NOT w ramach współpracy z radami narodowymi.

Obchody Dnia Nauczyciela

21 listopada 1970 roku, w sali kina Bałtyk, odbyła się powiatowa uroczystość z okazji tegorocznego Dnia Nauczyciela. Przybyli na nią członkowie sekretariatu KP PZPR, przedstawiciele władz administracyjnych i organizacji społecznych. Uroczystość rozpoczął serdecznymi życzeniami dla ponad tysięcznej rzeszy nauczycieli, przewodni-

czący Powiatowego komitetu FJN, I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nęcza. Referat okolicznościowy wygłosił sekretarz KP PZPR, Jan Pilarczyk.

W czasie tej uroczystości, zastępca przewodniczącego Prezydium PRN, Mieczysław Garlicki udekorował Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski sekretarza Oddziału Powiatowego ZNP, Wincentego Witowskiego, a Złotymi Krzyżami Zasługi, kierownika Szkoły Podstawowej w Zdrochcu, Franciszka Kuczka, pracownika Wydziału Oświaty Prezydium PRN, Helenę Mozer i dyrektora Technikum Ekonomicznego w Brzesku, Franciszka Bala. Pięć osób otrzymało Srebrny, a jedna Brązowy Krzyż Zasługi. Członek Zarządu Głównego i przewodniczący Zarządu Powiatowego ZNP, dr Jan Adamczyk wręczył dziewięciu działaczom Związku Złote Odznaki Związkowe. Zespół pieśni i tańca złożony z nauczycieli powiatu brzeskiego, przedstawił program artystyczny, który zakończył obchody Dnia Nauczyciela w Brzesku.

Koło PTTK w Wojniczu

Bardzo ruchliwe, założone niedawno w Wojniczu Koło Polskiego Towarzystwa Turystyczno – Krajoznawczego, zorganizowało pod koniec listopada br. Konferencję Regionalną. Udział w niej wzięła Wojewódzki Konserwator Zabytków, dr Hanna Pieńkowska. Byli też obecni działacze PTTK – z Tarnowa J. Moszczyński, z Myślenic dr Prus-Wiślański. Brzeskie władze powiatowe reprezentował mgr Jan Mastaj, przewodniczący Powiatowego Komitetu Kultury Fizycznej w Turystyki oraz Franciszek Zięcina, kierownik referatu kultury. Obecni byli również miejscowi działacze PTTK i przedstawiciele władz gromadzkich. Celem konferencji było zwiedzenie wojnickich zabytków, omówienie sposobów ich zabezpieczenia, jak również dokonania otwarcia Izby Regionalnej. Ciekawa była wypowiedź dr Hanny Pieńkowskiej. Między innymi mówiła o potrzebie inwentaryzacji wojnickich zabytków, o konieczności wyeksponowania wałów, rynku, domów zajezdnych, piwnic. Podkreślała także, iż na tym terenie działała reformacja, w Wojniczu był punkt zborny powstańców 1846 roku, tutaj też rozwijał się od początku ruch ludowy.

Obecny na konferencji docent Józef Szymański, rodak wojnicki, zwrócił uwagę na to, że Wydział Budownictwa, Urbanistyki i Architektury nie ochrania zabytków w Wojniczu, dopuścił bowiem do zburzenia domu przy ulicy Krakowskiej nr 4, który był ujęty w ogólnopolskim spisie zabytków budownictwa. Tenże Wydział wydał także niewłaściwą decyzję, odnośnie budowy domów przy ulicy Krakowskiej, cofniętych w głąb od linii zabudowy ciągłej. Wszyscy zabierający głos w dyskusji, mocno podkreślili duży wkład miejscowego Zarządu PTTK w tworzeniu Izby Regionalnej i rozbudzeniu zain-

teresowania historią. Podkreślano także bardzo życzliwą postawę władz partyjnych i administracyjnych. Komitet gromadzki PZPR odstąpił swój lokal na Izbę Regionalną. Dzięki funduszom Prezydium PRN oraz pracy społecznej wojniczan, rozpoczęto prace archeologiczne, nawiązując kontakty z naukowcami. Za zasługi w tym działaniu prezes Koła PTTK w Wojniczu, Franciszek Kalinowski oraz jego zastępca Jan Królikiewicz, otrzymali od Zarządu Wojewódzkiego PTTK dyplomy honorowe.

Dr Hanna Pieńkowska otrzymała od młodzieży kwiaty oraz album ze zdjęciami Wojnicza z okazji 25-lecia swej pracy na stanowisku konserwatora, zaś dr Medwecki, prezes zarządu okręgu PTTK w Krakowie otrzymał kwiaty i życzenia z okazji 50-lecia swej pracy społecznej. Działacze Koła PTTK w Wojniczu, które nosi imię Seweryna Goszczyńskiego, opracowali m.in. katalog oraz opis parków podworskich w Wojniczu i Wielkiej Wsi. Opracowanie to zyskało III nagrodę na ogólnopolskim konkursie pod nazwą „Chronimy parki podworskie”, zorganizowanym przez Zarząd Główny Ligi Ochrony Przyrody.

Sesja Powiatowej Rady Narodowej

14 grudnia 1970 roku odbyła się kolejna sesja Powiatowej Rady Narodowej. Tematem obrad był plan gospodarczy i budżet powiatu na rok 1971. Obradom przewodniczył radny Karol Grochola. Stanowisko Komisji Planu Gospodarczego, Budżetu i Finansów przedstawił jej przewodniczący, mgr Józef Czarnik. Na sesji był obecny zastępca przewodniczącego Prezydium WRN, Jan Sokołowski, który dokonał dekoracji wysokimi odznaczeniami państwowymi szeregu przodujących rolników za osiągnięcia w produkcji rolnej. Złoty Krzyż Zasługi otrzymali: Stanisław Macheta, Jan Marecik, Jan Wojdak. Srebrny Krzyż Zasługi otrzymali: Józef Gofron, Kasper Janicki, Władysław Jaszczur, Mieczysław Kubiś, Karol Mitera, Julian Swierczek, Marian Kusion, Józef Pilch, Wit Topolski, Tadeusz Górak, Sylwester Knap. Brązowy Krzyż Zasługi otrzymali: Stanisław Kamiński, Barbara Kurek.

Uchwalony na sesji budżet zbiorczy powiatu na rok 1971 zamyka się po stronie dochodów i wydatków kwotą 178.015 tys. zł. W kwocie tej, uwzględnione zostały wydatki na normalną działalność administracji i instytucji usługowych dla ludności, a także dalsze nakłady inwestycyjne w wysokości 56.216 tys. zł. Największą kwotę przeznaczoną na inwestycje w rolnictwie. Kwota 24 mln. zł. przeznaczona została na drenowanie gruntów ornych na obszarze 665 hektarów, drenowanie łąk na obszarze 74 ha, obwałowanie rzek na długości 2.5 km oraz na zagospodarowanie użytków zielonych. W planie inwestycyjnym znalazło zabezpieczenie bardzo ważne zadanie gospodarcze

dla rejonu szczurowszczyzny, jakim jest budowa wodociągu wiejskiego w Szczurowej. Przeznacza się na to zadanie kwotę 2.900 tys. zł. Kontynuowana będzie budowa wodociągu dla miasta Brzeska, przy czym bierze się pod uwagę przyłączenie do tego wodociągu 18 wsi leżących na trasie przebiegu rurociągu z Łukanowic do Brzeska.

W zakresie oświaty i kultury na realizację zadań inwestycyjnych przewidziano w roku

1971 nakłady w wysokości 5.470 tys. zł. Ze środków tych budowana będzie szkoła podstawowa w Stróżach oraz szkoła w Dzierżaninach.

W resorcie gospodarki komunalnej zabezpieczono kwotę 5.401 tys. zł na budowę bloku mieszkalnego przy ulicy Ogrodowej. W roku 1971 prowadzone będą nadal prace przy budowie i remoncie dróg lokalnych w ramach specjalnego planu. Wartość prowadzonych prac na drogach będzie wynosiła 32.447 tys. zł. Wielkie znaczenie będą tu miały czyny społeczne ludności, do których przewiduje się znaczną dotację z powiatu. Także, w dalszym ciągu w ramach czynów społecznych, przy dotacji z budżetu powiatu, prowadzone będą prace przy budowie 8 remiz strażackich. Oprócz tych inwestycji, plan gospodarczy przewiduje zadania do realizacji w ramach normalnych wydatków budżetowych. W zakresie rolnictwa, dążyć się będzie do uzyskania stanu pogłowia zwierząt gospodarskich odpowiadającego wielkością temu z roku 1969, tj. bydła 42.800 sztuk i trzody chlewnej 36.500 sztuk. Istnieje też realna możliwość uzyskania średnich plonów podstawowych zbóż w wysokości 22,5 q z 1 ha, ziemniaków 195 q, roślin oleistych 18 q. Sprzedaż nawozów mineralnych będzie większa i ma wynieść wg planu 6.340 ton. W sumie sprzedaż nawozów mineralnych ma wzrosnąć o 26% w stosunku do roku poprzedniego. Przewiduje się wzrost wartości obrotu towarowego, między innymi dzięki dalszemu rozszerzeniu sieci placówek sprzedaży detalicznej. Przemysł terenowy wykazywać będzie dalszą tendencję zwyżkową, a tym samym nastąpi wzrost wartości świadczeń usługowych.

W resorcie gospodarki komunalnej przewiduje się oddanie do użytku 75 mieszkań, z budownictwa rad narodowych 2 mieszkań i 105 mieszkań z budownictwa spółdzielczego. W zakresie zdrowia w roku 1971 przybędzie jeden nowy ośrodek zdrowia.

W dziedzinie oświaty i kultury nie nastąpią jakiegokolwiek zasadnicze zmiany. Sieć szkół pozostaje niezmieniona i wynosić będzie, jak obecnie, 96. Na poziomie roku 1970 pozostanie liczba oddziałów Liceum Ogólnokształcącego. Natomiast przewiduje się wzrost o 22% liczby uczniów w szkołach rolniczych.

125 lat Browaru Okocim

W roku 1970 przypada 125 rocznica założenia Browaru Okocim. Zakład ten, jako jedyny do niedawna

poważny zakład produkcyjny w powiecie, a wciąż jeszcze największy, odegrał bardzo dużą rolę w rolniczym powiecie brzeskim. Dał zatrudnienie setkom ludzi, a tym samym środki utrzymania wielu rodzinom. Dziś Browar jest znacznie rozbudowany, warto więc przy okazji jego jubileuszu przytoczyć historię powstania i rozwoju tego zakładu.

Browar okocimski został założony w 1845 roku przez spółkę prywatnych właścicieli Jana Götza, Józefa Neumana. Podpisali oni kontrakt, będący aktem erekcyjnym obecnych Okocimskich Zakładów Piwowarskich. Zasadniczym czynnikiem, który skłonił Jana Götza do podpisania wspomnianego kontraktu, była woda, której aromatyczne, krystaliczne i orzeźwiający właściwości wpływają na jakość piwa. W ostatecznym rachunku, o powstaniu Browaru na terenie wsi Okocim, położonej w pobliżu Brzeska, zadecydowała obfitość taniej siły roboczej, dla której wybudowany Browar miał być miejscem pracy.

Browar został usytuowany w części wsi Okocim, zwanej Okocim Dolny, wzdłuż drogi prowadzącej z Brzeska do Okocimia Górnego. Dlatego ta droga nazwana została później ulicą Browarną, która w roku 1951 znalazła się w obrębie miasta Brzeska. Do miasta przyłączono zresztą cały tak zwany Okocim Dolny, a więc w jego obrębie znalazł się Browar i wszystkie budynki położone w jego okolicy.

Na potrzeby Browaru wodę pobierano początkowo rurociągiem ze studzien. W miarę wzrostu produkcji piwa, wody nie wystarczało. Przekopano wtedy nowe koryto dla rzeki Uswicy, skąd zaczęto pobierać wodę do produkcji.

Jednym z najstarszych oddziałów Browaru jest kotłownia, która w początkach XX wieku została wyposażona w kotły płomienicowe o powierzchni ogrzewczej 2 tys. m², zaś w roku 1929 wybudowano kotłownię z sekcyjnym opłomkowym kotłem Döblera. Pierwsza słodownia, wybudowana w 1875 roku, była słodownią klepiskową. W najstarszej warzelni palono bezpośrednio pod kotłami, nową warzelnię wybudowano w roku 1904. Umywalnia, smolarnia i bednarnia z okresu pierwszych lat, zlokalizowane były na miejscu czynnej obecnie drożdżowni, łaźni i kuźni. Butelkownia mieściła się na terenie istniejącego obecnie magazynu głównego. W roku 1912 przeniesiono ją do nowo rozbudowywanych pomieszczeń. Piwnice leżakowe zbudowane przed I wojną światową pozostały niezmienione do dnia dzisiejszego, zmieniło się tylko ich wewnętrzne wyposażenie. Wyeliminowano stare, dębowe kufy, a na ich miejsce zamontowano bardziej pojemne tanki metalowe. Każda z piwnic fermentacyjnych miała określoną nazwę, którą z biegiem czasu zamieniono na numer. W okresie po I wojnie światowej zbudowano bednarnię, wyposażoną w maszyny bednarskie.

Bezpośrednio po założeniu Browaru, w latach 1845- 1855, transport piwa odbywał się tylko przy pomocy trakcji konnej. Koszty transportu były najpoważniejszą pozycją w kształtowaniu się ceny sprzedaży piwa. Po otwarciu odcinka kolejowego Kraków – Dębica, zbudowano bocznice kolejową ze stacji Słotwina – Brzesko do Browaru i od roku 1855 piwo przewożone było wagonami wyłożonymi lodem.

W początkach istnienia Browaru roczna produkcja piwa wynosiła 5.000 hl. Właściciel Browaru przy pomocy fachowców rozbudował Browar, wprowadził najnowocześniejsze metody produkcji piwa i słodu. W roku 1885 produkcja piwa osiągnęła już 120.000 hl. Wybuch I wojny światowej zahamował produkcję w 95%. Główną przyczyną były trudności w zdobywaniu surowca. W latach 1913 – 1939 sprzedaż piwa wahała się w granicach od 70.000 do 350.000 hl. Przed II wojną światową rozpoczęto na małą skalę eksport piwa do Ameryki. W okresie wojny zarząd przedsiębiorstwem przeszedł w ręce okupanta. Po wyzwoleniu załoga własnymi rękami odbudowała zakład i uruchomiła produkcję. W roku 1944 produkcja piwa wynosiła 300.000 hl. W roku 1946 rozszerzono asortyment produkowanych piw i wprowadzono obok piwa jasnego, piwo porter i słodowe. W roku 1948 uruchomiono obciąż butelkowy, a ilość piwa butelkowego wynosiła około 10.000 hl. W latach następnych wzrasta asortyment produkowanych piw tak, że w roku 1953 Browar Okocim produkuje następujące gatunki piw: lekkie, pełne, słodowe i świętojańskie. Właściwy eksport piwa rozpoczyna się w 1959 roku. Jest to niewielka ilość piwa – 1.595 hl., co przy ogólnej produkcji 588.139 hl. stanowi bardzo mały procent.

Wzrost produkcji piwa osiągnany był na drodze lepszego wykorzystania istniejących zdolności produkcyjnych i poprawy warunków organizacyjnych. Właściwa gospodarka inwestycyjna rozpoczyna się od zakupu i montażu kadzi fermentacyjnych oraz tanków na piwo, co przyczyniło się do zwiększenia pojemności piwnic fermentacyjnych. W 1962 roku zakupione i zamontowano urządzenia służące do utylizacji CO₂, co pozwoliło na utrzymanie normalnej jakości piwa butelkowego i beczkowego. W ramach inwestycji zakupiono urządzenia produkcji CSSR do obciążu piwa butelkowego o wydajności 6000 but/h. Inwestycja ta znalazła odbicie w produkcji piwa butelkowego, które w 1963 r., w stosunku do roku poprzedniego wzrasta dwukrotnie.

Piwo okocimskie szybko zdobywa rynki zbytu, z roku na rok zwiększa się liczba odbiorców, piwo sprzedawane jest do województw: kieleckiego, rzeszowskiego, lubelskiego, warszawskiego, katowickiego, opolskiego i łódzkiego. Stale wzrasta ilość piwa dostarczanego na rynki zagraniczne. W roku 1965 eksport piwa za granicę wyniósł 53.389 hl., w kolejnych latach zaznacza się spadek produkcji piwa

eksportowego, ponieważ na rynku krajowym notuje się większe zapotrzebowanie na piwo gatunkowe.

Jakość piwa w dużej mierze uzależniona jest od jakości wody. Obecnie Browar Okocim dysponuje wodą produkcyjną o niekorzystnym składzie chemicznym, który stale musi być korygowany. Poza tym, woda z ujęcia na Uszwicy, zawiera znaczne ilości zawiesin ilastych, trudnych do usunięcia w czasie koagulacji siarczanem glinu. W roku 1969 wprowadzono odpowiednią korektę wody na warzelnii, co znacznie poprawiło trwałość piwa i jego pienistość. Poza tym, w celu uzyskania lepszej jakości, zmieniono recepturę postępowania technologicznego i składu surowców, unowocześniono produkcję poprzez zainstalowanie wirówek do brzezki gorącej i młodego piwa, celem usuwania osadów gorących i zimnych, pozostających w piwie i kształtujących w nim właściwy bukiet organoleptyczny. Przeprowadzono szereg badań w celu zastosowania do fermentacji odpowiedniej odmiany drożdży, w wyniku których zastosowane drożdże Radeberger.

W 1968 roku do Okocimskich Zakładów Piwarskich w Okocimiu włączono Krakowskie Zakłady Piwarskie, obejmujące Browar w Krakowie oraz Słodownię i Browar w Jędrzejowie. W związku z tym, asortyment piwa wzbogacił się o nowy gatunek piwa produkowany w Browarze Krakowskim, pod nazwą piwo ekstra. Produkcja piwa w OZP nabiera charakteru stabilnego, a wynika to z osiągnięcia górnej granicy zdolności produkcyjnej przez niektóre oddziały.

W roku 1969 zainstalowano w Browarze Okocim linię rozlewniczą typu Stork, o wydajności 18.000 but/godz. i w ten sposób produkcja piwa butelkowego wzrosła do 204.000 butelek. Dzięki nakładom inwestycyjnym, uruchomiono Browar w Jędrzejowie o produkcji 63.000 hl., który maksymalną produkcję 100.000 hl osiągnie w roku 1972.

Browar Okocim posiada cztery znaki jakości: znak jakości „Q”, na piwo eksportowe 6-cio miesięczne i znak jakości „I” na piwo eksportowe 3 miesięczne – słodowe i kryształ.

Kierunki dostaw piwa to: ZSRR, Węgry, Bułgaria, Australia, Włochy, Francja, Wyspy Kanaryjskie, Belgia, Haiti. Piwo Okocimskie było eksponowane na wystawach i targach w Brukseli, Edynburgu, Poznaniu i Lipsku.

Plan 5-letni zakłada wzrost produkcji piwa w 1975 r. do 1,120.000 hl, podczas gdy obecnie produkuje się 960.000 hl. Wzrost ten zostanie osiągnięty w Browarze Okocim na drodze poprawy organizacji pracy, zwiększenia zdolności produkcyjnej piwnicy leżakowej poprzez wymianę kuf na tanki, oddanie do eksploatacji warzelnii w ramach postępu technicznego, montaż w 1975 roku linii rozlewniczej z NRD. W ramach inwestycji zostanie także rozbudowana oczyszczalnia ścieków

i kotłownia. Będą one dostosowane tym samym do faktycznych potrzeb zakładu. W Browarze Kraków nastąpi budowa nowej warzelni i wprowadzenie metody fermentacji ciągłej oraz zakup i montaż linii rozlewniczej.

Drugim asortymentem produkcji OZP jest sód. W pierwszych latach po wojnie produkcja sódru wynosiła 1.500 ton. W roku 1950 wyprodukowano pierwsze tony sódru na eksport, w 1953 wprowadzono nowe gatunki sódru: monachijski i barwiący. W latach 1956 – 1960 rozpoczęto budowę nowej sódrowni oraz rozbudowywanie istniejącej. Prace te miały na celu zwiększenie zdolności produkcyjnych. W roku 1963 produkcja sódru osiągnęła poziom 11.281 ton, tj. o 5.296 ton więcej niż w 1960 r. Jakość sódru uzależniona jest od jakości jęczmienia i właściwej klimatyzacji, co jest szczególnie utrudnione w okresie letnim. Jęczmień przechowywany jest w komorach silosowych zbudowanych w latach 1959-1962. O jakości sódru świadczy ilość produkcji zakwalifikowana do poszczególnych poziomów. Cała ilość sódru z poziomu A i B kierowana jest na eksport. W planie pięcioletnim założono na rok 1974 likwidację sódru eksportowego, cała produkcja sódrowni

Zakłady Piwowarsko-Słodownicze OKOCIM – widok z lotu ptaka.

Fragment urządzeń produkcyjnych w Browarze Okocim.

będzie przeznaczona na potrzeby własne. Sód był eksportowany do 24 krajów, w tym kilka rynków można określić jako stałych odbiorców: Brazylię, NRF i Japonię.

Wzrost produkcji drożdży nastąpił w wyniku maksymalnego wykorzystania maszyn i urządzeń oraz wprowadzenie nowych metod technologicznych. W latach 1951-1953 wymieniono wirówki De Laval na niemieckie wirówki Westfalie Separator, a ręczne pakowanie drożdży zastąpiono mechanicznymi pakowaczkami. W latach 1962-1967 eksportowano niewielkie ilości drożdży do Rumunii. Wzrost produkcji do 3.000 ton osiągnięto na drodze wprowadzenia metody ruchu ciągłego, oraz w wyniku zmiany technologii, w sensie wprowadzenia fermentu wstępnego.

Masa wykładzinowa jest produktem otrzymywanym z parafiny, asfaltu i kałafonii. Produkt ten został wynaleziony przez pracowników Browaru Okocim. Masa ta występuje w 2 gatunkach: AZ i AAZ, różniących się między sobą zawartością parafiny. Masa wykładzinowa służy do wykładania żelaznych i betonowych kadzi fermentacyjnych, znajduje zastosowanie nie tylko w przemyśle piwowarskim. Baza remontowo – montażowa wykonuje usługi w zakresie remontu urządzeń przemysłu piwowarskiego, a także produkuje części do urządzeń przemysłu fermentacyjnego. Roczny przerób bazy remontowo – montażowej sięga rzędu 12 mln zł.

Wytwórnia beczek produkuje beczki, korpusy a także wykonuje remonty beczek własnych i powierzonych do naprawy.

Wody gazowane produkowane są w Browarze Kraków, wielkość produkcji wynosi 13.000 hl i obejmuje następujące gatunki: oranżada, woda sodowa, orange, alma, polo cokta. renetka.

Na następną pięcioletkę przewidziane są nakłady inwestycyjne w wysokości 359 mln zł. Zatrudnienie w początkowym okresie było niewielkie i zaczyna systematycznie wzrastać z chwilą wzrostu produkcji. W r.1964 zatrudniano 600 pracowników, obecnie w całym przedsiębiorstwie zatrudnionych jest 1.200 pracowników. W roku 1966 załoga we współzawodnictwie o tytuł produkującego przedsiębiorstwa zajęła pierwsze miejsce, a w 1970 roku drugie.

XIV Konferencja Sprawozdawcza

15 grudnia 1970 roku obradowała w Brzesku XIV Powiatowa Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza brzeskiej organizacji partyjnej. Partyjne organizacje terenowe reprezentowało 146 delegatów, którzy dokonali podsumowania dwuletniej działalności oraz wytyczyli zadania na przyszłość. Na Konferencję przybyli także: sekretarz KW PZPR, Andrzej Czyż, członek Egzekutywy KW, redaktor naczelny Gazety Krakowskiej, Tadeusz Czubała,

kierownik Wydziału Rolnego KW, Marian Smuga i zastępca kierownika Wydziału Rolnego KW, Karol Filek. Referat sprawozdawczy wygłosił I sekretarz KP PZPR, Ludwik Nęcza. Stwierdził on, że bogate są osiągnięcia powiatu brzeskiego. Wartość globalnej produkcji przemysłowej w roku 1969 osiągnęła sumę 703 mln zł i była wyższa o 200 mln zł. w stosunku do roku 1968. W roku bieżącym wyniesie ona ponad 1 miliard złotych. Efekty gospodarcze z ostatnich lat są imponujące. Oddano do użytku Fabrykę Opakowań Blaszanych, obiekt o wartości 263 mln zł, dokonano modernizacji Browaru, wybudowano szkoły podstawowe w Jurkowie i Jadownikach, powstało wiele kilometrów nowych dróg, domy nauczycielskie, strażnice przeciwpożarowe. W ramach czynów społecznych w roku ubiegłym wykonano prace wartości 27.600 tys. zł., a w roku bieżącym wartość takich czynów wyniesie 31 mln zł.

Mimo postępującej urbanizacji, w dalszym ciągu dominujące znaczenie w naszym powiecie ma rolnictwo. Na 21 tys. gospodarstw o powierzchni ponad 1 hektar, do przodujących należy obecnie 3.140 gospodarstw, 15.112 utrzymuje się na poziomie średnim, do odbiegających od poziomu średniego zalicza się 2.548 gospodarstw, a 194 jest w stanie upadku.

Przyszła pięcioletka stawia przed gospodarstwami powiatu nowe, niełatwe zadania. Potrzeba więcej artykułów spożywczych, zwłaszcza zboża i mięsa. Do 1975 roku nawożenie ma wzrosnąć do 163 kg MPK na 1 ha, a plony czterech podstawowych zbóż do 25 q z jednego hektara. Rozwój powiatu brzeskiego jest w dużym stopniu zasługą członków partii, kierujących różnymi dziedzinami życia gospodarczego i kulturalnego, stwierdził I sekretarz KP PZPR. Umacnia się rola Komitetów Gromadzkich, które stają się faktycznie gospodarzami terenu. Szczególnie dobrze pracują Komitety Gromadzkie PZPR w Szczurowej, Zabawie, Iwkowej, Czchowie, Wojniczu, Zakliczynie, Borzęcinie.

Członek Egzekutywy KW, Czubała przekazał zebrany ocenę brzeskiej organizacji partyjnej, dokonaną przez Egzekutywę KW. Jest ona na ogół pozytywna. Stwierdzono wzrost roli i autorytetu Komitetów Gromadzkich i rozwój ich działalności w terenie, zwiększa się także poczucie odpowiedzialności członków partii za rozwój powiatu. Jest to między innymi efektem pracy ideowo-wycho-

wawczej. Poprawiła się baza materialna klubów, świetlic i bibliotek, większa jest też aktywność ludzi prowadzących te placówki. Są jednak jeszcze braki w pracy organizacyjnej brzeskiej organizacji partyjnej. Nie wszystkie POP zwiększyły swoją liczebność, zbyt mało jest jeszcze członków partii w niektórych wsiach.

Szeroką dyskusję, jaka wywiązała się po wystąpieniu I sekretarza KP, rozpoczął prezes PK ZSL, poseł, dr Franciszek Mleczek, który mówił o potrzebie umocnienia wspólnego frontu członków PZPR i ZSL w działalności ideowo politycznej i gospodarczej. Następnie przemawiali inni: Józef Wojtowicz z Komitetu Gromadzkiego w Szczepanowie, który skoncentrował się w swoim przemówieniu na działalności kółek rolniczych i międzykółkowych baz maszynowych. Stwierdził on, że w wielu kółkach nie ma jeszcze dobrej organizacji pracy, co w rezultacie odbija się ujemnie na rolnictwie.

O konieczności usprawnienia i rozwoju usług dla rolnictwa mówił także Józef Piotrowski z Zabawy. Reprezentujący Powiatowy Zarząd Kółek Rolniczych Józef Szczerba, przedstawił trudności kadrowe i organizacyjne kółek rolniczych. Wiele zastrzeżeń do działalności Gminnych Spółdzielni i niektórych instytucji pracujących na rzecz wsi wysunął delegat Kowalewski, bardzo istotne zagadnienia wysunął sekretarz KG PZPR w Czchowie, Jerzy Goćwin. Mówił on o pseudorzemieślnikach, obrońcach prywatnej inicjatywy, którzy gromadzą milionowe kwoty, pomniejszając nasz dochód narodowy.

Komendant powiatowy MO, Adolf Dziuk w swoim wystąpieniu zachęcał członków partii do szerokiej współpracy w zwalczaniu wszelkich przejawów zła i przestępczości.

Na temat pracy członków partii z młodzieżą mówili: Kazimierz Kordecki i dr Jan Adamczyk. Stanisław Prokop ze Szczurowej mówił, że tereny powodziowe cierpią jeszcze na brak paszy dla inwentarza, co powoduje spadek pogłowia zwierząt na tym terenie.

Podsumowując dyskusję, sekretarz KW, mgr Andrzej Czyż podkreślił konieczność dalszego wzrostu szeregów partyjnych w środowisku wiejskim.

W wyniku przeprowadzonych wyborów I sekretarzem Komitetu Powiatowego PZPR w Brzesku został ponownie Ludwik Nęcza, a sekretarzami resortowymi zostali wybrani również ponownie Eugeniusz Włosek, Jan Pilarczyk i Zdzisław Malik.

Spis treści

Narada aktywu rolnego	9
Zjazd Powiatowy Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej	9
Rocznica Wyzwolenia	10
25 rocznica powstania PPR	10
Doroczna narada przewodniczących prezydów rad narodowych	10
Piękno Ziemi Brzeskiej – zabytki, turystyka w obrazach	11
Z obrad Powiatowej Rady Narodowej	20
Konkurs amatorów, wykonawców piosenki radzieckiej	22
Narada sołtysów	23
Prezydium PRN w nowej siedzibie	25
Otwarcie siedziby Powiatowej Rady Narodowej	25
Obrady Powiatowego Komitetu FJN	28
Wśród uczestników akcji III Most	29
Studio Radiowęzła Powiatowego w nowej siedzibie	30
Dni Oświaty, Książki i Prasy	30
I Zjazd przodujących rolników	31
Obchody Święta Ludowego	32
Mieszkańcy Brzeska oddali hołd poległym	32
Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża	32
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	33
Przyspieszony tryb postępowania karno-administracyjnego	34
Otwarcie kąpieliska w Brzesku	35
Susza	35
Lipcowe Święto	35
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	35
30 rocznica strajku chłopskiego	36
Dożynki	37
Odsłonięcie pomnika	37
28 rocznica wybuchu wojny	37
Nowy rok szkolny	37
Sukces sportowy	37
O sporcie ludowym w powiecie	38
Punktów usługowych wciąż zbyt mało	38
Rośnie produkcja przetworów mlecznych	38
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	38
Kolarze w powiecie brzeskim	39
Październik – miesiącem upowszechnienia oszczędności	39
O szkoleniu rolniczym	39
Problem alkoholizmu	40
Dzień Wojska Polskiego	41
Odsłonięcie pomnika w Jamnej	41
50 rocznica Wielkiego Października	41
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	41
Spis rolny	42
Poseł Tadeusz Gede w Brzesku	42
Śmierć powstańca śląskiego	42
Sejmik sołtysów	42
Niezwykłe ciepłe święta	42
Inauguracja szkolenia rolniczego	45
Wioski powiatu brzeskiego coraz czystsze	45
Podsumowanie akcji świadczeń na SFBS	45
23 rocznica Wyzwolenia	46
Narada komendantów straży pożarnych	46
Sesja PRN	46

Wspólne Plenum KP PZPR i PK ZSL	46
Franciszek Gesing w naszym powiecie	47
Z działalności Towarzystwa Wiedzy Powszechnej	47
O pracy Radiowęzła Powiatowego	47
Wojewódzka Rada Narodowa oceniła działalność Powiatowej Rady Narodowej w Brzesku	47
50 rocznica powstania Armii Radzieckiej	48
Powiatowe eliminacje brzeskich piosenkarzy	49
Plenarne obrady Powiatowego Komitetu Frontu Jedności Narodu	49
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	49
Na budowę Pomnika – Centrum Zdrowia Dziecka	50
Spotkania oficerów z ludnością	50
Zjazd Ligi Ochrony Przyrody	51
Święto Pracy 1 Maja	51
Dni Oświaty, Książki i Prasy	51
Radzieccy rolnicy w Brzesku	51
VII Powiatowy Zjazd Kolek Rolniczych	52
Dzień działacza kultury	52
Oczyszczalnia Browaru uruchomiona	53
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	53
Obchody Święta Ludowego	53
Międzynarodowy Dzień Dziecka	54
Czerwcowy spis rolny	54
Imprezy wojewódzkie w Brzesku	54
Śmiertelne wypadki	54
O czynach społecznych w powiecie brzeskim	54
Stonka ziemniaczana	55
Zakład Przetwórstwa Owocowego w Brzesku	55
Walny Zjazd Delegatów PZGS w Brzesku	55
O turystyce w powiecie brzeskim	56
Dni Morza	57
Akcja letnia w powiecie brzeskim	57
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	57
Święto Odrodzenia – 22 Lipca	57
Szczepienia przeciwko chorobie Heinego-Medina	58
Dyskusja nad tezami przedzjazdowymi	58
Dożynki i wystawy rolnicze	58
Jubileusz Straży Pożarnej w Uszwi	58
Wykopaliska archeologiczne w Wojniczu	59
Rozpoczęcie nowego roku szkolnego	62
Z kroniki żałobnej	62
Wojewódzki pokaz bydła	62
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	63
Niezadowolający przebieg jesiennej akcji siewnej	63
Rozpoczął się nowy rok pracy kulturalno-oświatowej	64
25 rocznica powstania Ludowego Wojska Polskiego	64
Obchody Dnia Nauczyciela w powiecie brzeskim	65
Ośrodek Zdrowia w Zaborowie	65
Zjazd Delegatów ZBOWiD-u	65
Dom Nauczyciela w Przyborowie	66
Nowy przewodniczący Prezydium Miejskiej Rady Narodowej	66
Przedzjazdowe spotkania	66
Nowe zbrodnie Wehrmachtu ujawnione w krakowskim	66
Nowa remiza strażacka	67
Ćwiczenie drużyn sprawnościowych PCK	67
Tadeusz Śliwiak w Brzesku	67
Konkursy łąkarskie przyniosły dobre wyniki	67

Powiatowy Zjazd Delegatów PCK	67	
Zmiany w składzie osobowym Prezydium PRN i jego organów	67	
Powiatowa Rada Narodowa uchwaliła budżeti plan gospodarczy na rok 1969 r.		68
Zmiany w podziale administracyjnym powiatu	73	
Spotkanie kierowników Wydziałów z nowym kierownictwem powiatu	73	
Wyniki akcji zbiórkowej na Społeczny Fundusz Budowy Szkół i Internatów		73
Podział powiatu na obwody Urzędów Stanu Cywilnego	73	
Plenum Powiatowego Komitetu ZSL	74	
Konkurs klubów	74	
Jan Balachowski w Brzesku	74	
Rosną szeregi partyjne	74	
Pomoc kredytowa dla wsi	74	
Trwa budowa Fabryki Opakowań Blaszanych	74	
Epidemia grypy	75	
24 rocznica wyzwolenia Brzeska i powiatu	75	
Narada w Brzesku	75	
Konferencja Sprawozdawczo-Wyborcza PZPR	75	
Narada w Brzesku w sprawie aktywizacji małych miast i miasteczek		76
Punkty informacji turystycznej	76	
Obrady wiejskich sportowców	76	
Obrady Powiatowej Rady Narodowej	76	
Pierwsze uroczyste nadanie imienia dziecku	77	
Konkurs recytatorski	77	
Konkurs piosenki radzieckiej	77	
Międzynarodowy Dzień Kobiet	78	
Z kroniki żałobnej	78	
Powiatowy Zjazd Stronnictwa Demokratycznego	79	
Rozpoczęła się kampania wyborcza do Sejmu i rad narodowych		79
Nowy cmentarz w Brzesku	79	
Ustalenie liczby radnych GRN oraz powitanie Miejskiej Komisji Wyborczej		79
Obwieszczenia w sprawie wyborów	80	
Spotkania kandydatów na posłów i radnych z wyborcami	80	
Obchody Święta Pracy	81	
Dni Oświaty, Książki i Prasy	81	
Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża	81	
Obchody Święta Ludowego	82	
Program wyborczy Frontu Jedności Narodu	82	
Niedziela wyborcza w powiecie brzeskim	102	
Wyniki wyborów	102	
Pierwsza sesja Powiatowej Rady Narodowej	102	
Pierwsze sesje Miejskiej i Gromadzkich Rad Narodowych		113
Obchody Lipcowego Święta	114	
Człowiek na księżycu	115	
Walentyna Tierieszkowa na terenie powiatu brzeskiego		115
Stonka ziemniaczana	115	
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	115	
Święto plonów w powiecie brzeskim	116	
30 rocznica wybuchu wojny	117	
Nowy rok szkolny	117	
Wojewódzka Wystawa Hodowlana	117	
Sto lat Straży Pożarnej w Wojniczu	118	
Redaktor TV Ukrainy w Brzesku	119	
Obrady Powiatowej Rady Narodowej	119	
25-lecie Ligi Obrony Kraju w powiecie brzeskim	120	
Obchody Dnia Nauczyciela	120	
Obrady Powiatowej Rady Narodowej	120	
Sprawa komasacji gruntów	121	

O akcji „Szkłanka mleka” w powiecie	121	
Powszechne badania ludności	121	
Nabór pracowników do nowej fabryki	124	
Nowy obiekt żywienia zbiorowego	124	
Obchody 25 rocznicy wyzwolenia	124	
Przeniesienie stacji benzynowej	124	
Konkurs twórców ludowych	124	
Plan zbiórki na Fundusz	124	
Budowy Szkół nie wykonany	124	
Złoci Jubilaci	125	
IV Powiatowy Zjazd	125	
Ochotniczych Straży Pożarnych	125	
Tunezyjczycy uczą się w Brzesku	125	
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	125	
Spotkanie strażaków – radnych	127	
Spotkanie z radnym WRN w Borzęcinie	132	
Doroczny sejmik sołtysów	132	
Bank Rolny w nowej siedzibie	132	
Wyniki konkursu	132	
O działalności Towarzystwa Rozwoju Ziem Zachodnich		133
Wspólne Plenum	133	
Rzadki jubileusz pracy nauczycielskiej	133	
IX Ogólnopolski Konkurs Piosenki Radzieckiej		134
Oficerowie radzieccy w Brzesku	134	
Dzień Kobiet	134	
Troska o estetyczny wygląd miasta	134	
O Społecznych Komisjach Pojednawczych		134
Nowe Koło ZBOWiD-u	135	
Z działalności Towarzystwa Wiedzy Powszechnej		135
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	135	
Obchody Dnia Pracownika Służby Zdrowia		136
Czyn Leninowski Młodzieży ZMS	136	
Zły stan ozimin	136	
Plenum Komitetu Powiatowego PZPR		136
Setna rocznica urodzin Lenina	137	
Ujęcie groźnego bandyty	137	
Pierwszomajowe święto	137	
Dni Oświaty. Książki i Prasy	137	
Nowy budynek GRN w Gnojniku		139
I miejsce brzeskiej poczty	139	
25 rocznica zwycięstwa	139	
Złot mistrzów wysokich urodzajów		140
Dzień Działacza Kultury	140	
Obchody Święta Ludowego	140	
Zakończenie Dni Oświaty, Książki i Prasy		141
Międzynarodowy Dzień Dziecka	141	
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	141	
Obchody Dni Morza	143	
Turystyka w powiecie brzeskim	144	
Obchody Święta Odrodzenia	144	
Powódź	145	
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	149	
31 rocznica wybuchu wojny	149	
Nowy rok szkolny	149	
Zakończenie elektryfikacji powiatu	149	
Obrady Plenum Komitetu Powiatowego Partii		150
Święto Ludowego Wojska Polskiego	150	

Popularyzacja przepisów prawnych	150
Młodzież ZMW obraduje	150
Nowa szkoła w powiecie	151
Dom Strażaka w Zabawie	151
Gromadzka Rada Narodowa w nowej siedzibie	151
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	151
53 Rocznica Rewolucji Październikowej	152
Narada w Brzesku	152
Obchody Dnia Nauczyciela	152
Koło PTTK w Wojniczu	153
Sesja Powiatowej Rady Narodowej	153
125 lat Browaru Okocim	154
XIV Konferencja Sprawozdawcza	159

